

De Sancto Andrea. Sermo

Ambulans ihesus iuxta mare Galilee vidit duos frēs
Petrū et Andreā retia mittētes in mare. math. iiii.
 In vbis istis describitur vocatio duorum fratrum facta a
 xp̄o scz Petri et andree. Et tangunt hic tria. **Primū**
 est vocantis auctoritas ibi **A**mbulās ihesus iuxta mare Galilee
Ille inq̄ ihs cui omnia obedire debent. **S**cđm est corum qui
 vocabantur caritas ibi **V**idit duos frēs. In quo notat caritas
Terciū est officii ad qđ vocabātur prefigurata idoneitas ibi **R**e
 tia mittentes in mare. In quo p̄figurabat qđ in p̄dicatione mis
 sūri essent rete doctrine in mare seculi. **N**ota qđ per ambulati
 onē xp̄i iuxta mare figuratur aduētus in hunc mundū qui com
 paratur mari. deserto. et carceri. **M**ari in quo homo de facili per
 riclitatur. **D**eserto in qđ homo per deuia gradiť. **C**arceri in quo
 homo multipliciter affligitur. **P**ter primū beat⁹ **A**ndreas secu
 tus est xp̄m qui est hominū saluator in periculis. **P**ter scđz secu
 tus est xp̄m qui est itinerantium ductor. **P**ter terciū secutus est
 christum qui est afflictōrū consolator. **P**rimo dicit qđ mūdus com
 paratur mari in quo homo de facili periclitatur nō solum in cor
 pore s̄ etiā in anima **E**ccl. i. **Q**ui nauigant in mari enarrāt eius
 pericula eius. **M**are istud ē mūdus. qui hoc mare nauigant. i. in hoc
 mūdo adhuc fluctuāt. enarrant pericula eius. **H**eu quot sūt peri
 cula eius in hoc mūdo. ideo homo nunq̄ pōt eē securus. **F**elices
 illi sunt qui hoc mare transeūt et ad portum celestis patrie perue
 niunt. **T**ales securi sunt qz omnia pericula euaserūt. **y**saie lxii. **O**b
 liuione tradite sunt angustie priores et abscondite sunt ab oculis
 vestris. **N**ota qđ tria sunt q̄ causant pericula in hoc mūdo.
Primū est iniquitas dyabolice deceptionis. **S**cđz ē tēpestas
 mundane tēptationis. **T**erciū ē infirmitas humane conditionis
De primo scz dyabolice iniquitate deceptionis dicit in **p̄s.** hoc
 mare magnū et spa. ma. illic rep. qđ nō ē numer⁹. i. multe insi
 die demonū. **A**nimalia pusilla cū magnis. i. diuersi demones illic
 naues pertrāsibunt. multū solent naute timere marinas beluas.
 que tñ non pñt nocere nisi corpori multo magis tu debes timere
 demonū insidias qui volunt occidere animā. **p̄s.** **D**ū cōuenerūt
 simul aduersum me aiām meā uiciliati sunt. **E**lama ergo ad deū

et dic. **E**ripe me de inimicis meis deus meus et ab insidiis in me libera me. quia ecce ceperunt a. m. n. in me f. **D**e secundo. s. tempestate mundane temptationis dicitur in ps. **V**eni in alti. ma. i. profunditatem maris et temp. diu. me. **I**sta tempestas est hu. mundi temptatio. que multos deicit in profundum vicioz. et ita in anima submergitur. **N**am quidam temptantur de superbia. quidam de luxuria. quidam de auaricia. et sic de alijs vicijs. **E**t qui consentiunt temptationi deiciuntur in vicia et demerguntur in aia. **Q**ui autem resistunt gratiam dei promerentur et in celo coronantur. **J**a. i. **B**eatus vir qui suffert temptationem usque diligentibus se. **V**is o homo vincere temptationes mundi conuerte te ad xpm iuoca eius gratiam cogita quid pro te sustinuit. **S**i temptaris de superbia cogita de eius humilitate. si de luxuria cogita de eius passione. si de auaricia cogita de paupertate et abstinentia eius. si de gula cogita de felle et aceto. et sic per eius gratias euadere poteris omnem temptationem mundi. **D**e tercio. s. infirmitate humane condicionis. **S**ap. xiiij. **E**xiguu ligno credunt homines animas suas. et transe. mare per rate libe. sunt. dicit autem navis exiguum lignum **I**stud exiguum lignum ad litteram est navis per quam homines solent transire mare. quia instar exigui ligni in mari cito frangitur et ideo naute transeunt cum periculo. et per istud lignum significatur infirmum corpus nostrum cum quo transimus periculis maris huius mundi. **I**stud de facili dissolvitur. et ideo semper est timendum nobis. **H**odie namque corpus nostrum est sanum cras infirmum. postcras mortuum. **I**deo dicit propheta. **S**ana me domine quoniam infirmus sum. **S**ic ergo mundus comparatur mari. propter pericula que in eo sunt. **P**ropter hoc beatus **A**ndreas cum vocaretur a christo. statim sequebatur eum tanquam saluatorem qui hominem saluat a periculis. **A**ccipe o homo qui es in periculis huius mundi exemplum a beato **A**ndrea ut sequaris xpm. **I**pse parum adhuc de eo audiverat. nulla eius miracula viderat. et ad primam vocem omnibus relictis sequebatur eum. et tu multa de christo audisti et sepe te per predicatorum vocavit. et non vis eum sequi per bona opera. ita quod tua bona opera retineas et non solum peccata relinques. **G**re. **A**d vniuersi omnis vocem **P**etrus et **A**ndreas relictis retibus secuti sunt eum. nulla enim mirabilia facere viderant. nisi ab eo de premio eterne retributionis audierant. **Q**uanta nos mi.

Quanta nos mirabilia ei⁹ videmus. quot flagellis affligimur.
 q̄ntis minarū asperitatibus terremur. ⁊ tñ eū vocantē sequi cō-
 temnim⁹. Quid ergo in eius iudicio dicturi sum⁹. qui ab amore
 p̄ntis seculi nec p̄ceptis flectimur. nec vberibus emendamur. ¶
 Scdo mundus comparatur deserto in quo homo per inuia gradi-
 tur ysaie. xliij. in persona Johānis baptiste. Ego vox clamantis
 in deserto parate viam dñi ⁊ fa. in solitudine semitas dei nostri.
 Desertū istud mūdus est in quo multi ambulāt per deuia vt pec-
 catores. ideo monet eos Johānes vt penitenciaz agendo per re-
 ctas vias incedant quibus ad patriā perueniant. ¶ Nota q̄ mū-
 dus cōparatur deserto ppter tria. ¶ Primo q̄ in eo est sterilitas
 propter defectū gratie. horroz. ppter metum gehenne. facilitas
 deuiandi. propter multiplicē modū malicie. pmo q̄ in mundo ē
 sterilitas ppter defectū gratie hiere. xviij. habitabit in deserto in
 terra saluginis. i. sterilitatis q̄ salsus sapor vt dicit glosa super
ps. Reddit terrā sterilem ⁊ heu q̄nta sterilitas est in hoc mundo
 vbi est tātus defect⁹ gratie q̄ pauci fructificant deo Ideo dicit
ps. Anima mea sicut terra sine aqua tibi velociter exaudi me q̄
 defecit spūs meus. quasi diceret. sicut terra sine aqua sterilis est
 ita anima sterilis est. quia caret aqua gratie. Istud figuratū est
Josue. v. c. vbi Ara sedens in asino et suspirans dixit ad patrem
 suum Taleph. terram arentem dedisti mihi iunge et irriguam.
 Qui dedit ei irriguam inferius et superius. Ara sedens in asino
 signat animam existentem in corpore mortali. qđ est pigrum ad
 omne opus bonū. ista debet cōsiderare statū huius mūdi qđ steri-
 lis ē. ⁊ debet suspirando orare celestes patres p terra irrigua. et
 ille dabit ei irriguū inferi⁹. i. grām in p̄nti. et irriguū superius. i.
 gloriā in futuro. Istud duplex irriguū collatū est beato Andree
 Propter p̄mum. i. propter grāz mūdū cōtempnit et xp̄i vestigijs
 adhefit. ppter scdm. i. gloriā cū xp̄o eternaliter quiescit. ¶ Scdo
 dico q̄ i mundo ē horroz propt̄ metū gehenne. In hoc deserto
 horribili scūs Andreas p tpe mansit qñ mūdo adhefit. ⁊ xp̄us
 eū ab h deserto deduxit qñ eū vt se seq̄retur vocauit. vnde de eo
 p̄t expōi illō deu. xxxv. Inuenit eū i tra des. i lo. hor. ⁊ vaste. soli.
 h scz ē qñ xp̄s ābulās iux̄ ma. gali. vi. d. f. p. ⁊ an. m. re. in mari.
 Sequitur circumduxit eum ⁊ docuit ⁊ custo. quasi pu. o. f. hoc

factum fuit quādo dixit ei ⁊ fratri suo. Venite post me faciā vōs
fieri piscatores hominū. Audi o homo quātus est horroz in hoc
mundo ppter metū gehēne. Nescit homo qua morte debeat mo-
ri. vtrum sit de numero saluandoz vel damnandoz. ⁊ ideo bene
potest habere horrorem. vnde **Ecc. ix.** Nescit homo finē suū. sed
sicut pisces capiuntur hamo. ⁊ sicut aues oprehendūtur laqueo
sic homines in tempore malo. **Tercio** dicitur q in mundo ē fa-
cilitas deuiandi. **ps.** In terra deserta inuia ⁊ inaquosa sic in sa-
cto apparui tibi. Mundus comparatur deserto inuio. i. tali deser-
to qd caret via. qz homo de facili errat in mūdo. comparat etiā
deserto inaquoso. qz defectus aque. i. gracie est in mundo. In h
deserto. i. mundo apparuit deo in sancto. s. desiderio. venire ad ce-
lum desiderans vbi nullus deuiare potest. qz ibi est perpetua secu-
ritas. ibi aqua est eterne consolationis. qz ibi est perpetua iocun-
ditas. Heu quot hodie in hoc deserto hui⁹ mundi ambulant per-
deuia. vt superbi. auari luxuriosi gulosi. qui ambulant p viaz
que ducit ad mortem tales non sunt solum in vna parte mundi.
s. in qualibet. **ps.** A solis ortu ⁊ occasu ab aq. ⁊ ma. et in soli ⁊ i
aquo. viā ciuitatis habitandī nō inuenerūt. **glō** viā que ducit ad
supernā ciuitatē in qua est habitandū. Istud sciens beatus An-
dreas secutus est xpm ductorē. ne in hoc mundo deuiaret. vnd le-
gitur **Jo. i.** q cū Johānes baptista demonstrando xpm diceret.
Ecce agnus dei. Andreas eius discipulus hoc audiens statim se-
cutus est xpm. Ipe enī fidelis est ductor qui omnes sequentes se-
ducit ad celū vñ **Jo.** Qui sequit me nō ambulabit in tenebris sed
ha. **Tercio** mūdus oparat carceri in q hō multiplici affligit.
Istō figuratū ē **Gen. xxxiij.** vbi legit q ioseph pmo ductus ē in
egiptū. postea posit⁹ ē in carcerē ⁊ tandē erept⁹ de carcé exaltat⁹
ē sup oēs q fuerūt i egipto Ioseph significat q libz hoiez q ducit
i egiptū qñ in vtero tēbroso concipit. ⁊ viuificat. postmodū ponit
in carcerē. qñ nascēdo descendit ad misērias hui⁹ mūdi. ⁊ eripit si
vē fuerit ioseph. i. i virtutib⁹ augmētat⁹. qz ioseph inēpretat⁹ augmē-
tū educit de carcé h⁹ mūdi i morte ⁊ deducit⁹ ad celū ⁊ exaltat
sup oēs q sūt in h mūdo. Nō q mūdus oparat carceri ppe fa.
qz videlz in eo ē obscuritas agnitōis. dolor multiplicis afflictōis
magn⁹ tior mortis. pmo dico q in mūdo ē obscuritas agnitōis
iō filius

Joio filius dei multus ē in
luminari. perba
ve apertis oculos cecorum
mo carnis sedentes in te
do in quo homo nec seip
querit. Oatē iūte
dicit **Ecc. ix.** fa de sunt
pū rīcam qz habitabant i
in quo sunt tenebre horri
voluit a via que ducit ad
rūpergūt. vnde dānati o
tatis ⁊ eius lumen nō lūz
bis lassati sum⁹ in via ini
as difficiles. viā autē oñi
in egipto sunt tenebre. s. in
dōt oñi facie ad facie ibi
conus nūc p speculū in en
in illud beatus Andreas. i.
per eius gratiam tenebras
tūdam pueniret. **Secūdo** d
plūs afflictionis **Job vii.**
solat in amaritudine ani
tus. qz circūdocti me car
miserie in hoc mundo. qz
magnus marinus vel fici
mūdi. Ioco propheta cor
corpea. ⁊ curuatus in ari
ingredior quoniam lumb
concupiscētiā que regna
mea. **Do** litteram in carne h
bilis. nunc dōlet oculos cap
lum morbum patitur. et mū
nas huius mundi potest rui
net in hoc mundo similis est
te. ⁊ ridet. bonus vero bon
i contristatur potius qz gau

Ideo filius dei missus est in hunc mundum ut sedentes in tenebris il
 luminaret ysa. xlv. verba patris ad filium. Dedi te in lucem gentium
 ut aperires oculos cecorum. et educeres de obscuritate vinculum de do
 mo carceris sedentes in tenebris. heu quante tenebre sunt in hoc mun
 do in quo homo nec seipsum nec dominum suum agnoscit. ideo christus con
queritur Jo. vii. Pater iuste mundus te non agnouit. De istis tenebris
 dicit Exodi. x. facte sunt tenebre horribiles in universa terra egi
 pti ubicumque habitabant filii israel lux erat. Egiptus signat mundum
 in quo sunt tenebre horribiles. quia multi tenebris huius mundi in
 voluti a via que ducit ad celum deviant ad infernum. ubi eterna mors
 est. pergunt. unde dantur dicunt illud sap. v. Erravimus a via veri
 tatis et eius lumen non luxit nobis et sol intelligentie non est ortus no
 bis lassati sumus in via iniquitatis. id est perditionis et ambulavimus vi
 as difficiles. viam autem domini ignoravimus. Sic ergo in mundo tanquam
 in egipto sunt tenebre. Et in celo ubi habitant filii israel. id est sancti qui vi
 dent deum facie ad faciem ibi est lux. id est perfecta cognitio. i. Cor. xiii. Vi
 demus nunc per speculum in enigmate. tunc autem facie ad faciem. bene sci
 vit illud beatus Andreas. ideo cum vocaretur a christo secutus est eum
 ut per eius gratiam tenebras huius mundi evaderet et ad lucem
 celestem perveniret. Secundo dicitur quod in mundo sunt dolores multi
 plicis afflictionis Job vii. Loquar in tribulatione spiritus mei. con
 solabor in amaritudine anime mee. nunquid mare sum ego aut ce
 tus. quia circumdedit me carcere. quasi diceret. tot sunt dolores et
 miserie in hoc mundo. quod si adeo magnus est sicut cetus. id est piscis
 magnus marinus vel sicut ipsum mare deficere pre miseriis huius
 mundi. Ideo propheta conqueritur. Miser factus sum. supple in
 corpore. et curvatus in anima usque in finem. tota die contristatus
 ingrediebar quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus. propter
 concupiscentiam que regnat in carne. et non est sanitas in carne
 mea. Ad litteram in carne hominis non est sanitas integra et sta
 bilis. nunc dolet oculos caput nunc dentes nunc istum nunc il
 lum morbum patitur. et mirum valde est quod homo inter tot mise
 rias huius mundi potest nunquam letari. Unde peccator qui gau
 det in hoc mundo similis est frenetico qui iacet in gravissima fe
 bre. et ridet. bonus vero homo attendens miseras huius mun
 di contristatur potius quam gaudet. desiderans venire ad celum. ubi

verum gaudium est ideo christus dixit discipulis **Jo. xvij.** **Mun-**
dus gaudebit vos autem contristabimini. sed tristitia vestra ver-
 tetur in gaudium. **Tercio** dico qd in mundo est timor mortis.
Istud figuratur **act. xv.** ubi de Petro dicitur. Cum producturus
 eum esset herodes supple ad mortem. Erat petrus dormiens in
 duos milites vindictis cathenis duabus et custodes ante hostium
 custodiebant carcerem. Quid per petrum in carcere positum nisi
 homo in hoc mundo constitutus significatur. duo milites sunt ti-
 mor et amor inordinatus. Due cathene sunt voluptas carnis et
 vanitas mundi. quibus homo detinetur in hoc mundo. hostium
 carceris est mors per quam homo de carcere huius mundi egredi-
 tur. Custodes ante hostium carceris sunt angeli boni et mali. qd
 in extremis homini assistunt. mali vt animam egredientem ad in-
 fernum pertrahant. boni vt ad celum perducant. Sic ergo mun-
 dus comparatur carceri. quia in eo est magnus timor mortis. sicut
 enim homo in carcere positus timet mortem quasi iminentem.
 sic homo in hoc mundo positus **Job** Nescio quid diu subsistam. et si
 post modicum tollat me factor meus. Istum vero timorem iusti non
 habent quia per gratiam dei mortem temporalem non timent. sed
 optant. scientes qd per eam vitam eternam adipiscuntur. ideo di-
 cit **Appl. phi. i.** Cupio dissolui et esse cum christo. propter hoc be-
 atus **Andreas** cum videret crucem. in qua suspens debet excla-
 mauit et dixit. O bona crux diu desiderata et desideranti animo
 preparata. securus et gaudens venio ad te. ita et tu exultans suscipi-
 as me discipulum eius qui pependit in te. s. dominus noster ihe-
 sus christus qui cum patre etc.

De sancto Nicolao. Sermo.
Quasi oliua pullulans et quasi cypressus in altitudinem
 se extollens in accipiendo stolam glorie et iusticie et vesti-
 ri ipsum in consummatione virtutis. **Ecc. v.** Verba hec exponi possunt
 de beato Nicolao. qui commendatur hic a quatuor. primo ab effu-
 sione misericordie ibi. quasi oliua. p quam significat misericordia. Se-
 cundo a celsitudine contemplationis. ibi Et quasi cypressus in alti-
 tudinem se extollens. Tercio a pontificali officij excellentia ibi.
 In accipiendo stolam glorie. Quarto a finali in bonis opibus p-
 seuerantia ibi. Et vestiri ipsius in consummatione virtutis. id est
 cum veste

dum vestem virtutū portaret vsq; in finē. **N**isi aperte diceret beatus Nicolaus misericors fuit ideo cōparatur oliue. deuotus id oparatur cypresso. fuit magnus cōpus vtpote a deo electus et p seuerauit vsq; in finē in bonis operibus. **N**ota q; beatus Nicolaus oparatur oliue ppter q̄tuor. p̄p̄t ramū qui ē signum recōciliationis ppter florem qui ē boni odoris. ppter fructū idest oleū qd̄ est fomentū ignis. ppter liquozē qui est dulcis saporis. **C**omparatur ergo beatus Nicolaus. p̄mo ramo oliue et hoc peccatores deo recōciliando. **S**c̄do p̄p̄t florē bonū exēplūz alijs prebendo. **T**ercio p̄p̄t liquozē oleum mīe bonis operibus insisteo. **Q**uarto p̄p̄t fructū celestis vite dulcedinē in se habendo. **P**rimo dico q; oparatur ramo oliue p̄p̄t peccatores deo reconciliando. **R**amus enim oliue signum est reconciliationis p̄t q; Romani quondam pro pace mittendo nunq; miserunt nuncios nisi cum ramis oliuarū. **C**omparatur ergo beatus Nicolaus ramo oliue. vnde le. **Gen. vii.** q; colūba venit ad Noe ad vesp̄ā portans rami oliue virentibus folijs. **P**er hanc columbam significatur sp̄s s. per ramū oliue beatus Nicolaus quē sp̄s sanctus aduersperante de mundo tulit ad verū noe. i. celestem patre ad reconciliandū hominē deo. vnde legitur de eo et est sumptum de. **Eccl. xliij.** Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis. p. d. **ae** bene poterat beatus nicolaus hominē reconciliare deo. q; sacerdos magnus. i. pontifex fuit. ideo reconciliare potuit. et hoc idō q; in se iustus fuit. **Q**uāuis enim omnes sacerdotes habeant officium peccatozem reconciliando cū deo. tñ specialiter h̄ spectat ad pontifices qui sunt vicarij xp̄i qui nos deo reconciliant. **Rō. v.** Reconciliati sum⁹ deo per mortē filiij eius. xp̄us enī assistens verus pontifex volens hominē deo reconciliare se ipm pro hoīe in cruce obtulit. **S**ed cōsidera qualiter ad altare crucis. p̄cessit certe aliter q̄ nostri pontifices. **I**psi enī cum ornatu vestimento/ rum et cū iocundo cantu p̄cedunt. xp̄us v̄o nudus et flens crucē ascendit. **p** insula portauit coronā spineā. **p** baculo pastorali crucē habuit. **C**ōsidera baculū pastoralē qui sup̄ius ē curuus in medio rectus. inferi⁹ acutus in signū q; ep̄i dñt homines penitētes ad deū trahere. et eos regere. malos pūire **vñ⁹**. **A**trahere per primum. medio rege pūge per unum. **E**t ergo crux ba,

culo pastorali fieret similis ideo christus in pedibus clauos susti-
nuit ad dorsum lignū erectū habuit. et caput p curuatura bacu-
li inclinauit. pro sandalijs habuit pedes cruentatos. pro cirothe-
cis habuit manus rubricatas. **Ecce** qualiter christus hominem
reconciliauit. h̄ hec reconciliatio semel facta est. qz christus semel
mortuus est. Quid ergo faciet peccator qui mō peccat et deū of-
fendit qualiter reconciliat. **Audi** o peccor noli desperare. adhuc
habes in mūdo multos sacerdotes et ep̄os qui te deo reconciliāt
Isheb. v. Omnis pontifex ex hominib⁹ assumptus pro hominibus
constituitur in his que sunt ad deū vt offerat dona et sacrificia.
Istud enī spectat ad simplices sacerdotes vñd sacerdos in missa
offerens hostiā dicit. **Suscipe** sancte pater omnipotens eterne de-
us. **h̄ac** inima. **h. 2.** Istud officiū habuit beatus **Nicolaus**. vñd
de eo pōt exponi **Eccl. xlv.** Ip̄m elegit ex omni viuente offerre sa-
crificium deo incensum. et odorem bonū in memoriā placare po-
pulo in memoriā passionis eius cuius memoria fit in missa. iō
dicenda et audienda est cū deuotione. **Hic** nō de illis qui mouēt
dissolutiones collationes tenēt in missa. **Sec̄do** comparat oli-
ue ppter florem qui est boni odoris. bonū exemplū alijs preben-
do vñd de eo potest exponi illud **Osee xij.** Erit quasi oliua glo-
ria eius. nūq̄ fuit oliua ita gloriosa in floribus. sicut iste sanctus
in bonis operibus qui videlicet odorez boni exempli de se emisit.
vñd poterat dicere illud **Eccl. xij.** Flores mei. i. exempla honoris
q̄tum ad deum. et honestatis q̄tum ad primū. **Nā** de bono ex-
plo eius deus honorabat et primus edificabatur in infancia ce-
pit dare bonū exemplū. et vsq̄ ad finem nunq̄ destitit. qz ieiuna-
uit bis in ebdomada. i. q̄rta et sexta feria. cū adhuc matris vberē
lactaretur. **Hic** aduerte q̄ quidā stulti dicunt quid prodest homi-
ni ieiunium. nō enī facit hominē sanctū. **Audiāt** tales. solum ieiū-
nium nō facit hominē sanctū h̄ cum alijs bonis operibus. certe si
ieiunium nihil conferret ad sanctitatem. scūs **Nicolaus** in infan-
tia sua nequa q̄z ieiunare incepisset. **Ecce** q̄ mirabilis odor de h̄
floze processit. sequere hunc florem. et ieiuna libenter. **Ip̄e** ieiuna-
uit in infantia qui adhuc nulluz peccatū omiserat. h̄ tu peccator
inueterate dierum. multa peccata commisisti. et pro eorum sat-
factione non vis ieiunare. **Beatus Nicolaus** adhuc sugens ieiū-

navit duobus diebus in septimana. s. q̄rta ⁊ sexta feria. Et tñ tu non vis ieiunare saltem vno die. s. sexta feri. in qua christus pro te in cruce sitim sustinuit magnā ⁊ felle ⁊ aceto potatus fuit. sāguinem sudor mortē sustinuit vt te a morte eterna liberaret ideo merito ieiunare debes. Dedit etiam alijs bōis operib⁹ abūdoando bonum exemplū. nam ecclesiā sepe frequentabat orationi insistebat. verbum dei libenter audiebat ⁊ memoriter retinebat. hoc est contra multos qui non libenter vadunt ad ecclesiā. inuiti audiunt verbū dei. parum attendunt. cito obliuiscuntur. ⁊ ideo parum proficiunt. O homo si vis deo placere. audi libenter verbum dei. frequenta ecclesiā. **Nota** qualiter electus fuit in episcopū. **Tercio** comparatur oliue ppter oleum qđ est fomentum ignis bonis operibus misericordie insistendo. **Jere. ij.** Oliuā vberem pulchram ⁊ fructiferam speciosam vocauit dominus nomen tuum. **Nota** qđ beatus Nicolaus fuit oliua vber. i. fertilis ppter oleū misericordie. pulchra conuersationis sanctitate. fructifera bonorum operum multiplicitate. speciosa in interiori puritate. certe nobile oleum de hac oliua processit. **Ecc. viij.** Omni tempore vestimenta tua sint candida. ⁊ oleū de capite tuo nō dñi. **Stūs nicola⁹** vestimenta candida habuit bonis opibus q̄bus ornat⁹ fuit. Oleū de capite eius nō defecit qz mens eius affectu mie plēa fuit. Oleū siquidē significat misericordiā. qz sicut oleū fomentum ē ignis. sic misericordia fouet ignē caritatis. nō q̄liter puellas liberauit p aux. bñ sua. uir iste doctrinā. qm thobias pposuit filio suo dicēs. Quō poteris. multū habuit iō multū dedit. nō dedit modicū vt quidam faciūt. nec vilius qđ habuit. s. nobile aux. s. ē oīra illos q̄ vilius qđ hñt in mēsa dāt pauperib⁹. nō attendūt qđ illud qđ dāt pauperi dāt christo. ppter qđ xps in die iudicij bonis regraciabit. dicēs. Esuriui. **Quarto** oparat oliue propē fructū qui ē dulcis etne vite dulcedinē i se hñdo. in mūdo siquidē habuit hāc dulcedinē p spe. nūc in celo hz p rē. **ps.** Ego sic oliua fructi. in domo dñi spe. dulcē bonorum operum frēs habuit. qz dulcē deū qđ hz pphetā ē dulcis ⁊ rect⁹. iugitē in corde poratuit. ad qđ etiā toto corde desiderabat venire. vñ ore potuit illd. **Eccl. ij.** sub vmbra illi⁹ qđ deficiet. ⁊ fru. **frēs** iste ē dulcedo celestis. qm hz p deuotionē otinue gustauit. vñ xps iuitat oēs ad se d. **ecc. xz.** trāsīte ad me oēs qđ cupi.

citls me. ⁊ a generationibus. i. bonis que a me processerunt imple
mini. Spiritus enī meus super mel dulcis est ⁊ he. Istud bñ sci
uit **pheta** qui dixit. q̄ magna multitudo d. t. do. **heu** q̄ stulti sūt
peccatores qui hanc dulcedinē spernunt ⁊ ad infernū vbi ē hor
ribilis amaritudo curreunt **vñ Deu. xxxij.** Qua eorum vna fell
⁊ botrus ama. **xc.** Per ista que hic ponunt accipitur amaritudo
que ē in inferno que tanta est q̄ v̄bis explicari nō potest. Audi
ant peccatores qui dulcia vina q̄tidie bibunt ⁊ student calicib⁹
epotand⁹. Illud horribile v̄buz **Johel.** Expergiscimini ebri⁹ ⁊ fle
te ⁊ vlulate omnes qui bibitis vinum in dulcedine. qm̄ perijt ab
ore vestro. certe dulcedo vini ab ore illius perierat qui in inferno
positus pro gutta aque petierat ⁊ habere nō potuit. Cōsidera q̄
iustus iudex sit deus illis q̄ sunt hic in ebrietate ⁊ crapula puni
et in inferno per famem. ⁊ sitim eorū qui hic abstinent ⁊ ieiunāt
in celo faciat **ysa. xlv.** Ecce serui mei comedent ⁊ vos esurietis.
Ecce serui mei bibent ⁊ vos siccietis. Ecce serui mei letabuntur ⁊
vos confundemini. Ecce serui mei laudabunt p̄ exultatione cordis
⁊ vos clamabitis p̄ dolore cordis. Quia ergo beatus nicolaus
fuit seruus dei fidelis ideo introductus est in celum vbi nūq̄ esu
riet nūq̄ sicciet vbi deus laudabit ⁊ cum eo sine fine gaudebit.
quod nobis ccedat pater ⁊ fi. ⁊ spūs sanct⁹. Amen.

De Beata Lucia. Sermo

Deus in medio eius nō cō. adiuuabit eam deus mane dilu
culo. **ps.** v̄ba ista exponunt de sancta Lucia quaz d. us
ita fixit cum ad lupanar trahi deberet q̄ de loco moue
ri non potuit. ⁊ est sensus. Deus in medio eius. i. in corde sancte
lucie supple fuit. ⁊ ideo ip̄a nō cōmouebitur. i. imobilis manebit
⁊ istud nō habet a se s̄ a deo. ideo subdit s̄ adiuuabit eam mane
.i. in iuuentute. diluculo. i. illustratione spiritus sancti. S̄ hic in
verbis p̄missis tangitur triplex beneficiuz q̄ deus. s. lu. contulit
primum est q̄ eam per gratiam facilliter inhabitauit. Ideo dicit
deus in medio eius. **Scd⁹** est q̄ a malo mirabiliter preseruauit
ideo non cōmouebitur. **Tercium** est q̄ eam in bono conforta
uit Ideo subditur adiu. eam. **Nota** q̄ deus fuit in medio ei⁹. i.
in corde scē Lucie q̄dupliciter. **Primo** vt eā tanq̄ templū inha
bitet. **Scd⁹** vt eā s̄z carnē mortificatā viuificarz. **Terc⁹** vt eā

in tribulationibus positam confortaret. **Quarto** ut eaz mūdo
despectam magnificaret et exaltaret. **Primo** fuit deus in medio
eius ut eam tanq̃ celū inhabitaret **zach. ij.** **Lauda et letare syon**
q̃ ecce venio et habitabo in medio tui ait dñs **Santa Lucia** di
citur filia syon q̃ sicut filia patrem ita deum dilexit **Syon.** q̃ p
contemplationez speculabatur celestia et ideo omnia transitoria
contempsit. **Syon** quippe interpretatur speculatio. ad hanc filiam
venit dominus et inhabitavit per graciā. et ideo ip̃a merito gau
dere et letare poterat q̃ sponsus eius christus quē toto corde di
lexerat iugit̃ secū hitavit **Can. ij.** **Inveni q̃ dilexit aia m. te.** nec
bi. do. intro. in do. ma. m. et in cu. ge. mei. **Mat̃** illa triūphalis est
ecclia que dñ mater fidelīū que sunt adhuc in mūdo. huiusmodi
enī tenere eos diligit **Gal. ij.** **Ille** que sursum est iherl̃m libera est
que est mater nostra. **Domus** hui⁹ matris dicitur celum in quo
sancti habitant que dicit̃ domus ratione mansionis. cubiculum
ratione sanctorū. q̃ multa ibi sunt que a nobis abscondita sunt.
Dicit ergo **santa Lucia** tenui nec dimitta donec introducaz in
domum ma. me. quasi diceret. ex quo sponsus meus christus ve
nit ad me. et inhabitat in me. ego tenebo eum per dilectionem et
deuotionē nec vniq̃ dimittam. sed per eius gratiam veniam ad
celestem patriam. sic ergo deus in medio hui⁹ sancte fuit ut eaz
tanq̃ templū dei sanctificaret. **i. Cor. ij.** **Templum dei sanctum**
est qd̃ estis vos. **Unde** legitur de ea q̃ cum pascasius iudex que
reret ab ea an spiritus sanctus in ea esset. **Respondit apostolus** di
cit. **Qd̃** qui caste et pie in hoc seculo vixerint templum dei sunt et
spiritus sanctus habitat in eis. **Considera** quanto honore digne
sunt que scīpas per votum virginitatis deo obtulerūt tales speci
ali nomine templum dei dicuntur. **Sicut** enim templum materia
le ab omnibus fidelibus honoratur. **Ita** tales virgines ab omi
bus honorande sunt. nec mirum q̃ tales in celo a deo pre alijs
specialiter honorantur. quia specialem mercedem scilz aureolam
habebūt in p̃ria. **pp̃** h̃ br̃a lucia frenū sponsū contēpsit. et christus
sponsū elegit. **p̃** cui⁹ amore oīa q̃ habuit paupib⁹ dedit. et ei in
ginitate hui⁹ p̃ verā dilectōz in sp̃ali adhefit. **Secdo** dico q̃ de⁹
fuit i medio ei⁹ ut eā mortificatā carne viuificarz **Istō** p̃figuratū
fuit **Gen. ij.** vbi legit̃ q̃ lignū vite erat in medio paradisi. lignū vite

est xpus qui dat vitam anime. **I**stud lignū erit in medio paradisi. i. in corde sancte **Lucie**. que per paradysum accipi pōt. **P**aradysus siquidem ē locus in alto situs. amenus. fructuosus. sic cor beate **Lucie** fuit in alto per contemplationē celestium **Apo. v.** **S**ustulit me in spiritu in montem excelsū et alti. **I**tem habuit amenitatem ex decore virtutū **Ps.** Specie tua et pulcritudine tua. **¶** **I**tem cor fructuosum q̄tū ad multiplicationē bonorū operum **Canti. iiii.** **E**missiones t. pad. ma. pu. cum po. fruct. **E**missiones tue. i. fructus qui a te emittuntur sunt supple sicut paradysus malorum puniceorum. q̄tum ad virtutis meritum. latentes q̄ in multa grana interius latent **Cū** pō. fruc. q̄tum ad opera exterioris apparentia. fuit ergo xpus in corde **Lucie** tanq̄ lignum vite in paradiso. ad hoc utiq̄ ut eam p̄m carnē mortificataz viuificaret. **Ro. viii.** **S**i p̄m carnē vixeritis moriemini. **S**i autē spiritu scā carnis mortificaueritis viuetis. **I**lli p̄m carnem viuunt qui p̄m voluntatem carnis desideria implent ut luxuriosi qui dicūt. **Sap. ii.** **V**enite fruamur bonis vino et precioso vngento nos impleamus. coronemus nos rosis anteq̄ marcescant. nullum sit prātū qd non p̄tereat luxuria nostra. tales morientur morte eterna. **¶** **Cor. vi.** **N**eq̄ fornicarij neq̄ ydolis seruientes neq̄ adulteri regnum dei possident. **I**lli vero facta carnis per spiritum mortificant qui per gratiā carnis appetitum frangunt. **Gal. v.** **Q**ui xpi sunt carnem. s. crucifixerunt cum vicijs et concupiscentijs. tales in anima viuūt. **T**alis erat beata **Lucia**. vnde dicere poterat cū ap̄lo. viuo iam non ego supple p carnem. viuit x̄o in me xps supple p grām **Gal. iii.** **¶** **T**ercio dico qd deus in medio eius ut eam in tribulationibus positā confortaret **Sap. iii.** **R**ex isrl dñs in medio tui nō timebis malū ultra. nūq̄ fuisse hec x̄go tā cōstans q̄ nec ignē nec minas nec mortē nisi dñs eam confortasset. **E**um enī ad lupanar trahi deberet multi homines nec non et multa paria bonū eā nec possent mouere de loco. iudex dixit que ē hec ratio qd puella delicata a mille viris tracta nō est mota. **Lucia** rñdit et alia decemilia adhibueris. audies spiritum sanctum per me dicātem. **E** cadent a latere tuo d. mille et decem milia a dextris tuis. **I** hoc audito iudex plus torquebatur. cui **Lucia**. **P**aschasi miserrime. quid cruciaris quid pallozibus trepidas. **E**cce q̄ constans

fuit. Tunc precepit iudex ignem magnū circa eam fieri. et resinam
 et picem et feruens oleum super eā iactari et cū ex hoc in nullo lede
 retur gladio percussa est que percussa quā diu voluit orauit nec spi
 ritum nisi prius venientibus sacerdotibus sacramētis perceptis
 emisit spiritum. Ecce qualiter deus fuit cū hac virgine sancta vt
 eam in tribulationibus positam liberaret. vnde ipa nunc in celis
 regnans. et gratias deo agens dicere potuit illud **Eccl. vltio. Li**
 beraſti p̄m multitudinē misericordiē nominis tui a rugientib⁹ p̄/
 parat. ad eſcaz. i. a demonibus et de manibus querentū animaz
 meam. i. de malis hominibus et de multis tribulationib⁹ que cir
 cumdedit me. et a preſſura flāme que circūdedit me. et i medio ig
 nō sum eſtuatus. Quarto dicit⁹ qd deus fuit in medio eius vt eaz
 mundo deſpectā magnificaret et exaltaret **ysa. xij. Cantate dñō**
 qz magnifice fecit **xc. vsqz mag. in me. t. scūs iſrl. p** habitationem
 syon accipe cor scē lucie in quo dñs habitauit. qd mundū fuit vt
 ſpeculū. Syon enī interpretat⁹ ſpeculū. merito ergo debet sancta
 Lucia exaltare et laudare deuz qz in medio eius fuit. et cū ea ma
 gnifice fecit in hoc videlicet qd eā in mūdo deſpectam. in mundo
 magnificauit. Olm ſiquidem homines mundam eam deſpexerūt
 et quaſi inſanam reputauerunt ppter hoc qd nubere noluit. et ido
 la colere noluit et honore mundi pro nihilo duxit. Iſtud figuratū
 eſt **ysa. xxxvij. vbi** dicitur de ſennacherip deſperit te et ſubſamna
 uit virgo filia syon. **(Sennacherip** interpretatur tollens ſiue ele
 uans deſertā. et ſignificat amatores mundi. qui tantum mundū
 habent. qui deſerto comparatur qd ſi daretur eis opcio non op
 tarent aliam vitam pre illa qm habēt in hoc mundo. tales deri
 dent virgines illas que nubere nolunt ſed in virginitate deo ſer
 uire volunt. Iſtud ad litterā contigit beate lucie. de qua legitur.
 Qd cum omnes facultates ſuas pauperib⁹ orphanis et viduis
 erogaret. ſponſus eius accuſauit eam apud iudicē. paſchaſium
 d. ſponſam ſuam eſſe chriſtianam. et contra leges viuere auguſto
 rum. propter qd tandem mortem ſuſtinuit. Ecce qualiter eā mū
 dus deſperit. ſed econtra mundum. Chriſtus eam magnificauit
 non ſolum in celo ſed in hoc mundo. Adeo quod iam per totum
 mundum honoratur. Unde legitur de ea. Quod cum mater
 eius per quatuor annos fluxum ſanguinis paſſa eſſet. nec ab ali

ab aliq̄ medicorū posset iuuari. ip̄a vna cū matre ad sepulcrum
 scē Agathe p̄ inuocando suffragio accessisset. et cū essent i orōe
 sancta Lucia somno arripit. et scām agathā in medio angelorū vidē
 gēnis ornatā stantē et dicentē sibi. **Soror mea Lucia** vgo deo
 deuota q̄d a me. p̄q̄ ipsa po. otinuo ipetrābis. naz et matri mee
 fides tua subuenit. et ecce saluata ē. sicut p̄ me ciuitas Eathanē
 sūm sublimat a xp̄o ita p̄ te ciuitas syracusana decorabit. **Cer-**
 te hodie nō solū in illa ciuitate s̄ per totū mundū honorať. Si
 deus hanc scām vginem tm̄ honorauit in mūdo. quis pōt enar
 rare quātū honorauerit eam in celo. **Honorem⁹** eam in mundo
 donec veniam⁹ illuc vbi videre possimus eā honore quē habet
 in celo vbi cū sponso suo regnat sine fine amen.

De Sancto Thoma. Sermo.

Quia vi. me Thoma credi. beati q̄ nō vi. et cre. **Jo. xx.** Ita
 fuerunt christi ad beatū thomā in quibus duo tanguntur
 Primo obiectū fidei ostendit. Secūdo merces fidei p̄mittitur. Ob
 iectum fidei est deitas et humanitas qui quidem articuli sunt de
 deitate. quidā de christi humanitate. Merces fidei ē b̄ritudo q̄ p̄
 mittit̄ fidelib⁹. p̄mūz tangit̄ ibi. q̄ vi. me. **et.** Nota q̄uis fideles
 hui⁹ t̄pis nō viderunt xp̄m corpaliter. necē est si saluari volunt
 vt videant spūaliter. Sicut enī in corpore sunt quinq̄ sensus. s.
 visus quo deum agnoscat. auditus quo ei obediat. odoratus q̄
 post eius vestigia incedat. gustus quo eius dulcedinē p̄ deuoti
 onem p̄cipiat. tactus quo enī p̄ dilectionē teneat. **Primo** dico q̄
 aīa debet habere visuz quo deum agnoscat. **ps.** **Uacate et vi**
 dete qm̄ ego sum deus. **et.** q̄ si diceret videte et agnoscite q̄ excel
 sior oībus. et ideo me p̄ oībus diligite. hunc visuz scūs Thomas
 qm̄ cicatrices christi tetigit habuit et deū confessus est dicēs dñs
 me⁹ et de⁹ me⁹. **Sz** nota sicut ad visum corpis t̄a exigunt. s. in
 fluentia subtilis spūs qui a cerebro fluit ad oculos. ocul⁹ clarus
 et ac̄ illuminatus sic ad visum aīe tria exigunt. p̄mūz est diuine
 gratie influentia. Secūm ē cordis mūdicia. Terciū ē exterioris ex
 emplī resplendētia. p̄mo exigit diuine gratie influētia istō inuit̄
Luc. xxviii. vbi cū cec⁹ qdā clamaret ihu. fili dauid miserere mei.
 et dñs diceret qd vis vt faciā ē. Ille rñdit. dñe vt videā. q. d. p̄ me
 cecus suz et p̄ me videre nō possuz nisi p̄ tuā grāz me illumines.

cognoscere deum tuum roga deum tuum ut tibi det suam gratiam per quam illuminet animam tuam. Ipse enim est de quo dicitur **Jo. i.** Erat lux vera que illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Ecce gratia dei illuminat animam. sed contra malicia excecatur anima. **Sap. ii.** Excecavit eos malicia corum et nescierunt sacramenta dei. Heu quam horribilis est hec excecatio quam culpa facit in anima per quam anima a deo excecatur quod deum suum a quo habet omne bonum non cognoscit. Unde dominus queritur. **ysa. i.** Cognovit bos possessorem suum et asinus praesepe domini. Israel autem non cognovit me et populus meus non intellexit. **Secundo** exigitur cordis mundicia. **Ma. v.** Beati mundo corde. si vis deum videre debes cor a peccatis mundare. sicut enim sol materialis non potest videri ab homine nisi habeat oculos corporales mundos. sic nec sol spiritualis. deus videri potest nisi homo habeat oculos cordis mundos ideo monet dominus **ysa. i.** Lauamini mundi estote auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis. sicut enim macula que est in oculo impedit visum corporalem. sic macula peccati est que in anima impedit visum spiritualem qui ergo maculam peccati in corde non habet. ille deum potest cognoscere **Job. xi.** Si iniquitatem que est in manu tua abstuleris a te et si non permanserit in tabernaculo tuo. id est corde iniusticia tunc levare poteris faciem tuam absque macula supple ad agnoscendum deum. qui haberet maculam in oculo que impediret visum suum qui ostenderet ei collirium quo macula illa abstergeri posset libenter liniret oculos ut maculam abstergeret. Audi o peccator quam multas maculas peccatorum habes in corde hodie ostendam tibi unum collirium quod si volueris uti omnes maculas cordis fugabis. Collirium illud est vera contritio que omnem maculam peccati expellit. de quo dicit **Apo. ii.** Collirio unge oculos tuos ut videas. Sic collirium mordet oculos et clarificat sic contritio mordet et cor purificat **ysaie. lxxvii.** Ecce in pace amaritudo in amaritudo autem tu autem eru. amaritudo mea ut non perieris pie. post tergum tuum omnia peccata mea. amaritudo quam cum vera contritione est dicitur esse in pace quia animam reconciliat deo. **Tercio** exigit exterioris exempli resplendentia **hebre. v.** Omnia facito secundum exemplar quod tibi in monte monstratum est. Mons iste est ecclesia qui vult deum cognoscere debet bona exempla sanctorum quod in ecclesia dei sunt et fuerunt respicere. Respiciat fidem Abrahe ut

pmiſſis dei credat manſuetudinē moyſi vt irā vitare valeat. miſericordiam dauid vt inimicos diligat. patientiā Job vt aduerſitates mundi patienter ſufferat. paupertatem apoſtolorū vt avariciam fugiat. caritatē martirū vt deus toto corde diligat. fidelitatem conſeſſorū vt deo deuote ſeruiat. puritatē virginū vt deo placeat. Iſtud dilata ſicut placet qui h⁹ exēpla vult iſpicere q̄ ſz ea facere ille cognoscat deū q̄ ab eo cognoscat. ¶ Scdo aīma debet habere auditū quomodo obediat ps. Audiam quid loq̄r in me dominus deus quoniam lo. p. i. ple. ſua. merito debet homo audire p̄cepta dei vt obediat qz qui p̄cepta implet habet pacem cum deo ysaie. xlvij. vtinā attendiſſes mandata mea facta fuiſſz ſicut flumen pax ē. Sz heu multi ſunt qui mandata hominū implent q̄ mandata dei ōtemnunt. Si terreni dñi mandant eis vt opprimant innocentes vt deuastent terras obediunt eis. q̄ ecce dñs celi q̄ terre mandat eis vt caritatem habeant. vt peccata vitent. vt nulli noceāt q̄ ōtemnunt obedire. Iſtud non fecit ſcūs Thomas q̄ alij apoſtoli. vñ Act. le. v. Qm apli p̄p̄t qd̄ p̄dicabāt vbum dei poſiti fuerunt in carcerem quos in nocte angelus dñi deduxit d. eis. Ite loq̄mini in templo plebi oīa vba h⁹ vite. hec audiens p̄nceps ſacerdotū conuocauit cōſilium q̄ aduocās eos dixit p̄cipiendo p̄cipimus vobis ne de cetero in noīe iſto. q̄ ecce repleſtis Iherl'm doctrina veſtra. Rñdens autē Petrus q̄ apli dixerunt. oportet obedire deo magis q̄ hominibus. Ecce qliter apoſtoli obediunt deo qui nec timore carceris nec mortis mandatū dei violauerunt. Ipſi vero auditū ſpiritualē habuerūt qui mandata dei in oībus impleuerunt. ysa. xxxij. Aures audientiuꝝ diligenter auſcultabunt. Conſidera o homo quid apli fecerūt q̄ faciunt ſimiliter. Si p̄cipit tibi terrenus dñs aliquid qd̄ ſit cōtra^{dei} potius obedias deo qui p̄mittit tibi eternā mercedē q̄ hominī qui pro mittit tibi tēporalē. Luce. xi. Beati qui audiūt vbum dei q̄ cuſto diunt illud. Sed heu quidā hñt auditū corporis quo obediunt hominī ſz non hñt auditū anime quo obediūt deo. ps. Aures habent q̄ non audient. tales abijciē a regno celozū. ſicut p̄figuratū ē. i. r. xv. Ubi p̄cepit dñs Sauli vt percuteret Amalech q̄ vniuerſa eius. Saul vñ interfecit omne vulgus. ſed regi Agag pepercit et optimis gregib⁹ et vniuerſis q̄ pulcra erant. q̄ p̄ter

hoc abſque a regno
mam peccatus que a
munt et percutiat. An
lehi cōſpiciatur
qm homo ſecundo eff
ingit mandata dei q̄
ne q̄ vulgus peccatū
hōiens in hoc q̄ p̄mu
are. q̄ p̄ agag nū vo
acipit Agag eni in p̄p̄
ſum ſuum habet quā
ſi quinq; ſenſus corpo
cipitur. Audi o peccat
opere nū occidas aga
lectione violata. nū occ
retrahas ab illicito vt o
ditu. manus ab illicito t
ad regnum celozū. ¶ Ter
poſt chriſti reſtigia inced
gratiam. curremus in o
morum que relut vnguer
te. ſz ad ſuperiora. quia ca
qd̄ corripitur aggrauat
ſenſum. vis currere poſt
anime quo poſt eū dīrec
Thomas q̄ alij apoſtoli
Math. xij. Ecce nos rei
odoratum anime ſequi p̄
cut canes venatici p̄ odo
capree donec inueniāt. ſi
cū inuenias. Ipe eni oia
milis ē dilect⁹ meus cap
capree q̄ in altis habitat.
cxiij. Ego in altis habitab
mi innulo cer. q̄ delectabi
cum proſpicere. ¶ Qua

hoc abiectus a regno Saul interpretatur abutēs ⁊ significat ani-
 mam peccatoris que abutiē bonis huius mundi huic p̄cipit do-
 minus vt percutiat Amelech. i. voluptatē carnis destruat. Ame-
 lech enī interpretatur gens bruta ⁊ significat voluptatem carnis
 qm̄ homo sectando efficitur brutū. ⁊ ecce interdum homo in b̄
 implet mandatū dei q̄ interficit vulgus. i. cessat a peccato ope-
 ris q̄ vulgus peccatū solūmodo reputat ⁊ adhuc tñ manet ino-
 bediens in hoc q̄ p̄mittit Agag regem. Amelech ⁊ optima q̄ vi-
 uere. q̄o p̄ agag nisi voluptas sensualitatis que dñatur in carne
 accipit. Agag enī interpretatur festiua solēnitas tūc autem caro fe-
 stum suum habet quando sensualitatē sequit̄. q̄o p̄ optima q̄ vi-
 si quinq; sensus corporis quos peccator optima bona reputat ac-
 cipitur. Audi o peccator. Estimo q̄ nunq; peccatum cōmittas in
 opere nisi occidas agag. i. voluptatē sensualitatis retrahas a di-
 lectione viciosa. nisi occidas optima quē. quinq; sensus corpis
 retrahas ab illicito. vt oculos ab illicito visu. aures ab illicito au-
 ditu. manus ab illicito tactu et sic de alijs. alioquin nunq; veies
 ad regnum celozū. **Tercio** debet anima habere odoratum quo
 post christi vestigia incedat. **Canti. i.** Trahe me post te supple per
 gratiam. curremus in odore vnguentozum. i. imitatione operuz
 tuozum que velut vnguenta redolent. Bene dicit trahe me post
 te. s. ad superiora. quia caro trahit ad inferiora. **Cor. ix.** Corpus
 qd̄ corrūpitur aggrauat animā ⁊ terrena inhabitatio deprimit
 sensum. vis currere post xpm̄ vt ipm̄ inuenias. habeas odoratu
 anime quo post eū directē incedas. hunc odoratū habuit sand⁹
 Thomas ⁊ alij apostoli ideo relictis omnib⁹ secuti sunt christū.
Math. xix. Ecce nos reliquimus omnia ⁊ secuti sum⁹ te. si hēs
 odoratum anime sequi potes vestigia xpi donec ipm̄ inuenias. si
 cut canes venatici p̄ odorē sequunt̄ vestigia feraruz vel cerui vt
 capree donec inueniāt. sic ⁊ tu debes incedere p̄ vestigia xpi vt
 eū inuenias. Ip̄e enī oparat capree innuloq; ceruozū. **Ca. ii.** Si-
 milis ē dilect⁹ meus capree innuloq; ceruozū. xpus enī oparat
 capree q̄ in altis habitat. caprea enī solet in altis habitare. **Eccē.**
xxiiij. Ego in altissimis habito. ⁊ t⁹ meus i colūna nubis. oparat
 enī innulo cer. q̄ delectabilis ē ad videndū ⁊ qd̄ angeli desiderāt
 in eum prospicere. **Quarto** anima debet habere gustum quo

dulcedinē dei per deuotionem percipiat **ps.** Gustate et videte. **cc.**
Nuncq̃ fuit cibus ita dulcis in ore corporis sicut deus in ore aie
Bernh. Ihesus est mel in ore melos in aure iubilus in corde. **vis**
scire q̃ dulcis. qui semel gustauerit dulcedinē dei per deuotionē
oīa terrena contemnit omnia incōmoda hui⁹ mundi libenter suf
fert letanter sustinet vt ad deū perueniat et eius dulcedine perfu
atur **Phi. iij.** Omnia detrimēta feci et arbirroz vt stercoza vt r̃p̃z
lucrifaciam. hanc dulcedinē gustauerat scūs **Thomas.** ideo oīa
terrena contempnit p̃dicando per mundū circuiuit et multa in
cōmoda sustinuit. vnde nō solum ipse ad christum venit sed alios
ad xpm adducet. **ve** illis qui gustu anime carent quo deum per
cipiant et gustū corporis sequitur quo ventri seruiant. **de** talibus
dicit **Aplūs phil. iij.** Multi ambulāt quos sepe dicebā vobis nūc
autem flens dico inimicos crucis xpi quoz finis interitus quo
rum deus venter est et gloria in confusione eoz qui terrena sapi
unt. Isti sunt gulosi qui spiritualiter dicunt inimici crucis xpi.
q̃ aliter agunt q̃ christus in cruce fecerit. Ipe enim in cruce tan
tam sensit penuriā q̃ et sitiens nō potuit habere vnū haustuz aq̃
Isti autem tantam supfluitatem habent in potu q̃ interdū bibūt
vsq̃ ad vomitum. hoz gloria erit in confusione q̃ pro hac super
fluitate sustinebunt maximā penuriā in inferno sicut patet in di
uite qui in mundo epulabāt quotidie splendide et in inferno non
poterat habere haustū aque. **Luce. xvi.** **Quinto** anima debz ha
bere tactū quo deum per dilectionem teneat. **i. Jo. i.** Quod audi
uimus q̃ oculis nostris vidimus q̃ manus nostre contreda
runt de verbo vite annūciamus vobis q̃ audiui⁹. s. per alioz
instructionem q̃ vidim⁹ per propriam fidem q̃ manus nostre
otre. per imediatā dilectionē. Nō sufficit tibi ad salutē q̃ d̃ xpo
multa audiui⁹ q̃ fidem habes de xpo nisi in manibus interiori
bus otrectes christum. i. p̃ dilectionē teneas. In hoc signū legi⁹
de sancto **Thoma Jo. xx.** Cum audisset ab alijs discipulis de xpi
resurrectione dixit. nisi videro in manibus eius fix. cla. et mit. di
m. in lo. cla. et manū meā in latus nō credam. In hoc docemur q̃
licet homo multa de deo audiat licet fidem habeat nunq̃ tñ esse
salu⁹ poterit nisi manib⁹ opose dilcōis eū teneat. **Idē** deuota aia cū
a p̃fectis viris req̃siuisset vbi dilectū suū iuenire possz ad vltimū
subiūgit

tribuit. **cc.** Paulus
lecti anima mea. Der nob
in uenire et p̃dicationem
mea ipso p̃fata. **cc.**
De S
Stephanus plenu
gulo. **Act. vi.**
Stephani et tri
moris ibi Stephan⁹ ple
moris ibi et fortitudine. gl
ur ibi faciebat. **cc.** Step
fuit vt tali nomie vocari
nari. **Coronantur** autē
zach. **v.** Sumas argenti
hec corona ē corporis cl
bit p̃fate. **lv.** sicut sp̃s de
In capite eius corona s̃c̃t
santia. **Ecc. v.** Corona gr
Corona aurea super caput
In illa die erit tibi corona
capite eius co. de la. p̃. **h.**
mis inmarcassibiles etern
quibus vris electos suos
Qui coronat te in mileri
tatis conseruatio. **Sap. i.**
mis maceratio siue mortu
bo lugentibus spon et da
est iusti laboris exercitatio
corona iusticie. In reliqua
de qua sum certus. **Qui**
atus vir qui iust. **cc.** **S**
spes mea et corona mea
no. **puer. xxvij.** Diligent
generatione. **Odianū** et
Esto fidelis vsq̃ ad mortē
in carnis voluptatib⁹

subiunxit. **Ca. iij.** Paululū cum ptransissent eos inueni quem di-
lexit anima mea. Det nobis ita pfecte eū querere et p deuotionē
inuenire et p dilectionem tenere et ad eius in celo fructuē puer-
nre ipso pstante. **22.**

De Sancto Stephano Sermo

Stephanus plenus grā et fortitudine. **sa. fig. 7 poī. in po-^{mag}**
pulo. Act. viij. In verbis istis extollitur excellētia beati
Stephani ex tribus. fuit eim graciosus i meritis prome-
rendis ibi Stephanus plenus gratia. **utuosus** in supplicijs susti-
nēdis ibi et fortitudie. **gloriosus** i miraculis ostendēdis qd tāgi-
tur ibi faciebat. **22.** Stephanus coronatus iterpretatur et dignum
fuit ut tali nomie vocaretur qui promeruit corona martirij coro-
nari. **Coronantur aut omnes sancti qduplici corona argētea**
zach. v. Sumas argentū et aurū et facies coronas in capite ei
hec corona ē corporis claritas que corpus mirabiliter clarifica-
bit **ysaie. lv.** sicut spōs decorabit me corona. **Stella. Apo. xij.**
In capite eius corona stelxij. hec corona est pfecta de omnibus
scientia **Ecc. v.** Corona gratulationis sup te. **Aurea. Ecc. xlv.**
Corona aurea super caput eius **h ē de deitate gloria ysa. xxxvij.**
In illa die erit tibi corona exercitiū. **Gemma ps.** Posuisti in
capite eius co. de la. p. hec est corona eternitatis. **i. pe. v.** Percipi-
etis inmarcessibiles eterne glorie coronam. **Sunt aut octo p**
quibus dñs electos suos coronat. **pmuz ipsius misratio. ps.**
Qui coronat te in misericordia et miserationibus. **Scdm puri-**
tatis conseruatio **Sap. iij.** O q pul. ē cas. ge. **Tercium est car-**
nis maceratio siue mortificatio **ysa. xli.** Ioco q fortitudinez da-
bo ludentibus syon et dabo eis coronam pro cinere. **Quartuz**
est iusti laboris exercitatio. **ij. Thm. iij.** De reliquo rep. est mihi
corona iusticie. In reliquo. i. in futuro. Dicit glo. corona iusticie
de qua sum certus. **Quintū est temptationū superatio. Ia. i.** be-
atus vir qui sus. t. **22.** **Sextū est pploruz ouersio ad Test. iij.** q ē
spes mea et corona mea **22.** **Septia ē diligēte administrata prela-**
tio **puer. xxvij.** Diligēte ag. vl. p. t. et post corona tribuet tibi in
generatione. **Octauū et vltimū est tolerata p xpo passio Apo.**
ij. Esto fidelis vsq ad mortē **22.** **Coronāt aut mali corona flo-**
rea in carnis voluptatib **Sap. ij.** Coronem? nos rosis anteq

marcescant frondea in mundi vanitatib⁹ ysa. 33. Ne exzore sup
beauricalcea in diuicijs secularib⁹ que vident^r diuitie sicut auri
calcum aux. s. nō sunt. Apo. 9. Habebāt coronas similes auro.
Spinea in pēis gehēnalib⁹ ysa. 22. Coronās coronat it te et ula
tione. Dico ergo Stephan⁹ plenus gratia ic. scriptū est Ero. 27.
Nō apparebis i ospēu m. va. Exituri de hac egipto. s. microze vi
te pntis et ad terrā lacte et melle manantē transituri qm in pmi
so omnes accepim⁹ in conspectu dñi terre illius vacuos venire
nō licebit imo d fructibus laboz nostroz ei offerre oportebit. q
sciens beatus Stephanus manu vacua transire noluit nā diuer
fis virtutibus plenus fuit. Legimus autem de ipso qtuor plenitu
dines. nam legitur plenus fide. gratia fortitudine spiritu sancto.
fides in hoc exilio viam ostendit. gracia deducit. fortitudo defen
dit. spiritus sanctus eleuat. Plenitudo ergo fidei erat beato Ste
phano ad veritatis cognitionem vnde non potuit a disputantib⁹
superari. Plenitudo gracie ad bone voluntatis pmpitudinē et
confirmationē vnde coram consilio velūt angelus fixus apparui
t. Plenitudo fortitudinis ad patientie virtutē vnde sub lapidi
bus pro inimicis orauit. Plenitudo spiritus erat ei ad mentis
in celū elevationē vnde in celū intendens gloriā dei qm. s. m. ruit
vidit. O q felices qui omnia opera sua bona intētionē faciunt et
hic spiritus valde utilis est qz per hunc in celū eleuantur. Spūs
enī sanctus de celo est et nescit quos inhabitat alias trahere q
quo venit. vnde dicitur cum eēt Stephanus plenus spiritu san
cto vi. i. i ce. ic.

De sancto Johāne euāgelista. Sermo.
Quartum animal sile ē aquile volāti. Apo. 4. In his
bis duo tangunt. Pmo expmī^r ouenientia beati Johā
nis ad alios euāgelistas qm ad officiū pōicationis. S
cdo expmī^r sua excellētia sup alios qm ad celsitudinē otepla
tiōis. pmi ibi qrtū aial. i. qrtus euāgelistaz q sub figuris aialū
describunt. Scd³ ibi sile ē aqle volāti. Aqila āgrādis magnaz
alaz. lōgo mēbroz ductu plēa plumis et varietate venit ad liba
num et tulit medullā cedri et sūmitatē frondiū auulxit et trāsporta
uit eā in terrā canaan. Eze. 17. Vba ista pnt accipi ad omēdatōez
beati iohis q s sub silitudine aquile describit^r et cōmendatur hic
a duobus

a duobus. **P**rimo a sanctitate vite. **S**ecundo a perfectione doctrine
 et est congruus ordo. Prius enim debet predicator bona in se facere
 quam alios docere. **Matth. v.** Qui fecerit et docuerit hic magnus vo-
 cabitur in regno celorum. **Gregori⁹.** Cui⁹ vita despicitur restat
 ut eius predicatio contemnatur. **P**rimum tangitur ibi aquila gra-
 dis. **S**ecundum ibi venit ad libanum. **Q**uantum ad sanctitatem vi-
 te commendatur a quatuor. **A** caritatis altitudine. ideo dicitur aq-
 uila grandis. **A** contemplationis magnitudine ideo dicitur alarum
 magnarum. **A** protectionis vite diuturne qua vivit in hoc mundo.
 lxxxix. annis. ideo dicitur. longo membrorum ductu. **A** virtutis ple-
 nitudine ideo dicitur plena plumis et varietate. **Q**uartum ad doctri-
 ne perfectionem. commendatur a quatuor scilicet ab auctoritate. ideo dicitur
 venit ad libanum. i. christum. Libanus enim interpretatur candidus. ab vo-
 luntate ideo dicitur contulit medullam cedri. i. dulcedinem doctrine
 christi que fugat demones sicut odor cedri serpentes. **A** sublimi divi-
 nitate. ideo dicitur summitatem frondium eius auellit. i. de divinitate
 cepit loqui. **Jo. i.** In principio erat verbum. **E**t a concubilitate ideo
 dicitur transportavit in terram canaan. i. in mundo exposuit. cana-
 an enim interpretatur transmutatio et significat instabilitatem mundi.
Nota quod aquila mirabiliter se renouat. ad volandum pullos pro-
 uocat a remotis videt. ceteris avibus altius volat in alto nidifi-
 cat. **C**omparatur ergo beatus Johannes aquile quia se renouavit
 contempto seculo christo adherendo. **Ps.** Renouabitur ut aquile iuue-
 tus tua. **N**on secundum Augustinum. quod quando aquila patitur in senectute caliginem
 oculorum et grauedinem in alis. tunc ascendit quantum potest per
 aera donec ex calore aeris et labore incalescat et tunc immitte se in
 fontem aque scaturientis ubi mutatis plumis et purgata caligine
 vires recipit hoc modo beatus Johannes est renouatus. cum enim se-
 nesceret non ab etate sed a mundi vetustate priusque sequeretur christum
 passus est caliginem oculorum quia intellectum habuit adhuc minus
 clarum ad videndum spiritualia quia quantumdiu corporalia querebat sensit
 grauedinem in alis. quia affectus desiderii sui quod debuit ferri sursum ter-
 renis inherebat sed quod fecit ut se renouaret. a seculi vetustate asce-
 dit per aera cogitando omnia que sunt in mundo esse transitoria et sic
 amore celestium incalescens. venit ad fontem. i. christum ubi ad instar
 aquile renouatur est quia intellectus eius illuminatus est et affectus

eius purgatus **ps.** Renouabitur vt aquile iuuentus tua. **Et Jero.**
sup Math. Aquile eni appellantur quibus iuuetus renouatur vt aq/
le et qui assumunt penas vt ad xpi veniant passionem. **Ma. iij.** vidit
ihesus Jacobum et Iohannem fratrem eius in naui cum zebedeo patre
eorum reficientes retia sua et vocauit eos. Illi autem relictis reti
bus et patre secuti sunt eum. sic beatus Jo. renouatus fuit veterem
mundum contemnendo et christo qui nouam vitam docuit adherendo
vnde poterat dicere illud **Rō. vii.** Nunc soluti sumus a lege mor
tis in qua detinebamur ita vt seruiamus in nouitate spiritus et
non in vetustate legis. **vetus lex dicitur lex mortis non quod erat mala**
sed quod multis fuit occasio mortis in hoc quod multa fuerunt ibi precepta
et modica gracia. ideo dixit petrus iudeis **Actu. xv.** Quid temp
tatis deum imponere iugum super ceruicem discipulorum quod neque nos ne
que patres nostri portare potuimus. hoc considerans Jo. veterem legem
in nouam quam christus appellauit iugum suauem et mutauit christum se/
quendo. **O peccator accipe hoc exemplum conuersionis tue.** Si Jo.
statum veteris legis in quo homo quondam poterat saluari post
posuit et christo adhesit vt facilius veniret ad regnum celorum. **Eur tu**
miser homo non dimittis peccatum in quo nunquam poterat salua
ri quis et seruias christo vt saluus fias. **O inueterate peccator ca**
ligant oculi pre vetustate peccati vt non possis ea videre que sunt
anime tue necessaria. si grauescant ale vt non possit mens tua fer
ri sursum vt contempletur celestia. **fac sicut aquila ascende per aera**
cogita huius mundi instabilitatem curre ad fontem quere gratiam christi
et sic a peccatis mundaberis et spiritu alacriter renouaberis **Eph.**
iiij. Renouamini spiritu mentis vestre et induite nouum hominem qui
secundum deum creatus est in iusticia et veritate. **Secundo comparatur aquile**
et pullos. id est spirituales filios ad volandum prouocauit exemplum sancti
tatis ostendendo. **vn de eo potest exponi istud Deu. 32.** Sicut aquila
prouocans ad volandum pullos suos. **natura aquile est cum pulli iam adu**
ti sunt volat ante pullos vt eos prouocet ad volandum et facit eos esu
rire vt citius sequantur et si aliqui tardant ad exundandum opellit eos rostro
ad volandum. istud be. Jo. pulli suis id est filiis quos per predicatores genuerunt
precessit eos exemplo docuit esurire celestia vt eum per bona opera sequerentur.
vn ipse dicit quod audiui et vidi nunciam vobis vt et vos habeatis. so
cietatem nobiscum et societas vestra sit cum patre et filio eius ihesu christo id est Jo. i.
.q. d. d. celestibus

bus vobis predico. Exemplū bone vite ostendendo vt valeat nos
ad bona opera inuitare Exemplū legi in ecclesiastica historia q
quodā tempore conuertit iuuenem quendā et cōmendauit eū cui
dam episcopo qui post ad tempus recedens ab epō factus est p
ceps latronū et cum audisset Jo. Ascendit equū et venit ad locuz
in quo erat iuuenis qui viso Johāne fugit ad quē iohānes vt qd
fili dulcissime fugis patrē inermem et senem. ne timeas fili qā p
te chasto rationem reddam et pro te libenter moriar sicut pro te
chastus mortuus est. reuertere fili reuertere qz dominus me mi
sit ad te. qui cum audiuit cōpunctus est et rediit amarissime fleuit
et orante pro eo aplo veniam impetrauit. ecce qualiter pullos ad
volandum prouocauit illos qui eum sequi volebant rostro per
cussit. i. dure redarguit. Exemplū legitur in legēda sua q qua
dam vice duos iuuenes diuites conuertit qui venditis omnibus
et erogatis pauperibus secuti sunt apostolum. Postea videntes
seruos suos preciosis vestibus fulgentes et in vno pallio se egen
tes contristari ceperunt qd cum intellexisset Johannes virgas
et minutos lapides de litoze maris afferri iussit et virgas cōuer
tit in aurum et lapides in gēmas preciosas qui iussu apostoli vni
uersos artifices et gemmarios per septem dies querentes reuerfi
sunt dicentes q illi nunq tam purum aurū et tam preciosas gē
mas se vidisse testati sunt dixitq eis. Ite redimite vobis terras
quas vendidistis quia celozum premia perdidistis estote ad tem
pus flozidi vt in eternum marcescatis. estote diuites temporalit
vt in eternuz mendicetis et cum multa similia diceret. Ecce iuue
nis quidā efferebatur mortuus qui tres dies habebat q vxorem
acceperat cuius mater vidua et amici flentes procidentēs ad pe
des apostoli rogantes vt eum in nomine domini suscitaret. flēto
ergo apostolo diutius continuo surrexit ille qui fuerat mortuus
pcepitq ei vt illis duob diceret qz tam incurrissent penā et qz tā
poidissent gloriā qbus ille dixit O miseri viri vidi angelos flētes
et demones exultātes. Dixitq quō poidissent cēna palacia que
sunt gēmis coruscātib fabricata claritate et cinētia eplis referta
delicijs plēa et in cēnū māsura. De iferno ho octo penas dixit q i
his vhib otinēt. Vermes et tenebre flagellū frig et ignis. De
monis aspect scelez ofusio lud Tūc ille q fūcat suscitatur et illi

duo prostrauerunt se ad pedes apostoli rogantes ut misericordiarum
consequerentur. quibus apostolus ait. **xxx. diebus.** Agite penitentiam in quibus
orate ut ligna et lapides ad naturam pristinam reuertantur et cum
fecissent et nec ligna nec lapides naturam pristinam recepissent dixit eis
ite et vnde tulistis ligna et lapides referatis et cum factum esset et ligna
et lapides naturam pristinam recepissent illi duo apostolo adhaeserunt
et omnem virtutem et gratiam quam primo habuerunt receperunt. sic patet
quod beatus Iohannes verbo et exemplo et increpationibus filios suos
ad bonum prouocauit sicut docet apostolus. **2. Thim. iij.** Predica verbum
instanter oportune. inopportune. argue obsecra. increpa in omni patientia
et doctrina. **Tercio** comparatur aquila quia a remotis videt futura
predicando vnde de ipso potest exponi illud **Job. 30.** Aquila in
petris manet inde contemplatur escam. oculi eius a longe prospiciunt.
Secundum Gregorium. Quis aquila feratur in altissimis tamen videt escam in
imis. Descendit ut illam rapiat. sic beatus Iohannes quis esset in
sublimitate contemplationis tamen descendit ad ima predicando peccatores
ut illos conuerteret. propter quod cum cogere ut Christus negaret et
a predicatione cessaret. Respondit obedire deo oportet magis quam hominibus
proinde nec Christum dominum meum negabo nec a predicatione nois
eius quiescam donec consummum ministerium quod accepi. Ecce quod
liter aquila ista in petris. id est in stabilitate virtutum mansit quia negare
Christum noluit escam contemplatur in imis quia predicatione fideliter in
stetit propter quod in dolium feruentis olei est missus. inde tamen illesus
exiit. Vis scire qualiter a remotis vidit futura predicando lege
apocalypsim et inuenies qualiter praedixit de persecutione antichristi. de
statu finalis iudicii de gaudiis celi de penis inferni. Similiter **Guilbertus**
in prologo super apocalypsim dicit Apocalypsis dicitur reuelatio quia
hic continetur que deus reuelauit Iohanni et Iohannes ecclesie quanta. scilicet
ecclesia sit passa in tempore primitiuo et nunc patitur et in nouissimis tempo
ribus antichristi passura sit quam tanta erit tribulatio ut si fieri potest
mouantur electi et his nunc et in futuro sicut premia recepta ut quod
denunciata supplicia terrent premia letificent. Ecce quod remote hic
aquila vidit qui tot futura praedixit ideo cantat ecclesia tam impleta
quam implenda nunc vidit tot secreta. **Ecc. xv.** In medio ecclesie aperuit
os eius et impleuit eum dominus spiritu sapientie et intellectus stolam
glorie induit eum. **Quarto** comparatur aquila quia ceteris al
tius volauit

his rebus diuinitatem
in illis quod dicit dominus ad
Job. 30. In quo ad primum
ab homine et a deo quod eua
ratus peccator in doctrin
et fructus hoc reus a
his ecclesie et diuinitatem
apostolus spiritus sanctus sugger
et super omnes euangeli
pos tamen de diuinitate scri
humanitate christi describitur
terra. scilicet matheus homini
aquile volanti. **Eze. i.** fac
euangeliste describentes christum
iobes describens diuinitatem
paucorum est cogitare de diuinitate
Paulus qui rapus fuerat
ta que non licet homini loqui
alio inter vos nisi ibi ipsum
ta quod non a prophetis fin
tate et ideo sepe labuntur un
Consulo omnibus qui sunt
unitus credant deum totum
cupere se in orationibus un
volunt vtilia in orationibus
nos homo factus est passus
dum iudicabit ac nunquam
vult deuote immolari inueni
laudet et vnde timeat. nonne
et amans qui pro nobis est
Nonne timendus qui tam
culparum oblivione in futurum
paratur aquile quia in alto non
erit. dicitur de aquila in ar
bos in arboris nidum suum po
in celis collocavit. Nota

tuis volauit diuinitatem xpi describendo vnde de ipso potest expo
 ni illud qd dixit dñs ad Job. 4. sub psona illius ad quolibz hoiez
Job 39. Nunquid ad pceptu eleuabit aquila. q. d. aquila nō hēt
 ab homine s; a deo q; euāgelistis diuinitatē descripsit Johannes
 rusticus piscator indoctus 7 vnde vox illa obsecro. In principio
 erat vbiq; 7 hoc vtiq; a spū sancto fuit q; vt dicit qdaz quicqd
 alijs exercitatio 7 q̄tidiana in lege meditatio tribuere solet hoc
 aplis spiritus scūs suggererat. spūs sanct⁹ tm̄ repleuerat sanctū
 Jo. q; super omnes euangelistas docēdo volauit. nullus enīz inē
 ipos tm̄ de diuinitate scribit sicut Jo. ppter qd alij euāgeliste q̄
 humanitatē xpi describūt oparant animalib⁹ gradientib⁹ sup
 terrā. s. mathe⁹ homini. marcus leoni. lucas boui. s; beat⁹ iohā.
 aquile volanti. Eze. i. facies aquile desup ipoz q̄tuor certe tres
 euāgeliste describentes xpi humanitatē gradiunt in tra. s; solus
 iohēs describens diuinitatē volat ad celos in quo instrumur q;
 paucoz ē cogitare de diuinitate s; pluriū de humanitate. vñ bea
 tus Paulus qui raptus fuerat vsq; ad terciū celū 7 audiuit secre
 ta que nō licet homini loqui dic. ii. Col. iij. Nō iudicauī me scire
 aliud inter vos nisi ihsū xpm 7 hūc crucifixū. hic nota de stulti
 cia quorundā impfectorū simpliciū qui nimis se occupant cū eni
 tate 7 ideo sepe labuntur in errores vt isti lollardi 7 papellardi.
 Consulo omnibus qui sunt mihi similes vt firmiter ea que sūt di
 uinitus credant deum toto corde diligant deuote seruiāt nō oc
 cupent se in orationibus in his que sunt super humanū sensuz. si
 volunt vtilia in orationibus cogitare cogitent de deo qui propē
 nos homo factus est passus est resurrexit 7 ascendit. totum mun
 dum iudicabit ac vnumquēq; sūm opera sua iudicabit. Qui his
 vult deuote immorari inuenit qualiter deū amet de quibus ipm
 laudet 7 vnde timeat. nonne multum laudandus est deus parit
 et amandus qui pro nobis carnem suscepit et mortem sustinuit.
 Nonne timendus qui tam stricte sine personarū acceptione sine
 culparum obliuione in futuro omnes iudicabit. Quinto com
paratur aquile quia in alto nidificat ad celum perueniendo. Job
xxiiij. dicitur de aquila in arduis ponet nidum suum. Beatus
 iohēs in arduis nidum suū posuit qñ per bona opera mansionē
 sibi in celis collocauit. Nota q; nidus in alto positus est ad vi

videndū amēnus. contra nocumēta securus. ⁊ ad manendū qui-
etus. Sic mansio celestis quā beatus Johānes cōpauit hic bo-
nis operibus in qua modo quiescit amēnus est ad videndū. Si eis
celum sydereuz qđ ornatur stellis amēnus est ad videndū qđte pu-
tas amenitatis est celum empyreū qđ ornat angelis ⁊ alijs san-
ctis beate virginis pulcherrime facie xpī hominis qđ magl. est om-
nibus claritate diuinitatis. de paradiso terrestri legit **Gen. ij.** plā-
tauerat dominus deus paradysum voluptatis a pncipio in quo
posuit hominē quē formauerat. Si paradysus terrestris taz ame-
nus fuit qđ deus fecerat pro homine in statu innocentie qđ ame-
nus erit status glorie in quo nunqđ mori poterit nunqđ fuit sol i
ortu suo tam amēnus sicut celestis locus. Ideo dicit **Baruth. iij.**
Circūspice iherlīm ab oriente ⁊ vide iocunditatē a deo tibi veniē-
tem. **Pondera** verba circūspice inquit ad orientem. i. considera
diligenter omnē amenitatem quā habet sol cum oritur ⁊ vide io-
cunditatem a deo tibi venientem. a deo inquit nō a sole q. d. per
hanc amenitatem quā vides in ortu solis. cogita qđta est ameni-
tas quā recipies a deo in celis. si enim amenitas est vbi orit sol
temporalis qui factus est multo magis erit ibi amenitas vbi lu-
cet sol eternus qui fecit omnia ad hanc amenitatē multuz deside-
rabat. **Jobes** venire ppter qđ cum descendisset in sepulchruz ex-
pandens manus suas ad deum ⁊ dixit. **Inuitatus** ad conuiuiū
tuū venio grācias agēs qz me dignatus es dñe ihesu chrisite ad
tuas epulas inuitare. sciens qđ ex toto corde meo desiderabaz te
vidi faciē tuā ⁊ quasi de sepultura suscitatus sum. odor tuus cō-
cupiscencias excitauit in eternas. ^{me} vox tua plena suauitate mellis
flua allocutio tua icōparabilis eloquijs angeloz qđtiens te ro-
gaui vt ad te venire ⁊ dixisti expecta vt pplm liberēs creaturuz
m. **Scdo** mānsio celestis ē securā oīra nocumēta **Leui. xxi.** da-
bo pacē in finib⁹ vestris dormietis ⁊ nō est qđ exterreat auferam
malas bestias. ⁊ gladi⁹ nō trāsbibit ēminos vros. O homo cur nō
festinas ad illā mansionē vbi talis ē securitas. in hō mūdo nūqm
secur⁹ eris. nūc ipugnaris a carne nūc a demonib⁹ nūc ab hoī-
bus nūc ocutit mentē tuā ēsticia iterioz. nunc psecutio exterior.
hec mala nō erūt ibi. qz ibi erit sūma oīcordia inter hoīes ⁊ ange-
los. caro obediet spui. demones nō erūt ibidē. Audi qđ beatus.

Jo. in vltima voce dicitur
aps tendit occurat
a me. i. mal. homines nō
q percutit me de conuiuiū
amici nō potera qđ dic
o. in dñe nō a meo opab
cinto. Ecce si tam sanctu
na supra pedus xpī recu
scips ad celeste conuiuiū
lū. quō nos miseri pec
poramus. **Tercō** mā-
ne requies mea in secu
nando inuenit requies
Ecce. vii. Nulla requie
tes in celo summa ē req
tam laborauit in hoc m
lūm pferendo tamē nūb
nō de poterat dicere ill
ni mlti multa requie ad q
De In
Sinite parulos vi-
ba ista pnt exponi
parulos ad sy
in rama aurita est. Ad
in illis etatis innocent
pnt dicit. **Sinite** parul
me. ppter terciū Talū e
tres bonas hnt oratione
ignoscunt. qđ habent
re humiles qz nūc istas tr
petitionē vindictē de faci
mtie. cito tribuit nūb fil
iudicē q ppter hec tria
reminās oparat se nutri
Thef. ij. facti sumus pa-
los suos. **Quatuor** ad

Jo. in vltima orōe dixerit ad xpm **A**peri mihi ianuā vite ne prin-
ceps tenebrarū occurrat mihi pes supbie ⁊ manus extranea sit
a me. i. mali homines nō attingāt me. **E**t suscipe me fm vbu tuum
⁊ perduc me ad conuiuū epularū tuarū vbi omnes epulantē tecū
amici tui. **p**ondera qd dicit pnceps tenebrarū nō occurrat mihi. **q**
d. in celo nō timeo dyabolū qz ibi nō erit. **E**t in vita huius mundi
timeo. **E**cce si tam sanctus hō quē de⁹ in apostolū elegerat in ce-
na supra pectus xpi recubuit cui xps matrē recōmendauerat qd
ipe xps ad celeste conuiuū inuitauerat timuit impediri p dyabo-
lum. quō nos miseri peccatores ⁊ fragiles in hoc mūdo securi eē
poterimus. **T**ercō mansio celestis est quieta ad habitandū. **p**s
hec requies mea in seculū seculi hic habitabo qm elegi eam in b
mundo inuenit requies ita qd omnes possum⁹ dicere cū aplo. **h.**
Cor. vii. Nullā requiē habuit caro mea s foris pugne. itus timo-
res in celo summa ē requies **p** cui⁹ amore qzuis beatus Jo. mul-
tum laborauit in hoc mūdo predicādo. ieiunādo discurrendo exi-
lium pferendo tamē nihil reputauit ex quo ad celestē requiē pue-
nit vnde poterat dicere illd. **Ecc. vltio.** Modicū laboraui ⁊ inue-
ni mihi multā requiē ad quā requiem rē.

De Innocentibus Sermo prim⁹

Sinite paruulos ve. ad me taliū est. n. regnū ce. **Ma. iij.** **V**
ba ista pnt exponi ad consolationē matrum que pro morte
paruulorū ad sydera voces cū clamore leuabant vor ei
in rama audita est. **A**d consolationē igit matrū commendat dñs tria
in filijs etatis innocentia martiri grām regni celestis glām **p**p
pmuz dicit. **S**inite puulos **p**pter scdm. venire ad me. i. mori pro
me. **p**pter terciū Taliū est enī regnū celoz. **N**otandūz qd pueri
tres bonas hnt conditiones qz. s. alios nō offendunt ⁊ qz de facili
ignoscunt. ⁊ qd habent d facili tribuūt. illi sunt boni puuli. i. ve-
re humiles qz iux istas tres conditiones ceteros nō offendūt p ex-
petitionē vindicte de facili ignoscūt nullū hntes rancorē impaci-
entie. cito tribuūt nihil sibi appropriātes p venenū cupiditatis ⁊
inuidie ⁊ ppter hec tria aplos cū alijs dñi discipulis se paruulū
nominās oparat se nutrici q hic exercet circa puulos qd nutrit.
i. Thes. ij. Facti sumus paruuli in medio vrz tāqz si nutrix foueat
filios suos. **Q**uatuor aut debent nos mouere ad hoc qd simus

boni paruuli ⁊ humiles exemplū nostri saluatoris de quo ysa. liij.
paruulus natus est nobis. Recognitio pprie infirmitat. ppter qd
dicitur sauli qñ superbiuit. i. x. iij. Nonne cū paruulus esses i oc.
t. x. qz cum Samuel pmitteret ei regnum Isrl statim recognos-
cens ppriam vilitatem ⁊ indignum se reputans dixit Nunquid
non filius gemini ego sum de tribu minima isrl ⁊ cognatio mea
nouissima inter omnes familias de tribu Beniamyn. propter qd
dicitur de ipso q inter omnes filios isrl nō erat melior ipso. Ecce
q̄tum efficit humilitas. Terciu est districti iudicis irrevocabi-
lis sententia Math. xviij. Nisi conuersi fueritis ⁊ es. sicut paruulus
non intrabit. in regnū. ce. ⁊ in li. Sap. horrende ⁊ cito ap. n. po.
tor. p. nō antecedentia. Quartū est premij inenarrabilis excel-
lencia vñ. i. Math. Quicūqz hu. se. sicut p. ille b m. ē in reg. celoz
Item aliud meretur b Math. reuelasti ea p. Item aliud i. x. i. xv
adhuc reliqui paruulus est x. q̄to ergo ma. es x. De inorētibz. §. 2.

Quātabant sancti canticū nouū ante sedē dei Apo. xiiij.
Abum istud legit in epistola hodierna de innocentibz qz
enim hodie passi sunt pro xpō in terris ideo christus re-
muneravit eos in celis cogita qualiter dñs remunerabit qui vo-
luntarie sustinent aliqua pro ipso ex quo tam excellenter remune-
rauit istos inñocentes qui inuoluntarie sustinuerunt. quibus pre-
missis tā tangunt que sunt in sanctis. primū est laudis incessa-
bilis vniformitas. Scdm ē mētis implicabilis iocūditas. Terc-
ciū est honoris admirabilis dignitas. pmūz ibi Cantabant in
plurali dicit vt innuat laudis vniformitatē qz omēs in celis vni-
formit̄ laudabunt ysa. liij. Simul laudabunt quia oculo ad ocu-
lum videbūt. Scdm ibi qñ canticū nouum. achi diceret leticiā
quā habēt exprimere nō valeo ad plenū s̄ ex primo put possuz id
dico quasi canticū. i. Eoz. ij. nec oculus vidit nec aures audiuit
x. Terciu tangit ibi Ante sedem dei. O q̄ magnū est stare an-
te faciē dei. ij. Eoz. x. beati serui tui qui stant coram te semper.
Nota qd est q̄ntuplex canticum. pmū est erroris ⁊ vanitatis.
Istud cātant peccatores vanitatibz seculi inherētes. Istud fre-
quētat in tabernis in choreis in plateis. O q̄tū errāt cātōres h⁹
canticū qd enī mō cantant inaniter b in inferno deplorabunt et-
naliter Amos. viij. uertā oēs festiuitates v̄as in luctuz ⁊ omia

cantica vestra in planctū ⁊ inducā sup omne dorsum saccum et
super omne caput caluiciū ⁊ ponā quasi luctū vnigeniti ⁊ nouis-
sima eius quasi diem amarā. **Cōsidera** hic q̄ iustus iudex sic de⁹
In festiuitatibus solent plus hoies corisare cātica vana recitare
ideo dicit dñs **Conuertā** fes. ves. in luctū **Cōsidera** q̄ dicit vestras
q. d. **Iniuriā** mihi fecistis festiuitates mihi abstulistis. q̄ in his fe-
stiuitatibus in q̄b⁹ me honorare debuistis vanitatibus vacastis
Ideo ouertā festiuitates vestras in q̄b⁹ vane exultastis in luctū
eternū. **His** vero qui festiuitates suas coluerunt vanitates vita-
uerunt ecclesias frequētauerūt orationibus intēderunt peccata
deplauerunt. conuertā luctū in gaudiū. **Jo. xv.** **Amē** dico vobis
q̄ plo. ⁊ fle. v. **et** v. **et** q̄ tristitia v̄ra vertet in gaudiū. **Seq̄t** **Indu-**
cam sup omne dorsum vestz saccū ⁊ super omne caput caluiciū
hoc ad litterā erit post mortem **Miser.** o. homo qui tantūmō vili-
gis vanitatem multum sollicitus es cū vadis ad coreaz de orna-
tu vestiū. de cōpositione criniū ⁊ non cogitas de ornatu vestium
spiritualium. **circūdabitur** post mortem vili pāniculo corp⁹ tuū
⁊ pili quos modo cōponis circa caput tuū in sepulcro soluentur
de capite tuo. **seq̄t** ponā eis quasi luctū vnigeniti ⁊ nouissima ei⁹
diē amarā. nūq̄ fuit mors vnigeniti positi in sepulchz ita lamen-
tabilis. fuit mors peccator. descēdentis in infernū. **vt** nūq̄ mors
corpalis ita amara sicut mors infernalis **ps.** **Mors** peccatorum
pes. **videt** q̄t⁹ sit error in hoc cātico. q̄ cum transitoria vanitate
ducit ad eternā calamitatē **Job. zi.** **Tenēt** tympanū ⁊ cytharaz
⁊ gaudet ad so. or. du. in bonis dies suos ⁊ in pūcto ad infernuz
descendūt. **felices** sunt isti infātes q̄ ante sūt mortui q̄ cātico va-
nitatis inq̄nati. **ideo** ip̄is dicit **Apo. xiiij.** **hi** empti sūt ex hō. pri-
de ag. i. ad hoc de mūdo electi sunt vt p̄ xpo morerent in p̄ma
innocentia sua ⁊ in ore ip̄o. nō est in. m. i. canticum vanitatis qd
sepe de mendacijs cōponitur **sine** ma. sūt ante thro. dei q̄ nec ha-
buerūt maculā cordis in turpi cogitatione nec oris in vana lo-
cutione. nec operis in aliq̄ detestabili actione. **Scdm** est cāticu
meroris. **Istud** cantāt vere penitentes. **O** homo si offendisti deuz
per p̄mū canticū placa eum. per istud scdm nūq̄ fuit vox alicui⁹
creature vel sonus cythare ita dulcis in aure hominis sicut istd
canticum in aure dei **Ideo** dicit ip̄e dominus. **ysaie. xxxij.** **Su-**

me cytharam. i. melodiam stritionis circui ciuitatem. i. diligen-
ter discute conscientiam ne aliquod peccatum in corde lateat. **Meretrix**
i. anima peccatrix. obliuioni tradita bene cane. freq. ca. vt memor
tui sit. **Ille** bene canit qui peccata omnia deplorat. **Ille** frequenter
canticum qui in stritione perseuerat. **Multi** sunt qui quando veniunt ad
sermonem accipiunt stritionem et etiam in sermone desunt peccata et cum
de sermone surgunt nunquam plus de penitentia cogitant. talis stritio deo non
placet quia stritio debet esse continua saltem in habitu licet non in actu
Augustinus. de penitentia dist. iij. Penitencia est vindicta semper
puniens in se quod dolet amisisse et ita ubi finitur dolor deficit et
penitencia. si autem finitur dolor deficit et penitentia. si autem finitur
dolor nihil relinquit de venia. **Vis** inuenire remissionem pecca-
torum o meretrix. i. anima peccatrix que sponsum tuum christum dese-
ruisti et dyabolo adhesisti. **Tanta** istud canticum **ysa. lxxviii.** sicut
pullus hy. sic cla. meditabor vt co. ar. sunt oc. sus. in ex. vt inueni-
am gratiam. **hec** sunt verba penitentis qui debet clamare ad deum
pro gracia que est cibus anime sicut pullus yrundinis clamat pro
cibo corporis et debet meditari vt columba. s. vt gemet pro pecca-
tis. **Columba** enim habet canticum gemebundum qui illud canticum
vult cantare debet vanitates abscere. **ps. Immisit** in os m. can-
car. d. n. vid. et ti. et spe. in do. **et. vsq. insanas** fal. **Istud** cantu-
cum desiderat christus audire. **Unde** ipse ad fidelem animam
loquitur **Cantico. ij.** Ostende mihi faciem tuam so. v. t. in au. m
vox t. dul. et fa. t. d. q. d. tergum ad me vertisti a me credendo. co-
uertere ad me per penitentiam et ostende faciem tuam sonet vox
tua qua deploras peccata in auribus meis. **Istud** canticum can-
tauit latro in cruce cum diceret. **Memento** mei domine dum ve-
neris in regnum tuum. **fecit** latro sicut cignus solet facere cuius
natura est quod instante morte contra naturam aliorum animalu-
um pro gemitu dulcem cantum emittit. **sic** latro instante morte
dulcem cantum penitencie cecinit et omnium peccatorum suorum
veniam promeruit. **Istud** canticum non fuit necessarium istis innocentibus
quia ipsi nunquam offenderunt deum per peccatum actuale. **O** homo qui
diu per peccata mortalia deum offendisti. **Istud** canticum est adeo
necessarium quod sine eo nunquam saluari poteris. **Apo. ij.** Memor esto
fili mi unde excideris et age penitentiam et penitencie opera fac.

sequit̃ **f**inaut venio tibi ⁊ amouebo candelabꝝ tuū de loco suo.
 nisi penitentiā egeris. **p**er candelabꝝ accipe aiaz que deberet por
 tare lumina virtutū. **d**e loco amouet̃ qñ de regno celoꝝ ad qđ
 creata ē **p**p̃e peccatū abijciēt. **T**erciu canticuz est amoris qđ
 cantant deuote deo seruiētes **Col. iij.** **x**buz xpi habitet in vobis
 abundanter in omni sapiētia docētes ⁊ amouentes vosmetip̃os
 in ps. ⁊ ymnis ⁊ canticis spūalibꝝ in gr̃a cātantes in cordibꝝ ve
 stris dñō **C**anticū spirituale est canticū veri amoris ⁊ pure deuo
 tionis quo spūs vester deo vnitur. **Q**ui istud canticū vult decan
 tare debet habere xbum xpi in corde suo. i. euangeliiū vt cogitet
 de hac caritate xpi qm ostēdit homini in hoc qđ **p**p̃e hominē in
 mundū venit ⁊ multa incōmoda sustinuit impzperia. pauperta
 tem labores xbera ⁊ tandē mortē. **Q**ui hec oia bene vult cogita
 re utiqꝫ inflāmabit̃ ad dei dilectionē ⁊ ad dei deuotionē. **Can. 8.**
Ponē hīc signaculū sꝛ cor tuū qz fortis ē vt mors dilectio **tua** vt
 signaculū inquit. i. vt figillū. **Q**ñ figilluz ponit̃ sup cerā impmit
 ei suā similitudinē. sic passio xpi ⁊ eius dilectio posita sup cor im
 pmit similitudinē cordi ita qđ cor hominis ex amaritudine passiōis
 amaricat̃ ⁊ ex dulcedine dilectiōis inebriat̃. ita qđ homo paratꝫ
 est bona facere ⁊ mala tolerare **p** ip̃i amore qui **p** hoine passus
 ē. **Ca. ij.** **f**asciculus mirre dilectiōis meꝫ in inē vbera mea amozabit̃
 .i. in corde meo. **q. d.** cogito de xpi passione. ⁊ iō magnā amari
 tudinē habeo in corde **S**equit̃ botrus cypri dilectus meꝫ in in vi
 neis engadi. **p** vineas engadi accipe multiplicē fructū passionis
 xpi. **E**ngadi inēpretat̃ fons edi. ⁊ significat passionē in qua edi. i.
 pccōres loti sūt nūqꝫ botrus cypri ita dulcis fuit ori sic dilectio
 xpi qm oñdit in passiōe utilis ē cordi. **vis** o hō istd canticū decā
 tare ⁊ materiā cātici hīc. **c**ogita de bñficijs dei ⁊ iuenies sufficiē
 tē materiā laud. **ysa. iz.** **h**aurietis aq̃s in g. de fō. si. i. vulneribꝝ
 xpi ⁊ dicetis in il. d. dñi. do. ⁊ i no. e. **sc̃. cāt. ei** qm mag. f. **sc̃. i.** **I**st
 canticū debes decātare. **ps.** **C**ātabo deo i vi. m. **sc̃. i.** **v**sqꝫ ego vero
 delectabor in dñō. **I**st canticū cātauerūt inocētes ope qñ passi
 sunt q̃uis nō cātauerūt ore **vñ ec̃.** **f**iūt periti laude q̃ fu. impiti
 b̃mone. **Q**uartū canticū ē inexplicabilis dulcoris qđ cantāt in
 celo eēnalit̃ sc̃i oēs deū vidētes. **ysa. 3.** **C**āticū erit vobis sic vox
 sanctifica. sol. ⁊ leticia cordis sicut qui pergit in tuba vt intret in

montem dñi. **n**unquā sacerdotes in quacunq̃ solennitate tā le-
te cantauerunt in templo sicut sancti continue cantant in celo et
nunq̃ aliquis cum tanta leticia ascendit iherl̃m terrestrem sicut
anima beata iherl̃m celestem. nec mirum q̃ incōparabiliter digni-
or est q̃ terrestris. vñ dicit **Apo. xix.** **L**audē dicite deo oēs san-
cti eius et audiui quasi vocem tube magne et sicut vocē aquarū
mul. et sicut vo. con. mag. can. all. qm̃ regnabit dñs deus omni-
potens gaudeam⁹ et ex. et demus glo. deo. **N**ō all. est canticum
leticie vnde in tpe tristicie omittit̃. **N**ota h̃ istud canticū otinue
est in celo. **Apo. iij.** **R**equiem nō ha. die ac nocte dicentia sanctus
scūs scūs dñs deus o. qui est x̃. **Q**uintū est canticū singularis
honoris. istud canticū in celo spiritualiter cantant inocētes **Ap.**
xiiij. nēo po. di. cā. illud nisi ill. c. xliij. milia q̃ ep̃. s. de t. bi sunt q̃
ē. m. et ē. p. c. xliij. milia scdm̃ glosaz accipiunt virgines sancti
fimi. i. ṽgines innocentes qui sunt ṽgines q̃tum ad integritatē
corpis. innocentes q̃tum ad anime puritatē qui nunq̃ inq̃nate
sunt sorde peccati. **I**deo specialiter duo ponunt̃ hic numeri val-
de p̃fecti. s. centenarius et millenarius p̃ quos significat duplex
p̃fectio. s. cordis et anime innocentia bi empti sunt de tra. i. p. san-
guinē x̃pi eleuati sunt de terrenis. sanguis enī christi cōseruauit
eos in inocentia bi cantant singulare canticū de integritate cor-
poris et anime. **S**i enī coniugate et vidue laudant deū in celo p̃
p̃mio eternali substanciali multo magis ṽgines laudabunt pro
p̃mio substāciali et accidentali et si peccatores qui penitentiā ege-
runt de peccatis sicut dō pe. pau. ma. magdal. agunt deo. q̃ eos
a peccatis liberauit multo magis innocentes ṽgines grās agēt
deo qui eos a peccatis p̃seruauit et in inocentia cōseruauit. tales
fuerunt innocentes qui hodie passi sunt isti cantant hodie in celo
triplex canticum. s. canticum dulce p̃ celestis gaudiū adeptione.
hic cantauerunt hodie canticum amarum qm̃ passi sunt. mō can-
tant canticum dulce ex quo celeste p̃mium adepti sunt. vñ canit
ec̃. quocūq̃ p̃gis virgi. sequunt̃. x̃. **I**tem cantant canticū no-
uum pro eiusdem gaudiū otinuacione. vnde sup̃ illo **Ap. xiiij.** **C**ā-
tabant quasi canticum nouū dic̃ in fl. i. exultabunt q̃ gaudium
eorum nunq̃ veterascet h̃ semper nouū est quia eternū est et ideo
nunq̃ mutabit̃. **ysa. li.** **V**enient in syon laudātes et leticia semp

super caput eoz. **I**tem
in corpore p̃mū fac
canticū q̃ nulli possunt
dicere nisi Nēo p̃
Istū canticū cantat
Barbara Catharina lu-
bus Jo. magelista et ṽg
qui hic castitate seruauit
nam eo qui est benedictus
D
Querunt me et vult
p. Verbum ill
qui sunt custodes eccle-
teram aut potest sumi i
ni de infidelibus qui san-
do et circumtū mala oc-
tus aliqua ciuitatē solēt
hic hostes ecclesie qui bea-
tū dicit in plurali **I**nuen-
orauerunt. i. ecclesiam sup̃
ibi perculserunt me. Ad lū-
rulnerata fuerit. **Q**uarto
factū fuit qm̃ vestib⁹ exp̃
remouit h̃ deus in ho-
tunc capilli tñi et creuerunt
q̃ sp̃ualiter est quintupl
linquentū. vñ abijciēt
Cpm̃ dico q̃ ē palliū vi-
bugo. capios dicit illos
suo. **N**abugo. interpretat̃
sedet in angustia dānatio-
cos ad p̃c̃m trahit et signi-
i. natura huana p̃ p̃c̃m o-
sicut p̃c̃oris palliū sola
humana que ante peccatū

super caput eoz. Itē cantant ſingulare de ſui incorruptione. qz
in corruptio primū facit eē deo. **Sap. vi** Adeo ſingulare eſt hoc
canticū q nulli poſſunt cantare niſi vrgines. vnde in pmiſſa au
toritate dicit **Nēo** p̄t di. cā. illd n̄ illa. c. 22000. i. vrgines dīc̄ inſp̄
Iſtud canticū cantat beata virgo cum ſuis p̄diſſequis. ſ. beata
Barbara **Catherina** **lucia** **cecilia** **Agneta** ⁊ cum ceteris virgini
bus **Jo.** euāgelista ⁊ vrgines omnes in celo in vtroqz ſexu felices
qui hic caſtitate ſeruant vt canticū illud in celo cantare valeant
coram eo qui eſt benedictus in ſecula. Amen

De ſanta Agneta Sermo

Inuenerunt me custodes qui circuiērūt ciuitatē percuisse
runt me ⁊ vulnerauerunt me tulerūt palliū meum. **Can**
v. Verbum illud ſpiritualiter exponit de prelatis eccleſie
qui ſunt custodes eccleſie cā oītra aduerſarios defendendo. ad lit
teram aut potest ſumi in pſona eccleſie ⁊ ſante Agnetis ⁊ expo
ni de infidelibus qui ſunt inimici eccleſie qui eā custodiūt impugnā
do ⁊ circuiērūt mala oītra eaz machinādo ſicut hoſtes obſiden
tes aliquā ciuitatē ſolēt eā circuire vt capiant ſm hoc deſcribūt
hic hoſtes eccleſie qui beatā agnetē pſequebant̄ primo vt multi.
cū dicit̄ in plurali **Inuenerūt me custodes.** Scdo vt doſoſi ibi q
circuiērūt. i. eccleſiā ſupple vt eaz decipiant. Tercio vt ſeuientes
ibi percuisse me. Ad litterā beata agnes ab hoſtibus p̄cuſſa ⁊
vulnerata fuerit. Quarto vt inuerecundi ibi **Tulerūt palliū.** hoc
factū fuit qñ veſtib⁹ expoliata fuit. n. magna verecūdia vrginez
denudare s̄ deus in hoc facto beatā agnetē p̄terit qñ diuina v/
tute capilli tm̄ excreuerūt qz melius qz veſtibus tegebat̄. **Nota**
qz ſpūaliter eſt quintuplex palliū. p̄mum eſt abluendū. ſcđm ē re
linquendū. terciū abſciendū. qrtū exēdendū. qntuz eſt emendū
p̄mū dico qz ē palliū vicioſitatis hūane **Jē. xliij.** dīc̄ de rege na
bugo. captios ducet illos ⁊ amicieſt. ē. egi. ſic amicieſt paſtor pallio
ſuo. Nabugo. interptat̄ ſedēs in anguſtia ⁊ ſignificat dyabolū q
ſedēt in anguſtia dānatiōis iſte p̄mos p̄ntes duxit captiuos qñ
eos ad p̄c̄m traxit ⁊ ſignificat dyabolū. p̄traxit tūc terra egipti
i. natura hūana p̄ p̄c̄m obtenebrata. amicta ē pallio vicioſitatis
ſicut paſtoris pallium ſolet eſſe immundum ⁊ vile. Sic natura
humana que ante peccatum erat innocens ⁊ digniſſima p̄ p̄c̄z

facta est viciosa et misera. **O** Adā quid fecisti vestem inocētie abieciisti et vestē imundicie assumpxisti p quā totū humanū gen⁹ maculasti. **I**sto pallio vestitur puer in vtero quādo peccatū origina le strahit cum quo si mortuus fuerit nūq̃ faciē dei videbit. **I**stuo pallium abluendum est in fōte baptismi. **Gen. xlii.** Lauabit i vino stolā. i. tunicam suam et i sāguine vne pallium suū. **I**lle lauit i vi no stolam suā. i. tūicam quī cōsciētiam suā per purā et virtuosam penitētiam a peccatis mortalibus mūdat. **I**lle vō lauit in sanguie vne pallium suū qui i baptismo habēte efficacīā a passiōe xpī mū datur ab originali culpa. **T**ua eiz significat corpus christi a quo in torculari crucis emanauit sanguis nostre redēptiōis. **h**oc san guine lota fuit beata **A**gnes ppter qđ ip̃a dixit. **S**āguis eius or nauit genas m. **S**cđo dico qđ est palliū carnal voluptat. **Iud. iiii.** legiū qđ sūsara ingressus tabernaculū **J**abel opertus est ab ea pallio qđ euz sitiret dedit ei **J**abel lac ad bibendū qđ euz bibisset obdormiuit. et sic **J**abel clauū per tēpus capitis eius transfixit et occidit. **S**isara infpretat exclusio gaudiū. et significat animā pec catricē que a gaudio celesti exclusa est. **J**abel interpretat carnale coniugiū et significat carnē que anime coniungit tūc **S**isara ingredi tur tabernaculū **J**abel qñ carni cōsentit. tūc vero operit pallio qñ voluptati carnis inuoluit. tūc iabel lac sitiēti ministrat qñ aīme posite in tentatione dulcedinē delectatiōis offert tūc **s**isara bibit quādo peccatū pficit tūc vero obdormit qñ in peccato manens delectat. tunc vō clauum p tēpus eius transfigit et occidit quan do animā peccatis infirmatā detinet in peccato vsq̃ ad mortem. **E**cce q̃tum malū facit caro anime. pmo blāde allicit. vltimo cru deliter occidit. **Bernh.** **O** pc̃a cōfaciles adit⁹ et q̃z difficiles exit⁹ habetis. qñ enī qđ suggeritis vngitis qñ enī suggestistis pūgitis. **N**oli ergo o hō ad tabernaculū carnis cōfugē. carni cōsentiedo no li opiri pallio carnis voluptat. ne i aīa occidaris valde nocuū ē illō pal. et iō ē reiiciendū sic legiū **Gen. 39.** de **J**oseph qđ cū muli er egipciaca apprehēdisset et ad pc̃m p̃trahē vellet ille relicto pal lio fugit. sic filr si mlier. i. caro te ipugnat relinq palliū voluptat. carnē macerando et fuge peccatū vitando **Eccl. xi.** **Q**uasi a facie colubz fuge peccatum. **A**ccepe exemplū ab hac cōgine sancta qm tū iuuenis diues et potēs ad cōsensuū suū iducere vellet multa do na cōf

[illegible]

na ei offerendo et plura promittendo hec virgo cum quasi colubz
fugiens dixit. **D**isce a me pabulum mortis quia iam ab alio a. p.
sum. qui te lon. no. in genere et dignitate. **D**e xpo loquitur de q sub/
ditur. **C**ui pulchritudine sol et lu. mi. cui angeli seruiunt. cui opes
nunqz deficiunt. cui diuicie nunqz decrescunt. cui odore renouiscit
mor. cui tac. sfor. infirmi. que cu amauero casta sum cu te. mun
da s. cu ac. vgosu. **T**ercio est palliu mundane vanitatis de hoc legit
Josue. vii. q achor de Jericho abstulit palliu coccineu et ppter b
a Josue in valle lapidatus est ac omnia que ad eum ptinebant ig
ne obusta sunt. **J**ericho interpretat luna et significat mundu q va
riatur ad instar lune. **A**chor interpretat puerio et significat pec
catozem peruerse agente tunc achor furat palliu de Jericho qn
peccator apprehendit et sequit vanitate mundi. talis vero a Jos
ue. i. xpo damnabit in valle inferni et cuncta illi igne coburent
q corpus et anima in inferno ardebunt. **I**stud palliu valde noci
uum est homini et ideo abhiciendu est sicut pfiguratur. **iii. s. h.** **U**bi
legit **Cu helias caperet per curru igneum in celu abiecit palliu**
suu. **C**urrus igneus significat sancta vita per qm homo festinat
ad celu. qui ergo ad curru igneu. i. ad scam vitam assumptus fuerit
debet a se abhicare palliu mundane voluptat. et vanitat. vt possit
dicere cu **Aplo Phil. iij.** **P**er xpm oia detriment. feci et arbitror
vt stercoza vt xpm lucrificia. **I**stud fecit sancta agnes. **Cu** prese
cti filius offerret preciosissima ornamenta et lapides pciosos et p
mitteret ad hoc diuicias domos possessiones et familias et omis
mudi diuicias. ab ea hec oia quasi quedam stercoza sunt reputata.
Accipe exemplum o homo et oia illa stemne que pnt te a deo tuo
auertere. **Q**uid eni pdest tibi si vniuer. mud lucra. **ii.** **Q**uarto
palliu nitide caritat. de q dicit **Nume. iij.** **M**esam ppanifications in
uoluent iacinctino pallio mensa ppanificatiois in q ponebant pa
nes significat cor hois in q dnt ee vtutes p qs reficit aia. **I**stud
cor dz inuoluit iacinctino pallio. i. caritate q fecit hoies celestes qz
color iacinctin filis e celesti colore. **U**llud palliu in euangelio appel
lat vestis nupcialis sine q nullus ad celestes nupcias pot puenire
sicut i parabol dicit **Math. zz.** q rex quida fecit nupcias filio suo
ad qs multos vocauit et cu intraret vt videret simul discubetes
et inueniret ibi homine no vestitu veste nupciali dixit. **A**mice ad

qđo venisti nō ha. vestē nup. qđ obmutescēte dixit mīstris ligate illi
manus ⁊ pedes ⁊ mit. eū in tene. exteri. **R**ex ille est pater celestis
qui filio suo nupcias fecit qñ eū in carnem misit ad has nupcias
multos vocauit qz p predicatorēs suos omnes vocat vt in xpm
creoant. tūc ad nupcias vt discumbētes videat intrat qñ in exte
mis qualis cuiusqz vita fuerit examinat quēcunqz tūc inuenerit
ad nupcias intrasse sine veste nupciali. i. fidem habuisse sine cari
tate viderit illum ligatis manibus ⁊ pedibus. i. ablata p̄tate effu
giendi ⁊ resistendi proficiet in tenebras infernales. hanc vestē be
ata Agnes habuit ideo ad celestes nupcias venire pmeruit. Vñ
de ea potest dici illd Apo. xix. Venerūt nupcie agni ⁊ vxor eius
preparauit se ⁊ datū est ei vt cooperiret se bissino splendēti ⁊ can
dido. Splendidiū ⁊ candidiū significat nitidaz caritatē qua orna
ta fuit beata agnes ⁊ ideo ad celestes nupcias introducta ē vñd
legitur de ea. qđ cū impius iudex p̄cepisset eam duci ad lupanar ⁊
ip̄a ingressa esset locū imensa lux circūdedit eam. cūqz se in orōe
p̄strauisset apparuit ante oculos eius vestis cādidissima quā ap
prehensam induit ⁊ dixit. Gracias tibi ago domine ihesu christe
qđ me ī numero ancillaz tuaz cōputans hanc vestem mihi largi
ri precepisti ex quo enī candida veste caritatis decorata fuit inter
ri. dignū fuit vt in signū hui⁹ candida veste ornaret exteri. illd
pallium caritatis extendendū est ad p̄mū qz vn⁹ hō alij ex ca
ritate subuenire debet sic figuratū ē Ruth. iij. vbi legit qđ ruth se
p̄iecit ad pedes booz ⁊ clamauit. Expāde palliū tuū sup familiā
t. qz p̄pinquus es. Ruth interpretat̄ deficiēs ⁊ significat pauperē
qđ defectū hz in reb⁹. Booz interpretat̄ in qđ est robur ⁊ significat di
uitē in v̄tute diuiciaz cōfidentē. tūc ruth p̄iecit se ad pedes booz
petens vt sup palliū expandat qñ pauper iacens ad ianuā diuiti.
petit vt ei ex caritate subueniat. Quinto dico qđ est palliū et̄ne
felicitatis. ysa. lxi. dicit in persona xpi. Spūs dñi super me eo qđ
vñxerit me ad annuncianđū mansuetis misit me. ⁊ sequit̄ vt da
rem eis coronam p cinere oleum gaudij p luctū ⁊ palliū laudis
p spū meroris. Audi o christiane ⁊ noli timere si seruis hic chri
sto in humilitate in celo eris in magna dignitate qz dabitur ti
bi corona celestis pro cinere humilitatis. si hic es in tristitia illic
eris in leticia qz dabit̄ tibi oleū gaudij pro luctū. Si hic desolari.
ibi cōsolaberis qz dabit̄ tibi palliū laudis p spū meroris illd pal

liam et ab omnib⁹ app
racum et hoster. viij. v
regis curiam aurea
purpura. Vestes regie
na curiam. Sericum
fulgidū quicunqz hic v
itudo fulget. Vnde leg
amulā viderit in me
itis cūcladibus cum in
beatiſsimam agnecē si
nue candidiorē que r
dixit parentibus. vider
dote mihi et congra. qu
qđ in terris p̄fita tota a
Rogerius dñm vt meri
tatis et in futuro pallio e
De quer
Quā conuertit
perculsi femur me
quo hodie agitur
rocut ad penitentiā ido
in queritōe gr̄as agido
corp̄aliter in queritōe b
p̄catōis. p̄mū ē dei vo
chpalli ad terrā p̄strat
do vñ penitentiā sed m
femur meū volūtatē p̄
dixit. Domine qđ me vis
meam deinceps sequar tu
ctum fuit qñ cecidit in ter
min⁹ p̄mo ad p̄nam voc
te et ad humilitatē inclin
p̄mū ē diuine clemētie im
nū est culpe vilitas. quart
nois dignitas. Primū in
conuertit ad dñm deū q

lium est ab omnib⁹ appetendum quia nobilissimuz est sicut prefigu-
ratum est **h**ester. viij. vbi legit q mardocheus fulgebat in vestibus
regis coronam auream portans in capite amictus serico pallio atqz
purpureo. Vestes regie significant celestis gaudiū varietatem coro-
na eternitatem. sericum palliū dignitatē taliter coronabit in celo et
fulgebit quicunqz hic deo deuote seruerit. **H**oc modo beata agnes
in celo fulget. **U**nde legitur q cum parentes eius vigilarent ad ei⁹
tumulū viderunt in media nocte turbam virginū que omnes auro
textis cicladibus cum ingenti lumine preteribant inter quas viderūt
beatissimam agnerē simili veste fulgentem et ad dexteram ei⁹ agnū
niue candidiozem que rogabat virgines parūper gradum figere et
dixit parentibus. videte ne me quasi mortuam lugeatis. sed cōgau-
dete mihi et congra. quia cum ho. lu. se. ac. et illi sum iuncta in celis
q in terris posita tota animi intentione dilexi et his dictis ptransiit
Rogemus dñm vt meritis huius vginis vestiāt nos hic pallio carī-
tatis et in futuro pallio eterne felicitatis. Amen.

De ouersione sancti Pauli. Sermo.

Postqz conuertisti me egi penitentiam et postqz ostendisti mi-
percussi femur meū cōsulus sum et erubui. **Jere. xxxi.** **E**x
quo hodie agitur cōuersio sancti Pauli que domin⁹ de celo
vocaui ad penitentiā idō ogrue p̄t dicē. b. pau. vbi p̄pōitū deo pro
sui ouersione gr̄as agēdo **p̄m** hoc in vbis p̄miss̄ t̄gunt̄ ea q fuerunt
corpalliter in ouersione bti pauli et spūaliter in cōuersione cuiuslibet
peccatoris. **p̄mū** ē dei vocatio. scdm est luc. celestis coruscatio. **Et iū**
est pauli ad terrā p̄stratio. **p̄mū** ibi postqz ouertisti me. supple vocā-
do egi penitentiā scdm ibi postqz oñdisti mihi supple lumen percussi
femur meū voluntatē p̄pria abiectādo **Ad. ix.** Tremens ac stupens
dixit. Domine qd me vis facere. q. d. acten⁹ secutus sum voluntatez
meam deinceps sequar tuam. **tertiū** ibi pcussus sum et erubui. **f** fa-
ctum fuit qñ cecidit in terrā hec tria sunt in ouersione pccoris qñ do-
min⁹ p̄mo ad pñiam vocat. scdo mentē illuminat. **tertio** ad trā p̄cu-
tit et ad hūmilitatē inclināt. **Nō** qñqz sūt q suadēt homi ouersionē
p̄mū ē diuine clemētie immēfitas. scdō ē diuine iusticie seueritas. **ter-**
tiū est culpe vilitas. **quartū** pñtis miserie mltiplicitas. **qñtū** est mer-
cedis dignitas **Prīmū** inqz est diuine clemētie imēfitas. **Johel. ij.**
Conuertimini ad dñm deū qz benign⁹ et mitis est paciēs ⁊ mltē mise-

ricordie et p̄stabil sup malicia. **O** peccator cōsidera in his v̄bis q̄
clēmēs sit de⁹ et ouertē ad dñz et iuenies grāz. **i**p̄e ei ē beign⁹ p̄cō
res ad p̄nāz vocā⁹. **m**isericors p̄cā remittēdo. paciēs nō statī de
p̄cōre se vindicādo. **m**ulte misericordie vere penitētē ad amīci
am p̄stinā recipiendo. **p̄**stabilis sup malicia. penitēti inter dū post
ouerfionē maiore grāz quā ante habuit oserēdo. **C**erte benignus
fuit in scō paulo quē nō solū interi⁹ s̄ et exteri⁹ ad p̄nā vocauit
Gal. i. **C**ū aut placuit ei q̄ me segregauit ex vtero matris mee. et
vocaui p̄ grām suā vt reuelaret filiū suū in me vt euāgelisarē illū
in gētib⁹. **o**tinuo nō adqueui carnī et sanguini. **f**uit etiā misericors
q̄tū ad cundē qz p̄cā ei remisit. **i.** **Thi. i.** **f**idelis s̄mo et omni ac
ceptione dign⁹ qz xp̄us ihs venit in hūc mundūz p̄cōres saluos
facē. qz p̄mus ego sum et misericordiā cōsecut⁹ sum. **f**uit etiā pa
tiens qñ eū tam paciēter expectauit. **C**ū enī lapidaret beat⁹ Ste
phanus paulus custodiuit vestimēta lapidantiū. et erat cōsentēs
neci ei⁹. **p**ost hoc at deuastabat ecclesiā. p̄ domos intrās. viros et
mulieres trahebat in custodiā. **p**ostmodū saulus spirās minarūz
et cedīs in discipulos dñi accessit ad p̄ncipē sacerdotū et petijt ab
eo eplās in damascū ad synagogas. vt si q̄s iueniret hui⁹ vie vi
ros et mulieres vinctos poucēt in iherlīm. **C**ōsidera paciētiā dei
q̄ saulo tāgrauit cōtra se et ecclesiā suā seuiētī tā diu pepercit et tā
dem cū in via eēt et in p̄posito peccādi p̄ grāz suā mirabilē ouer
tit. **f**uit insup multe misericordie circa paulū qñ ip̄m p̄ ouerfio
nem tñ dilexit ac si nūq̄ peccasset. **Act. ix.** **N**as electiōis est si ille
vt por. no. m. co. re. et gen. et si. isrl. **f**uit q̄q̄ p̄stabilis sup malicia
qz ei post ouerfionē maiore graciā cōtulit quā ātea habuerat. **i**n
hui⁹ signū rapt⁹ fuit vsqz ad terciū celū et audiuit ibi secreta que
nō licet hōi loq̄. **N**oli desperare o p̄cōr s̄ attēde dei misericordiā
et age p̄nāz et iuenies grāz. **s**i ei de⁹ pepercit paulo et misericordiē
egit secū cū adhuc peccādi h̄ret volūtātē. vtiqz par cet si p̄posita
volūtate peccādi cōcepis volūtātē emēdādi. **y. sa. lv.** **D**elinq̄t impi
us viā. s. et vir iūq̄ cogi. s. et reuer. ad dñz et misere ei⁹ et ad deū no
strū q̄. m. l. ē ad ig. **N**ō h̄ de filio p̄digo q̄ misericordiē a p̄re suo fuit
receptus ad graciā. **Luc. xvi.** **S**cdo dico qd homini suadet
cōuerfionē diuine iusticie seueritas. **Eccle. v.** **N**e tardes conuerti
ad dominū et ne differas de die in diē. subito enī veniet ira eius et
tū p̄det te.

¶ Tps vindicte

disperdet te in tpe vindicte appellat tēpus illud quo deus se vult vindicare de peccatorib⁹. siue generaliter de omnibus vt in extre
audito mo siue particulariē de singulis vt in hora mortis. **Audi** o pecca
 tor cōsiliū sapientis ⁊ ne tardes conuerti ad dñm vt euadas vindi
 ctam dñi **noli** differre conuersionē ⁊ p̄trahere de die in diē qz nesci.
 qñ instat tēpus vindicte. **ipe** enī dñs dicit **Deu. xxxij.** Si enī acu
 ero vt fulgur gla. m. ⁊ ar. iudiciū man⁹. m. red. ul. h. m. ⁊ his qui
 oderūt me re. **Gladius** ille ē seueritas quo feriet pccōz i extremis
Iste gladius adhuc occultatur sub vagina diuine misericordiē. h̄
 tūc extrahet qñ snia dānationis cōtra peccatōz qui penitentiam
 hic agere neglexerit pferetur. **Off** peccator aduertere vellet q̄ se
 uere tūc dñs iudicabit qui nūc tā misericordiē ad pñiaz vocat vti
 qz emēdaret statu suū **Istud** bñ aduertit beat⁹ paul⁹ ⁊ ideo egit
 pñiam vñ legit **Act. ix.** Cū dñs dixit **Saule** saule quid me p̄seq̄
 ris. hic audiēs statiz conuersus est et tremēs ac stu. dixit. **Dñe** qd
 me vis facere. iā ad obediē dñi se parat qui prius cōtra deū seuei
 bat. **Accipe** o homo exemplū de sancto **Paulo** et si acten⁹ deum
 peccando offendisti. nūc penitēdo recōciliare ei. **Ipsē** enī vocat te
 ad penitentiā interi⁹ grām offerendo. exteri⁹ beneficia cōferendo
 ⁊ p̄dicatores ad te mittēdo. **Ne** tibi si hāc vocationē neglexeris
Audi qd ipe de quibusdā peccatorib⁹ cōqueritur **puer. i.** **Voca**
 ui ⁊ renuistis extendi ma. m. ⁊ n̄ fu. q̄ al. desperastis oē cōsiliū ⁊
 increpatiōes neglexistis. ego qz in interitu v̄ro ridebo. **Terciū**
 est culpe vilitas **Jere. xxxv.** Cōuertimini vnusquisqz a via sua pes
 sima. ⁊ bō facite studia v̄ra. **vere** via p qm peccator ambulat est
 pessima. **Mala** qz aīam inquinat. **peior** qz a deo elongat. **pessima**
 qz in infernū p̄cipitat. **p̄mo** animā inquinat **p̄s.** **Nō** est de⁹ in cō
 spectu ei⁹ inq̄nate sunt vie illi⁹. **audi** o pccōz q̄t pccā mortalia cō
 mittis tot fedis maculis inquinās aīam tuā. ⁊ illā aīaz qm deus
 decorauit imp̄mendo ei imaginē suā h̄ tu p pccā tua turpē ⁊ de
 formē facis. **Tre. iij.** Denigrata ē sup carbones facies eoz. **ideo**
 monet **pp̄ha Jē. iij.** **Laua** a malicia cor tuū iherl̄m vt salua fias.
certe si h̄res maculā vnā in facie v̄l in māu statiz ablueres ⁊ mul
 tas h̄res maculas in aīa q̄s p mltos ānos portasti ⁊ negligi. eas
 abluē. **Scdo** a deo elōgat **Jē. ij.** **Quid** inuenerūt p̄res v̄ri in me in
 iqtatis qz elōgauerūt se a me ⁊ ābulauerūt p̄ vanitatē. **O** pccōz

3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527

ลว ชันษา

ad omni tui tui qm
minimando oēs vtrius
fuerit mō ab eis. Istō
iniquitate q̄ faciat
mō ab eo sanarē ē
nam glorie. **De q̄. n. th.**
mō dñs in illa d. i. u.
p totū mundū bonū
illuminat⁹ est ppter q̄
desiat sole splendoris
eterni solis splendorē
ea petisti q̄ nō licet
vice tñmū pūcē dī
scm vñt hōtate oēs dī
vidue qz eis formā rui
plū pūc oñt. **Doctore**
stravit. tribulati qz eos a
ego scm ita hōtamus in
ad gaudia celli qd nobis
De
Quā inducitur
tūc legi p. co. a
In vobis pmissi duo
vicio exēplaris. Scdm
inducitur puz ibm. Sc
Nō qz parēs xpi. bēd h
hūilitate a religione
legē purificationis imple
Paupratē hostiā paup
pntando. **O**io dico qz o
do. **De q̄ dñt h.** post q̄ m
tu. il. in temolū in iherlm
ingunt qz nullā maculā
nata fuit mulier ibi de con
partū inuiolata pmissa
nullis carer et hūilitatē

ad dñm deū tuū qm̄ corruisti i iniquitate tua ⁊ sequit̄ in p̄sona do-
mini sanabo oēs contritib̄es eoz diligā eos spōtanee qz auersus est
furoz me⁹ ab eis. Istō bñ attēdit beat⁹ Paul⁹ q̄ grauit̄ corruerat
in iniquitate q̄ fuerat p̄us blasphem. ⁊ p̄secutor iō ouertit se ad do-
minū ⁊ ab eo sanat⁹ ē ⁊ magnā dignitatē i celo cōsecut⁹ ē. s. coroz
nam glorie. de q̄. ij. thi. iij. Reposita ē i corō iusticie quā reddet
mibi dñs in illa d. iust⁹ iudex. s. etiā magnū honorē hz in trīs qz
p totū mundū honorať nec mix qz tot⁹ mūdus p eius doctrinā
illuminat⁹ est ppter qd̄ in ei⁹ laudē canit eccl̄. O glōsum lumen ec-
clesiaz sole splēdidiū. O vē apostolicū syo⁹ altissimū scē paulē q̄
eterni solis splendorē gētiū infudisti qui in terra posīt⁹ celoz secre-
ta petisti ⁊ q̄ nō licet hōi loqui puidisti. illuc supplices tuos p⁹ h⁹
vite t̄minū pducē dignare q̄s fecisti lūmē veritat. agnosce. hūc
scm̄ dñt hōzare oēs d̄gines. qz ip̄e sm̄ Jero. d̄go fuit. cōiugati et
vidue qz eis formā viuēdi descripsit. penitētes qz eis p̄niam ⁊ exē-
plū p̄nie oñdit. Doctozes qz eis q̄l̄ docē dñt d̄bo ⁊ exēplo demō-
strauit. tribulati qz eos ad sustinentiā tribulatōis animauit. hūc
ergo scm̄ ita hōremus in terris vt ei⁹ intercessione puenire possim⁹
ad gaudia celi qd̄ nobis cōcedat q̄ sine fine viuit ⁊ regnat. Amē.

tenebis

De Purificatione Marie d̄ginis. Smo p̄m.
Quā inducerēt puez ihm̄ parētes eius vt sa. sm̄ cōsuetu-
dinē legi. p eo. accepit eum Symeon in vlnas suas. Luc.
ij. In d̄bis p̄missis duo describunt. Prīmū ē Marie ⁊ ioseph omē
datio exēplaris. Scdm̄ symeonis deuotio singularis. p̄mū ibi cū
inducerēt puez ihm̄. Scdm̄ ibi. accepit eū symeon in vlnas suas.
Nō q̄ parēs xp̄i. s. b̄tā d̄go omēdat in h̄ euangelio a q̄tuor. s. ab
huilitate ⁊ religiositate ⁊ paup̄tate ⁊ caritate. Humilitatē oñdit
legē purificationis implēdo. Religiositatē puez in tēplū deferēdo
Paup̄tatē hostiā paup̄ez offerēdo. Caritatē dilectū filiū symeōi
p̄ntando. Or̄io dico q̄ oñdit humilitatē legē purificatiōis implē-
do. de q̄ dicit h̄. postq̄ impleri sūt dies purga. ma. sm̄ legē moyfi
tu. il. in templū in iherl̄m O admirāda huilitas b̄tē d̄gi. purgari n̄
indiguit qz nullā maculā pecc̄i in se h̄uit ⁊ tñ legē purificatiōis q̄
data fuit mulierib⁹ de coitu cōcipiētib⁹ ip̄a q̄ de sp̄uscō cōceperat ⁊
p⁹ partū inuiolata p̄māsit implē voluit ⁊ q̄re h̄. certe n̄ pp̄ se s̄
vt alijs daret ex̄m se huiliādi. iō ei b̄tā d̄go cōformauit se cet̄is m̄l̄

eribus in lege purificationis vt mulieres versa vice cōformēt se
īpās in virtute humilitationis. **Impleuit ergo legē ppter humilitatē**
vñ Bern. **O** vere beata vgo cām nō habes vt tibi op⁹ est purga
tione s̄ nunq̄o filio tuo opus erat circūcisione beata vgo esto in
ter mulieres tanq̄ vna illaz qz scdit fili⁹ tu⁹ in medio puēoz. m̄
tum degenerāt mulieres superbe ab humili maria q̄ i gestibus ve
stibus cogitationib⁹ locutionib⁹ nihil aliud intendūt q̄ p̄tendūt
nisi qd̄ spectat ad supbiā nō attendentes exemplū humilis Ma
ria q̄ habuit perfectā humilitatē in tribus in corde ore q̄ in opere
Prmo habuit humilitatē in corde **Lu. i.** Postq̄ audiuit ab ange
lo. **Que** gracia plena dñs tecū. **Turbata** est in smone angeli co
gitauit qlis esset illa salutatio. **Confidera** eius huilitatē multum
ab angelo laudabat nec ppter hoc tñ mente eleuabat. quamuis
apud ipam sublimitas cēt. cēsuit tñ āgelico indignā se eē alloq̄o
et obsequio. **Secdo** habuit in ore vnde dixit. **Ecce** ancilla dñi
fiat mihi sm vbu tuū. **Bernh.** **Que** est hec sublimis huilitas q̄ ce
dere nō nouit hominib⁹ insolescere gloria nescit. mater dei eligē
q̄ ancillā se nominat. **Confidera** q̄ta humilitas angel⁹ dixerat ei
Cōcipies q̄ paries filiū q̄ vocabit̄ nomē eius ihs hic erit mag. q̄
fi. al. vo. **Ecce** dictū est ei q̄ cōcipere deberet filiū dei q̄ ipa rñdit.
Ecce ancilla dñi. nō dixit ecce dñia mūdi regina celi vel simile sed
dixit. ecce ācilla hoc exemplū nō attendūt q̄ mox vt ab aliq̄ adu
latoze laudant̄ in supbiāz eleuant̄ vbi adulatorijs credunt. se
īpos nō aspiciunt ideo huilitatem abhñcūt. **Audiāt** tales quid di
cat **Bernh.** **Si** tu teipm recte ad lumē veritatis sine dissimulatio
ne aspicias q̄ sine palpatione dñudices non dubito qñ humiliā
ris q̄ vilior fias in oculis tuis. **Confidera** que sub te que supra te
sunt. **Si** sic te cōsiderabis quid tibi prodest si vniuersum mūdum
lucraris. **Tercio** habuit humilitatē in omni opere **Lu. i.** Respe
xit humilitatē ancille sue. totā vitā suā super humilitatē fundauē
rat prop̄ qd̄ legē purificationis hodie impleuit propter qd̄ omī
bus diebus vite sue non legi fecisse aliq̄ miraculū propter ma
ximā humilitatē suā. ideo beata genitrix dei a filio suo nō diui
cit fabricare celos angelos creare miracula deitatis insignia ope
rari s̄ tantū humilitatis ceterazqz virtutū documenta intra hu
militatis custodiā aggregare. **Audi** quid magistra humilitatis

fecerat cōsiderat vñ
eata fuerat ad fili
litate tui mare por
aque nūc recurrit.
repulsa dicit qd̄ n
fuerat cōsiderat de
ra vobis facite. sciebat
lis p̄cis matris n̄ ecau
ad religioſitate quā oñ
nam vbi sunt sup̄ lue
le i theatrū vbi sunt i
nes. vanitates. s̄ tulle
deo oblationes q̄ vari
Oñit ergo beata vgo
de legi hic. **Tulerūt**
Nota q̄ p̄r iste bod
re p̄phetia verificat̄.
lada Symeonī op̄let̄.
tanq̄ templū excitat̄.
re p̄phetia verificat̄. **Ma**
que vos q̄. q̄ an. tñ. q̄ vo
rat p̄dictū hodie ē imple
repleti locuti sunt. **Si** vi
lis inofficiens. medicu
in ipm sperantiū. curre
da t̄ post tridū inue. e
ibi enī nō inuenit. vñ **J**
tiam. **Nota** q̄ dicit po
tēpus legis nature nec t
er ille. s̄ post tridū. s̄ ep
tus est in tēplo vt lex im
puerum iherosum vt facer
ē enim **Leuit. xx.** q̄ muli
tare d̄ō templum. q̄ aliq
thulto qui hodie cum ob
m̄ dicit. **Matth. xi.** nō ver

fecerat cū defecerat vinū in nuptijs ad quas ip̄a cum filio suo vocata fuerat dixit ad filiū suū vinū nō h̄nt. hic perpende ei⁹ humilitatē totū mare potuisset ouertere in vinū. ⁊ ad filiū p ouerfioe aque in vinū recurrit. Audi qđ plus mouet cū xp̄us eā qđ alienā repulisset. dicēdo qđ mihi ⁊ ē est mulier. nō turbabat ex hac rñsione nec diffidebat de filij bonitate sed dixit mīstris qđ cūq; dixerit vobis facite. sciebat enī qđ filius eius nullo mō poterat tā huius p̄ces matris nō eraudire. s̄ de p̄ p̄ncipali. **Scđo** cōmendat a religiofitate quā oñit puez in tēplum p̄ntando nō tulit i tabernam vbi sunt supflue omefationes. potatiōes detractiōes. nec tulit i theatrū vbi sunt iutiles corifationes. vane cātationes. elationes. vanitates. s̄ tulit in templū vbi fundunt deo orōes. offerunt deo oblationes ⁊ varijs mōis exhibent deo deuote venerationes. oñit ergo beata xgo religiofitatē puez in templū offerēdo unde legi hic. Tulerūt illum in templū in iherlm vt sifterēt eū dñō. **Nota** qđ puer iste hodie p̄ntatus ē in templū ppter qtuor. pmo vt pphēcia verificaret. **Scđo** vt lex impleteret. **Tercio** vt pmissio facta Symeoni opleret. **Quarto** vt xp̄ianus homo ad frequentandū templū excitaret. **Primo** dico qđ p̄sentatus est in templū vt pphēcia verificaret **Malach̄ iij. veniet ad templū suum dōmator** quē vos q. ⁊ an. tes. qđ vos vultis. ecce qđ ante multos ānos fuerat p̄dictū hodie ē impletū. Ex quo apparet qđ pphete spiritu scō repleti locuti sunt. Si vis inuenire puerū ihs̄ qui ē panis reficiēs fōs indeficiens. medicina languētū. vita morientū. salus omniū in ipm sperantiū. curre ad tēplum ibi inueniē puer ihs̄. **Lu. ij. facta ē post triduū inue. eū in templo.** In tēplo dicit nō in taberna. ibi enī nō inueniē. vñ **Job. xviij. Non inueniē in terra suauit viuetium.** **Nota** qđ dicit post triduū qz nec ante lapsum ade nec post tēpus legis nature nec tēpore legis scripture inueniri poterat puer ille. s̄ post triduū. s. tpe legis gracie inuentus est. **Scđo** portatus est in tēplo vt lex impleteretur. Ideo dicitur. **Lu. ij. Induxerūt puerum ihs̄um vt facerent fm consuetudinē legis p eo.** Scriptū ē enim **Leuit. xv. qđ mulier que pareret masculū deberet. xl. die portare ad templum. ⁊ aliquid offerre p eo.** hoc hodie impletum ē in christo qui hodie cum oblationibus portatus fuit in templū Ipe enī dicit **Matth. vi. Nō veni soluere legē s̄ adimplere. ⁊ p̄p̄ s̄ fuit**

octaua die s^m legē circuncisiōis circūcisus hodie in templo oblat⁹
et appropinquante passione agnum pascalem cum discipulis come-
dit. **T**ertio fuit portatus vt promissio facta symeoni opleret. **Lu. v.**
Respōsum accepit symeon a spiritu sancto non vi-se mor. nisi videret
xpm domini. Et cum induceret puerū iesum in tē. accepit eū in vlnas
suas. et dixit. **Nūc dimittis seruū tuū dñe. xē.** Attēde diu desiderabat
videre chzistū hodie vidit et mortē quam ante abhorruit nunc sitit
q̄uis enī multum desiderabat videre xpm hodie vidit et mortē xpi
tamē multo ampli⁹ desiderabat videre faciē diuinitatis de qua dicit
Iohes. xv. **V**alde mirabilis es domine et facies tua plena est grātū
hanc symeon videre desiderabat vnde poterat dicere illud **Genesis**
xli. Jam letus moriar quia vidi faciē tuam. **q. d.** vidi faciē tue huma-
nitatis et ideo mori cupio vt possim videre faciē tue diuinitatis quā
si quis semel viderit ita deo vnietur q̄ nunq̄ ab eo separabit. **Ido** ora-
bat **ipheta d.** Ostende faciē tuam et salui erimus. **Quarto** portat⁹
est in tē. vt xpianus ad frequentandū **Ido** ipse portatus est in templū
vt ipsum imitando frequentemus templū xpūs namq̄ sepe legitur
in templo fuisse. **In** infancia vt hodie. **In** puericia t. xē. cum esset an-
norum. xij. in etate virili quādo emētes et vendētes eiecit de templo
quādo mulierē adulterā absoluit et sepissime in templo docuit. **Ido**
exemplo eius debem⁹ frequētare tēplū. **ps.** Introibo ad dō. tu. xē. ibi
enī peccata remittunt⁹ de publicano. **Luce. xviij.** Duo homines as-
in tem. vt orarent. xē. **I**tem petitiones exaudiunt⁹. **Paral. vij.** Oculi
mei erunt aperti et aures mee erecte ad oratōez eius qui orauerit in
loco isto libenter potes orare in templo vt exaudiaris. **ps.** Adorabo
ad templum sanctū tuū hoc de scdo principali. **T**ertio omenoatur
a paupertate quā ostendit hostiā pauperū offerendo legit. **Luce. v.** q̄
obtulerunt p eo domio par turt. aut duos pul. co. et hec fuit oblatio
pauperū p̄cipitur. n. **Leuit. xv.** vt mulier offerat pro puulo agnum
āniculum q̄ si paupercula fuerit et agnum habere non poterit offe-
rat duos turtures aut duos p. co. hoc hodie fecit beata xgo q̄ adō
paupercula fuit q̄ agnū habere non potuit certus sum q̄ tātū dilexit
filium q̄ libenter aureum agnum ad dei honorez pro eo obtulisset si
habuisset. sed ppter magnā paupertatem agnum offerre non valuit
Gregorius **C**reator angelorum nasci in hoc mundo per diuites pa-
rentes noluit. pauperes elegit. **U**nde et agnus qui pro illo offerre

tur defuit colūbap pullos ⁊ par turtur ad sacrificiū m̃fis mater
inuenit. **V**is scire q̃ paup̃cula fuit beata ṽgo. cōsidera locuz in q̃
pepit sacrificiū qd̃ p̃ illo obtulit ⁊ q̃l̃t̃ filiū nutriuit. **P**rimo cōsi-
dera locū in q̃ filiū pepit. **L**u. ij. Depit filiū suū vnigenitū ⁊ p̃ānis
eū inuoluit ⁊ reclinauit eū in p̃sep̃io qz nō erat ei loc⁹ in diuerso-
rio. **P**erp̃ede ei⁹ paup̃tatē in stabulo peperit. p̃ānis ip̃a fi. inuol.
qz ancillā nō habuit. p̃sep̃io p̃ cuna vsa fuit. de lectis ⁊ de plumis
⁊ de molli stramēto nulla sit hic mētio vñ **Berñh.** Si vis vidē vi-
de q̃liter p̃ te factus ē qz si rex vbi ē aula regia vbi troni sublimi-
tas vbi curie regalis frequētia. Ecce aula regia stabulū. troni sub-
limitas p̃sep̃iū regalis frequētia maria ⁊ ioseph. **Jero.** Nulla ibi
obstetrix nulla mulierculaz scoultas intercessit ipsa p̃ānis in-
uoluit ipsa m̃f ip̃a obstetrix fuit. **S**c̃do cōsidera sacrificiū qd̃ p̃
filio obtulit nō enī obtulit agnū qz nō habuit s̃ par tur. aut ou. p̃
col. hic cōsidera eius paup̃tatē. mulieres qñ intrāt ecclesiā p̃
partū induūt se nouis vestimētis ⁊ incedūt cū magno apparatu
⁊ comitatu muliez. s̃ qd̃ de apparatu ⁊ diuicijs s̃ dicaz cum vir
oblatiōez paup̃ez h̃re potuerit. **T**ercio cōsidera q̃l̃t̃ filiū nut̃uit
q̃uis enī de h̃ nihil legiē in euāgelio credē tñ est qd̃ in multis la-
borib⁹ ⁊ in magna paup̃tate eū nutriuit **Jero.** fusa ⁊ acu q̃rebat
vñ se ⁊ filiū pasceret. **Aug⁹.** Ministrā xp̃i fuisse mariā oīs qui sane
itelligit. absq̃ dubio ope m̃stra xp̃i existit quē vtero gessit p̃tūq̃
p̃fusum abluuit fouit inuoluit s̃ de sc̃io p̃ncipali. **Q**uarto cōmēda-
tur a caritate qm̃ oñdit dilectū puezz symeoni p̃ntando. nōne fu-
it magnū signū caritatis qd̃ tā dilēm filiū et tā delicatū puezz senī
p̃ntare volebat. **Cā. vij.** Quā pulcra es et decoza carissima in de-
licijs. carissima d̃r qz caritatē excellētissime hūit. caritas ei brē ṽ-
ginis n̄ solū caritatē hoim s̃ ec̃ āgeloz excellebat vñ **Berñh.** Est
i angel caritas ē puritas ē hūilitas qd̃ hoz n̄ eminet i maria hec
iuenit gr̃az. plena iā gr̃a et caritate feruida ṽgitate itegra hūili-
tate deuō vt fiēt sine virili cōmixtōe grauida ⁊ s̄n dolore puerp̃ea
Nō qd̃ btā ṽgo oñdit caritatē marie i eb⁹. s̃ filiū suū cū dolore q̃rē-
do. filio paciēti opaciēdo et crucifixo filij diligēdo. **p̃** oñdit ca-
ritatē filiū cū dolore q̃rēdo. **L**u. ij. fili qd̃ se. no. sic. ⁊ p. t. do. q. te
nec m̃iz qd̃ cū dolore eū q̃siuit cui tā feruida caritate coplata fuit
qd̃ nec ad horā ab eo s̄n dolore eē potuit **Cā. 3.** Surgā et cir. ci. 2ē

quē diligit aīa qđ ⁊ fecit qñ reuerſa ē cum Joſeph iheruſalē reqñ
uit euz inē cognatos. **Secdo** oñdit ea filio patienti oparādo vñ
poterat dicere illud **Rō. 8.** Quis nos poterat ſeparare a caritate
xpī. **q. d.** Nihil. oībus enī apoſtolis fugiētibus ipā i caritate man
ſit iuxta crucē cupiens mori cū eius filio. **Bern.** Tāta vis amor.
mentē marie repleuerat vt aīaz p filio ⁊ ſi nō poſuit tam expoſuit
Unde poterat dicere. Quis mihi det vt moriar p te fili mi. **¶**
Tercio oñdit caritatē crucifixoꝝ filij diligendo qđ p. 3. q. 2. nihil
eis mali imprecata fuit. vindictā nō expetiit nec eis maledixit vñ
illud **emē** Ego mater pulchre dilectionis inimicos diligēdo. timo
ris filio opaciendo. agnitionis in fide perſeuerando ⁊ ſanctē ſpei
de eius reſurrectione nō dubitādo. **Beda.** Nō ſine acerbo dolore
potuit crucifixū videre quē liz reſurrecturū a morte qz deſi nulla
tenus ambigebat qñ ſua tñ e carne pcreaturz mori pauida dole
bat. **Cū** ergo doluit ^{non} quaſi de filij reſurrectione dubitādo vel iude
is inuidēdo qđs vidit occidere filiuz ſuū h ex nimia dilectione filij
penas ⁊ iudeoꝝ culpas deploꝝando imo eos qui filiū ſuū occide
rūt dilexit. Nō enī impetioꝝ fuit aplis qđ pceptū erat diligite
inimicos veſtros. **Lu. vi.** firmiter credo qđ eādē orationē quā fili
us fudit in cruce ipā etſi nō ore tñ corde pfudit d. pñ i. g. aē. hui⁹
caritatis nob ocedat eē participes. Qui cū cū pñ ⁊ ſ. ſ. v. ⁊ reg.

In Purificatione. bñe marie. Sino. 22.

Urge illuminare iheruſalē quia venit lu. t. **psa. xl.** **¶** Et
quo eccleſia colit hodie feſtum luminuz ⁊ chriſt⁹ qui eſt
verū lumen hodie in templo eſt pſentatus. ideo verba p
poſita oꝝgruenter exponunt de hodierna feſtiuitate. In quib⁹ p
pheta. 3. facit. **pmo** hortat iheruſalē. i. quālibet fidelem animam
vt deſerat ſtatū culpe cum dicit. **Surge.** **Secdo** mouet vt ppar
ret ſe ad domū gracie cum addit illuminare. **Tercio** ſubiungit
rationē vtriuſq cū dicitur. quia venit lumen tuuz. i. xp⁹s qui eſt
lumen tenebras a corde expellens et ſplendorem gracie infundēs
eidē. **Nota** qđ chriſtus comparatur luminī propter quatuor cau
ſas. **Primo** qz illuminat in tenebris ſedentes. **Secdo** qz dirigit in
via huius mundi ambulantes. **Tercio** quia abſcondita in iudi
cio māiſtabit. **Quarto** quia i celo omnibus ad videntum de
lectabilis erit. **¶** **Primo** dico qđ illuminat in tenebris ſedentes

.i. peccatores qui tenebras interiores patiuntur et ideo de facili errant
 statu suum quod periculosus sit non recognoscunt et quod bonum sit non intel-
 ligunt. **ps.** Nescierunt neque intellerunt etc. Istos Christus vult illumina-
 re si peccata deserunt et ad Christum se conuertunt propter quod ipse dicit **Jo. viij.**
Ego sum lux mundi qui sequitur me non ambulat in tenebris etc. In
 huius signum fideles hodie in templo tenent lumina in manibus ad si-
 gnificandum quod Christus hodie fuit in templo presentatus qui est lux vera il-
 luminans omnem hominem venientem in hunc mundum. unde legitur **Lu. ij.** et
 symeone quod hodie in spiritu venit in templum et accepit puerum Iesum in ul-
 nas suas et benedixit et dixit. **Nunc dimittis seruum tuum domine etc. vsqz**
gentium. .i. ad illuminationem peccatorum. et gloriam plebis tue israel. .i. bo-
 norum. Audi o christiane vis hodie illuminari a Christo fac sicut fecit
 beatus symeon. venias in templum sanctum in spiritu deuotionis. ac-
 cipe eum in ulnas tuas. .i. amplectere eum brachijs bone operationis
 et benedic deum verbis deuote orationis et illuminabit te gracia sue
 miserationis. Sed heu quidam contrarij horum faciunt qui hodie
 veniunt ad templum non in spiritu deuotionis sed in spiritu dissoluti-
 onis. qui in ecclesia cum caedelis benedictis multas leuitates exer-
 cent nam crines capitis eorum qui penes ipsos stant siue resident
 succendunt et si versa vice crines eorum succesi fuerint candelas ali-
 orum cum furore rapiunt et confringunt et sic hodie dyabolo ludum
 faciunt in ecclesia et deum grauiter offendunt nec mirum quod cum ca-
 delis quas sacerdotes benedixerunt ad dei honorem et ad demonum
 confusionem ipsi deo contumeliam faciunt et demonibus honorem
 impendunt. melius esset talibus quod domi manerent et hodie mis-
 sam non audirent quod sunt in ecclesia et tales dissolutiones mo-
 uent per quas deus grauiter offenditur et sacerdos interdum in
 altari impeditur. **¶** Vis scire quod grauiter deus de talibus disso-
 lutionibus que fiunt in templo offenda. Audi legitur **Joh. ij.** quod
 Christus vice quadam venit iherusalem in templo et inuenit ibi ven-
 dentes oues et boues et columbas et cum fecisset quasi flagellum
 de funiculis omnes eiecit de templo dicens **Ruferte hinc ista et no-**
lite facere domum patris mei domum negotiationis. Si Christus tam
 grauiter offendeatur his qui in templo illo quo offerebatur san-
 guis hircorum aut vitulorum vendebant illa que erant offeren-
 da in honorem dei. multo magis offendetur his qui in templo

suo in quo corpus suū et sanguis multociēs offertur tantas dissolutiones mouent ac si sederent in taberna. **P**terea quidā veniunt ad templū non portāt in brachijs sicut falsi xpiani qui fidem habent operibus carent. **de quib⁹ dicitur Thi. i. Confitentē se nosse deum factis autē negant cum sint abominati et incredibiles et ad omne bonū opus reprobi.** **N**is hodie illuminari a xpo pone euz inter brachia bone operationis vt quicqđ boni feceris ad ei⁹ honorem facias. **audi ipm Can. vii. Done me vt signaculuz super e. t. vt fig. sup brachia tua. Si posueris eū inter brachia tue operationis et ipse ponet te in brachia sue miserationis vt possis de eo dicere illud Can. 2. Leua ei⁹ super capite meo et dextera il. amplexabit me. per leuā accipe misericordiā xpi qua bonos in via sustentat ne in peccatū corruāt. per dexterā misericordiā xpi qua beatos in patria amplectit ei eternaliter cohereant.** **I**nsup qđaz venientes in templū deū non benedicunt sicut illi qui in templo non vacant orationibus s; colloctionibus et detractionib⁹ nō attendentes illud ysa. 73. Domus mea dom⁹ ora. vo. gē. **de**bes deū orare vt misereat tui **Bernh.** **C**ū ad orandum eccliaz intrauēis fluctuatiū cogitationū tumultus exterius relinque curā qđ exteriorē penitus obliuiscere vt soli deo possis vacare sic p̄ p̄mum. **(S**cđo oparatur xpus lumini qđ dirigit in via hui⁹ mūdi ambulantes in tenebris **Job. 29. Splendebat lucerna eius super caput m. et ad lumē eius ambulabā in tenebris. Tunc lucerna super caput splendet qñ grā xpi mentē hominis illuminat. et** vero homo ad lumē in tenebris ambu. qñ xpus hominē in tenebris huius mundi deducit ne erret. **I**deo orat **ppheta Enatte lumen tuū et vi. t. ipa. 22. vsq; sc̄m tuū. Considera qđ necessariū sit lumen illud in hoc mundo vbi ambulas sub tenebris ignorantie per desertum p̄ntis miserie in quo sunt deuia multa. i. multi mōi errandi et multi seductores et demones et mali homines ad peccā trahētes. s; noli desperare si xpm secutus fueris hec omnia mala non timebis. ps. Si ambulauero in medio vm. mor. nō ti. ma. q. tu me. es. certe si xpus tecum fuerit nō oportebit te timere nec tenebras qđ xpus lux est. ysa. Opopul⁹ qui ambula. in te. vi. lu. mag nec deuiabit qđ xpus via est. Jo. 12. Ego sum via veritas et vita**
nec seductores

nec seductores qđ xps
do tibi tunc p̄ sem
plo et tibi iunget cū
plus sem qđ nō qđ
xpm oia mouet et mōi
spiritualiter quē symon
bus qđ xpm qui est lux
ab ip̄ peccando rececit
sem recognoscit se e
a via veritatis et iustici
paratur lumini qđ abs
na que arguitur. i. oia
manifestant. i. a xpo in
tempus iudicare quod
i. peccata que sunt in
horribilia sunt qđ turp
turpe est dicere. **Consi**
cata qualitercūq; corp
mundo. **Q**uid facies o p
lumboti in secreto dicere
nibus angelis hominibus
manifestari oportet ante
quia corporis prout gessit
De nōbi misero cum ve
bis omnes conatus m
buntur tunc in iudicio
tie coram domino in iu
morans sedera cōmissa
opera eius. **U**is securus
noia chasti in templo h
uissimo die manifestū tū
tūta de qua legitur in t
templo ieiunij et oblect
Quarto chistus com
alo ad videndū delectab
bile oculis videre solen

nec seductores qz xps ductor ē **Prover. iij.** **V**ia sapiēcie mōstra/
bo tibi ducam te p semitas equitatis hūc xpm qras hodie in tē/
plo 7 ibi inuenies cū hodie implet qđ legit **Mala. 3.** **V**enit ad tē/
plū sēm s. qđ vel q 7 an. t. qđ v. vul. **V**eni ergo ad templū quē ibi
xpm ora deuote 7 inuoca xginem matrē vt tibi pscntet filiū suū
spiritualiter quē symeoni hodie portauit corporalē. **ve** illis omni
bus qui xpm qui est lumē dirigens p deuotionē non querunt sed
ab eo peccando recedūt 7 per deuia ad infernū ambulāt **hi** i in/
ferno recognoscent se errasse 7 dicent illud **Sapie. v.** **E**rrauimus
a via veritatis 7 iusticie lumē non luxit nobis. **T**ercio xps com
paratur lumini qz abscondita in iudicio manifestabit **Eph. v.** om
nia que arguūtur. i. omnia que arguenda sunt. s. peccata a lumie
manifestant. i. a xpo in die iudicij ideo dicit. i. **Cor. iij.** **N**olite añ
tempus iudicare quoadusqz veniat dñs qui 7 illumina. ab. tene.
.i. peccata que fiunt in tenebris 7 in occulto que interdum adeo
horribilia sunt qđ turpe est dicere **Eph. ij.** **Q**ue in occulto fiunt
turpe est dicere. **C**onsilia cordiū sunt peccata cordis. **O**mnia pec
cata qualitercunqz perpetrata in die iudicij manifestabūtur toti
mundo. **Q**uid facies o peccator in die iudicij. modo non vis vni
sacerdoti in secreto dicere peccata tua 7 tunc manifestabuūt om
nibus angelis hominibus 7 demonibus. **ij. Cor. v.** **O**mnes nos
manifestari oportet ante tribunal christi vt referat vnusquisqz p
pria corporis prout gessit siue bonum siue malum. **Bernhardus**
Ne mihi misero cum venerit dies iudicij 7 aperti erunt libri in q
bus omnes conatus mei 7 cogitationes domino presente recita
buntur tunc in iudicio demisso capite pre confusione male cōsciē
tie coram domino in iudicio trepide stabo vtpote anxius cōme
morans scelera cōmissa meoz cum dicetur ad me. **E**cce homo et
opera eius. **N**is securus esse in iudicio frequenta templum. **H**o
noia christū in templo hodie presentatum vt inuenies eum in no
uissimo die mansuetū iudicem. **A**ccipe exemplum ab **Anna** pphe
tissa de qua legitur in euāgelio hodierno qđ nūqz discedebat de
templo ieiunijs 7 obsecrationibus seruiens domino die ac nocte
Quarto christus comparat lumini quia sanctis omnibus in
celo ad videndū delectabilis erit. **Eccle. xi.** **D**ulce lumen 7 dele
ctabile oculis videre solem. **N**unqz sol fuit ita delectabilis ad vi

dendum alicui in mundo sicut xpi facies delectabilis est ad videndum
 oibus qui sunt in celo **hester xv.** Valde mirabilis es do. et facies
 tua plena est gracia. **I**stus scus symeon bn sciuit ideo hodie ac
 cipiens puer in manibus orauit p morte dicēs. **N**ūc dimitte suū
 tuū dñe. **re.** desiderabat enī mori et ad limbū descendere et ibi vsq
 ad passionē christi remanere vt post mortē xpi posset faciē ei⁹ eter
 naliter videre quis pōt expmēre leticiā et delectationē quā hnt sū
 cti de intuitu faciei xpi. **ps.** Adimplebis me leticia cū vultu tuo. **re.**
 tam delectabilis ē illa facies q̄ sancti illi qui viderūt iā p mille ā
 nos ita adhuc delectantē videre sicut qñ p̄ inceperāt vidē **Bernb**
Semp libet illum aspicere sp hñe sp in illo delectari et in illo per
 frui. **I**n illo clarificat intellect⁹ et purificat affect⁹ ad cognoscendū
 et diligendū veritatē quicūq̄ desiderat hāc faciē vidē dñz cor suū
 mundū custodire **Math. v.** Beati m̄. cor. q̄. ipi d. vi. **V**ideam⁹ h
 deū per fidē pfectā vt in celo mereamur videre p visionē apertam
 quod nobis ccedat ihs xps dñs n̄r qui vi. et reg. in secula. **Amē.**

De sancta Agatha Sermo.

Fecisti viriliter et confortatū est cor tuū eo q̄ castitatē ama
 ueris **Judith xv.** **V**ba ista ogrue pnt sumi ad omendatio
 nem beate agathe que valde virilis fuit in passionibus quas pro
 xpi amore sustinuit. et omendatur hic a trib⁹. **A** fidei ostantia. **A**
 spei fiducia. **a** castitatis flagrantia. **p̄mū** ibi fecisti viriliter supple
 p fide certādo. **S**cōm ibi confortatū ē cor tuū supple p spe merces
 dis paciētiā suando. **T**erciū ibi eo q̄ castitatē amaueris supple
 ex feruore caritatis in v̄ginitate xpo famulādo **(Nō** q̄ p̄m beoā
 q̄tuor mala inflicta sunt nobis ex pccō originali. s. ignorātia infir
 mitas. o cupiditatis malicia. **Cōtra** hec iij. mala fuerūt q̄tuor bō
 in beata Agatha. s. prudētia otra ignorantiā. fortitudo otra infir
 mitatē. castitas otra cupiditatis. **V**tutū puritas otra maliciā
(P̄mo dico q̄ in ea fuit prudētia otra ignorantiā. vñ ip̄a p̄figu
 rata intelligit p abygaīl de q̄ dñ. i. **Ex. h.** q̄ erat mulier prudentissi
 ma et speciosissima. **paz** p̄fuisse q̄ habuisset speciositatē et pulcri
 tudinē corpis nisi etiā habuisset pulcritudinē mētis. **p**ulcritudo
 enī corpis sine prudētia ē hitudo et occasio peccādi. **p**rudētia v̄o
 fac pccz vitare. **Cōsidera** prudētiā hui⁹ v̄ginis q̄ data fuit ei a xpo
 otra ignoran

otra ignoran

contra ignorantia. Legitur de ea q̄ cum esset comprehensa ⁊ ad
Quincianum iudicē adducta ⁊ ille plura ei p̄poneret vt ip̄az ad
 culturā idolorū inuitaret ⁊ ad vltimū ei dixit **A**ut sacrificia dñs
 aut varijs te faciā supplicijs punire. **I**lla prudētē r̄ndit **S**i feras
 promittis audito ch̄isti nomine mansuescūt. si ignem adhibeas
 de celo mihi rorem sancti angeli ministrabunt. **S**i plagas vl̄ tor
 menta ingeras habeo spiritus sanctū per quē despicio vniuersa.
 Ex his ostēda qm̄ prudens fuerit hec virgo que tam prudenter
 fidei aduersariū confutauit de feris nanq̄ mansuescentib⁹ homi
 ni scriptū sciuit esse **Dani. vltimo.** q̄ babilonij miserunt **Danie**
lem in lacum in quo erant septē leones vbi erat sex diebus ⁊ leo
 nes nihil ei nocuerūt. De igne in temperiē mutato rois legitur
 in **Daniele.** q̄ cum **Ananyas Azaryas ⁊ Mysael** missi essent in
 fornacem ignis ardentis. Angelus domini descendit cum eis in
 fornacem ⁊ focum medium fornacis quasi ventum rois flantē
 de plagis ⁊ tormentis virtute spiritus sancti superans legitur de
 apostolis **Act. v.** q̄ postq̄ fuissent in carcere positi ⁊ postmodū
 celi subditur q̄ ibant gaudentes a conspectu cō. q̄ digni. **2.** Au
 di o homo valde necessaria est tibi prudētia. non dico prudētia
 mūdi q̄ consistit in defraudatōe p̄imi in adinuētione mali con
 silij in cōgregatione thesauri. s̄ prudētia dei que consistit in supplā
 tatione dyaboli in cognitione dei in vitatione mali. in operatiōe
 boni. q̄uis enī pro fide non sustineas plagas ⁊ carceres. tamen
 multe in mundo occurrūt tibi aduersitates p̄pter qd̄ necessaria
 est tibi prudentia vt paciēter eas sufferas. ⁊ q̄uis nullus hominū
 in aperto impugnet fidem tuā tamē demones in occulto otinue
 eam impugnant. ideo necessaria est tibi prudentia per quam resi
 stas. Si enim prudentiam habueris dyabolus tibi nocere nō po
 terit. **ysa. xi.** Nō nocebunt ⁊ non occident in vniuerso mōte meo
 quia repleta est terra scientia dei. loquitur de serpentibus per q̄s
 intelligunt demones. **S**cdo fuit in ea fortitudo oīra infirmita
 tem vnde de ea exponitur illud **puer. vltimo.** Fortitudo ⁊ decōr
 indumentū eius ⁊ ridebunt in die nouissimo. **C**onsidera quante
 fortitudinis fuit hec virgo cū q̄ncianus vellet eā accipere in viu
 gio ⁊ ad hec nō posset animū ei⁹ inmutare tradidit eā cuidā mere
 trici noīe **Effrodosie** q̄ habuit nouē filias eiusd̄ turpitudinis que

per triginta dies suadebāt ei q̄ animū ei⁹ imutaret mō p̄mittēdo
leta. mō terrendo p̄ aspera ⁊ cū nil p̄ficerēt reuerſa affrodoſia di
xit quinciano. **F**acilius poſſunt ſaxa molliri ⁊ ferrum conuerti in
molliciem plumbi q̄ ab intentione chriſtiana mens iſti⁹ puelle re
uocari. **C**onſidera vltorius ei⁹ fortitudinē cum enim in eculeo ſu
ſpenſa grauiter torqueretur dixit ad iudicē. ſicut qui videt q̄ diu
deſiderauit delectat. Aut ſicut qui inuenit theſauros multos ita
⁊ ego delector in his penis corporalibus poſita. **N**ō enī pōt triticū
in oreū reponi niſi theca eius fuerit fortiter conculcata ita aima
mea nō poteſt in paradīſu dei cum palma intrare martiri⁹ niſi di
ligenter perfeceriſ corpus meum a tuiſ carnificibus attrectari.
Attende iſta o homo eſſi aliquid aduerſitatis tibi aduenerit paci
enter ſufferas quia preſentes aduerſitates ſunt via ad regnum ce
lorum. **A**ct. 12. Oportet nos p̄ multas tribulationes intrare in re
gnum celoru. accipe exemplū in hac virgine que quāuis eſſet ſtar
gilis corpore tamē valde fortis fuit animo ita q̄ omnia tormēta
ſuperauit. **G**regori⁹ Quid nos barbari ⁊ debiles dicimus qui ire
ad regnum celorum puellas per ferrum videmus. Multi nāq̄ for
tes ſunt in corpore ſed debiles in animo qui nihil moleſtie p̄nt p̄
chriſto ſuſtinere qui mor vt de peccato aliquo temptantur ſtatiz
vincuntur **Q**uibus dicit dominus **Luce viij. ad tempus credūt**
⁊ in tempore tentationis recedunt. talis erat Saul qui cum p̄mo
electus eſſet a deo in regem deo fideliter ſeruiuit ⁊ poſtmodu per
peccata ſua deum grauiter offendit. Heu q̄ta verecundia erit in
die iudici⁹ regibus p̄ncipibus militibus ⁊ viris fortibus qui col
locabuntur a ſiniſtris cum demonibus quando vident a dextris
inter angelos delicatas v̄gines collocari ⁊ ad perpetuum regnū
vocari p̄ eo q̄ mundum carnem demones ſuperauerunt ⁊ ipſos
in infernum demergi qui mundū dilexerunt. carnē fouerunt. de
monibus conſenſerunt p̄s. Deus diſſipauit oſſa eorū. i. fortitudi
nem qui hominibus placent conſuſi ſunt quoniā deus ſpreuit eoſ
Tercio fuit in ea caſtitaſ contra concupiſcentiā vnde de ea ex
ponitur illud. Judith. xv. Erat v̄tuti caſtitaſ adiuncta ita vt nō
o gnoſceret vix oibus diebus vite ſue. v̄e adeo v̄tus caſtitaſ ad
iuncta fuit illi v̄gini q̄ nullis tormētis ſeparari potuit ab ea q̄ ei⁹
caſtitaſ violari noluit iō iudex iuſſit eā i māmilla torq̄ri q̄ tādēz
grauiter tortā

grauius tortas fecit abscidi. **vñ** in persona eius canit ecclesia. **Apē**
 fionem castitatis iussa sum suspēdi in eculeo. adiuua me dñe deus
 meus in tortura ma. m. **7** qz castitatem hic seruauit ideo deus nō
 solam ipam in celo s; in hoc mundo specialiter honorauit. **cū** eni
 corpus eius sepeliri deberet venit quidā iuuenis sericis indutus
 vestibus quē sequebantur ampli⁹ qz centuz pueri albatī 7 pulcri
7 posuerunt ad sepulchz eius tabulā breuem marmoreā vbi scri
 ptum est mentem sanctā spō. honorē deo 7 pa. li. i. **hec** virgo ha
 buit mentem sanctā. s. spon. quia in sanctitate 7 castitate volunta
 rie deo seruiuit 7 huius sanctitas est ad dei honorē et ad patrie
 liberationē **7** tam diu iuuenis ibi stetit donec sepulchrum cum
 diligentia clauderetur **7** abscedens non est vltorius visus in tota
 prouincia **Unde** nō est dubitandū quin angelus eius fuerit. **¶**
Quarto fuit in ea virtutū puritas contra maliciā **Can. iij. To**
 ta pulcra es amica mea 7 macula nō est. **vere** tota pulcra qz ma
 culis vicioz caruit 7 virtutum decore interius 7 exterius claru
 it ideo christus eam dilexit 7 ad celeste regnum vocauit. **ps. Spe**
 cie tua 7 pulcritudine tua **re. tunc** hec virgo specie. s. 7 pulcritudi
 ne christo prospere intēdit quando virtutibus 7 bonis operibus
 christo seruiuit **tunc** pcessit 7 regnauit qñ anima eius a corpore
 exiens celum perenniter regnatura intrauit. **Unde** legitur de ea
 q post multa tormenta postqz alapis cesa in carcerem posita est
 7 postmodum in eculeo suspensa in māmilla torta que tandē ab
 scisa ē postqz super testas acutas 7 carbones nudo corpore volu
 tata ē recepta est itez in carcerē que ingressa expandit man⁹. s.
 ad deū 7 dixit. **Dñe** qui me fecisti vincere tormē. 7 custodisti ab i
 fantia mea 7 fecisti me in iuuentute mea viriliter agē qui tulisti
 a me amorem huius seculi qui corpus meum a pollutione separa
 sti qui me fecisti vincere tormenta carnificum ferruz ignem 7 vin
 cula qui mihi inter tormenta virtutem patientie contulisti te de
 precor vt accipias spiritum iam tempus est domine vt iubeas me
 seculum istud derelinqre 7 ad tuā misericordiā puenire **¶** **Itēz**
 celo emisit spiritum. **Ipsa** enī tanqz virgo sapiens lampadem mē
 tis oleo caritatis ornauerat. **Ipsa** tanqz sponsa ad aduentū spō
 si vestibus bonoz operum se preparauit. **Ideo** christus sponsus
 ipam ad eternum palacium recepit. **Apo. xix. Venerunt** nupcie

agni et uxor eius preparauit se. et datum est illi ut cooperiret se bis-
no splendenti et candido. **Dis** inu iustificationes sunt sanctorum ad
quas nupcias meritis huius sancte virginis nos prouocat quod sine fine. vi. et

In Cathedra sancti Petri. Sermo.

Queris super domum meam. et ad oris tui imperium cunctus popu-
lus obediet **Gen. xli.** Verbum istud dixit Pharaon ad Joseph
quoniam constituit eum super egiptum. et potest accipi ad commendationem
sancti Petri qui hodie fuit exaltatus super domum christi. id est. uniuersalem
ecclesiam. **Et** secundum hoc est verbum christi instituentis beatum petrum super ec-
clesiam suam. In quibus verbis sanctus petrus a duobus commendatur
scilicet a sapientie singularitate et a potestatis incomparabilitate. **Primum**
ibi Tu eris super domum meam. Tu inquit quod prudens es **Mat. xxiii.** Quis putas
est fidelis seruus et prudens qui constituit dominus super familiam suam ut det illis cibum in tempore
Secundum ibi et ad oris tui imperium. ecce potestas. **Eccl. vii.** Dedit illi dominus
potestatem eorum que sunt in terra. **Mat. xvi.** Quicumque ligaueris super
terram etc. dicit ergo tu eris super domum meam. **Non** quod duplex est domus
mystice accepta. scilicet dei in qua habitant boni et domus dyaboli in qua
habitant mali. Circa domum dei non tria. scilicet quod est firmiter edificata
in christi incarnatione. veraciter mundata in eius passione. totali-
ter decorabitur in celesti mansionem. **Primo** dico quod domus dei est
firmiter edificata in christi incarnatione **puerbi. ix.** Sapientia edi-
ficauit sibi domum excidit columnas vii. Sapientia hec dicit christus
qui edificauit sibi domum. id est. ecclesiam quando carnem assumpsit in qua
domo vii. columnas excidit. id est. vii. virtutes ecclesie dedit per quas
tota ecclesia et quelibet anima subsistit. Sunt autem hee virtutes. **Fi-**
des. Spes. Caritas. prudentia. temperantia. fortitudo. iusticia.
Contra dyabolus statuit domum suam super septem columnas val-
de malas que sunt **Superbia. auaricia. inuidia. ira. luxuria. gula.**
acididia. **Prima** ergo columna in domo dei est fides. **i. Thi. iij.**
Scias quomodo te oportet conuersari in domo dei que est eccle-
sia dei viui et firmamentum caritatis. **Hec** columna est valde fir-
ma ideo comparatur petre. **Mathei vii.** Omnis qui audit verba
mea et facit ea assimilatur viro sapienti qui edificauit domum su-
am supra petram. id est. firmitatem fidei. **Dicit glosa** qui audit inquit
et facit. multi audiunt sed pauci faciunt **Luce. xi.** Beati qui audi-
unt verbum dei et custodiunt illud. **Noli** de sola fide gloriari quia su-

des sine operi

des sine operibus mortua est p hanc columnā. i. fidez. pnam co
 lūnam dyaboli. i. superbiam diuitis. nam per fidē homo deo pla
 cet sicut patet in Abrahā Gen. xv. Credidit Abra. deo et reputa
tus est ad iusticiā. per superbiam vero displicet deo sicut patet in
Adam et lucifero puer. xvi. Abominatio est dñō omnis sta. arro
gans in fide et vinces superbiam dyaboli. i. De. v. Aduersarius ve
ster dyabolus tanq̃ leo rugiens etc. hanc colūnam. i. fidem habu
 it beatus Petrus firmissimā ideo nō imerito omīssa est sibi eccle
 sia vt eam vbo et exemplo confirmaret in fide. vnde ipse potest dice
 re illud ps. Liquefacta est terra et omnes qui habitāt in ea eo cō
 fi. to. eius. O deus colūna fidei que quondam firmissima fuit iaz
 in pluribus liquefacta. Quondā apostoli martires pugnabāt p
 fide vsq̃ ad sanguinē. Modo heu ad verbuz vnius vetule deserūt
 homines fidem. Jam enī plus creditur verbis vetule de fide men
 tientis q̃ decez milibus verbis p̃dicatois fidem per sacram scri
 pturam confirmantis. O beate Petre confirma colūnam fidei in
 nobis f. n. dictum est a dñō. Lu. x. Ego rogavi p te petre vt non
deficiat fides tua et tu alii o. co. fra. t. Vis scire q̃ firmam fidem
 beatus petrus habuit. legitur Matth. xvi. Cum dominus interr o
garet discipulos suos quē dicunt homines esse filium hominis.
 Respondit petrus. Tu es christus filius dei viui O petre magna
 est fides tua. hominē vides et deum confiteris. videristi autē q̃ in
 terdum sibi et esurierat fatigatus lacrimabatur et tamen filiū
 dei confessus es. h̃ quis te docuit. beatus es inquit Symon bar
 yona q̃ caro et sanguis nō reuelauit tibi h̃ pater meus. hoc de fi
 de que est prima colūna in domo dei. Secda colūna est spes q̃ ē
de eternis. ps. Inuocabant dominū et ipse e. et in co. nub. lo. ad. e
per nubem que sursum ē et refrigeriū prestat cōtra ardozem solis
accipe spem que est de supnis p quā homo inuenit refrigeriū cō
tra estū aduersitatis. tūc enī aduersitas cū gaudio tolerat q̃ de
futura mercede firma spes habet vñ legit. h̃. Mach. vii. de femina
que septē filios habuit q̃ cū occiderent p lege. mater eoz eos for
titer mori hortabat. de q̃ ibidē d̃r q̃ pemptos vii. filios sub vni
diei tpe cōspiciens bono animo ferebat ppter spem quā in deum
habebat. qui vero verā spem hz omnia aduersa patienter tolerat
et oia t̃palia cōtemnit et peccata fugit bona opa facit et tota ani

mi intentione deo fuit attendēs illud **Tre. 3.** Bon⁹ est dñs oib⁹ sperantib⁹ in eū ⁊ aīe querenti illum **supple. p** columnā hāc. i. spē.
Scda colūna dyaboli. i. auaricia defici^t. **ij. petri. i.** maxima ⁊ p^{ri}ci
cisa nobis pmissa donauit ve efficiamini diuine nature cōsortes
fugientes eius q̄ in mundo est concupiscentie corruptionē **q. d. p**
spem eternoꝝ fugietis concupiscentiā terrenoꝝ. **hanc** spem beat⁹ pe
trus habuit **ideo** xps dixit **math. xix.** Ecce nos reliquimus oīa et se
cuti sum⁹ te. **¶ Tercia** colūna ē caritas. **Sap. xviij.** Sancti tui ig
nis ardentē columnā habuerūt ducē ignote vie. **ignota** via dñi illa
que ducit ad celoz qz multi eam ignorant qui per hanc viā ambu
lant necesse est eis vt ignē caritatis habeant vt. s. deū ex toto cor
de diligant ⁊ p^{ri}mū suū sicut semetipm. **nā** sine caritate null⁹ p^ot
saluari. **per** hanc columnā. i. caritatē. **Tercia** colūna dyaboli. i.
inuidia deficitur. **Colocen. ij.** Supportate inuicē donātes vobis
metipis si quis aduersus aliquē habet querelā sicut ⁊ dñs dona
uit vobis ita ⁊ vos **super** hec omnia caritatē habētes qd̄ est vin
culū pfectionis **q. d.** Si habetis caritatē vnus donabit alteri in
iuriā ⁊ nullus habebit aduersus p^{ri}mū inuidiā. **hāc** caritatē val
de feruentē habuit beat⁹ petrus **vñ** legi^t **Jo. vltimo.** cum dñs ter
ab eo quesuisset **Symō** diligis me **⁊** dñs dicit dñe tu oīa nosti tu scis
qz amo te. ⁊ qz beatus petrus xpm dilexit id̄ xpus versa vice dile
xit eū ⁊ in signū magne dilectionis omisit ei spōsam suāz ecclesiā
¶ Quarta colūna ē prudētia **Apo. iij.** Qui vicerit facit illū colū
nam in templo dei mei. **Ille** vincit qui tentationi resistens dyabo
lum p prudentiā superat **talis** fit colūna in templo dei qz per pru
dentiā suā cōtra dyaboli impugnationē xpi sustētat ecclesiā. **p**
uer. iij. Posside prudentiā ⁊ ne dimittas eam ⁊ custodiet te dilige
eā ⁊ seruabit te. **O** q̄ necessaria est prudentia si eā habueris dyab
olū supabis ⁊ deo adherebis. **p** hāc columnā. i. prudentiā q̄ta
colūna dyaboli. s. ira defici^t. **Eccl. xix.** Est correptio mēdax in ira
otumeliosi ⁊ ē tacēs ⁊ ipse est prudēs **q. d.** otumeliosus in ira sepe
mēdaciter corripit s̄ ille q̄ tacet irāz dissilans prudēs ē. **ad** hanc
prudentiā inuitat beat⁹ petrus. i. **pe. iij.** Estote prudētes ⁊ vigila
te in orōnib⁹ **an** oīa aut mutuā in vobis metipis caritatē cōtinuā
hātes **Considera** prudentiā beati petri cū occasione quorūdam vbo
rum q̄ xps dixerat cū multi ex discipulis christi ab eo discessissent
⁊ xps dicit

et xps diceret ad xij. aplos. **N**unquid et vos vultis abire **R**ndit Sy
mon petrus dicens **D**ne ad que ibimus. **v**erba eni vite habes. et
nos cognouimus et credimus qz tu es christus fili dei viui **Jo. vi**
sic adhuc multi stulti recedunt a christo s illi qui sunt prudentes
credentes eum remuneratore omnium et vite eterne largitorem illi
adherent ei. **Q**uinta columna est temperantia **d**e hac dicit **Je.**
i. Dedi te in ciuitate munita et in colunam ferream **Q**uid per ci
uitatem munita et per ferream columnam nisi temperantia designa
tur **S**icut eni ferrum domat cetera sic temperantia domat carne
et sicut murus munit ciuitate et reddit securam contra hostes sic
temperantia munit animam contra demones. **i. pe. v.** **S**obrii estote et
vi. x. per hanc columnam. i. temperantiam quinta columna dyaboli. s
gula deficitur sicut patet in xpo qui post qd ieiunauit qdriginta
diebus et quadraginta noctibus dyabolus se de gula tentante vi
cit **Matth. iij.** **A**ccedens tentator dixit ei **s** filius dei es dic vt lapi
des isti panes fiant **Q**ui rñdit **N**on in solo pane viuit homo s in
omni verbo qd procedit de ore dei. **S**exta colūna est iusticia **d**e
hac dicitur **Ecclesi. v.** **C**rura illius sicut colūna marmorea que su
data est super bases aureas **Q**uid per crura que supportant tot
um corpus significatur nisi prelati qui supportant ecclesie corp
hec crura sunt colūne marmoree ppter iusticiam q dz eē in prela
tis respectu dei vt ei fideliter seruant. respectu sui ipsius vt iuste vi
uant. respectu subditorum vt eos diligenter regant et quia ad ista
facienda indigent adiutorio sacre scripture et seruoze caritatis ideo
dicit qd colonne iste fundate sunt super bases aureas. i. super san
ctorum scripturas caritate deauratas **p**er hanc columnam. i. iusti
ciam sexta columna dyaboli. i. luxuria deficitur. **L**uxuriosus eni
desiderat gaudium mundi **I**ustus gaudium celi **ad Thim. i.** **A**p
paruit gracia dei et saluatoris nostri omnibus hominibus crudi
ens nos vt abnegantes impietatem et secularia desideria supple
huius mundi in quibus luxuriosus delectatur sobrie iuste et pie vi
uamus in hoc seculo expectantes beatam spem et aduentum glorie
id est beata gaudia celi que speramus **H**anc iusticiam habuit be
atus petrus non solum in se deo seruiendo sed etiam alios ad dei
seruiciū hortando **p**ropter quod ipse dicit. **i. pe. i.** **I**ustum arbitror
quādiu sum in hoc tabernaculo suscitare vos in omotioe. i. bona

opera nos comonere. **S**eptima columna est fortitudo. de hac dicit **ij. s. vij.** fecit yram duas columnas ereas et statuit eas i porticu templi una a dextris. aliam a sinistris. **p** istas duas columnas fortitudo que necessaria est homini ad duo. s. vt tempore prosperitatis non eleuetur in amict. **p** superbia et tempore aduersitatis non deiciatur in desperationis foueam. ideo due fuerunt columnae. vna a dextris. alia a sinistris. **p** hanc columnam. i. fortitudinem septima columna dyaboli. i. acedia deicit. **ij. s. xij.** Accinxisti me fortitudine ad prelium incuruantes resistentes mihi sub me. **p**lum spirituale. habet dyabolus continue cum homine in quo nititur hominem deicere in peccatum in anima occidere et ad carcerem inferni pertrahere in hoc prelio dyabolus tunc hominem sic eleuat quoniam hominem in peccatum deicit et per acedia ita inde premit quod non potest quicquam boni operari tunc autem subitus homo incuruat quoniam homo per fortitudinem aie dyabolum superat et ad bona opera festinat. **p** hanc columnam. i. fortitudinem Petrus quandoque non habuit. s. quando christum negauit. **p**ostquam vero in die Penthecostes spiritum sanctum recepit a deo fortiter hanc columnam tenuit quod nec timore supplicij nec mortis a predicacione cessauit fidei. sic patet primum principale. s. quod domus dei firmiter edificata est in incarnatione. **S**ecundo dico quod hec domus est veraciter mundata in passione. **I**deo in persona ecclesie dicit **ij. Macha. xiiij.** Tu domine vniuersorum qui nullus indiges voluisti templum tuum fieri in nobis. s. habitationis et nunc sancte sanctorum omnium domine conserua domum istam in eternum impollutam que nunc mundata est. **D**omus hec est ecclesia quam christus in cruce mundauit quando eum lauit a peccatis in sanguine suo. **ij. Thi. ij.** Nunc enim dedit semetipsum pro nobis vt redimeret ab omni iniquitate et mundaret populum acceptabilem sectatores bonorum operum. **S**ed heu peccatores domum hanc peccatis pollunt et sordes vicioz quas christus in cruce cum multis laboribus eiecit isti inferunt. **d**eo conuenitur **ppheta.** **D**eus venerunt gentes in heret. t. pol. t. s. t. i. ecclesiaz que dicitur templum in quantum dicit christus in ea honorari. **D**icit etiam domus in quantum a christo inhabitatur. ad hanc veniunt gentes. i. peccatores gentiliter viuentes et peccatis pollunt cum christus sanguine suo eam mundauerat. **C**onsidera quod rationabiliter christus domum hanc mundauerit a sordibus septem mortalium peccatorum.

catoz. a sordibus superbie. h
cie nunc in cruce pendit. o
sordibus gentium pacifico.
sordibus inimicis or
pluribus. pluresque si pla
domus totaliter decora
coram me et locum habi
tationis in tribus. s. in situ loc
pauca. **D**omus celestis in op
tationis oculi admirabilis
us celestis quod a deo amen
deo nobilis est quod nunquam
tura domus illi est ordinat
collocabit **Jo. xiiij.** In dom
ma illa inter et ceteri est
us quod dicitur corpus. o
i habitare in illa domo **ps.**
ad hanc domum nos per
De sancto Ma
Matthia virum suum cor meum quod facit
illud per lumen ad commendationem
dignitatem in apostolum. et tangunt hic
est bonorum in mundo raritas.
etiam inueniunt quod dicitur rari sunt
quantum et vir inueniuntur
vt vocat si est intel. aut re. d
meum quod in uerba quod viri
Matthia virum suum cor meum **Jo.**
deus. **Jo. xiiij.** Tu misisti ian
matthias homo fecit voluntatem
virum. **Jo. xiiij.** Tu misisti ian
debemus facere voluntatem dei
niam. **Jo. xiiij.** Tu misisti ian
deo quod debemus facere voluntatem
me voluntatem patris mei quod
viri. **Jo. xiiij.** Tu misisti ian

eatoz. a sordibus supbie humilē mortē sustinēdo. a sordib⁹ auari-
cie nud⁹ in cruce pendēdo. a sordib⁹ luxurie penas sustinendo. a
sordib⁹ gule sitim paciēdo. a sordibus ire paciētiā ostendendo. a
sordib⁹ inuidie p inimicis orādo. a sordib⁹ acidie vsqz ad mortē in cruce
pseuerando. psequere si placet et dilata vt vis. **Tercio** dico qd
dom⁹ ista totaliter decorabit^r in celesti māhōne **ps.** Dñe dilexi de-
corē dom⁹ tue et locū habitationis glorie tue. Decor dom⁹ attē-
ditur in tribus. s. in situ loci. in ordinatione structure. In ornatu
picture. Dom⁹ celestis i optimo loco ē sita. **ps.** Ingrediar i locuz
tabernaculi admirabilis vsqz ad domū dei. Admirabilis dicit^r lo-
cus celestis qz a deo amen⁹ est qd nūqz poterit ibi tristari aliquis.
a deo nobilis est qd nūqz ibi aliqz mori vel infirmari potēit. Stru-
ctura domus illi⁹ ē ordinatissima qz vnusqz ibi sūm merita sua
collocabit **Jo. xiiij.** In domo p^ris mei māhōnes multe sūt. dom⁹
etiā illa interi⁹ et exteri⁹ ē depicta. interi⁹ trib⁹ dotibus aie. exteri-
us qtuor dotib⁹ corpis. de quib⁹ psequere si placet. O q^uiocundū
ē habitare in illa domo **ps.** Beati qui ha. in do. t. do. in sc. s. lau. t.
Ad hanc domum nos perducatur qui sine fine viuit et regnat. **āē**

De sancto Mathia. Sermo

Inueni viz sūm cor meū q^u faciet oēs volūtates meas **Act. xij.** Vbū
illud pōt sumi ad commendationē beati Mathie quē de⁹ loco Jude
elegit in aplm. et tangunt^r hic duo. vnū iplicite aliud explicite. p^m
est bonoz in mūdo raritas. scdm ē sancti mathie sanctitas. p^mū
ibi. inueni q^ui diceret rari sūt in mūdo q^u dei voluntatē impleāt iō
querunt et viz inueniunt **ps.** Dñs de celo pspexit sup filios ho.
vt videat si ē intel. aut re. deū **āē.** vsqz ad vnū. scdz ibi viz sūm cor
meū q. d. in iuda q^uiui viz sūm cor meū et nō inueni. nūc inueni in
Mathia virū sūm cor meū Judas fecit voluntatē dyaboli xpm tra-
dēdo. **Jo. xij.** Tū misisset iam dyabolus in cor iude vt traderet **āē**
mathias xpo fecit voluntatē dei xpo sūiēdo iō hic dicitur Inueni
viz **āē.** **Nō** grā hui⁹ qd hic d^r qui facit oēs volūtates meas qd
debem⁹ facere voluntatē dei vt ei placeam⁹ aie n^re vtilitatē vt sal-
ui fiam⁹. Inimicis bñ facere p caritatē vt eis subueniam⁹. **1°**
dico qd debem⁹ dei facē volūtatē vt ei placeam⁹. **Mat. vij.** Qui fe-
cerit voluntatem p^ris mei q^u est in celis ipse intrabit in regnum ce-
lorum. Hanc voluntatē dei sanctus mathias fecit ideo ad regnū

celoz puenit. **S**ed nota q̄ voluntatē dei facere debent tria gene-
ra hominū. **I.** peccator vt penitentiā agat. **penitēs** vt amplius pec-
catum nō omittat. **Iustus** vt in bonis operibus permaneat. **p̄mo**
voluntatē dei debet facere peccator vt penitentiā agat **ysa. xlvij.**
Dilexit enī dominus qui faciet voluntatē suam in **Babilone. i.** in
hoc mundo qui figuratur per babilonem **Audi o peccator** et con-
sidera q̄tū te dilexit dominus **fac** eius volūtatem in babilone et
age penitentiā. **Tantū** dilexit te dñs q̄ ppter te in mūdum venit
carnem assumpsit et mortem sustinuit. **S**i enī homo nō peccasset
christus nūq̄ incarnatus fuisset. **i. Thi. fidelis sermo** et omni ac-
ceptione dignus q̄ christus venit in hūc mūdū pec. sal. facere
Fac ergo o peccator volūtatem dei agendo p̄nā 3 **Audi dñm** cla-
mantē per **pphetam Eze. xviij.** Nūquid voluntatis mee est mors
impj dicit dominus et nō magis vt cōuertatur a vjs. **i.** et viuat.
Certe non est voluntatis dei vt peccator moriatur in peccatis sed
potius vt per penitentiam viuificetur **ppter** hoc enī christus mor-
tem sustinuit. **i. Pe. iij.** **Christus** semel pro peccatis nostris mor-
tuus est **re.** **Iustus** p̄ iniustis vt nos offerret deo. **Mortificatos**
quidem carne viuificatos autem spiritu **vsq̄** mortificatos carne
i. carnalibus desiderijs. viuificatos autē spiritu. **Attende o pecca-**
tor vt te iustificaret pro te mortuus est vt te mūdaret sanguinem
suum fudit. **Cōuertere** ergo a peccatis et age penitentiā **cogita**
q̄ bonus deus qui peccatorem ad se redeuntē misericorditer sus-
cipit peccata ignoscit in filium adoptāt. **Sicut** ostenditur in filio
prodigo **Lu. xv.** **S**cdo volūtatez dei debēt facere penitentes vt
peccatum amplius nō cōmittāt **ps.** **Dñe** ad te confugi doce me
facere voluntatē tuam. **q. d.** **O domine** ad te confugi per peniten-
tiam doce me facere vo. tuā. ne ampli⁹ labar in culpam. **Hec** est
enī volūtas dei vt hō penitens vlti⁹ nō peccet. **i. Thef. iij.** **Hec**
ē volūtas dei sanctificatio v̄ra vt abstineatis a fornicatiōe. in h⁹
signū legit **Jo. vi.** **Cū** dñs absolueret mulierē in adulterio deprehē-
sam dixit ei **Amplius** noli peccare. **heu** q̄t homines sunt hodie
in mundo qui modo agūt p̄niam et post modicū labunt in culpā
In q̄dragesima deflent peccata. post **Pasca** omittunt grauiora.
qñ sunt infirmi et plorāt et emendā p̄mittunt. quando sanitatē
recupant deteriores fiunt. **de** talibus dicitur **Pe. v.** **Si** refugien-

tes coinquinationes mudi. i. peccata in agnitione domini nostri ihesu christe
 .s. tpe pnie his rursus implicant. **facta** sunt illis posteriora deterio-
 ra prioribus. **Tercio** voluntate dei dicitur iustus facere ut in bonis
 operibus permaneat. **ps.** In capite libri scriptum est de me ut fa. vo.
 t. deus meus volui. in capite libri. i. in principio psalterij ubi dicitur de
 iusto. in lege domini voluntas eius et in lege eius me. die ac nocte Ille in lege
 domini meditat die ac nocte qui a lege domini nunquam recedit et in bonis ope-
 ribus iugiter perseverat. **Istod** fecit sanctus mathias qui legem dei custo-
 diuit et ei fideliter usque ad mortem servavit id ad celeste gaudium perue-
 nit propter quod dicitur per illud **Eccl. vii.** modicum laboravi et inveni mihi mul-
 tam requiem. Vere modicum labor est quem boni habent in servicio dei quia
 caritas huiusmodi laborem alleviat et merces que reddetur pro eo inco-
 parabiliter preponderat. **Rom. viii.** Non sunt odigne passionibus huius
 temporis ad futuram gloriam quam revelabitur in nobis sic patet per primum principale.
Secundo dico quod debemus facere anime nostre utilitatem ut salvi fiamus. **Mich.**
6. Indicabo tibi o homo quod sit bonum aut quod dominus requirat a te utique
 facere iudicium et iusticiam et diligere misericordiam et sollicite ambulare cum
 deo tuo. **Istud** fecit beatus Mathias qui fecit iudicium carne suam ne
 spiritum impediret affligendo. temporalia detinendo. eterna querendo. Dilexit
 etiam misericordiam pro salute proximi pro mundo discurrendo et multos ad
 fidem convertendo. **Sollicite** ambulavit cum deo ipse voluntate in omnibus ad-
 implendo et in hoc fecit utilitatem anime sue. **fac** et tu utilitatem anime tue ut
 salvi fias. **Sed** non quod utilitatem anime facit qui facit iusticiam impietatem
 deserendo qui facit misericordiam primo subveniundo qui suat pacien-
 tiam adversa equanimiter sufferendo. **Primo** dico quod facit utilitatem anime
 sue qui facit iusticiam impietatem deserendo. **Eze. xviii.** Cum avertit se
 impius ab impietate sua et se. iudicium et iusticiam ipse animam suam vi-
 vificabit. **O** homo libenter facis illud quod est utile corpori fac potius quod
 est utile anime **fac** iusticiam. desere iniquitatem et animam tuam vivifica-
 sti. anima enim per mala opera mortificatur. **Ia. i.** Peccatum cum consumma-
 tum fuerit generat mortem ideo dicitur **Thobie xii.** Qui faciunt pec-
 catum et iniquitatem hostes sunt anime sue. **Sed** econtra per bona
 sua opera anima vivificatur. **ps.** In eternum non obliviscar iusticias tuas
 quia in te. **De** illis qui bona opera facere negligunt per quam anima vi-
 vificatur et peccata committunt per que anima mortificatur. **Mul-**
to horribilior est mors culpe quam mors nature. **Mors** enim nature

separat animā a corpore. **¶** mors culpe separat animā a deo. **¶** ysa. lii. Iniquitates vestre diuiserūt inter vos et deum vestrum et peccata vestra absconderunt faciem suam a vobis. **¶** Scdo dico quod facit vtilitatem anime qui facit misericordiam proximo subueniendo. **¶** Prouer. xli. Bene facit anime sue vir misericors. **¶** Vis scire quod bene facit anime sue qui est misericors et quanta vtilitas puenit ex misericordia. **¶** Audi quod dicit Tobie iij. **¶** Non poteris ita esto misericors si multum tibi fuerit abundanter tribue. **¶** Si exiguum etiam illud libenter impertiri stude. **¶** Premium enim bonum thesaurizas tibi in die necessitatis. i. in die iudicii. **¶** Audi de premio. Matth. xxv. Tunc dicet rex his qui a dextris eius sunt. Venite benedicti patris mei. Esuriui et de distis. **¶** Certe beatus Matthias dedit magnam elemosinam quam omnia temporalia pro amore christi reliquit. **¶** Magnam etiam elemosinam dedit quam doctrinam fidei pro salute animarum per mundum distribu- it. ideo magnam gloriam in die iudicii habebit ps. **¶** Jocundus homo qui misereatur et cō. ps. non commouebitur. **¶** Tercio facit vtilitatem anime qui seruit paciētiā aduersa equanimiter sustinendo. **¶** hebre. xij. Paciētia nobis necessaria est ut voluntatem dei facientes reportantes repromissionem. **¶** Vis scire quod utilis anime est paciētia. **¶** Audi dominum dicentem Luc. zi. **¶** In paciētia vestra possidebitis animas vestras. **¶** Ioco exercetur paciētia cum pro christo sustineamus persecutiones. ab aduersario temptamenta a domino flagella. **¶** Sine gladio martires esse possumus si paciētiā in anima seruamus. **¶** Exemplum paciētie habes in Job. et in christo qui non solum docuit paciētiā verbo sed etiam firmavit exemplo. **¶** unde de ipso dicitur. i. Pe. v. **¶** Qui cum malediceretur non maledicebat cum pateretur non comminabatur. sic per se dō principalis. **¶** Tercio dico quod debemus inimicis benefacere per pietatem. Rō. xij. et est sumptum puer. **¶** Si esurierit inimicus tuus ciba illi. **¶** Si sitit potum da illi. **¶** Bene enim facies carbones ignis commo- deres super caput eius. i. super mentem eius quia per impensionem beneficiorum inimici prouocantur sepe ad caritatem. **¶** Sed non quod ad benefaciendum inimi- cis tria nos excitant. **¶** primum est auctas divini precepti. **¶** Scdm est ex^m christi. **¶** Tercium est imensitas premij. **¶** Primo ad benefaciendum inimici excitat nos diuini precepti auctoritas. Matth. v. **¶** Ego dico vobis diligite inimicos vestros benefacite his qui oderunt vos. et ora pro perse- cutore tuo. **¶** Nota tria mala sustinet ecclesia a malis hominibus. **¶** Primo a peccatis. **¶** Secundo a hereticis. **¶** Tercio a schismaticis. **¶** Primo a peccatis. **¶** Secundo a hereticis. **¶** Tercio a schismaticis.

nibus. odiū **Matth. x.** Eritis odio omnibus ppter nomē meū. **Ma-**
ledictionē. Matth. v. Beati eritis cū maledixerint vobis h. **Perse-**
cutionē. Ioh. xv. Nō est seru⁹ maior dñō suo. si me psecuti sunt ⁊
vos psequent. **Cōtra odiū** pcpit nobis vt diligam⁹ **Io. xv.** **Hoc**
est preceptū meū vt diligatis ⁊c. **Cōtra maledictionē vt oremus.**
Ja. v. Orate p inuicem vt saluemini **Cōtra psecutionē vt bñfici-**
amus. Matth. vij. Quēcūq; vultis vt faciāt vobis ho. ⁊ vos fa. il.
Nō dicit quēcūq; faciūt vobis hoies qz tūc licentiā vlciſcēdi cōce-
deret. s; dicit qcūq; vultis ⁊c. Quilibet enī sibi vult benefici ab
alio ⁊ id quilibet alij debet benefacere. **(Scdo ad benefaciendū**
inimicis excitat nos exemplū xpī. Exodi 27. Inspice ⁊ fac sm exē-
plar qđ tibi in mōte monstratū est. **mons ille xpūs est qui ē firm⁹**
p potentiā. sublimis per sapientiā. loc⁹ refugij p clementiā. **Istuz**
montem debemus inspicere ⁊ ad exemplum inimicis ipsius be-
nefacere. **ipe enī pendēs in cruce p inimicis orauit ⁊ eos apđ pa-**
trem excusauit dicens illud. Lu. xxij. pater ig. illis qz nesc. qđ fa.
Accipe o hō exemplū a xpō vt benefacias inimicis. **xps enī q̄uis**
potuisset oēs ūnicos suos vno vbo i infernū deſuisse eis tñ pep-
cit ⁊ pro eis orauit. **idē fecit beat⁹ Stephanus. De Elizeo etiā legi-**
tur. iij. R. vi. **Cū rex syrie miſisset nūcios qui caperent Elizeū ipō**
orāte preussit eos dominus cecitate. **quos Elizeus introduxit sar-**
maria rursūq; orauit ⁊ appti sunt oculi eoz ⁊ viderūt se cē i medio
samarie. **Cūq; rex isrl vellet eos occidē. Elize⁹ phibuit ⁊ precepit**
eis apponi panē ⁊ aquā ⁊ cū comediſſent ⁊ bibiſſent dimiſit eos i
paxe. **(Tercio ad benefaciendū inimicis excitat nos imenſitas p-**
mij. Lu. vi. **Diligite inimi. v. ⁊ benefa. e. ⁊ date mutuū nihil inde**
sperantes. **⁊ erit merces vſa multa ⁊ eritis filij altissimi.** **Diligite**
inquit cōtra inuidos benefacite cōtra ſupbos qui alios deprimūt.
date mutuū nihil inde sperātes. contra auaros qui nihil mutuāt
nifi aliquid vltra sortē pmittatur eis ⁊ erit merces vſtra multa
vere multa qz qđ oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor ho-
minis ⁊c. **Oſi velles attendere dei pceptum cui debet omnis ho-**
mo obedire xpī exemplū ⁊ futurū premiū utiq; inimico benefacēs
Tu impendis inimico tuo tpale ⁊ modicū bñficiū. deus reddz
tibi eternū ⁊ imenſum pmium. quod nobis prestare dignē ⁊c.

De sancto Gregorio. Sermo

Oz suum tradidit ad vigilandū diluculo ad dominū qui fecit illū et in conspectu altissimi deprecabit. **Eccl. iij. ver-** buz illud conuenienter exponitur de beato Gregorio qz Gregori⁹ sonat idē qd vigilans. Et tangunt hic trla que fuerūt in beato Gregorio. s. feruor orōnis. rectitudo intentionis. et sanctitas orationis. p̄mū ibi. **E**oz suū tradidit. Scdm ibi ad dñm q fecit. Terciū ibi. et in conspectu altissimi deprecabit. **(Nota qz beatus Gregori⁹ vigilauit q̄rupliciter. Instar pastoris gregez sibi cōmissum custodiendo. Instar viatoris ad patriā festinando. Instar operarij in virtutibus se exercitando. Instar serui aduentum dñi sui expectando. Primo vi. instar pas. gregem cōmissum sibi custodiendo Apo. iij. Esto vigilans et firma reliq̄ que moritura erant. Vbum illud dicit dñs cuilibet prelato qui super gregem sibi cōmissum debet vigilare ne a dyabolo rapiat. Istud fecit beatus Gregorius qui per otinuat curā sup oues sibi cōmissas vigilauit vnde de ip̄o canit ecclesia. Gregori⁹ vt credit diuinit⁹ sic dicit qui sibi et ecclesie vigilauit catholice. Ip̄e ei de bonis pastoribus est qui claritate dei et gracia illustrant et festinant bethleem. i. ad celestē patriā vt ihm inueniant nō in p̄sep̄io iacentē s̄ in celo ad dexterā patris sedentē de quib⁹ dicit **Lu. ij. Pastores erant vigilantes et custodientes vigilias noctis sup gregē suū. Ambro.** Grex pplus nox seculū pastores sūt sacerdotes. Audi o pastor ecclesie cui xp̄us oues suas quas emit precio sanguinis sui omisit. multas custodis oues in deserto hui⁹ mundi. **(Nox ignoratē te circūdat lupi multi. i. demones insidiantur tibi ideo debes eē valde sollicitus ne per tuā negligentia ouis aliqua. i. aia tibi cōmissa perdat. Audi horribile vbum dicit tibi. iij. x. Custodi virū istū qui si lapsus fuerit erit anima tua pro anima eius. Heu q̄tum errant quidā layci qui detrahentes sacerdotib⁹ dicūt bonā vitam agunt sacerdotes. Comedūt bibunt dormiūt nihil laborent ocio vacent. certe melius eēt sacerdotib⁹ agz colere q̄ circa subditos sibi cōmissos negligentes esse. Sap. vi. Cū ministri essetis regis illius nō recte iudicastis nec custodistis legē iusticie neqz p̄m volūtātē dei ambulastis horrendē et cito apparebit nobis quoniā iudicium durissimum his qui presunt fiet. Illud bene sciuit beatus Gregori⁹ iō.****

gregorius ideo curā pastorem inuitus suscepit. Tū enī elect⁹
 fuisset in papam de vrbe fugiens aliquibus diebus latuit tandem
 intuitu dei inuentus est ⁊ ad urbem reductus vix compulsus est
 vt papatū susciperet. Cum autē curā papalem suscepisset sup gro
 gem sibi cōmissum ne periret sollicitē vigilauit predicando dictā
 do exempla sanctitatis ostendendo. **Secūdo** vigilauit instar via
 toris ad patriam festinando. Solent namq; viatores qui tendūt ad
 patriam suam sepe somnū interrūpere ⁊ de mane surgē vt possint
 citius ad patriam venire. sic beatus Gregorius in via huius mū
 di constitutus ⁊ ad patriam festinans vigilauit in orationib⁹ vt
 ad patriā quā desiderabat perueniret vnde ipse potuit dicere ill⁹
 ps. **Deus deus meus ad te de luce vigilo. Quicūq; deū desiderat**
 videre debet vigilare in orationibus vt eum inueniat. ipse enī di
 cit **puer. viij. Ego diligentes me diligo ⁊ qui mane vigi. ad me**
 inueniet me. **O** q̄ sollicitē deberes vigilare q̄ deuote deberes ora
 tioni insistere vt posses eum in quo est omnis boni abundātia in
 uenire. In ipso enī inuenit famelicus cibū. sitiens potum. eger re/
 medium. tristis solaciū. pauper thesaur⁹. timidus adiutoriū. erul
 refrigeriū ⁊ refugiū in tenebris ambulās lucē. laborās eternā q̄e
 tem. **heu** q̄ stulti sunt qui in peccatis dormiūt ⁊ deus in quo sūt
 omnia bona querere negligūt. ideo monet **ap̄lus Eph. v. Surge**
 qui dor. ⁊ exur. **xc.** Certe beatus Gregorius vigilauit in orationi
 bus assidue deo. deū inuenit quē toto corde desiderabat. **Tercō**
 vigilauit instar operarij in virtutibus se exercēdo. ipse enī fecit sz
 consiliū **ap̄li. ij. Thi. iij. Tu vero vigila in omnib⁹. s. virtutib⁹ labo**
ra opus fac euāgelice misterii tuū imple sobrius esto Istud fecit be
 atus Gregorius qui fideliter laborauit bonis operibus insistēdo
 opus fecit euāgeliste verbū dei p̄dicando ministeriū suū impleuit
 subditos regendo. Sobrius fuit seipm custodiendo ideo magnā
 mercedē p̄meruit in celo. ideo domin⁹ dixit ei **Mat. xv. Euge ser**
ue bone ⁊ fidelis qz in pauca fuisti fidelis ideo super multa te con
stituam. **O** q̄ stulti qui in hac vita in qua est status merendi va/
 cant ocio ⁊ nolunt aliquid boni operari tales egebūt i futuro hi
 homines similes sunt ribaldiis qui in estate nihil volunt operari
 ⁊ ideo in hyeme opellunt mendicare. Audiāt omnes peccatores
 q̄ pro salute aīe nō laborāt qd̄ eis dī **Mat. xx. Quid hic statis to**

ta ole ociosi **B** inq̃. i. in **B** mūdo q̃i di. ex q̃ hētis mō temp⁹ opandi
et merēdi stulte facitis q̃ tēp⁹ istud in ocio expēdit. **C**erte nec i celo
nec in purgatorio nec in iſerno est tēpus merēdi s̃ tñ in **B** mūdo
iō diē sapiēs **puer. vi.** vade ad formicā o piger et cōsidera vias ei⁹
et disce sapientiā q̃ cū n̄ hēat ou. nec p̄cep. pa. in esta. ci. sibi et gre
in messe qd̄ cō. in hy. **Nō** q̃ q̃duplex prudētia inuenit in formi
ca. Prima est q̃ in estate cōgregat vnde in hieme viuat. **Sēda** est q̃
grana viliora respuit vt est ordeū et auena et meliora vt est triticū
cōgregat. **Tercia** est q̃ grana ne pullulēt decorticat. **Quarta**
ē q̃ grana collecta ne ab auibus rapiātur vel a vento dispergant
occultat. In istis q̃tuor debes o hō imitari formicā. **Primo** de
bes i estate. i. in p̄nti vita coaceruare bona opa vñ viuas in hyer
me. i. in futura vita **vbi** dicit **puer. x.** Qui cōgregat in messe filius
sapiēs ē. qui autē stertit in estate filius cōfusionis ē. Ille cōgregat in
messe qui in hac vita bona opa facit Ille vō dormit in estate qui
bona opa negligit et q̃ bō opa facit modo illi debet eterna mces
Ecc. vltio. Opamini op⁹ vñm añ tēp⁹. i. mortis et dabit mcedē re
stram in tpe suo. Ille vō q̃ hic dormit debet eēna cōfusio. **puer. 6**
Usq̃ piger dormis surge de somno tuo paululū dormita. paul
dor. et veniet q̃i viator egestas et paupies q̃si vir armat⁹ **Sēdo**
debes meliora grana cōgregare. i. meliora opera facē et viliora re
spuere. i. mala opa vitare. **Ep̃. v.** Ut fili lucis ambulat. fruct⁹ ei⁹
lucē in oī hōestate et iusticia. et vitate et nolite dicare opib⁹ infru
ctuos⁹ tēbraz. i. nolite peccare. s̃ heu q̃dam faciūt cōtrariuz mala
agūt et bō negligūt n̄ attēdētes illō. **ij. Cor. v.** Oēs nos manifesta
ri oī añ cōbunal xp̃i vt referat vñ q̃sq̃ p̄p̄ia corpis put gessit si
ue bō^m siue malū. **3°** dēs grana ne pullulēt decorticare. i. a bōis
opib⁹ sp̄e p̄nti. mcedis āputare et futurā mcedē expedare. quidā
nāq̃ p̄p̄t nihil aliōd fūit dō nisi vt b̄ dītent et i t̄palib⁹ p̄sperent
h̄mōi fūicia dō n̄ placēt **ysa. 78.** ieiunauit⁹ et n̄ aspexisti huiliaui⁹
aias n. et nescisti. tu vō noli q̃rē p̄ntez mcedē s̃ futurā **Jo. 6.** opar
mini n̄ cibū q̃ perit s̃ q̃ p̄manz in vi. e. **1°** dēs occultāe grana. i.
bō opa sic agē ne p̄p̄t vanā glāz p̄des mcedē eēnā **Ma. v.** Attēdi
te ne iusti. v. fa. **vñ** vt videamini. i. ea itentiōe vt bōi reputemini
ab hoib⁹ alioq̃n mcedē nō habebit. ap̃d p̄rez v. q̃ in cel est **Gregl.**
Bona opa q̃ hic agit. cū magna cautela timeat. ne p̄ h̄ q̃ a vob⁹
redū gerit.

redū gerit. favor a
dis iungat et q̃ for
tam in omnia bona
tur tales vō nō pla
scimus nō ei⁹. i. si p̄
mus nō cōm. i. a xp̃o n
p̄ncipaliter facit bon
bonū opus p̄ncipalit
et le vana glōria. pro
riglaur beatus Gre
do **Apocal. xvi.** Bea
tus ambulet. **Certe**
opa ad aduētū cñi s̃
sua custodiuit ne nū
finē p̄seruauit. hui⁹ e
tui domini p̄parare. **S**
veniet **Lu. x.** Si sciret
qua ho. non pu. fili⁹ bon
s̃ hōta mortis nihil ince
mortem vt cū nos moti
mus et ad celestem vicā
nālitur vinamus. **Amar**
Negredere bene
ista dicit. Lab
et possunt acci
dum ad celeste hospic
dum ad celeste merced
manifestat. p̄m̄ iōi. Inq̃
v. nō ē dignū vt aia ma
ad celestia sp̄ anhelat
q̃tuor. i. p̄p̄t oremptū
p̄p̄t gr̄ p̄ceptōez et
p̄p̄t oremptū t̄palū
dere de tra et agnatiōe
facia te in q̃nte magnā
et benedict⁹. **Tria** ponit

rectū geritur fauor at̄ gracia hūana requirā ne appetitus lau-
dis surripiat ⁊ q̄ foris ostenditur intus a mercede euacuet̄. Qui
dam enī omnia bona que faciunt ideo fa. vt ab oībus cōmendē
tur tales deo nō placent **Gal. i.** Si adhuc hominibus pla. christi
seruus nō eēz. i. si ppter hoc bona facere vt hominib⁹ pla. xpī ser-
uus nō eēm. i. a xpō nō reciperem mercedē. hoc itellige qñ homo
pncipaliter facit bona opera propter hoīes. si aut̄ aliquis incipit
bonū opus pncipaliter propter deū ⁊ postmodū ex obliquo imis-
cet se vana gloria. propter hoc nō perdit mercedē suā. **¶ Quarto**
vigilauit beatus Gregorius instar scrui aduentū dñi sui expectā-
do **Apocal. xvi.** Beatus qui vigilat ⁊ custodit vestimenta ne nu-
dus ambulet. Certe beatus Gregorius vigilauit qñ se per bona
opa ad aduentū dñi sui hoc est ad mortem preparauit. vestimenta
sua custodiuit ne nudus ambularet qñ in bonis operib⁹ vsq; ad
finē pseuerauit. hui⁹ exēplo debes et tu vigilare ⁊ ad aduentū te-
tui domini pparare. Sis propterea paratus qz nescis qñ domi⁹
veniet **Lu. xv.** Si sciret paterfamilias qua hora fur veniret **2c. v. h.**
qua ho. non pu. fili⁹ hominis veniet. Morie enim nihil est certius
h̄ hora mortis nihil incertius ideo semper debem⁹ esse parati ad
mortem vt cū nos mori contigerit corpaliē eternā mortē euada-
mus ⁊ ad celestem vitā perueniamus in qua cuz deo nostro eter-
naliter viuamus. Amen.

De sancto Benedicto Sermo.

Ingredere benedicte dñi cur foris stas. **Gen. xxiij.** verba
ista dixit Labā ad suū abrahe inuitans eū ad hospiciū
⁊ possunt accipi in persona xpī inuitantis beatū Benedi-
ctum ad celeste hospiciū ⁊ tūc hic duō. pmo xpūs beatū benedi-
ctum ad celestē mercedē inuitat. Scdo ipm dignū eē illa mcedē
manifestat. pmiū ibi Ingredere bñdicte dñi. Scdoz ibi cur fo. st. q
d. nō ē dignū vt aīa tua foris ⁊ eē celū maneat. q̄ in corpe posita
ad celestia sp̄ anhelat. **¶** Nō q̄ btūs bñdicte ē a dño bñdicte⁹ ppter
q̄tuor. s. ppter cōtemptū tpaliū. ppter superatiōez hostiū spūalium
ppter grē pceptiōez ⁊ ppter glē adeptiōez. **¶** pmo q̄ ē bñdicte⁹
ppter cōtemptū tpaliū vñ ad eū p̄t referri qd̄ dī. **Gen. xij.** Egre-
dere de tra ⁊ agnatiōe tua ⁊ de do. pa. t. ⁊ veni i ē. qm mōstra. ē
faciā te in gentē magnā ⁊ bñdicā ē ⁊ magnificabo nomē tuū cū
q̄ benedicte⁹. Tria ponit per q̄ intelligunt̄ tria pccā q̄bus totus

mūdo inuoluit. p terrā accipe auariciā. p cognatiōez luxuriā. per
domū pa. i. dyaboli supbiā. i. Jo. ij. Omne qd ē i mūdo aut ē ocu.
carnis. i. lux aut ocu. ocl. i. auaricia aut supbia vite. De his ēbus
peccati. egress⁹ ē beat⁹ bñdict⁹. de auaricia qñ relictis oib⁹ itrauit
heremū et ibi ēb⁹ ānis i magna paup̄tate fuit et deo fuit. sciuit
nāq; dictū ēē a dño. **Lu. xiiij.** Qui nō renūciauerit oib⁹ q possidet
nō p̄t me⁹ ēē discipul⁹. Itē de luxuria egress⁹ ē qñ grauissimā car/
nis tentationē passus fuit ita q fere heremū deseruissz voluntādo
se nudū iter vepres oēz tentatiōē fugauit. fecit nāq; f3z cōsiliū apo/
stoli **Gal. v.** Qui sūt xpī carnē. s. cū vicijz et occupatōez crucifixe
rūt. Itē de supbia egressus ē qñ honorē seclī otēnēs habitū mō/
chālē assūpsit in q deo huilic fuit fecit f3z cōsiliū dñi **Matth. xi.**
Tollite iugū m. su. v. et dis. a m. rē. Scdo dico q ē bñdict⁹ p̄p̄
supationē hostiū spiritualiū vñ de eo p̄t expōi illd **Gen. xiiij.** Bñ/
dictus deo excelsio abrahā. q creauit celū rē. et bñdict⁹ de⁹ excels⁹
q p̄tegēte hostes in manib⁹ tuis traditi sūt Abrahā. int̄ptat p̄m̄/
taz gētū et significat be. bñdēm q spūal p̄ ē mltroz religiosoz b
bñdict⁹ ē a dō qz hostes. s. i. dēones cū ipugnātes cū adiutorio dī
supauit sic figuratū ē. i. **Ex. xxiij.** vbi l̄r q goliath magn⁹ et supbus
armat⁹ cū magna p̄sumptōe p̄cessit oītra si. isrl. tādē dō tulit ba/
culū suū et elegit sibi v. la. et misit i perā pastorale et fundā māu tu/
lit et p̄cessit aduersus goliath et deficiēs cū āputauit caput ei⁹ goliath
mag⁹ supbū significat dyabolū q oītra si. isrl. i. oītra xpianos ar/
mat⁹ mltis mōis tentādi p̄cessit cū magna p̄sumptōe **Ero. xv.** Di/
xit iūmic⁹ p̄se. et op. rē. vñ ma⁹ mea. oītra hūc p̄cessit dō. i. huilis
bñdict⁹ baculū tenēs i ma. i. cruci xpī inix⁹ et v. lapī. misit in perā
pas. i. v. xpī vulnēa imp̄ssit i corde. fūda circūdourit lapides qñ de
vulnerib⁹ et passiōe xpī iugit cogitauit et sic goliath. i. dyabolū de/
iecit qz cū adiutorio xpī eū deuicit. caput dō āputauit qñ supbiā
dyaboli penit⁹ spreuit Audi o xpiane dyabol⁹ q̄tidie te ipugnat f3z
facillime potēis eū supare si fidē ostāt tenuēis si passiōez xpī iugi/
git i corde portauēis vñ. i. pe. xl. Aduersari⁹ vñ dia. tā. i. ru. rē. Et
dico q ē bñdēs p̄p̄ grē p̄ceptōez **Jē. i. l.** bñdēs vir q osi. in dño et
e. do. fidu. ei⁹ et erit tāq; lignū qd trāsp̄lantat su. aq̄s qd ad humo/
rem transmittit rē. Magnā habuit fiduciā beat⁹ bñdict⁹ de dño
qz p eius amore hōres et diuicias mūdi spreuit carnē castigauit
et deo in arta

et deo in arcta vita fideliter seruiuit et propter gratiam quam habuit eo
 paratur ligno iuxta aquas plantato. Sicut enim aqua radicem li-
 gni humectans facit lignum fructificari sic gratia cor beati benedi-
 cti irrigauit et exterius multa fructificare fecit et sicut estus solis
 huius lignum non potest ledere sic temptatio non poterat beatum benedi-
 ctum in peccatum deiscere. Qui habet cor aqua gratie irrigatum ille
 de se producit fructum bonorum operum et perueniet ad celeste premium
Jo. iij. Qui bibit ex aqua quam ego dabo ei fiet in eo fons aque sa-
 in vi. eternae. Audi homo nobilis est aqua recte sume necessaria quam
 sine ipsa interiorius arescis et fructum bonorum operum facere non poteris.
 et ideo sine ipsa nunquam saluaberis sed potius in ignem eternum pice-
 ris. **ps.** Dominus in ira. s. otur. eos et deuo. eos ignis. Sicut enim
 arbor infructuosa succiditur et in ignem mittitur sic peccator qui est
 sine fructu bonorum operum in morte succiditur et in ignem infer-
 nalem mittetur. **Matth. vij.** Omnis arbor que non facit fructum bo-
 num excidetur et in ignem mittetur. Audi o peccator horribilem
 parabolam quam Christus proposuit **Lu. xij.** Arbores fici habebat
 quidam plantatam in vinea sua et venit querens in ea fructum et non
 inuenit. dixit autem ad cultorem vinee Ecce anni tres sunt ex quibus ve-
 niens quero fructum in ficulnea hac et non inuenio. Succide ergo
 illam ut quod terram etiam occupat. per hanc arbozem in vinea plantata ac-
 cipitur quilibet peccator christianus qui est per fidem plantatus in
 vinea ecclesie tres anni quibus expectatur ut fructum faciat sunt tria
 tempora vite. s. principium medium et finis. Cum in his tribus tem-
 poribus peccator fructum non fecerit celestis pater dicet cultori
 vinee. i. filio suo cui dedit potestatem iudicii facere ut succidat pec-
 catorem et mittet in ignem eter. **Quarto** quod est benedictus propter
 celestis gratie adeptionem. **Matth. xxv.** Venite benedicti pa. mei pe-
 re. Istud regnum beatus benedictus adeptus est ideo vere a domino est ben-
 dictus. Certe multo maior est benedictio hec quam illa quam ysaac ben-
 dixit Jacob filium suum. Illa enim erat terrena heccelestis illa temporalis
 hec perpetua post illam benedictionem Jacob adhuc fratrem timuit qui
 cumque ante hanc benedictionem preceperit nunquam de cetero timebit. **ps** lau-
 da iherusalē dominum lau. de. t. s. usque fratres t. pacē. hanc benedictionem bea-
 tus benedictus adeptus est et ideo perpetuam securitatem habebit. legimus
 de ipso. **h. dyalogorum** quod eodem anno quo mortuus erat die obitus sui fra-

tribus nūciauit añ sextū diē obit⁹ suū fecit sibi fieri sepulcr⁹. Qui
 mor febribus corrept⁹ est cū p singulos dies languor ingrauesce
 ret sexto die in ozariū se portari iussit ibi q suū exitū dñici corpori
 et sanguinis perceptione munivit atqz in discipuloz man⁹ imbe
 cilia mēbra sustētans credis in celū manib⁹ stetit ⁊ vltimūz spm
 inē vba orōis efflauit. ipa enī die duob⁹ vni ab altero lōge posī
 to reuelatio mōstrata est eadē. viderūt aut viā pulcrā palliis stra
 tam ⁊ innumeris coruscantē lāpadib⁹ a cella benedicti xpi orū
 entē vsqz ad celū tendentē cui venerādo habitu vir desup clarus
 assistēs cui⁹ esset viā quā cernerēt inq̄sūt. q cū nescire se dicerēt
 ait. hec est via q diled⁹ dei bñdictus ad celū ascēdit Bene igit di
 citur bñdictus qz adept⁹ est celestē benedictionē quā nobis p san
 cti benedicti merita post hāc vitā oferat q de⁹ trin⁹ ⁊ vn⁹ p infinita
 secula regnat Amen

In Annūciatione beate Marie. S. p. 2.

O Abit dñs ipe vobis signū Ecce xgo concipiet et pariet filiū
um ⁊ vocabit nōm eius emanuel ysa. vii. In vbis istis
 misterīū incarnationis xpi hodie factē describit. Et tan
 gunē tria que fuerūt in incarnatione. Primū est dei mirabilis po
 tētia in signi ostensione. Scdm ē ipius ineffabilis sapiētia in vir
 ginis fecundatione. Terciū est eiusdem amabilis clementia in sui
 cū hominib⁹ ouersatione. p mū ibi dabit dñs. scdm ibi ecce xgo
 Terciū ibi ⁊ vocabit nōm eius emanuel. qd̄ interpretat nobiscuz
 deus. *Nota.* q signū illud qd̄ deus dedit hominib⁹ in incarna
 tione ē signū mirabile supās intellēz signū vtile alliciēs affectū
 gnum magnū ⁊ generale ad omnes hñs respectū. *Primo* dico
 qd̄ est signū mirabile superans intellectū Ero. 32. Dixit dñs signa
 faciā q nūq̄ visa sūt sup terrā nec in vllis gētib⁹. Nūq̄ enī audi
 tū ē nec audiet siue inē gētes siue inē iudeos siue in oriēte siue i oc
 cidēte siue in austro siue in aqlone nec ē auditū in pterito nec au
 diet in futuro q nūq̄ xgo pepit filiū nisi sola xgo Maria q mī ē
 ⁊ xgo q hodie concipit si de viri semine s; de scōspū nō pup hoiez s;
 deū ⁊ hoiez. q̄s vnq̄ audiuit sc̄z tā mirabile ps. *Cātate dño cā.*
no. qz mī. f. *Ad* q de⁹ fecit circa mariā iūf. mirabilia. p m mirabi
 le ē q xgo manēs xgo fecundat. Scdm ē q ipa a peccatī possibi
 litate ec̄ in statu vie liberat. 3 m ē q de⁹ incarnat. 2 m ē q xgo huill
 ma sup oēs hoies sublimat. *Capit* p mū dcm. ē ei ab angelo *Eue*

.i. fine ve.

*.i. fine ve. hoc est fine
 mine occupantes qñ p
 mi fine vobis peper
 plent. bone adeo rep
 mī mī venialiter. p
 not a benedicta tu in
 anglos que oēs ang
 Qmū ergo mirabile
 nouū super terrā femi
 nū ē nouū vere nouū
 re pūceret excepto c
 pūceret hominē p m
 cū dū est de viro sine
 qd̄ fit quotidie. Quar
 chūstus de maria. Ihu
 vicit Nabugodonosor
 traxit aut pedus ⁊ be
 nybee aut ferat. p m aut
 avēlus fuit lapis de mon
 pūbus ⁊ cōminuit ⁊ cor
 ang. Quid per lapidē illū
 gularis dicit. Ite lapis
 ne semine conceptus fuit ⁊
 quā statim qz chūstus
 pūtrā nāqz otriuit
 qñ homines docuit vt co
 Ma. Si vis pūctus ei
 pauperibus ⁊ habebitis
 quando docuit homines
 vindicare. Solent enī b
 care qui gladius solent vep
 qz dicit al oculū pro oculo
 nō resistere malo. s; si quis p
 alterā. In vntre ⁊ femore
 portare cingulū qui sepe dec
 sue apparens bonitas. Sic ē*

.i. sine ve hoc est sine dolore quē sustinent omnes mulieres de ser-
mine accipientes qñ pariūt. **Gen. iij.** In dolore paries filios. **Ipa**
eni sine dolore peperit qz vgo concepit. **pp**ter scdm dñ ei gratia
plena. hodie adeo repleta fuit grā q deinceps nūq; peccare po-
ruit etiā venialiter. **pp**ter terciū dicit ei dñs tecum. **pp**ter qrtūz
dicit ei benedicta tu in mulieribus. i. sup oēs mulieres h etiā sup
angelos quē oēs angeli vocant dñm ipa audacter vocat filiū. **C**
Primū ergo mirabile est q vgo fecundat **Iere. xxxi.** Creauit dñs
nouū super terrā femina circūdabit viz. femina. i. vgo alioqñ n
esset nouū vere nouū qz nūq; legit q homo solum de sola mulie-
re pouceret excepto christo. **Nā fm Anselmū** quatuor sunt mōi
pouendi hominē **pmus** est sine viro 7 sine muliere vt adā. **Se-**
cūdus est de viro sine muliere vt Eua. **Terci⁹** de viro 7 muliere
qd fit quotidie. **Quartus** de muliere sine viro sicut pouctus fuit
christus de maria. **Istud pōstensum fuit Dan. 2.** In visione quā
vidit Nabugodonosor vidit nāq; in somnis statuaz cuius caput
erat ex auro pectus 7 brachia ex argento venter 7 femora ex ere-
tybee aut ferrec. pedū aut quedā ps ferrea quedā fictil. 7 vidit q
abcisus fuit. lapis de monte sine manibus qui pcussit statuaz in
pedibus 7 cōminuit 7 contrita sunt pariter ferrū es argentūz et
aurū. **Quid** per lapidē istū nisi christus accipit. **Ipsē** enī lapis an-
gularis dicit. **Iste lapis** abcisus fuit de monte sine ma. qz ipē si-
ne semine oceptus fuit 7 natus de vGINE. **Iste lapis** cōminuit ma-
gnā statuam qz christus vanitatē huius mundi 7 pompā destru-
xit terram nanq; cōtrivit in pedibus quibus homo tangit terraz
qñ homines docuit vt contemnerent terrena 7 appeterēt celestia
Ma. xix. Si vis pfectus esse vade 7 vde omnia que habes 7 da
pauperibus 7 habebitis thesaurū in ce. **In** tybīs destruxit ferrū
quando docuit homines vt illatas iurias tolerarēt 7 seipos n
vindicarent. **Solent** enī homines se gladio qui fit de ferro vindi-
care qui gladius solet dependere iuxta tibias **Mat. v.** Audistis
qz dictū est oculū pro oculo dentē p dente ego autez dico vobis
nō resistere malo. **h** si quis pcusserit te in vnā maxillaz prebe ei et
alterā. **In** ventre 7 femoribus destruxit es. circa hec loca solz hō
portare cingulū qui sepe decoratur cū ere. **p** es accipit ypocriḡ.
sive apparens bonitas. **Sic** enī es p sonitum exteriorē homies

delectat et seipsum consumit. sic ipocrite bono exemplo quod exterius
pretendunt alios edificant et seipsum damnant. Istud es christus de
struxit quoniam contra ipocrisim predicavit **Matth. vi.** Nolite cum ieiunatis
fieri sicut ipocrite tristes. et in eodem qui amant primos. et in
synagogis et in angulis platearum stantes orare ut videantur ab ho-
minibus. Amen dico vobis re. mer. s. Item in pectore et in brachiis
que hodie ad litteram ordinari solent cum argento. Destruit argen-
tum quoniam contra statum avarorum qui in argento confidunt predicavit.
Matth. xix. Amen dico vobis quod dives difficile intrabit in regnum
celorum. Facilius est enim camelum per foramen acus transire quam divitem intrare in re-
gnum celorum. In capite destruxit aux. Solent enim capita regum prin-
cipum militum et mulierum ornari auro. Reges portant coronas au-
reas principes et milites mitras auro decoratas mulieres peplos que
portant in capitibus connectunt aureis vel deauratis acubus vel
tegunt capita panis sericis auro textis. Istud aux christus destruxit
quoniam veram humilitatem non solum verbo sed exemplo docuit **Matth. xi.** Dis-
cite a me quia mitis sum et humilis corde. Secundo mirabile est quod brata
vergo a peccandi possibilitate in statu vice liberatur. **Luce. i.** Spiritus
sanctus superueniet in te et virtus altissimi obumbrabit tibi. Pon-
dera quod dicit superueniet in te. In prima namque sanctificatione qua
sanctificata fuit in utero spiritus sanctus venit in eam purgans eam ab
originali peccato et offerens gratiam qua potuit vitare omnia peccata
etiam venialia quod et fecit quod nunquam commisit aliquod peccatum quantumcumque
quod modicum verum tamen potuisset ante conceptionem christi peccasse venialiter. In
secunda vero sanctificatione quoniam christus concepit. s. s. superuenit in eam quod super
gratiam prius collatam hanc gratiam addidit quod deinceps nunquam peccare po-
tuit **Anselmus.** Decuit ut illi conceptioni de purissima vergine fieret
ut ea puritate niteretur que sub deo nequit maior intelligi. Unde ipsa bene
prefigurata est per archam noe in qua salus humani generis conservabatur et
per gratiam sancti spiritus linita fuit intrinsece in anima quantum ad custodiam
virtutis et extrinsece in corpore quantum ad custodiam virginis. et sicut in
archa Noe omnia animalia pacata fuerunt ita in hac vergine omnes motus sen-
sualitatis et rationis concordabant quia ibi nulla fuit rebellio carnis ad
spiritum. et sicut in archa noe aque nec desuper nec subtus intraverunt
sic anima huius virginis nullum peccatum actuale siue esset spirituale siue cor-
porale attingere potuit. Tercium mirabile est quod deus incarnatus **Phi-**

ij. Tu in for-

ij. Tu in forma dei esse
scimus et esse equalem de-
no maxime per abolum
ma fuit. Naturam hominis
Mirabile multarium pec-
cata quod mirabile sit quod
his mirabilis sit visibilis
nato virtus virginis opus
Quis virgo auduit tali
visu dominatione. Et celu-
mirabile sicut illud est quod
da dicit qui per caritatem
ri hodie assumpsit animam
mortale ut tuum corpus fac-
ceret in celum. Quartum
omnes homines sublimatur
virtutes tuas supergressa es
descenderet de monte et quod
tanto plus appropinquaret
maxime humiliavit et deus
enim se dicit esse ancillam
spiritus humilitatem ancille
Istud prefiguratum fuit per
qua vidit quod magna turba
super terram conturbata
minuunt illis vociferantibus
et in aquas plurimas revo-
luti sunt. hic describitur
meris ante Christi incarnationem
bre ignorantie maxima for-
spratio. ideo multi clama-
bo voce autem consolatus est deus
humilis Maria crevit in flum-
in aquas plurimas recondan-
tribuit. Tunc vero lux et sol
que huius in mundo. exalta-

¶ Cū in forma dei esset nō ra. ar. est esse se equa. deo. i. certissime
 scuit se esse equalem deo nō faciens rapinā. i. nō vsurpās qđ suū
 nō erat sicut dyabolus fecit. s. semet. exinaniuit. i. humiliavit for
 mā suī. i. naturā hoīs accipiens. De hoc mirabili canit ecclesia.
 Mirabile misterium declaratur hodie deus homo factus est Con
 fidera qđ mirabile sit qđ deus incarnat Ibi enī immortalis sit morta
 lis. inuisibilis sit visibilis. eternus temporalis Ibi incōprehensibilis
 vtero vnus & gēnis oprehenditur ibi creator a creatura ocipitur
 Quis vnqđ auduit talia. si deus vniret ignē cum glacie sine vtri
 usq; diminutione. si celum incuruaret se vsq; ad terrā nō eēt adeo
 mirabile sicut illud est qđ deus fuit icarnatus. gaude homo ⁊ lau
 da deū qui ppter caritatē quā habuit ad te voluit hodie incarna
 ri hodie assumpsit animā vt tuā animā saluaret. Assumpsit corp⁹
 mortale vt tuū corp⁹ faceret imortale. venit in mundū vt te pou
 ceret in celū. **¶** Quartū mirabile ē qđ hodie & go humillima super
 omnes hoīs sublimatur. **puer. vltimo.** Multe si. cōg. vi. i. mltas
 & rutes tu supergressa es vniuersas. valde mirabile esset si aliquis
 descenderet de monte ⁊ quanto plus declinaret ad imia montis
 tanto plus appropinquaret cacumini. Sic beata virgo hodie se
 maxime humiliavit ⁊ deus eam ex hoc maxime sublimauit. Ipsa
 enim se dixit esse ancillam domini ⁊ est facta mater dei **Luce. i.** Re
 sperit humilitatem ancille sue ecce enī ex hoc beatā me dicent. ⁊ c.
¶ Istud prefiguratū fuit **hester xi.** In somnio qđ vidit mardoche⁹
 qui vidit qđ magna turbatio ⁊ ingens formido ⁊ tenebre orie sūt
 super terram conturbataq; est gens iustop ⁊ clamauerunt ad do
 minū ⁊ illis vociferantibus fons paruus creuit in fluiū maximū
 ⁊ in aquas plurimas redundauit lux ⁊ sol ortus est ⁊ humiles ex
 altati sunt. **¶** Hic describitur qm miserabilis fuit status humani ge
 neris añ christi incarnationē. tunc siquidē in mundo erant tene
 bre ignorantie maxima formido de morte. turbatio de salutis de
 speratiōe. ideo multi clamauerunt ad dominū pro redemptione
 hodie autē consolatus ē deus populū suū ⁊ ecce fons paruus. i.
 humilis Maria creuit in fluiū maximū quia mater dei facta ē et
 in aquas plurimas redundauit quia multa aquā sue misericordie
 distribuit. Tūc vero lux ⁊ sol ortus ē quando christus de ea nat⁹
 ē p quē huiles in mūdo. exaltant in celo **O** pccor q̄ arid⁹ es in aia

curre hodie ad hunc fontē. i. Mariā vt haurias aq̄m salutare. **Pa**
ei dicit **Eccl. xxiij.** Transite ad me oēs qui concupiscitis me. **hic** p̄
p̄mū principale. **Scdo** dico q̄ signū illud est signū vtile allic
ens affectū **ysa. xi.** Leuabit dñs signū in na. ⁊ congre. p̄fugos is
rael. In hoc patet utilitas incarnationis christi q̄a ⁊ iudeis et
gentibus p̄fuit. **Nota** q̄ ex incarnatione quadruplex prouenit
utilitas. **Prima** est q̄ homo in anima sanat. **Scda** est q̄ deo re
conciliat. **Tercia** q̄ a dyabolo liberat. **Quarta** q̄ ad celestē pa
triam reuocatur. **Prima** utilitas q̄ homo in anima sanatur. **i.**
Thi. i. fidelis sermo ⁊ omni acceptione. **ysq̄** pec. sal. facere. **Naz**
ante christi incarnationē languit totū genus humanū s̄ christo
incarnato datum ē homini signū recuperāde sanitatis. **Istud** p̄
figuratū est. **iiij. & xx. vbi** legit̄ Cum ezechias egrotaret ⁊ domi
eum sanare vellet dedit ei pro signo q̄ sol. x. gradibus reuersit̄ ēēt
retrosum. **Ezechias** egrotans significat genus humanum. q̄ ex
peccato primi hominis egrotabat in anima ⁊ tā grauiter q̄ nul
la spes erat de recuperāda sanitate p̄ humanū auxiliū. **Tū** ergo
deus vellet hominē sanare fecit solem descendere q̄tuor gradibus
Sol ille filius dei est qui illuminat omnē hominē venientē in hūc
mundū qui x. gradibus reuersus est retrosum. q̄n infra angelos
ix. ordinum se humilians naturā humanā assumpsit ⁊ sic q̄n ad
x. gradum puenit. **Scda** utilitas ē q̄ homo deo reconciliat. p̄
peccatū siquidē adeo graues inimicie suscitatae sunt inter deū
⁊ hominē q̄ infra. v. milia annor̄ nullus inueniri poterat in mū
do qui hominē deo reconciliari posset **ideo** filius dei factus ē hō
vt hominē reconciliaret deo **vnde** dicit̄. **Col. i.** Vos cum essetis
aliquando alienati ⁊ inimici in operibus malis nunc reconcilia
uit in corpe carnis eius per mortē exhibere vos s̄ctos ⁊ imacu
latos ⁊ irreprehensibiles corā ip̄o. **Istud** figuratū fuit **Gen. iij.**
Ubi legit̄ q̄ cū ysaac benedicēus ēēt iacob p̄usq̄ eū benedice
ret osculat⁹ est eū. **ysaac** filius abrahe significat ism filium dei.
Iste cū b̄ndicere vellet filiū suū iacob. i. hōez b̄ndictione celesti. p̄
osculatus est eū osculo reconciliationis. **nisi** enī hō deo reconcilia
tus fuisset nunq̄ ad celū puenisset. **ista** reconciliatio hodie incho
ata fuit in vtero beate virginis de qua christus assumpsit carnē
p̄ q̄m deo hōiez reconciliauit. **idē** debes beatā v̄ginē sp̄aliē hōiare

et laudare deū. **P**ropter quod canit ecclesia. **H**odie deus homo factus
 est id quod fuit permanfit et quod non erat assumpsit ergo exor. nre
 redemptoris de. re. et ex. di. g. tibi dñe. **S**ed heu quidam recōcilia-
 tionem istam per peccata sua violant et nouas inimicitias inter
 deum et se excitant de quibus dicitur. **ysaie lix.** Iniquitates v're
 diuiserunt inter vos et deum vestrum et peccata vestra absconder-
 runt faci. eius a vobis. **T**ercia utilitas est quod homo a potestate
 dyaboli liberatur **Lu. xi.** Tunc fortis armatus custodit atrium suum
 in pace sunt omnia que p. Si autem fortior superue. vicerit eum vni-
 uers. ar. eius aufert in quibus confidebat et spolia eius distri. **I**ste
 fortis arma. significat dyabolū qui ante christi incarnationē ma-
 gnam potestatem habuit et modicā resistantiam et ideo atrium suum
 .i. mundum cum pace possedit. **C**um autem christus fortior eo sup-
 uenit vicit eum et arma abstulit. .i. potestatem eius minuit et spolia
 distribuit. .i. homines ab eius potestate eripuit. **N**ota quod dyabolus
 ante christi incarnationē duas manus habuit. scilicet attractiuā et im-
 pulsivā. **P**rima fuit adeo fortis quod nullus poterat eā effugere
 cum illa siquidem omnes etiā iustos ad infernum traxit. **S**ecundam
 poterant pauci effugere cum ea siquidem plurimos ad peccatū im-
 pulsit. primā amputauit christus dyabolo totaliter quantum ad ius-
 tos quod de cetero iustos non potest trahere ad infernum sicut prius
 fecit. **S**ecundam adeo debilitauit quod homo cum dei adiutorio facillime
 potest dyabolo resistere **Grego.** Debilis est hostis qui non potest vin-
 cere nisi volente. **Q**uarta utilitas est quod homo ad celestem heredi-
 tatem reuocatur. per peccatū enim homo de hereditate celesti eiec-
 tus fuerat sicut prefiguratum est **Gen. iii.** In eiectione **A**dæ de paradiso fu-
 it enim multis annis in exilio nec poterat redire ad patriam. **P**ropter quod
 filius dei venit in mundum et homo sanctus est ut hominem ad patriam reuoca-
 ret **Gal. iij.** ubi venit ple. tps misit deus filium suum na. ex mu. s. sub le-
 ut e. q. sub le. e. re. ut ad. fi. re. et ex h. celestem hereditatem consequeremur qui
 filij eterni heredes. ideo enim filius dei venit in mundum ut hominem
 perduceret ad celum. ideo sustinuit miseras exilij ut hominem per-
 duceret ad hereditatem superni gaudij. **I**studo figuratum est **Iosue**
re. **U**bi legitur quod in morte summi sacerdotis homicida profugus
 reuertebatur ad ciuitatem et domum suam de qua fugerat sic in morte
 christi homo qui seipsum peccato occiderat ad patriam rediit unde dicitur

magister sniaz li. iij. di. 18. Magna nobis in morte vnigeniti p̄sti
ta sunt vt liceat nobis redire ad patriā. sicut olim in morte sūmi
presulis his qui ad ciuitatē refugij cōfugerant secure ad p̄p̄ia re
meauerūt sic patet s̄m. **Tercio** dico q̄ illud est magnū et gene
rale signū habens ad omnes respectū. Apo. xij. Signū magnū
apparuit in ce. i. in ecclesia mulier amicta so. et lu. sub pedibus ei⁹
et corona. xij. stellis in capite eius et in vtero habēs. **vere** signū ma
gnū quo dominus totū mūdū respexit. x̄ps enī incarnatus ē
ad redemptionē pauper et diuitū nobiliū et ignobiliū litteratorū
et laycorū senū et iuuenū viduarū et coniugatorū et omnīū hominū
Rō. viij. p̄prio s. s. non p̄. deus sed p̄ omnib⁹ nobis tra. illū. **Su**
gnū ergo magnū apparuit in celo mulier amicta so. **Mulier** hec
est beata v̄go que fuit amicta sole q̄ christū solem iusticie conce
pit. luna fuit sub pedibus eius q̄ omnia mutabilia cōtempnit. co
rona xij. stellaz fuit in capite eius. q̄ ait **Bern. xij.** prerogatiuas
habuit. iij. fulserūt de celo que sunt ipsius de sterili matre gene
ratio āgelica salutatio s. s. sup̄uētio fili⁹ dei cōceptio. **Itē iij.** fulse
runt in corde. s. deuotio humilitatis. reuerentia pudoris. magni
tudo credulitatis. martiriū cordis. **Itē** quatuor fulserunt in car
ne. s. q̄ fuit v̄gitatis p̄miceria sine corruptione secūda sine gra
uitate grauida sine dolore puerpera. **p̄pter** p̄mū dictū est ei dñs
tecum. **propter** scđm grācia plena. **propter** terciū benedicta tu in
mulieribus. **Istud** potes satis dilatare si placet. **Rogem⁹** hāc vir
ginē vt propiciū nobis faciet filiū suū vt ostēdat nobis post hoc
exiliū suū regnū eternū. Amen.

Sermo scđus de eodem. Felto annūtiatōis.

Quante dñō canticū nouū q̄ mirabilia fecit. in ps. 94.
hodie mirabilia facta sunt de⁹ incarnat. v̄go secunda
tur. incircūscriptibilis vtero vbi circūscribit. etern⁹ tem
poraliter cōcipitur. et q̄ ista fecit dñs p̄ salute hominū tdeo p̄phe
ta hortādo nos ad grāz actionē dicit **Ecce** dñō **re.** n̄ q̄b⁹ no
bis tuo facit. **p̄mo** hortat nos ad diuine laudis frequentiā cum
dicit **Can. dñō cā. no.** **Scđo** subiūgit motiue rōis cōgruentiā cū
adit q̄ mirabilia fecit. **Nō** q̄ hec mirabilia fuerunt figuris cō
gruis p̄monstrata. a p̄phetis p̄nunciata. ab angelo reuelata ab
apostolis p̄dicata. **Primo** dico q̄ hec mirabilia fuerūt figuris

cōgruis p̄monstrata. **ps.** Memētote mirabiliū eius que fecit p̄p̄t.
 eius ⁊ iudicia o. ei⁹. **hec** mirabilia sūt mirabiles figure quib⁹ de⁹
 p̄cōstendit illa que facturus erat in incarnatione. **(De his**
 figuris tangā quatuor ad p̄sens quibus ch̄isti incarnatio p̄cō/
 figurata est. **p̄ma** fuit in rubo moȳsi qua p̄figurata est matris il/
 libata virginitas. **Sc̄da** fuit in virga **Aaron** qua p̄figurata est
 v̄ginis supernaturalis fecūditas. **Tercia** in vellere geneonis qua
 p̄figurata est incarnationis vtilitas. **Quarta** in porta ezechielis
 qua p̄figurata est xp̄i incarnati deitas. **(De p̄ma figura legit̄**
Ero. iij. Apparuit deus moȳsi in flāma ignis de medio rubi ⁊ vi/
 dit q̄ rubus arderet ⁊ nō obureretur. **Rubus** est arbor humilis
 ⁊ significat humilem v̄ginem. **In** hui⁹ mediū deus descendit quā/
 do in vterum virginis venit. **Iste** ergo rubus. i. beata virgo arde/
 bat quia deū qui ignis consumens est in vtero habebat s̄ nō com/
 burebatur q̄ virginitatē nō amittebat. **(Nota** q̄ hanc figurā off/
 dit dñs moȳsi eo tpe quo voluit filios isrl̄ de potestate pharaonis
 liberare ⁊ de egipto educere ⁊ in terraz p̄missionis introducere p̄
 qd̄ significat q̄ per xp̄z homo liberari debuit a potestate dyabo/
 li ⁊ a tenebris inferni ⁊ introduci ad gaudia celi. **ideo** cū angelus
 nūnciaret virgini incarnationem ch̄isti dixit **Luc. i.** Ecce concī.
 ⁊ paries filium ⁊ voca. nomē eius ihesus qd̄ interpretatur salua/
 tor. **Iste** saluator hodie conceptus est. **ideo** canit ecclesia. **hec** est
 dies quā fecit dominus hodie deus afflictionē populi sui resperit
 ⁊ redemptionē misit. **(De sc̄da figura legit̄ Numeri xvij.** **Ubi**
 legitur q̄ moȳses ex p̄cepto domini tulit duodeciz virgas a sin/
 gulis p̄ncipib⁹ filioz israhel ⁊ in vnaquaqz scripsit nomen p̄n/
 cipis ⁊ sumpsit vnam virgam ab **Aaron** ⁊ vnam otinentem cun/
 ctas familias. **Et** s̄m hoc dicit **magister in historijs** q̄ fuerunt
 virge q̄tuordecim. **Has** virgas posuit in tabernaculo corā domi/
 no. **Cumqz** sequenti die rediret inuenit virgam **Aaron** germinas/
 se ⁊ fructificasse. **Quid** per virgam **Aaron** que per virtutem super/
 naturalem vna nocte floruit ⁊ fructificauit. **Accipitur** nisi beata
 virgo que per virtutem spiritus sancti ch̄istum concepit ⁊ genu/
 it ⁊ peperit. **Ipsa** enim floruit ch̄istum concipiendo. fructuz fecit
 ch̄istū generando. **qualiter** floruit ostenditur **ysa. xi.** Egredietur
 virga de radice yef. **⁊c.** **De** fructu eius dicitur **Luce. i.** Benedicta

tu in mulierib⁹. **hec** vgo. s. beata maria valde flexibilis erit p^r mi
sericordiā. **Bern.** Maria sinū misericordie omnib⁹ aperit vt de ple
nitudine oēs accipiāt. Quicūq³ vult eā ad misericordiaz flectere
deb³ eā cū salutatione āgelica sepius salutare. si eā deuote saluta
uerit misericordiā inueniet. **hec** virgo q̄uis sit malis hoīb⁹ flexi
bilis. tñ valde dura et horribilis demonib⁹. **ysa.** Dauebit assur et
ga p^r cussus. **Assur** interpretatur negociator et significat dyabolus
qui semp^r negociat^r deceptione hoīs. **Iste** hodie fuit vga p^r cussus
qñ beata vgo angelo humiliter rñdit. **Ecce** ancilla dñi fiat mihi
sm vbum tuū ibi p^r humilitatē virginis otrita fuit superbia dñi
nis. **Tunc** impletū fuit q^d dñs de muliere dixit ad serpentē. **Gen.**
iii. **Ipa** oteret caput tuū. **Caput** serpētis est supbia dyaboli. istd
caput eua fouit qñ dyabolice temptationi osensit appetēs per su
perbiā esse deus. **h** beata virgo hodie caput illud contriuit qñ se
humiliando dixit. **Ecce** ancilla dñi **re.** **Bern.** **Ipa** pcul dubio ca
put otritum venenatū. qñ omnimoda maligni suggestionē tam
de carnis illecebra quā de mentis supbia reduxit ad nihilū. **Ma**
gna prozsus humilitas audierat ab angelo q^d esset grā plena q^d
dominus esset cum ea et q^d esset super omnes mulieres benedicta
q^d esset filiū dei conceptura et ex his omnibus nō eleuat^r in super
biam h³ humiliando se dixit. **Ecce** ancilla domini. **De** tertia fi
gura legi^t. **Jud. vi.** **Cum** dominus vellet filios israhel liberare d
potestate madian huius signū liberationis dedit **Gedeoni.** posu
it vellus in area et ros quidam primo descēdit in vellus area re
manente sicca. deinde descendit in aream remanēte vellere sicco
vellus illud significat beatam virginem ma. q^r **sm Jero.** **Vellus**
cū sit de corpore nescit corporis passionēs. sic virginitas cum sit
in carne vicia carnis nescit quando deus volebat hominem reol
mere de potestate dyaboli **hoc** signūz dedit. **Primo** misit te celo
rorem. i. filium suum in vellus. i. in vterum virginis. **hoc** factū est
quando virgo concepit christū in vtero dei in areā. qñ egredi
ens christus de vtero virginis in mundo inter homines conuer
satus est. **Istū** rorem mirificū. i. filiū dei desiderauit multum pro
pheta qñ d. **ysa. xlv.** **Rorate** celi desuper et nubes plu. ius. a. tra et
germinet saluatorem. **Istud** hodie impletum est quando vgo ad
verbum angeli cor aperuit per consensū et concepit salus ē hui⁹

huius mundi. **(De quarta figura legit Eze. xliij. Conuertere me ad**
viā porte sanctuarij exterioris que respiciebat ad orientem et erat
clausa et dixit dñs ad me porta hec erit clausa et nō aperietur et vir
nō trāibit p eā quā dñs de isrl ingressus ē p eā. porta hec signifi
cat beatā vginē que dñ porta sanctuarij. i. celi qz per eā tanqz per
portā intrat ad celū. hec porta fuit clausa et vir nō trāit. per eam
qz beata vgo mater fuit et vgo permāsit et hāc portam solus dñs
ingressus est qz per vterū vginis venit in mundū. Curre et festina
ad hanc portā per feruentē deuotionē. pulsa per iugē orationē vt
intromittaris ad celestē mansionē. ad ipsam clamat ecclesia et dicit
Quod Eua tristis abstulit vsqz porta lucis fulgida. Ipsa siquid
est fenestra humilitatis ianua caritatis et porta castitatis. sic par
ter quarta figura et pmiū pncipale. Sēdo dico qz hec mirabilia
fuerūt a pphetis pñciata ysa. lxiij. Cū feceris mirabilia nō su
stinebim⁹ et a facie tua. montes. i. superbi defluerūt. i. humiliati
sunt adeo mirabilia fuerunt que christus fecit in incarnatione qz
multi nō poterāt sustinere sicut iudei et heretici qui nolunt crede
re qz deus factus sit homo qz virgo manens genuerit Audi quid
de his mirabilibus dicatur. Jeremie xxxi. Nouum creauit domi
nus super terram femina circundabit virū. Bernhardus. Si di
xisset femina circū dabit infantem vel paruulum nec nouū videre
tur nec mirum. Dunc autē quia nihil tale posuit sed dixit femina
circū dabit virū. Querimus que sit hec nouitas porro ibi agnos
citur longitudo breuis. Latitudo angusta. Altitudo subdita. pro
funditas plana ibi agnoscitur lux non lucens. aqua sitiens. panis
esuriens. Vide et attende tristari leticiā pauere fiduciaz. salutem
pati. vitam mori. fortitudinem infirmari huc vsqz Bern. Nota
qz ibi fuit longitudo breuis in q̄tum eternus sub tempore concip
pitur. atitudo angusta in q̄tum ille qui celum et terram implet
utero vnius virginis concludit. Altitudo subdita in q̄tum deus
homini subdit. profunditas plana in q̄tū inuisibilis visibilis effi
citur cetera patent. Nota qz christus in vtero vginis existēs di
citur sapientia nō etate qz tunc adeo sapiēs fuit latens in vtero si
cut mō ē regnās in celo. de his q̄qz mirabilib⁹ dñ Isa. viij. Dabit
dñs ipse vobis signū. Ecce vgo cō. et pa. si. et vo. no. ci⁹ emanuel.
Tere signū qz concipiens et pariens filiū māsit vgo et proles concepta

fuit deus et homo ideo vocatur nomen eius emanuel quod interpretatur nobiscum deus et homo et deus. sic ergo mirabilia fuerunt a prophetis pronuntiata. Quis enim unquam crederet his mirabilibus si prophete non predixissent ea tam concorditer et tam expresse. Tercio dico quod hec mirabilia fuerunt ab angelo reuelata unde cum angelus a deo ad annunciandum christi incarnationem mitteretur poterat dicere illud psalmi. **Pronuntiabo mirabilia tua.** Vis scire qualiter pronuntiaverit et explicaverit mirabilia dei lege euangelium illud. **Lu. i.** Missus est angelus Gabriel. Ibi iuenies quod mirabiliter virginem salutauit. dicens. **Que gracia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus.** Ipsam de spiritu sancto conceptam et parituram filium dei salutorem mundi predixit. **Ecce inquit concipies et paries filium et uocabitur nomen eius iesus.** hic erit magnus et filius altissimi vocabitur. Congruum fuit ut angelus bonus nuntiaret mirabilia que fuerunt principia nostre redemptionis quia malus angelus nuntiauerat mirabilia que fuerunt principia perditionis ut reparatio ex opposito rationis lapsui. illic siquidem erat malus angelus hic bonus illic mulier superba hic humilis illic proponebatur falsa hic vera. illic precipiatur mors hic vita. illic maledictio hic benedictio. **Bern.** Curre eua ad mariam curre mater ad filiam. filia pro matre respondeat. ipsa matris opprobrium auferat. ipsa patri pro matre satisficiat quia ecce si uirgo cecidit per feminam iam non erigitur ibi nisi per feminam. Quarto dico quod hec mirabilia fuerunt ab apostolis predicata. **Eccl. xxxviii.** festina tempus memeto finis ut enarrent mirabilia tua. Sapiens incarnationem christi desiderans et dilationem aduentus christi in carnem considerans orat. **festina tempus. scilicet ut cito venias. memento finis. scilicet ut mundum redimas.** ut enarrent mirabilia et supple apostoli qui ad hoc electi fuerunt ut fide christi per mundum predicarent psalmi. **Celi. i.** apostoli enarrant gloriam dei. et sequitur. **In omni terra exiuit sonus eorum et in fines. unde dominus precepit apostolis Math. ultimo.** Euntes in mundum vniuersum predicate euangelium omni creature. id est homini qui habet aliquod commune cum omni creatura. et sequitur. **Illi autem profecti predicauerunt ubique domino cooperante et seruante. scilicet signis.** Certe illa mirabilia que apostoli predicauerunt de iesu christi incarnatione passione resurrectione et huiusmodi ita rara et inaudita fuerunt quod pauci verbis apostolorum credidissent nisi dominus verba eorum miraculis confirmasset. **maff. loc. cit.**

maff. loc. cit. **2a. xxvii.**
christi a deo de resur-
runt. **Quintus** scire quod
ua cui quod insunt n-
re argumens et christi fu-
mirabilia leg. quod ego sal-
tra et gen. humana re-
tegerant. **Moyles** d-
Dauid dicit. Inclina o-
ro virginis veniens car-
rolit. **Gal. iiii.** ubi ven-
mulierem f. sub le. ut e. qu-
es qua fecit omnes homine
benedictum in secula. **2a.**
Secundo fidelis v-
in. **2a. h. ita** poterat dicit
rioni reges suos milites in-
a bello non fugiant. sic e-
na ut fortiter pro fide pug-
dar. et facit duo in verbis. **2a.**
Sed promittit sufficiens p-
ibi. **Dabo tibi.** Nota quod b-
victoris in commissis vera
ratione. auctor in passioni
delis in commissis unde d-
delis multum laudabit.
qui in commissis fidelis est
duo. scilicet corpus et anima p-
his sibi seruet. quod et fecit.
uine voluntati conforman-
figuratur per dauid de que
tuis sicut dauid fidelis et p-
domo tua. pondera quod hic
nam namque impleant manda-
num domini quia libenter in-

masset legi **Act. xvij.** Tū Paulus p̄dicaret Atheniensib⁹ fidē
christi ⁊ diceret de resurrectione mortuorū illi apprehenso eo dire
runt. **Possum⁹** scire que est hec noua que a te dicit⁹ doctrina. No
ua enī quedā insunt nostris auribus. Tūc apl⁹s idolatriā eorū
redarguens ⁊ christi fidē predicans plures ad xp̄m ouertit. hec
mirabilia scz qđ x̄go saluatorē mūdi pareret qđ deus carnē indu
eret ⁊ gen⁹ humanū redimeret p̄phete ⁊ sancti patres multum
desiderabant **Moyse**s dixit obsecro dñe mit. quē mis. es. **Ero. iij.**
Dauid dicit Inclina dñe c. t. ⁊ d. **Istud** dñs hodie fecit qñ in vte
ro virginis veniens carnē induit per quā gen⁹ humanū redimere
voluit. **Gal. iij.** vbi venit plenitudo. t. misit de⁹ filium suū nat. ex
muliere f. sub le. vt e. qui sub le. e. re. ideo canit ecclesia. **Hec** est di
es quā fecit dñs hodie aff. po. s. r. ⁊ re. misit p̄pter qđ sit nomē ei⁹
benedictum in secula. Amen.

De sancto Georgio Sermo.

Esto fidelis vsq; ad mortē ⁊ dabo tibi coronā vite. **Apo.**
ij. vba ista poterat dicere xp̄s ad suū militem **Georgiū.** Solēt ter
reni reges suos milites ituros ad bellū hortari vt fortit⁹ pugnet
⁊ a bello non fagiant. sic christ⁹ beatū **Georgiū** in v̄bis istis mo
net vt fortiter pro fide pugnet ⁊ timore passionis a fide nō disce
dat ⁊ facit duo in verbis **Primo** hortat⁹ nos ad virtutis exercitiū
Secundo p̄mittit sufficiens premiū. **primū** ibi **E**sto fidelis. **Secū**
ibi **D**abo tibi. **Nota** qđ beatus **Georgius** instar boni militis fu
it fidelis in cōmissis verax in p̄missis. fortis in v̄tutibus cū ope
ratione. audax in passionis aggressione. **Primo** dico qđ fuit fi
delis in cōmissis vnde de eo potest exponi illud **puer. lviij.** Vir fi
delis multum laudabit⁹. Vere beatus **Georgius** laudabilis fuit
qui in cōmissis fidelis exstitit. Dominus omiserat sancto **Georgio**
duo. s. corpus ⁊ animā precipiens ei vt ea fideliter custodiret ⁊ i
his sibi seruiret. qđ ⁊ fecit. in anima seruauit ei voluntatem. s. di
uine voluntati conformando ⁊ eius precepta implendo vnde ip̄e
figuratur per **dauid** de quo dicit⁹. **i. R. lñ.** Quis in omnibus suis
tuis sicut **dauid** fidelis ⁊ pergens ad imperiū tuū ⁊ gloriosus in
domo tua. pondera qđ hic dicitur pergens ad imperiū tuum. qui
dam nanq; implent mandatū dei ex amore ⁊ ad hos mittit ipe
rium domini quia libenter implent illud. **Istud** figuratū est **Ero.**

Ar. ubi legitur quod moyses per quem significantur illi qui precepta dei ex amore implent ascendit in montem synai ad dominum in quo dominus daturus erat legem sed populus per quem significantur illi qui precepta dei ex timore implent stabat ad radicem montis expectans. Item seruivit in corpore ipsum corpus passionibus subficiendo et tribulationes pro christi amore sustinendo. **Eccl.** xxi. si uem posside cum amico in paupertate illius ut in bonis illius leuiteris. in tempore tribulationis illius permane illi fidelis ut in hereditate illius coheres ei sis. Amicus ille est christus qui pro tanto dicitur pauper in hoc mundo quia paucos habet fideles amicos. Tribulatio sanctorum dicitur tribulatio christi quia quicquid sanctis suis fit siue bonum siue malum hoc reputat sibi fieri unde dicit **Actu.** ix. paulo Saule saule quid me persequeris. et in die iudicii dicit **Qd** uni ex minimis meis fecistis mihi fecistis **Matth.** xxv. Isti amici. scilicet christo beatus Georgius fidelis fuit in tribulationibus ideo coheres ei factus est in regno dei. ad huius sancti exemplum tu debes esse christo fidelis in anima et in corpore. in anima ut eius voluntatem impleas. In corpore ut tribulationes mundi patienter sustineas. et si hoc feceris ad regnum celorum peruenies. **Matth.** vii. Non omnis qui dicit mihi domine intrabit in regnum celorum sed qui facit voluntatem patris mei etc. hoc de voluntate dei impletionem. de tribulatione dicitur **Luc.** xxi. Vos estis qui permanistis mecum in tentationibus et ego dispono uobis sicut disposuit mihi pater meus regnum ut edatis et bibatis in regno meo super mensam meam. Secundo dico quod fuit verax in promissis ipse enim erat de numero illorum qui veraces sunt in promissis unde dicit **Eccl.** xv. Viri mendaces non erunt memores illius. scilicet iusticie dei et viri veraces inueniuntur in ea et successus habebunt usque ad inspectionem dei. Hic exprimuntur duo genera christianorum quorum quidam sunt mendaces. scilicet mali christiani qui promissum quod in baptismo pro eis factum est violant per malam vitam. Quidam vero sunt veraces. scilicet boni christiani qui promissum pro eis factum implent. Audi o peccator christiane tu in baptismo promissisti deo pro patre nos tuos quod velles fidem tenere et dyabolo abrenunciare et peccando mendax efficeris quia neutrum istorum seruas fidem non tenes quam promissisti quando peccas imo negas. **Tit.** i. Iniquate sunt eorum mens.

testum istius et aliorum
cu sunt abominati et i
Ite dyabolo non ab
eo ut non seruas. **ysa.** lv
est autem mortis et cu
ferus illud rumpas p
monium et ipse susci
ego suscipiam te. **h**
militicordie suscepit.
car quod fidem christi vera
uit. unde potuit dice
co quod fuit verum op
tam de quo dicit **Ma**
bus a iudice sua et
orgius fuit fortis viri
bonis operibus. Hic ei
rant cum. specialiter qu
cum et vota faciunt ut o
cuiusque es orationis q
impetitionem inuoca
am ne dyabolus desiciat
res qui ex omni parte in
abolus ex alia parte car
inuoant a deo et a san
dyaboli dicit **Tre.** i.
tis. dyaboli. Certe be
armatus fuit virtutibus
imo ipse dyabolus vicit
terpretatur manu fortis
ille vicit dyabolum car
ronam celestis regis pro
habere oportet quod has vi
suffert temptationem quam ci
nar in passionis aggressio
tarie se subdere mortem no
uader beatus Georgius

eorum mens et conscientia. Confitentur se nosse deum factis aut negant cum sint abominati et incredulos et ad omne opus bonum reprobi. Item dyabolo non abrenuncias imo adheres ei et pactum facis cum eo ut ei seruias. **Ysa. lviij.** Percussimus fedus cum morte. id est dyabolo qui est auctor mortis et cum inferno fecimus pactum. Consulo tibi ut fedus illud rumpas per penitentiam et revertere ad verum deum et dominum tuum et ipse suscipiet te. **Jere. iij.** Revertere ad me dicit dominus et ego suscipiam te. Hoc exemplum habes in filio prodigo quem pater misericorditer suscepit. **Lu. xv.** Certe beatus Georgius verax fuit non mendax quia fidem christi veraciter tenuit et concilijs dyaboli in nullo adquevit. Unde potuit dicere illud **Ps.** Niam veri. ele. iud. Tercio dico quod fuit virtutum operatione fortis. Unde ipse significatur per iudam de quo dicitur **Machabeoz. v.** Judas machabeus fortis viribus a iuuentute sua et ipse sit vobis princeps milicie. Vere beatus Georgius fuit fortis viribus a iuuentute sua quia strenuus fuit in bonis operibus. Hic est dux milicie quia ad litteram milites honorant eum. Specialiter quando vadunt ad bellum corporale inuocant eum et vota faciunt ut obtineat eis victoriam. Sicut christiane cuiuscunque es conditionis quando sentis tibi imminere bellum anime id est temptationem inuoca eum ut apud deum tibi obtineat victoriam ne dyabolus deficiat te in culpam. Heu quam stulti sunt peccatores qui ex omni parte impugnantur ex una parte impugnat eos dyabolus ex alia parte caro et mundus in se sunt fragiles et tamen non inuocant a deo et a sanctis adiutorium et ideo nimis si superantur de talibus dicitur **Tre. i.** Abierunt absque fortitudine a facie subsequitis id est dyaboli. Certe beatus Georgius fortis fuit per dei gratiam armatus fuit virtutibus ideo dyabolus eum superare non potuit imo ipse dyabolum vicit. Unde ipse figuratur per David qui interpretatur manu fortis. sicut ille Goliath leonem et vulum vicit sic ille vicit dyabolum carnem et mundum. et ideo quia victor extitit coronam celestis regis promeruit. Si vis o homo coronam hanc habere oportet quod fias victor in temptatione. **Ia. i.** Beatus vir qui suffert temptationem quasi cum pro. f. ac. c. v. Quarto dico quod fuit audax in passionis aggressionem. Magna est audacia passionibus voluntarie se subdere mortem non timere et vitam contemnere. Hec fecit audacter beatus Georgius unde de eo potest exponi quod dicitur

Job xxxix. Exultat audacter in occursum pergit armatus cōtem-
nit pauorē nō cedit gladio. **N**ota vba per ordinē exultat inquit
audacter qz in passione. s. sanctus Georgius spū exultauit atten-
dens illud **Matth. v.** Gaudete et exultate qm̄ ih̄. v. co. ē in celis. In
occursum pgit armatus in q̄tū passionē voluntarie sustinuit exē-
plo christi qui iudeis ip̄m querentibus occurrit dicens quē queri-
tis. Illis autē dicentibus ih̄esum nazarenū. Respondit ego sum. Con-
temnit pauorem quia mortem nō timuit implens illud **Mat. x.** no-
lite timere eos qui occidunt corpus animā autē non possunt oc-
cidere. Non cedit gladio in q̄tū in fide vsqz ad mortem perseuer-
rauit attendens illud **Matth. 22.** Qui perseuerauerit vsqz ad finem
hic saluus erit. O homo accipe exemplū ab hoc sancto q̄ si tetige-
rit te aliqua tribulatio sustineas pacienter et habebis mercedē ma-
gnam in celo. Audi dominū p̄ pphetam dicentē. Cum ipso sum i
tribulatione eri. e. et glo. e. s. in regno celoz ad quod perducatur nos

De scō Marco euāgelista **S.** **I**hesus christus Amen
Ignus ē oparius mercede sua **Luc. x.** vbum illd̄ pōt ex-
poni de sancto Marco euāgelista qui in vinea dñi fidelis
operarius fuit et iō magnā in celis mercedē p̄meruit. et tangunt
hic duo. p̄mū est meritū actiōis. Scdm̄ ē p̄mū retributionis.
p̄mū respicit statū vie s̄m statū patrie. p̄mū ibi dign⁹ est oparius
scdm̄ ibi mercede s. **N**ota qd̄ beat⁹ Marc⁹ tanq̄ bon⁹ oparius
opatus ē op⁹ dei sapient⁹ p̄p̄t status merēdi optunitatē. diligēt
p̄p̄t feruorē caritatē abundanē p̄p̄t honoz opoz multiformitatē
Indeficient p̄ bone opationis assiduitatē. Cpmo dico qd̄ opat⁹
ē op⁹ dei sapient⁹ p̄p̄t stat⁹ merēdi optunitatē qz in hac vita ē sta-
tus merēdi et iō sapient⁹ agūt qui h̄ aliqd̄ boni opant. Istō fecit
beat⁹ marcus. vñ de eo exponit illud **ps.** Eribit hō ad op⁹ suū et
ad opa sua vsqz ad vesp̄rā. Vesp̄a ista ē mors qm̄ operarij cessāt
a labore. i. hoies ab opib⁹ meritorijis et expectāt mercedē retribu-
tionis qm̄ ianue. i. sensus corp̄is claudūtur ita qd̄ nec hō vidē nec
audire nec loq̄ potēit qm̄ hō ad dormiendū somnū mortis in sepul-
cro tanq̄ in lecto reponit et ibi ēra qm̄ tegumento tegit vbi requi-
escit vsqz ad m̄ae diei nouissimi et tūc resurget a somno mortis et ou-
tet ad p̄ntiaz iudicij. certe beat⁹ Marc⁹ opatus fuit bona opa sci-
iunādo orādo p̄dicā⁹ vsqz ad vesp̄rā mortis sue et iō recepit mag-
nā mercedē.

nam mercedem a deo. **I**pse enim vnus fuit de operarijs illis de quibus dicit **Math. xx.** **V**oca operarios et reade illis mercedem suam. **H**eu quimulti sunt qui hic sunt ociosi et nihil boni operantur tales reprehendunt. **Math. xx.** **Q**uid hic sta. tota die. **P**ondera quod dicitur hic. i. in hoc mundo in quo solūmodo est status merendi ideo debet hō homo continue aliquo boni operari et nūq̃ cessare. **A**udi x̃bum mirabile sed tñ verum q̃ status mundi quantū ad vnam conditionē melior est q̃ status celi quia in mundo pōt homo semper aliquid mereri in celo vero nihil. **S**i esses in tali statu q̃ si hodie moreris iturus esses ad celum et peruenturus ad infimū ordinem angelorū tu per graciā dei potes tñ mereri infra vnū diem q̃ si cras moreris peruenires ad scđm vel terciū vñ superiorem ordinē angelorū. **I**lli vero qui iam sunt in infimo ordine nunquā perueniēt ad superiorem ordinem. ideo merito reprehēdunt q̃ hic sunt ociosi. **Q**uid hic inq̃ statis tō die ociosi. **t**ota inquit die alii qui enim stāt ociosi in parte diei et circa finem incipiunt operari. sicut illi qui primo peccant et postea agunt penitentiam et faciūt bona. **A**lij vero tota die stāt ociosi. sicut illi qui totū tempus vite consumunt in peccatis et nihil boni faciunt. **S**i adenus fuisti ociosus et nihil boni fecisti age penitentiā et fac bonum quandiu vis. **S**i vero omnibus diebus vite tue operatus es bonum noli tepescere s̃ persevera vt mercedē recipias id dicit **Ecc. xiiij.** **A**n obitum tuū operare iusticiā qm̃ nō est apud inferos inuenire cibū. i. facere bona opera quibus anima cibatur. **S**cđo dico q̃ operatus est opus dei diligenter ppter fruidam caritatem. qui enī deum diligit opus dei diligenter facit. **H**oc fecit beatus **Marcus** implens illud qd dicit. i. **Thi. iij.** **T**u vero vigila in omnibus la. opus fac euangeliste. **2.** **S**obrius esto. **v**ere beatus **Marcus** vigilauit opus dei nō cum desidā s̃ cum diligentia perficiendo. **I**n omnib⁹ laborauit totis virib⁹ deo seruiendo opus fecit euāgeliste x̃bū dei predīcādo ministeriū suū impleuit in bono vsq̃ in finem p̃seuerando. **S**obrius fuit tpalibus nō abutendo. **I**pse enim deum ex corde dilexit et ideo opus dei diligēter fecit q̃ **h̃m Gregoriū** p̃batio dilectionis exhibitio est opis. **C**erte si tu deū toto corde diligeres utiq̃ opus dei diligēter pficeres. **O**perarij q̃ laborāt in vinea p̃ mercede tēporali multū diligēter laborāt quādo dñs vinee

pñs ē ⁊ respicit eos. **hic** quilibet hō in hoc mūdo diligēter ⁊ libem-
ter debet laborare p mercede eterna. attendēs q dñs semp pñs ē
⁊ nō solū opa s etia cor intuet iō dicit **Aplūs Eccl. iij.** Quaecunq
facitis ex aio operamini sicut deo ⁊ nō hoibus. sciētes q a deo re-
cipietis mercedē. Ille ex animo opatur opus dei qui diligēter ⁊ fi-
deliter operat. talis a deo sufficiēter remunerabit. Istud pfigura-
tum ē in **Dauid** de quo dicit. **i. R. xvij.** Inueni virū pñm cor meū
qui fa. omnē voluntatē meā ⁊ ideo ad celeste regnū assumptus ē
hic illi qui opus dei diligenter faciūt ad regnū eternū assumentur
s ve illis qui opus dei fraudulēter faciūt qui aliquo boni preten-
dunt exteri⁹ ⁊ intentionē interi⁹ habēt puersam. tales efficiē a
regno. **sicut** pfiguratū est in **Saul** cū precepisset dñs vt interfir-
ceret amelech ⁊ demoliret vniuersa eius ⁊ nihil occuparet de re-
bus eius ⁊ vniuersas occideret mulieres ⁊ paruulos oues boues
camelos ⁊ asinos. ille pepcit regi **Agag** ⁊ optimis gregib⁹ ouiu
⁊ armentoz arietib⁹ ⁊ vniuersis que pulcra erāt ⁊ ideo qz frau-
dulenter fecit opus dei irat⁹ fuit deus oīra eum abiecit eū de reg-
no sicut legit. **i. R. xvi.** Noli o homo opus dei fraudulenter facere
ne dñs a regno celoz te abiciat qz maledict⁹ hō qui facit op⁹ dei
fraudulēter ⁊ negligēter. **Tercio** dico q fecit op⁹ dei abundan-
tē p bonoz opeꝝ multiformitatē **Eccl. x.** Melior ē qui opat ⁊ abun-
dat in oībus qz qui gloriat⁹ ⁊ eget pane. Multi possidēt diuicias
trāsitorias ⁊ de his glorianē q diuites sūt in reb⁹ ⁊ paupes in v-
tutib⁹. de quoz numero fuit diues ille q dixit **Luce. xij.** Aia mea
habes multa bō reposita in ānos plurimos req̄scesce de epula-
re. Dixit aut illi deus. **Stulte** hac nocte demones aiam tuā rep̄-
tent a te q at parasti cui⁹ erūt. **vē stulte** fuit qz de trāsitoria vita
sollicit⁹ fuit et de et̄na vita nihil cogitauit. **vē stulte** fuit q exte-
ra bō reputabat eē bō aie dicēs. **Aia mea ha. mul. bō.** Certe si fu-
issent bō aie ip̄a in exitu a corpe nō deseruisset. **vñ** diues ille mul-
tū decept⁹ fuit. **hic** adhuc mlti decipiūt de qb⁹ dñs in **ps.** Edificat
in v. sua. i. fortitudē corpali ⁊ in mltitudine diui. s. gl. Talis non
fuit beat⁹ **Marc⁹** q nō gloriabat⁹ in reb⁹ trāsitorijs imo illas con-
tempnit s magis operabat⁹ bō op̄a et abundauit in omībus. Ipse
enī nō solum implebat mādāta que sunt de necessitate salutis sed
etia concilia que sunt supererogationis. **vñ** nō q quidā a bonis
opibus defi-

operibus deficiunt ⁊ hi damnantur sicut peccatores. **ps.** Sicut deficiit fumus deficiit. sicut fluit ce. a fa. ig. sic pe. pec. a f. d. Quidā dō habēt bona opera ad sufficientiam ⁊ hi saluantur. sicut boni min⁹ pfecti qui seruant mandata ⁊ vitant peccata mortalia. **Matth. v** Si vis ad vitā ingredi serua mādata. Quidāz vero abundant in bonis operibus ⁊ hi non solum saluantur s; etiā cū christo alios iudicabunt. sicut pfecti qui non solum implent mandata dei que sūt de eē salutis. s; etiā consilia q̄ sunt de bñ eē. **Job. v.** Egredieris in abundantia sepulcr̄ sicut infertur aceruus tritici in tempore messis. Ista tria genera hominū signata sunt p tres simul crucifixos. s. xpm ⁊ duos latrones. **Latro** pendens a sinistris qui deum blasphemauit. ⁊ sic moriebatur ⁊ damnatus ē. significat illos qui a bonis operibus deficiētes ⁊ in peccatis morientes damnantur. **Latro** vero pendens a dextris agens penitentiā qui saluatus est significat eos qui habent opera ad sufficientiam. **Christus** vero qui superabundat in omnibus bonis qui fuit plenus gracia ⁊ veritate significat eos qui abūdant in bonis operibus. talis fuit beatus **Marc⁹** qui bonis opibus supabundabat qui deo i vigilijs ieiunijs orationibus ⁊ predicationibus ⁊ ceteris bonis oprib⁹ seruiebat. **Quarto** dico q̄ operatus est opus dei indefinenter p bone operationis assiduitatē. **Ecc. xxxviij.** Cor suū dabit in consummationem operum ⁊ in gloria sua ornabit in perfectionē. Istud vere fuit beatus **Marcus** qui dedit cor suū in consummationē operum. quando bona opera per assiduitatē indefinenter cōpleuit ⁊ ornauit in pfectionem. quando in bonis operibus vsq; in finem perseuerauit. Multi nanq; sunt qui incipiunt bene operari s; pauci sunt qui vsq; in finē perseuerant. Si incepisti bene operari indefinenter age ⁊ perseuera vt inuenias mercedē. ideo dicit **Ecc. ix.** Qdūq; p̄t ma⁹ tua instāte opare qz nec op⁹ nec rō nec sciētia nec sapiētia erūt apud inferos. Ibi enī nō erit op⁹ merendi nec rō bñ eligēdi nec scia malis cauēdi nec sapia eēna occupiscendi. Hic enī ē tempus merēdi illic recipiēdi. mō est tēpus misericordie tūc iusticie. Clama hic ad deū ⁊ inuenies misericordiā. q̄tūcūq; clama ueris in inferno nūq; inuenies misericordiā sicut patet in diuitē epulante **Lu. xv.** Qui cū in inferno positus clamaret ad **Abrahā** ⁊ peteret p gutta aque repulsus fuit. Considera q̄ta sit dei

misericordia. **S**i unus peccator quiescunt miser hic et ex cordis deuotione ad deum clamauerit statim deus omnia peccata ei dimittit eternum regnum promittit. In inferno autem tanta erit seueritas iusticie quod si omnes de inferno ad deum clamarent non possent impetrare quod deus unum peccatum dimitteret. Det nobis deus gratiam suam ut a miseriis inferni liberemur et ad celestia gaudia perueniamus Amen.

De sanctis Philippo et Jacobo apostolis. Sermo.

Omnino ostende nobis patrem et sufficit nobis. iob. xiiij. In his verbis duo tangunt. primo tangit presentis status defectio cuius signum est petitio. Secundo tangit futuri status qui erit in patria perfectio. cuius signum est desiderium quietatis. Primum ibi Dominus ostendit nobis patrem. Secundum ibi et sufficit nobis. Nota quod pater iste cuius faciem apostoli desiderabant videre quoniam facit circa filios. Primo diligit feruenter. Secundo erudit diligenter. Tercio misereatur clementer. Quarto exaudit libenter. Quinto hereditat sufficenter. Primo dico quod diligit feruenter Jo. xiiij. Si quis diligit me sermonem meum seruabit et pater meus diligit eum. Cogita si potes quantum celestis pater diligit hominem. nam quod aliquis homo tantum dilexit filium suum sicut celestis pater diligit hominem. nam propter hominem filium suum unigenitum in mundum misit et in mortem tradidit Jo. iij. Sic deus dilexit mundum ut si filium unigenitum daret ut omnis qui credit in illum non periret sed haberet vitam eternam. Quid potes o homo respondere deo pro hac dilectione nisi ut rediligas eum et mandata eius custodias. hoc fecerunt isti sancti apostoli qui toto corde deo adheserunt pro cuius amore mortem sustinuerunt et ideo mors eorum preciosa fuit in conspectu dei. ps. Preciosa in conspectu domini mors sanctorum eius. vere preciosa est mors quia eam toto corde desiderabant quia pro ea christo conformes fiebant. quia pro ea regnum celorum emebant. O quam preciosa mors que mercedem sunt tam ineffabile bonum quod nec oculus vidit nec auris audiuit nec in corde hominis ascendit. ideo isti sancti nunquam de hoc doluerunt quod mortem pro christo sustinuerunt sed gaudebant et deum sine fine laudabunt qui pro transitoria pena eternam gaudia contulit eis. ysa. lxx. Oblivioni tradite sunt angustie priores et abscondite sunt ab oculis vestris. Confitebera quantum celestis pater suos diligebat filios hic punit ne in eternum puniantur hic contristantur ut in eternum consolentur. flagellantur in corpore ut emendentur in mente. flagellantur in mundo ut letentur in celo. si ergo flagellaris a deo porta patienter quia flagellum signum est paterne dilectionis. iude. xij.

Hebre. xij. Quis enī fili⁹ quē p̄r nō corripit. si extra disciplinā estis
 cui⁹ p̄cipes facti estis. oēs ergo adulteri ⁊ nō filij estis. certe ce-
 lestis pater filio suo grauē disciplinā fecit dari q̄n euz p̄ peccatis
 hui⁹ mundi fecit flagellari alapis cedi ⁊ crucifigi **ysa. liij.** Disci-
 plina pacis nostre sup eū cui⁹ li. sa. sum⁹. **(Secdo dico q̄ erudit**
diligēter Hebre. xij. p̄res carnis n̄re habuim⁹ eruditores ⁊ reue-
 rebamur eos num multo magis obtempabi⁹ patri spiritui ⁊ vi-
 uem⁹. q. d. si filius diligit patrē carnalē q̄ erudit eū multo magis
 patrē celestē qui magis erudit. cōsidera diligēter q̄tū ille p̄r erudi-
 erit hominē postq̄ ad eruditionē hominis patriarchas ⁊ p̄phe-
 tas misit ⁊ pauci eis crederēt tandē filiū suū misit vt p̄ eius doctri-
 nam hominē erudiret. **Thi. v.** Apparuit gr̄a saluatoris n̄ri oībus
 hominib⁹ erudiēs zc vsq̄ aduentū gaudiij magni dei. **(Nota hic**
q̄tuor de quib⁹ te xp̄us erudit q̄ debes obseruare si vis deo placē
p̄mo debes peccata vitare iō d̄r abnegātes impietatē Eccl. 12. q̄si
 a facie colu. fuge p̄cēm. bñ dicit q̄si a fa. co. sicut enī coluber vene-
 no s. intorcat corp⁹ ⁊ occidit sic p̄cēm animā occidit. valde stul-
 tus imo insanus reputarēt qui venenū mortifex mixtū euz modi-
 co melle biberet sciēs q̄ p̄ momentaneā dulcedinē amara mors
 sequerēt. sic stultus ē p̄cōz qui peccat mortaliē ⁊ per momentaneā
 delectationē ad eternā penā puenit. certe isti apli eruditi a christo
 peccata vitauerūt ideo ad celeste regnū puenierunt. **(Secdo debes**
mundū contemnere. ideo additur secularia desideria si nō potes
contemnere q̄tum ad id qd̄ est supererogatiōis scz vt omīa p̄ amo-
re christi relinquas. contemne saltem q̄tum ad id qd̄ est necessitati.
vt saltem superbā luxuriā auariciā mundi contemnas. i. Jo. 2.
Nolite diligere mundū neq̄ ea que in mundo sunt quoniā omne
qd̄ est in mundo. aut est concupiscentia carnis aut concupiscen-
tia oculoz aut supbia vite. Certe illi apostoli p̄fecte mundū con-
tempserunt. vnde petrus in persona omniū dixit. Math. xix. Ecce
 nos reliquim⁹ omnia ⁊ secuti sum⁹ te. **(Tercio dēs in d̄tutib⁹ p̄-**
ficere iō d̄r sobrie iuste ⁊ pie viuam⁹ in h̄ seclō. Sobrie q̄tum ad te
ip̄m. pie q̄tum ad deū. iuste q̄tum ad p̄ximū vt te in bono exerceas
deo deuote seruias ⁊ cū p̄ximo pacifice viuas. Istud fecerūt isti
sandti apli q̄ fuerūt in seip̄is innocētes sicut oues. In seruitio dei
pauētes sicut serpentes i ouerlatiōe cū p̄ximo simplices si. col. 16

dictū est eis. **Math. x.** Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. **Esto ergo prudens sicut serpens et simplex sicut columba.**
Quarto debes ad celestia anhelare ideo dicit beatā spem. **Phil. iij.** Saluatōre expectamus dñm ihs̄m chrs̄tū qui refort. cor. hu. no-
stre. **Istud** fecerūt sancti apostoli quibus dictū est **Luc. vi.** Beati
eritis cum vos oderint ho. et cū separa. v. et exproba. et cie. nomē
vestrū tanq̄ ma. ppter fi. ho. **Gaudete** in illa die et ex. et. m. v. m̄
est in ce. sic patet s̄m p̄ncipale. **Tercio** dico q̄ miseret̄ clementē
ps. Quō miseret̄ pater fi. misertus est dñs ti. se. **Considera** q̄ mi-
sericors pater iste sit. **Si** offendisti eū grauer noli desperare age
penitentiam et inuenies graciā. **Audi** q̄o dicit **Lu. xv.** De filio p-
digo qui discessit a patre et dissipauit om̄ē substantiā. s. viuendo
luxuriose per quē significat̄ peccator qui peccando recedit a deo
et bona gracie et nature sibi a deo data dissipat cū ille filius cogi-
tat de misericordia patris dicit. **Surgam** supple a peccatis et ibo
ad patrem meum et dicam pater peccaui in celū et corā te iā nō
sum dignus vocari filius tuus quia te grauer offendi fac me sū-
cut vnū ex mer. t. et sequit̄ **Cū** adhuc longe esset vidit eum pater
eius et misericordia motus occurrens cecidit sup collū eius et os-
culatus eum. **Cōsidera** q̄ pater sit deus ad miserendū. **Statim** qñ pecca-
tor facit qd̄ in se est et q̄tum pōt disponit se ad gratiā q̄tūcūq̄
deū offēdit statim recipit eū ad grāz **Iē. 3.** Loq̄t̄ dñs ad aīaz pec-
catricem. **Tu** fornicata es cū amatorib⁹ multis tñ reuertere ad
me dicit dñs et ego susci. te. **Quid** tardas o peccator reuertē ad
dñm et inuenies eū p̄piciū. **Certe** si offendisses terrenū p̄ncipem
qui minaret̄ tibi mortē tpalem utiq̄ duocares amicos et inuo-
casses int̄cessores. te ip̄m humiliāres vt inuenires grām vt possis
euadē mortē et tu negligis et otēnis. **Audi** quid dicit p̄pheta.
Nisi ouerfi fueritis gladiū suū vibrauit. minādo tibi mortē tpalē
arcū suū te. et pa. illū minādo tibi mortē eternā. **Gladius** pcutit
in vicino et iō significat mortē tpalē q̄ est i vicino. **Arc⁹** pcutit a
remotis ideo significat mortē eternā. **Sic** ergo celestis pater mi-
seretur clementer et non solum peccatorum sed etiā omnibus qui
in mundo sunt. **ps.** Misericordia domini ple. e. ter. **Certe** cū apo-
stolis istis fecit magnā misericordiā ip̄os de mūdo elegit multa
secreta reuelauit ad p̄dicandū fidē destinauit. in passione roboza

uit in celo coronauit. **Quarto** exaudit libenter **Jo. xv.** Si qđ pe-
 cierit. pa. in no. meo dabit vobis. Quis pater terren⁹ adeo diligit
 filiū suū qđ omnes petitiones filiū sui rationabiles exaudiat sed ce-
 lestis pat̃ adeo benign⁹ ē qđ oēs petitiones rōnabiles bonoz homi-
 nū vult exaudire **ps.** Resperit in orationē humiliū ⁊ nō spreuit p̃-
 ces eoz. certe isti apostoli multū humiles fuerūt ideo dñs preces
 eorum libenter exaudiuit. nec mirū qđ dominus dixit eis **Jo. xvi.**
 Petite ⁊ acci. vt gaudium vestrū ple. sit. Si dominus se promissit
 exauditur eos adhuc in mūdo existentes. multo magis exaudi-
 uit nūc in celo regnantes ideo debes eis deuote p̃uere. ip̃os vt p̃-
 te orent deuote inuocare humilia te in orationib⁹ ⁊ exaudieris. h̃
 heu quidā causa orationis vadūt ad ecclesiā qui tñ nolunt depo-
 nere de corde superbiā. corpus inclinant. cor eleuāt. alios despici-
 unt. seip̃os nō recognoscunt. talis fuit ille phariseus qui dixit **Lu.**
xviii. Nō sum sicut ceteri homines rap. iniusti adulteri velut etiaꝫ
 hic publicanus. Publicanus vero a longe stans noluit oculos
 ad celū leuare indignū se reputans h̃ percussit pect⁹ suū sic dicēs.
 Deus p̃picius esto mihi peccatori ⁊ statim fuit exauditus qđ deus
 cor otritū ⁊ humiliatū nūqđ despiciet hoc exēplū habes i **Judith**
 ⁊ **hester** que cū vellēt orare dñm. humilia vestimēta sumpserūt. ci-
 nerem capiti imposuerūt ⁊ ideo exaudite sūt. Superbi aut̃ nō ex-
 audiunt. vñ legit̃. **i. s. xvi.** Cū samuel incusaret saulē eo qđ nō im-
 plesset mandatū dñi. ille per supbiā p̃mo se excusans postmodum
 ore ⁊ nō corde se humiliās dixit **Samueli.** peccaui h̃ nūc honora
 me corā seniorib⁹ ppli ⁊ reuertē mecū vt adorē dñm ⁊ iō exaudi-
 tus nō fuit. Sic adhuc multi faciūt qui cū supbia cordis orāt do-
 minū ⁊ iō exaudiri nō merēt. **Quinto** hereditat sufficientē. legi-
 timi filiū solēt possidē hereditatē patris. sic tu si es legitim⁹ filius
 Si deū vt filius bon⁹ diligis. si p̃ceptis eius obedis. si cū per pec-
 cata tua nō offendis celestē hereditatē possidebis. Audi quid cele-
 stis pater de quolibet fidei dicat **ps.** Ip̃e inuocabit me p̃r m. es
 tu. ⁊ sequit̃. Ego p̃mogenitū po. il. ex. p̃. regi. ter. hoc vtiqꝫ i eterna
 hēditate fieri noluit h̃ i eēna hēditate qđ excelsior ⁊ melior ē oībus
 regnis mūdi. Ad hāc hēditatē boni admittūt ⁊ mali excludūtur
 h̃c pbat **Apl̃s** p figurā **Gal. iiii.** Scriptū ē qm̃ abra. duos filios
 habuit vnū de ācilla. alter⁹ de libera ⁊ infra cōce ācillam ⁊ filiam.

eius. Non eni erit heres filius ancille cū filio libere. Abrahāz ille significat celestem patrē. due vxores significant duplicē congregati onem. scilicet bonorū et malorū quāz quelibet filios habet. id est imitatores suos et in nouissimo die boni ad mittuntur ad celestem hereditatez et mali efficiuntur. **Math. xxy.** Discedite maledicti in ignē eternum. Certe isti apostoli fuerunt legitimi filij et ideo ad celestem hereditatem puenerunt. vñ dñs ip̄is dicit **Lu. zz.** Vos estis qui p̄mā mecum in tēptationi. et c. d. v. regnū ad quod nos poucat ihs xp̄us

De inuentione sancte Crucis. Sermo.

Lauent pedes vestri et requiescite sub arboze. **Gen. xviij.** Verba ista dixit Abrahā ad tres viros quos vidit in cō ualle mambre et pōt celestis pater dicere ad tria genera hominum que sunt in valle hui⁹ mundi. id est ad coniugatos. viduas et v̄gines. **L**auentur inquit pedes vestri et requiescite sub arboze. Arbor ista est crux christi que hodie inuenta fuit ab **Helena m̄re Constantini** Qui sub hac arboze vult requiescere debet pedes. id est mentem per contritionē lauare. **S**cđm hoc in v̄bis p̄missis hortamur ad duo. p̄mo ad puritatē contritionis per quā aīa expiatur. **S**cđo ad quietem deuotionis per quā anima circa passionē xp̄i negociatur. p̄mum ibi lauentur pedes vestri. id est affectus interiores. **S**cđm ibi et requiescite sub arboze. **N**ota qd crux christi comparatur quinqz rebus. **P**rimo comparatur nido in quo debes secure quiescere. **S**cđo virge per quā debes dyabolū propellere. **T**ercio nauicule per quā debes mundi pericula euadere. **Q**uarto arbori a qua debes fructuz vite carpere. **Q**uinto scale per quam debes celum ascendere. **P**rimo ergo comparatur nido in quo debes secure quiescere. **N**ūqz auis ita secure quieuit in nido suo sic fidelis anima in cruce christi. **ps.** Passer inuenit sibi do. ac turtur nidū vbi repo. p. s. Passer est auis instabilis garrula et luxuriosa et significat peccatozem qui est instabilis per auariciam. **Trenor** id est peccatum peccauit iherusalem propterea instabilis facta ē. **ve**re instabilis est qui mentem suam occupat circa transitoria in quibus nulla est stabilitas. **G**arrulus est et peccator per superbiam. **ps.** Dilexisti omnia verba p̄c. lin. do. **L**uxuriosus per incontīentiam. **Jere. v.** Frons meretricis facta est tibi noluit erubescere.

Passer. i. peccator inuenit sibi domū. i. amplū nidum in quo vult
 habitare. Turtur est auis que oparatur perfectō. **hec** auis otinue
 gemit loca solitaria diligit. hominū consortia fugit. **7** significat bo-
 num contemplatiuū qui ppter absentia spōsi sui christi quotidie ge-
 mit. **unde ps.** Afflictus sum 7 humiliat⁹ sum nimis rugiebā a ge-
 mitu cordis mei. **Loca solitaria diligit Tre. iij.** sedebit solitari⁹ et
 tacebit. hominū consortia fugit vanitatem mundi. s. contemnēdo
i. Jo. ij. Nolite diligere mundū neq; ea que in mundo sunt. **Talis**
 homo inuenit sibi nidum. i. crucem christi in qua debet quiescere
 7 pullos bonorū operū per calorē seruentis dilectionis fouere. **O**
 homo quere hodie per deuotionē crucem cum helena vt tibi nidū
 anime construas in quo a strepitu quiescere valeas 7 dic cum **p**
pheta **hec** requies mea in seculū seculi hic habitabo quoniā elegi
 eam. **Elegit** peccator niduz in quo vacet epulis 7 luxurijs in quo
 carnem foueat 7 dyabolo seruiat. **bonus** autē homo eligit niduz
 crucis in quo cum sponso suo christo req̄escat in quo terrena trā-
 seat celestibus inheret secunditatē bonorū operum pducat 7 in
 his vsq; ad finē perseueret vt possit dicere illud **Job. xxix.** In nidu
 lo meo moriar 7 sicut palma multiplicabo vicia. **Palma** diu cre-
 scit priusq; fructificet. **hic** homo in virtutibus debet multū cresce-
 re vt possit ad fructū celestis gaudij peruenire. **Secūdo** crux chri-
 sti cōparatur virge per quā debes dyabolū p̄pellere. **Dyabolus**
 enī tanq; canis furibundus nitiē animā hominis mordere quē de-
 bet homo cum virga crucis abigere 7 statim fugiet. **ysa. xxx.** Pa-
 uebit assur virga percussus. **Assur** interpretatur tollens angustias
 7 significat dyabolus qui ad hoc laborat vt tollat ab homine
 angustias quas p peccatis sustinet 7 facit ei vanā securitatē. **istū**
 xps cuz virga crucis semel ita pcussit 7 pstrauit q; adhuc pauet
 ad signū crucis. **sicut pz in dyalogo** **vbi** legit de quodaz iudeo q;
 cū necessitate pulsus pnoctaret in deserto in tēplo apollinis 7 val-
 de timeret icursum demonū signo crucis se signauit 7 p h a se de-
 mones effugauit. **Audi o xpiane fidel** **si** infidelis iude⁹ p signū cru-
 cis a se demones ne ei nocerēt fugauit. multo magis tu si cū vera
 fide signo crucis te signaueris demones a te fugabis. **ps.** Dedi-
 sti metuentibus te significationem id est crucis vt supple hostes fu-
 giant a facie arcus. i. crucis. per quā dyabolus ofigit vt li. di. tui

Tercio comparatur nauicula per qua debes pericula mundi euader
re. **Math. viij.** Ascendete ihu in nauiculā glō. i. in crucē secuti sūt
eū discipuli eius. **[Nota qd comparat nauiculae diminutivum propter**
tria. Primo quia christus ad eam cum humilitate puenit phi. v.
Humiliauit semetipm factus obediens vsqz ad mortē. xē. Secdo
quia ibi magnā angustiam sustinuit ita qd non habuit vbi caput
suum reclinaret. Lu. viij. vulpes foueas habēt xē. Tercio qd pau
ci per eam saluantur respectu eorum qui damnantur. Math. zz.
Multi sunt vocati pauci vero electi. Quicūqz vult mare hui⁹ mū
di transire sine periculo debet se isti nauiculae committere. Sap. xij.
Exiguū ligno credunt homines animas suas ⁊ transeuntes ma
re liberati sunt per nauem. quicūqz ad nauiculam hanc nō cōsu
giunt vt iudei ⁊ pagani qui eam deserunt vel falsi christiani oēs
submergunt. Exo. xv. Opuit eos ma. submersi sunt q. plū. in aqz
vehe. O christiane fidelis noli timere. mitte te secure isti nauicu
le. firma est quia christus eam sanguine suo bituminauit. clavis
ferreis quibus manus ⁊ pedes christi affixi erāt compegit. et vt
nihil paueas ipse in hac nauicula met presens est vt eaz gubernet
Si ergo insurgunt oīa te vti temptationū. pcellat tribulatio
clama ad christū sicut apli fecerunt Math. viij. ⁊ dic Salua nos
perimus ⁊ statim imperabit vent. ⁊ mari ⁊ faciet tranquillitatez
[Quarto comparat arbori in qua debes fructū vite carpere. de
arboze puaricationis datus ē tibi fructus mortis. hanc arbozē
videbat Nabugodonosor Daniij. Videbā ⁊ ecce arbor i medio
terre ⁊ altitudo ei⁹ nimia. magna arbor ⁊ fortis ⁊ pceritas ei⁹
contingens celoz aspectus illius erat vsqz ad terminos vniuerse
terre folia eius pulcherrima ⁊ fructus eius nimis. ⁊ esca vniuer
forū in ea. Subtus eā habitabant animalia ⁊ bestie. in ramis ei⁹
conuersabantur volucres ⁊ ex ea vesebatur omnis caro. arbor
ista significat crucem que dicitur fuisse in medio terre sita ad lit
teram quia sm quosdā locus in quo stetit fuit medium terre sm
illud ps. Operatus est sa. in medio terre quia christus pro oibus
passus est sicut qd est in medio respectū habet ad omēs. altitudo
fuit nimia ppter caritatis xpi incōprehensibilitatē. arbor hec fuit
magna ⁊ fortis. quia dyabolus per eam prostratus est pceritas
eius attingebat celos quia celum per eā reueratum fuit aspectus

eius usque ad terminos vniuersę terre quia omnis homo debet ad
 eam confugere. **Folia** eius pulcra quia verba que de ore christi in
 cruce pullulauerunt. **pulcra** siquidem habuit verba recommendationis
 dicens. **Mulier** Ecce filius tuus et ad discipulum ecce mater tua
Item pater in manus tuas commendo spiritum meum. **Pulciora** p
 inimicis orando. **Pater** inquit ignosce illis quia nesciunt quid fa
 ciunt. **pulcerrima** paradysum latroni promittendo. **Amen** inquit
 hodie mecum eris in paradiso. **fructus** eius erat nimis et esca
 vniuersorum in ea quia christus de fructu huius arboris pot om
 nes reficere sufficienter. **Mathei. xi.** Venite omnes ad me qui labo
 re et estis. **re. v.** Subtus eam habitabunt animalia et bestie quia
 peccatores carnalem vitam sectantes ut animalia ratione carentes
 ut bestie huius fructum arboris non attingunt. **In** ramis eius con
 uersabantur volucres quia sancti in cruce christi gloriuntur et ex
 ea rescebat omnis caro quia iste qui habet cor molle per gratiam
 et ad flendum habile. capit gustum deuotionis de cruce. **O** homo hec
 arbor hodie inuenta est ut possis ad eam recurrere et fructum eterne
 vite capere. **(Quinto** comparatur scale per quam debes ad celum con
 scendere. **De** hac scala legit **Gen. xxviii.** Tulit Jacob de lapidis
 bus et supponens capiti suo et obdormiuit viditque in somnis scar
 lam stantem super terram et cacumen eius tangens celos angelosque as
 cendentes et descendentes per eam et dominum innixum scale. **Jacob** in
 terpretatur supplantator et significat bonum hominem qui supplantat
 et superat dyabolum. **ille** supponit capiti lapides quando virtutibus
 firmiter inheret. **tunc** dormit quando quietem contemplationis attin
 git **hic** videt scalam stantem super terram cuius cacumen tangit celos. **i.**
 crucem per quam a terris homo ascendit ad celos **ibi** ascendunt an
 geli in quantum orationes deo offerunt et descendunt angeli in quantum
 nos ut dei voluntatem faciamus instruunt. **videt** etiam dominum inni
 xum scale in quantum cogitat christum in cruce pependisse. **Apprehen**
 de o homo hanc scalam que tibi est necessaria. **tu** es in terra celum
 est sublime **Si** vis illuc ascendere illuc indiges adiutorio huius
 scale **(Nota** quod hec scala. **i.** crux habet sex gradus. **(Primus** est
 paupertas **ps.** in persona christi. **Ego** sum pauper et do. **In** huius
 signum christus in cruce pependit nudus. **O** homo ascende hunc
 gradum et pro amore pauperis et humilis christi contemne diuiciis

etiam precipue attende quod dicitur. **i. Thi. vi.** Nihil intulimus in hunc mundum. haud dubium nec aliquid auferre possumus. habetis alimenta et quibus tegamur his contenti sumus. **(Secundus gradus est humilitas Phil. v.)** humiliavit semetipsum factus obediens. In huius signum dorsum suum humiliavit ad crucem portantem. Ascende et tu hunc gradum pro amore humilis christi et precipue contemne superbiam attende quod dicitur **Matth. xviij.** Nisi conuerſi fueritis et effici. ut par. non intrabitis in regnum celorum. **(Tercius gradus est caritas Apo. i.)** Dilexit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. In huius signum pro inimicis orauit in cruce. Ascende et tu in hunc gradum pro amore christi qui tantum te dilexit. depone inuidiam et habeto veram caritatem **De. v.** Estote imitatores dei sicut filii carissimi et ambulate in dilectione. **(Quartus gradus est penitentia ps. Circumderunt me dolores mei.)** Ascende hunc gradum pro amore christi pro te passi et paciaris aliqua et contemne gaudia mundi. In huius signum clamauit in cruce deus deus meus ut quid deliquisti me. Ascende hunc gradum pro amore christi **ps. i. pe. v.** Christus passus est pro nobis ut. re. exemplum. **(Quintus gradus est patientia ysa. liij.)** Sicut ovis ad occisionem ducetur et quasi agnus coram torquentibus se obmutescit. Unde cum malediceretur non maledicebat et. Ascende et hunc gradum et pro amore patientis christi depone iram et in tribulationibus serua patientiam. **Lu. xi.** In patientia vestra possidebitis animas vestras. **(Sextus gradus est perseverantia vsq; ad mortem. ysa. liij.)** Tradidit in mortem a. s. In huius signum cum diceretur ei. Si filius dei es descende de cruce. Noluisti descendere de cruce sed ibi permansit vsq; ad mortem. Ascende hunc gradum quia omnes alij sine isto nihil valent et tu pro amore christi perseveranti in cruce. persevera in bonis operibus vsq; ad finem. Attende illud **Matth. xxij.** Qui perseverauerit vsq; in finem saluus erit Amen.

De sancto iohanne euangelista ante portam latinam. s.
Quocauit nomen eius amabilis domino. eo quod dominus diligere eum. **i. R. xv.** legitur quod nato Salomone. mater de concilio Natan propheta. vocauit eum amabilem domino. Verba ista scripta de Salomone. congrue possunt exponi de beato iohanne euangelista. Salomon enim interpretatur pacificus quia pacem habuit ad omnes. ad caritatem que est mater pacis. hunc ergo iohannem sanctam mater ecclesia vocat amabilem.

vocat amabilem dñō qz dñs tenē eum dilexit. Et s̄m hoc in v̄bis
 premissis tangunt̄ duo. Primo singulare p̄conium sancti Jo. ostē
 ditur. Sc̄do eiusdē p̄conij p̄cipuum motiū exprimit̄. p̄mū ibi
 vocauit. Sc̄dm ibi eo qd dñs diligeret eū. **¶** Nota qd dñs s̄co Jo.
 oñdit singlariē signa sue dilectionis i qñq. p̄mo cū ad statū v̄gi
 nalis pudicitie trahendo. Sc̄do ad secretiora facta eū assumēdo
 Tercio ip̄m supra pectus suū in cena recūbere faciendo. Quarto
 de cruce ei matrē cōmendando. Quinto multa ei secreta de statu
 futuro reuelādo. **¶** Primo ostendit ei signū dilectionis eū ad sta
 tum virginalis pudicitie trahendo. vnde dñs pōt ad eum dicere
 illud **Jere. xi.** In caritate perpe. di. te. ideo attraxi te miserans tui
 et in ysa. **Edificabo te supple per gratiam et edificaberis** v̄go iſrl̄
 alijs in exemplū virginalis castitatis vt virgo mancas et in tua
 virginitate alijs exemplū castitatis prebeas. certe q̄uis xp̄us be
 atum Petrū vocauerit et per graciā suā ad sequendū se traxerit
 tamē illud singulare signū ad sequendū minie ei oñdit. Ip̄m enī
 postq̄ nupserat vocauit s̄ be. Jo. priusq̄ nuberet vocauit et in v̄
 ginali mūdicia cōseruauit vnde **Jero.** hic est Jo. vnus ex discipul
 dei qui virgo a deo electus est quez de nupcijs nubere volentem
 vocauit et qz beat⁹ Jo. in v̄ginitate p̄mansit ideo christus eū spe
 cialiter dilexit vnde dicit **Beda.** Diligebat eum ihs quē specialis
 p̄rogatiua castitatis ampliori dilectione fecerat dignū qz v̄go ele
 ctus ab ip̄o v̄go p̄mansit in eum. Audi o homo. christus speci
 aliter diligit virgines et ideo matrē voluit habere virginē. vnde
Apo. xiiij. hi sunt qui cum mulieribus nō sunt coinquinati. Vir
 gines enī sunt hi se. ag. quo. ierit. quid facies o tu quicūqz es i ma
 trimonio vel in statu viduitatis qui virginitatē amisisti vt deus
 etiā te diligit. Audi si amisisti virginitatē corporis. custodi mūdī
 ciā cordis et deus diliget te. dicit enī **puerbioz xxiij.** Qui diligit
 cordis mundiciā per gratiam labiorum suorum habebit amī
 cum regem gratiam labiorum vocat orationem que de mundo
 corde procedit. Noli ergo desperare si es in matrimonio vel in vi
 duali statu dilige deum et indulgebit tibi et diliget te. Ip̄s enī di
 lexit virginem Jo. et dilexit Petrum vxoratum. ip̄s dilexit Mariā
 magdalenam quondā meretricem. vnde ip̄s dicit **puerbioz viij.**
 Ego diligentes me diligo. **¶** Sc̄do ostendit ei signū dilectionis

ipm ad secretiora opa sua assumendo. vñ de xpo ihu respē Johā
nis pōt exponi illud **puerbioz. xvij.** **O**mnī tpe diligit qui amicus
ē certe christus fuit amic⁹ Johānis. id omni tpe eū dilexit ⁊ ppē
hoc ad oia secretiora facta sua eū assumpsit. sicut patz in suscita
tione puelle ad quā neminē discipuloz admisit nisi Petz ⁊ Jo. et
Ja. Luc. ix. **H**os tres tm assumpsit ad sui trāsfigurationē **Matth.**
xvij. **E**osdē quoq; seorsum assumpsit ab alijs discipulis imminente
passione qñ incepit tristari ⁊ mestus cē ⁊ ait illis. **T**ristis est aia
mea vsq; ad mortē **s**ustinete hic ⁊ vigilate mecum. ⁊ pgressus pu.
p. in fa. suā. orans ⁊ dicēs. pater mi si possibile ē transeat calix iste
a me **Matth. xxvi.** perpēde ex his omnibus qñ singulariter dilect⁹ est
⁊ qñ familiaris fuit sanct⁹ Jo. christo quē ad tam secreta facta as
sumpsit ideo debes hūc sanctū specialiter diligere vt christus te di
ligat singulariter ⁊ honorare vt pro te intercedat. ipso enim p te
orante in orationibus exaudieris ideo ipso interueniente a morte
anime suscitaberis qz xps tā dilecto amico suo negare nō pōt qd
quā. **T**ercio ostendit ei signū dilectionis supra pectus suū ipm
in cena recūbere faciendo. **Jo. xij.** **E**rat recūbens vnus ex discipu
lis ihesu quē diligebat. **C**onsidera hic qñ tenere christus Jo. dilexe
rit quē ad hoc vt in sinu suo recūberet pre omnib⁹ alijs elegit. etl.
qñtū ad familiaritatē iohes preferē petro ⁊ omnibus alijs discipu
lis **N**ullus vnq; alioz ausus fuit hoc attētare vt in sinu christi qñ
esceret maxime illo tempore quo christus adeo turbat⁹ fuit qd de
eo scriptū est **Jo. xij.** **I**hus turbatus spiritu ⁊ ptestatus est ⁊ di
xit **A**men amen dico vobis quia vnus ex vobis me traditurus ē
ē. **S**olus Johānes audacter proiecit se in sinum christi nō ex pre
sumptione sed ex speciali familiaritate. **A**ttende qñ familiaris fuit
iohānes christo pre alijs apostolis certe petrus qui alijs tempori
bus pre omnibus loquebatur domino nunc interrogando nunc
respondendo hic nō audeat dominū interrogare de pōitore nisi p
iohānem vñ de legit **Matth. xvij.** **C**ū dominus interrogaret disci
pulos suos dicēs. **V**os autē quē me esse dicitis **R**edit Symon pe
trus dicēs. **T**u es xps fi. dei viui. ⁊ **Mat. xvij.** **D**ixit petr⁹ ad ihm
Ecce nos re. o. ⁊ se. s. te. qd g⁹ erit nobis ⁊ i plib⁹ alijs loci. qd alijs
disci. tacētib⁹ sol⁹ petr⁹ loqbat⁹ **I**n cēa at neq; audēbat xps p se i
terrogare s; Jo. inuit vt eū iērogaret **Jo. iz.** inuit Jo. Sy. pe. ⁊ dixit
qñ est de.

quis est de quo dicit q. d. Petrus ad Jo. p me nō audeo interroga
 re tu interroga qz familiarior es ei. sic qz Joñes recumbens. in fi
 nu ihesu suppressa voce interrogavit eū de pōitore ⁊ dñs dixit ei
 qñlle eēt cui intinctū panē porrigeret. O homo ora sanctū Joñez
 vt tibi xp̄m familiarē faciat. Et qz christ⁹ familiaris fuit Jo. post
 ascensionē suā hoc patet in legenda sancti ioh̄is vbi ad preces ei⁹
 multa miracula fecit. **Quarto** ostendit ei signū dilectionis. ma
 trem suā ip̄i de cruce commendando **Jo. xix.** Cum vidisset ih̄us. s. de
 cruce ma. ⁊ dñs. stantē quē di. ihesus dixit matri sue **Mulier** ecce fi
 lius tuus. Deinde dixit discipulo **Ecce mater tua.** Considera hic
 familiaritatē singularem quā xp̄us ad iohānem habuit ⁊ qñfide/
 lem eū reputauit. Cui in extremis laborans matrē suam sanctissi
 mam pre omnibus creaturis dilectam sibi tam fideliter recōmen
 dauit. **Sed** si fidelis ⁊ prudens reputat⁹ seruus quē cōstituit dñs
 sup familiā suam. multo magis debet reputari fidelis ⁊ prudens
 quē cōstituit dñs sup matrē suā. **Sed** quid fecit ioh̄es in his ex il
 la hora accepit eam discipul⁹ in suā. i. in suā curam qz licet omēs
 apostoli post passionē xp̄i curam haberent de v̄gine ⁊ venerarent
 eam. specialiter tñ Johannes cui singularit̄ fuit commendata. Con
 sulo tibi o homo vt tota mentis deuotione animā tuā singulis di
 ebus huic fidelissimo discipulo commendes ⁊ orando dic. **O** sancte
 iohannes amice ihesu christi rogo te per familiaritatem quā xp̄s
 tibi ostendit per fidelitatē quā in te esse cognouit cum tibi matrem
 suā de cruce commendauit vt sicut matrē christi custodisti. sic corp⁹
 meū ⁊ animā custodias ⁊ ab omni malo defendas. **Certus** esto qz
 si te sancto iohāni commendaueris hoc modo ⁊ ei deuote seruiaris
 ip̄e te fideliter custodiet. **Quinto** ostendit ei signum dilectionis
 multa secreta de statu futuro ei reuelando vnde de eo pōt exponi
 illud **Eccl. xlvij.** Dilectus a dño suo samuel ppheta domini reno
 uauit impium. Samuel interpretatur audiens deus ⁊ significat io
 hannē qui in omnibus audiuit deū ⁊ obediens ei fuit vt samuel.
 de Samuele dicit̄. **i. R. iij.** Cū dñs vocaret eū. ip̄e rñdit loq̄re dñe
 qz audiuit seruus tuus. de scō iohāne legit̄ **Act. iij.** Cum iudei p
 hiberent apostolos ne loquerentur v̄bū dei. Petrus ⁊ ioh̄es dire
 runt. si iustū est in aspectu dei vos potius audire qñ deū iudicate
 Nō enī possumus que audiuit⁹ ⁊ vidim⁹ nō loqui. iste ergo Sa

muel. i. iohānes audiens dilectus a deo ppheta dñi renouauit im-
periū. i. pncipatū ecclie p suā doctrinā. **vere** fuit propheta qz deus
ei futura reuelauit. **Apo. i. i.** Significauit deus que optet fieri cito
lo. p an. s. p. suo iohi **28. vsqz** quēcūqz vidit. **legit** siquidē in legēda
qz ipso pōicāte apud ephesum procōsul opulit eū vt xpm negaret
qz a pōicatione nominis ei⁹ quiesceret qd cū nollet facere misit eū
in doliū seruētis olei vbi tñ nullā lesionē sensit. **miratus** pconsul
voluit eū libertati sue restituere. s. nō audebat pre timore cesaris.
Idōqz misit eū in exiliū in insulam q̄ pathmos vocat **vbi** domin⁹
Apo. cal. ei reuelauit **vbi** oñdit ei mltā de finali statu ecclie de glor-
ria celesti. de pena inferni. **qz** futura clare vidit iō cōparat aq̄le
que a remotis videt. **vn** de de eo canit. **Volat** auis sine meta q̄
nec vates nec ppheta euolauit altius. **Tā** implenda q̄z ipta nō
vidit tot secreta pur⁹ hō **28. Rogem⁹** hūc amicū sanctū iohānem
vt nobis xpm faciat p̄piciū vt puenire valeam⁹ ad regnū.

De sancto francisco. sermo primus.

Mibi autē absit gloriari nisi in cruce dñi ihu xpi per quem
mibi mūdus crucifixus est **qz** ego mūdo **Gal. vi.** **hec** ver-
ba dicuntur in persona beati francisci **qz** p̄m hoc tangit
trīa in vbis p̄missis. **p̄mum** est beati francisci ad xpm seruida
dilectio. **Scd̄m** est mūdi plenaria despectio. **Terciū** sui ipsius p̄fe-
cta abiectio. **p̄mū** ibi. **Mibi** autē absit gloriari nisi in cruce dñi n̄ri
ihu xpi **q. d.** **Christū** pre omnib⁹ diligo **qz** ideo de xpo gloriōr. **2^m**
ibi **per** quē mibi mūdus crucifixus ē. i. despectus sicut ille despici⁹
qui crucifigitur. **Terciū** ibi **qz** ego mūdo. **supple** despect⁹ sum. **C**
Nota qz in cruce christi dicuntur fuisse q̄tuor lignoz genera **vn** d̄
versus. **In cruce** pes cedrus. **stipes** cypressus. **olīua.** **Tabula** fit ti-
tuli brachia palma dedit. **Beatus** igit̄ franciscus gloriatus fuit
in cruce domini quia claruit quatuor virtutibus que significant
per quatuor ligna que specialiter debent esse in quolibet religioso
p̄m quatuor loca principalia que sunt in clauistro scilicet oratoriū
Dormitorium. **Refectōrium.** **Capitolium.** **habuit** siquidē deu-
tionis sublimitatem quātum ad oratoriū **qz** hoc significatur p
cedrū. **abstinentie** par citatē quātum ad refectōrium **qz** hoc signifi-
catur per palmam. **rigoris** asperitatem quātum ad dormitoriū **et**
hoc significatur per olīuā. **humilitatis** suauitatē q̄tū ad capitolīū
qz hoc signi.

et hoc significat per cypressū. **P**rimo dico quod habuit deuotionis sub
 limitatē et hoc significat per cedrū. Cedrus est arbor in altū cre
 cens. sic deuotio semper sursum fertur. **Ps.** Justus ut palma florebit
 s. per vite sanctitatē. sicut cedrus li. m. s. p. deuotionis et uositate
 Deuotio respicit orationē ideo sequitur Plantatur in domo dñi in
 atrijs dei nostri florebit. certe beatus franciscus p. deuotionē
 ferebatur in altū ut cedrus ideo oīa terrena desperit et toto cordē
 ad celestia anhelauit unde poterat dicere illud **Phil. iij.** Oīa arbi
 troz ut stercoza ut xpm lucrificā. tante deuotionis fuit iste sanctus
 franciscus quod interdū pre seruore deuotionis totus insensibilis fu
 it factus et quia per deuotionē toto ferebat corde sursum in huius
 gnum sepius in orationibus et corpore eleuabat a terra quod in eodē
 uisus est nocte orans manibus ad modū crucis ptenhis toto cor
 pore eleuatus a terra et nubecula quadā circūdatus i quo demō
 strabat quod fulgore gracie interi⁹ illustrabat et toto corde sursum
 ferebat bene ergo potuit gloriari de cruce quia cedrū deuotionis ha
 buit. Quicūq. uult gloriari cū beato francisco in cruce debet ha
 bere hunc cedrū ut orationi vacet et deuotioni vñ dñs **Matth. 26**
Vigilate et orate ut nō intretis in tentationē. ideo in clauistro est
 oratoriū in quo religiosi debent orare et deuotioni vacare vñ ps.
 Introibo in domum tuam adorabo ad templum sanctum tuum
Luce xviij. Duo homines ascenderunt in templū ut orarent vn⁹
 phariseus et alter publicanus per quos duo genera hominū signifi
 cantur orantiū. Quidam enī orant et non exaudiuntur sicut in
 uidī superbi de se presumētes et alios despicientes. hi significan
 tur per phariseum. Alij orant et exaudiuntur sicut humiles pec
 cata sua recognoscentes misericordiam dei deuote inuocantes et
 hi significantur per humilem publicanū. O homo ora humiliter
 ora feruenter ora frequenter et deus exaudiet te. Accipe exemplū
 a christo qui cum non indigeret. legitur tamen sepius orasse ut ti
 bi formam orandi daret. ppter qd pendens in cruce orauit sic p.
 p. m. principale. **S**ecundo habuit abstinentie paritatē q̄tuz ad
 refectorium et hoc significatur per palmā. palma enī valde dura
 bilis arbor est que significat abstinentiā que facit hominis uitā
 durabilem. **Ecccl. iij.** Qui abstinens est adiicit uitam quāuis fm
 literam illud possit exponi de uita presenti. tūc melius exponitur

de vita futura ad quā per abstinentiā peruenitur. Magnam absti-
nentiā fecit beatus franciscus ideo ad eternā vitam peruenit
Unde ipse poterat dicere illud **Job. xxi.** sicut palma multiplicabo
dies meos ille dies suos multiplicat qui temporales dies i eternā
vitam commutat. Ille vero dies dirimit qui temporales dies in
eternas tenebras conuertit. Magnā abstinentiā fecit beatus frā-
ciscus qui multas quadragenas in anno seruauit ieiunando. sic
patet ex eius legenda magnā abstinentiā fecit qui cum esset in
fratres saniori tempore cocta cibaria raro admittebat. admissa
vero aut conficiebat cinere aut odimenti sapore admixtione aque
ut plurimū reddebat insipidū. magnā fecit abstinentiā qui cum
sitim sustineret nō audebat aquam bibere ad sufficientiā. bene er-
go potuit gloriari de cruce quia palmā abstinentie habuit. Qui
cum ergo vult cum beato francisco gloriari in cruce debet hāc
palmā apprehendere ut vacet abstinentie quā plures filij beati frā-
cisci ad eius exemplum obseruant qui corpora sua abstinēdo. ieiunando
pro amore christi macerant. Ecce christus dedit nobis ex-
emplū abstinentie qui paruo lacte pastus est in infantia. postmo-
dum xl. diebus et xl. noctibus ieiunauit et postmodū famē et sitim
sustinuit et tandē in cruce pendens clamauit. Sitio. ut te a crapu-
la et ebrietate abstraheret et ad abstinentiam animaret sic patet se-
cundum principale. Tercio habuit rigoris asperitatem quātūz
ad dormitorium et hoc significatur per oliuam que habet duram
corticem. beatus franciscus duram habuit corticem. i. dietam ex-
teriozem qui corpus suum pro amore christi laboribus et penis at-
triuuit. vnde dicere potuit illud **ps.** Ego sicut oliua fructifera in do-
mo dei speravi in misericordia dei in eternum et in seculum seculi.
Vere sicut oliua fructificauit in domo quando rigidam vitam d
qua fructus bonorum operum pullulant obseruauit et quia rigo-
rem vite suauem fecit ex consideratione mercedis. Ioseo subditur
Speravi in misericordia dei. Unde alibi dicitur. Propter verba
labiorum tuorum ego custodiui vias duras. Vere beatus fran-
ciscus rigidam vitam habuit qui molliciem vestium et lecti recu-
sauit et omne cōmodum terrenum abhorruit. vnde de eo legitur
Vestis horrebat molliciem asperitatem amabat. Asserens pro-
pter hoc Johannem baptistam ore diuino fuisse laudatum.
nuda hum⁹

nota huius re frequētia
focis ignis vel lapide ad
cūctis frāscis vult gl
vita mactare ideo in cla
mala dūcūt in cōmoda
et ingenuū et dura
et pōtari possunt libenter
et. Mach. xxi. Si quis vi
mēt suā et sequitur me. S
mus indignū et caro sp
gis tu debis hoc facē qui
obediēt maceras. Cogit
ferum reclinaus est et qu
tem in cruce nō habuit v
pes foueas habent et volu
le. Quarto habuit humi
et hoc significat per cypriū
re co exponi pōt illud **Eccl.**
tus in altitudine se extollens
quā cypriū p humilitate
mēt se extollens et omnis
fuit beatus franciscus vnde
decor humilitas copiosa v
quā reputatiōe nihil mēt
est et splendor omnimode
dñs ipm in mūdo et in celo
ipm in quādā delicta oarēt
multas sedes vnam ceteris
et omni gloria refulgentē mir
gnare cepit quis ad illā debet
sibi Sedes ista vnius de ruer
cisco. Bene ergo gloriari potuit
habuit. Quicūqz ergo cum bea
et se humiliare attendens illud
eff. sicut par. nō intrabis in
apulū in quo religiosi se humili

nuda humus vt frequētius lectus erat lassato corpusculo ⁊ sepi⁹
 sedens ligno vel lapide ad caput poīto dormiebat. Quicūq; ergo
 cum beato frācisco vult glari in cruce debz carnē suā per rigidā
 vitā macerare ideo in clauistro ē dormitorio in quo filij sancti per
 multa sustinet incōmoda carnis ibi enī est stramentū humile et
 tenue tegumentū ⁊ dura lō ad requiescendū qđ religiosi vt ī cru
 ce gloriari possint libenter amplectunt. Sciētes enī dictuz a dño
 esse. **Math. xvi.** Si quis vult venire post me ab. semetipz ⁊ tollat
 crucē suā ⁊ seq̃tur mē. Si christus vitā rigidā tenuit qui nulla
 tenuis indiguit qz caro spiritui penitus obediens fuit. multoma
 gis tu debes hoc facē qui indiges vt carnem tuā rebellem spiritui
 obediētē maceras. Cogita qualiter xp̃s p te in duro presepio ad
 senum reclinatus est ⁊ qualiter ex itinere fatigatus. qualiter tan
 dem in cruce nō habuit vbi debile caput reclinaret. **Lu. xix.** Vul
 pes foueas habent ⁊ volucres celi nidos. sic patz sc̃iū p̃cipa
 le. Quarto habuit humilitatis suauitatē q̃tum ad capitolum
 ⁊ hoc significat per cypressum que ē arbor valde odorifera vnde
 de eo exponi pōt illud **Ecc̃. i.** Quasi oliua pullulans ⁊ q̃si cypres
 sus in altitudinē se extollens q. oliua fuit per vite austeritatem ⁊
 quasi cypressus p humilitatem. et bene dicit. q. cypressus in altitu
 dinē se extollens qz omnis qui se humiliat exaltabit. valde humili
 fuit beatus franciscus vnde de eo legit̃ omniū virtutū custos et
 decore humilitas copiosa virū dei vbertate repleuerat In propria
 quidē reputatione nihil nisi peccator erat cuz in veritate speculū
 esset ⁊ splendor omnimode sanctitatis ⁊ qz vere humilis fuit ideo
 dñs ip̃m in mūdo ⁊ in celo exaltauit. Cum frater quidā vna cuz
 ip̃o in quadā deserta oraret ecclesia. raptus in extasim vidit inter
 multas sedes vnā ceteris digniorē preciosā ornatam lapidibus
 ⁊ omni gloria refulgentē miratus intra se pulchritudinē sedis co
 gitare cepit quis ad illā deberet assumi ⁊ audiuit vocem dicētem
 sibi Sedes ista vnius de ruentib⁹ fuit ⁊ nūc humili reseruāē frā
 cisco. Bene ergo gloriari potuit in cruce qz cypressum humilitatis
 habuit. Quicūq; ergo cum beato francisco gloriari voluerit de
 bet se humiliare attendens illud **Math. xviij.** Nisi conuersi fuerit.
 ⁊ effi. sicut par. nō intrabit in regnū celoz. ideo in clauistro est
 capitulū in quo religiosi se humiliant culpas. s. humiliter recog

noscentes et correctiones debitas suscipientes et in hoc ostendunt se
esse discipulos quibus dicit dominus Matth. xi. Discite a me quia
mitis sum et humilis corde. Certe ut christus te ad humilitatem inui-
taret ideo multa exempla humilitatis tibi ostendit propter quod etiam hu-
mile Mariam in matrem elegit. in humili stabulo nasci voluit inuolui
panis et in praesepeo reclinari et tandem post infinita humilitatis ex-
empla in cruce humilem mortem sustinuit. Phil. ii. humiliavit se
metipsum factus obediens usque ad mortem. mortem autem crucis
propter quod et deus exaltauit illum et donauit illi nomen quod est
super omne nomen ut in nomine ihesu. Studeamus igitur eum
imitari ut ad regnum eius perueniamus ubi sanctus franciscus
peruenit. **A M E N**

Ite de eodem Sermo secundus.

Beatus vir cuius est auxilium abs te ascen. in cor. s. dis. in. val-
la. ps. hec verba possunt sumi ad commendationem beati
francisci qui commendatur hic quantum ad tria. primo quantum
ad virtutis fructum. Secundo quantum ad virtutis habitum. Tercio quantum ad
virtutis usum. fructus animam letificat. habitus deo gratificat. usus
exercitat. et premititur hic fructus quia plus allucit et quod dignior
est. primum tangit ibi Beatus vir. Secundum ibi cuius est auxilium abs
te. i. a tua gracia. Tercium ibi. Ascen. in cor. s. dis. Iste ascensiones
bone sunt qua homo ascendit de virtute in aliam virtute de actio-
ne in contemplationem. Alie sunt ascensiones male qua homo ascen-
dit per superbiam efferendo se super alios. sicut Lucifer qui dixit
ysa. xliij. In celum ascendam supra astra celi exaltabo so. m. Non
quod beatus franciscus per dei gratiam ascendit ad tria. Primo a va-
nitatem mundi ad statum religionis. Secundo a labore actionis ad qui-
etatem contemplationis. Tercio ab ergasculo miserie ad regnum eterne
fruitionis. Primo ascendit a vanitate mundi ad statum religio-
nis. unde dicere potest illud ysa. ii. Venite ascendam ad montem
do. i. usque in semitas eius. per montem domini accipe religionem fra-
trum minorum quam ipse dominus per gratiam suam plantauit que totaliter su-
per euangelium fundata est. hanc beatus franciscus ascendit quan-
do mundum reliquit et religionem per diuinam reuelationem instituit. Nota
quod ad hanc religionem ascendit beatus franciscus per tripli-
cem gradum paupertatis. castitatis obedientie. Primo ascendit per
gradum pau-

gradum paupertatis. **V**nde d' eo potest exponi illud **Micb. ij.** **A**scēdit iter pandens ante eos. **B**eatus **franciscus** viam paupertatis ante suos imitatores pandebat vt eam inuenire possent. **h**anc viā christus in mundum veniens verbis docuit. exemplis mōstrauit. **p**ostea vero apostoli incedebant per eam postmodū alij sancti tādem in nouissimis diebus a multis deserebatur **7** ideo beat⁹ **frā** ciscus cepit eam cōmendare doctrinis **7** exemplis renouare **7** pādere vt alij possint per eam incedere. **V**nde de eo cantatur **I**ter pādit ad glo. **7** viam. **E**xemplū paupertatis accepit a christo cuius mater etiam pauper fuit. qđ sepe reuocauit cum lacrimis **7** cum predicaret de paupertate christi intulit illud **V**ulpes foueas habent **Lu. ix.** **S**cđo ascendit per gradum castitatis **V**nde **E**ccl. vii. **A**scendā in pal. **7** appre. f. eius. **P**alma portatur in signum vīctorie **7** significat castitatem per quā anima consequit vīctoriā de carne. **I**nter carnē **7** spiritū magna est pugna **Gal. v.** **C**aro cōcupiscit aduersus spiritū **7** spiritus aduersus carnē. **h**ec enim sibi inuicem aduersantur **7** heu in multis hominibus caro preualet. sicut in his qui voluptati carnis satisfaciunt **7** luxuriam sequuntur. **I**n his qui carnem castigant **7** castitatem seruant **7** peccata vitant ibi anima obtinet vīctoriā. **T**alis fuit beatus **franciscus** qui cum vice quadā carnis tentationem sentiret deposita tunica cum corda grauissime se cepit verberare **7** deinde se totaliter nudatum proiecit in niuem donec omnis tentatio abscedebat. **T**ercio ascendit per gradum obedientie **V**nde ipse significatur per **Jonatham** de quo legitur **i. Regl. xiiij.** **A**scendit **Jonathas** reptans manibus **7** pedibus **7** armiger eius post eū. **J**onathas interpretatur columba veniens **7** significat vere obedientem qui debet obedire ad omne quod sibi precipitur vt impleat mandatu. **p**m mentem prelati **7** tunc est columba veniens obediendo. **T**alis fuit beatus **franciscus** qui non solum superioribus sed etiam inferioribus obediuit. **V**nde legitur qđ socio suo eū quo solitus erat ire osuevit obedientiā pmittere **7** suare. **I**ste g^o **Jonathas**. i. beat⁹ **frā** cisc⁹ ascendit ad montē religiōis in quo hostes anime p sternere voluit reptans manibus **7** pedibus. i. totalit^r humiliās se ad obediendū **7** armiger ei⁹ p^o eū. **A**rmiger iste significat qm libet de ordine minoz qđ portat habitū beati **francisci** qui debz post eū

reptans manibus ⁊ pedibus incedere vt humiliter obediat sicut
ipse humiliter obediuit. sic patet p̄mum p̄ncipale. **Sec̄do** ascēdit
a labore actionis ad quietem cōtemplationis **Apōc. vii.** **V**idi alte
rum angelū ascendēte ab ortu solis habentē signū dei viui. **I**ste
angelus fuit beatus franciscus qui signū dei viui habuit q̄z stig
mata dñi ih̄u in corpore portauit. **I**ste angelus ab ortu solis. i. ab
influentia diuine gracie illustratus ascendit per cōtemplationem
eternoz. **N**ota q̄ per cōtemplationē ascendit per tres grad⁹. p̄
mus fuit passionis recordatio. vnde de eo pōt exponi qđ dicit de
zacheo **L. xiv.** **Q**uerebat videre ih̄m quis eēt ⁊ non po. p̄e tur.
q̄z sta. pu. c. ⁊ p̄e. as. in ar. si. vt vi. illū **Z**acheus interpretat iust⁹
cōsilio ⁊ significat beatū franciscū qui in cōsilijs dandis iust⁹ erat
qui dedit cōsiliū peccatori vt penitentiāz ageret vt deo seruiret.
Iste querebat videre ih̄esum per cōtemplationē quis eēt ⁊ nō po.
p̄e tur. q̄z sta. pu. erat. **Cū** n. adhuc esset in seculo ⁊ secularib⁹ de
ditus negocijs pusillus erat meritis ⁊ seculariū negociorū tumul
tibus preperditus ⁊ ideo nō poterat videre ih̄m per cōtemplatōēz
precurrēns ergo ⁊ relinq̄ēs seculū ascendit in ar. si. vt vi. illum.
Sicomorū dicit alio mō ficus fatua ⁊ significat crucē xp̄i q̄
est ficus fidelibus p̄ dulcedinē deuotionis h̄ fatua infidelibus p̄
cōtemptū christiane religionis. **i. Cor. i.** **N**os predicam⁹ christūz
crucifixū iudeis quidē scandalū gentibus autē stulticiā. **I**ps̄is autē
iudeis vocatis ⁊ gentibus christi dei virtutē ⁊ sapientiā. **I**n hāc
arbozem. i. crucē beatus franciscus ascendit quādo p̄ assiduas
meditationes passionē christi ad memoriā reuocādo ad cōtempla
tionē peruenit ideo potest dicere illud **can.** fasciculus mirre dile
ctus meus inter vbera mea cōmorabitur. s. per memoriā passio
nis christi amare botrus cypri dilectus meus per dulcedinem cō
templationis. **I**n huius signum dictum est latroni intendenti
in ipsum crucifixum hodie mecum eris in paradiso. **Secūdo**
gradus est peccatorū deploratio. qui enim vult sursum ferri per cō
templationem debet pondus peccatorum deponere per veram cō
tritionem. **Amos ix.** **Q**ui vocat aquas maris. i. amaritudinē la
crimarum super faciem terre. i. peccatoris dñs nomen illi. **E**t seq̄
tur nunquid non ascendere feci israhel de terra egipti. quasi dicit
fecit dominus post peccatorum deploratiōēz facit hominē ascendē

non contemplatione. **H**is o
portet nosse peccata tua.
quod nunc p[er] te. **R**e
stantibus animo mee. **A**n
mentem contemplationis. **J**
transierunt mare rubr[u]m ante
per hoc datus fr[an]ciscus
contemplationis dulcedinem al
ternis lacrimis grauem
tenet q[uod] temperaret a la
ut dicens se potius velle f
calus interior mundatur
gratias est deuota oratio
Que est ista que ascendit p
et thuris. Oratio eni duo r
cipitur per mirram et corru
perung; habuit beatus fra
ellauit per vigilas per gem
mondi cordis sine intermiss
lissimum per contemplatione
in monte aliquando vigilijs et
contemplationis eccelsum to
platione. Seraph set alarum
unquisset et secreta quorund
scdm principale. **C**
serie ad regnum eterne fru
tam domini aut quis stabit
et mundo corde qui non acc
uit in dolo proximo suo. **E**cce
nib[us] g[e]n[er]al[iter] ad perfectione[m] op
dionem cordis non acceptu
perfectione otis ideo de valle
glorie. **D**ota q[uod] ad hunc me
tribulationis asperitas libe
et ego tuis iustis. in luctu
nos frango tue gr[ati]e a malo ter

re ad contemplationē. **V**is o homo ferri sursum per contemplationem. deplora peccata tua. munda conscientiam tuam dic illud quod dicitur **ysaie. xxxviii.** Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. **A**maritudo contritionis est via ad dulcedinem contemplationis. **I**n huius signum filij israel primum transferunt mare rubrum antequam intrarent terram promissionis propter hoc beatus **franciscus** lacrimas assidue fudit ut posset contemplationis dulcedinem attingere. unde legitur de eo quod cum ex continuis lacrimis gravem caliginem oculorum incurrisset et medicus suaderet quod temperaret a lacrimis si nollet effici cecus ipse non ad quod erat dicens se potius velle fieri cecum quam cessare a lacrimis. quibus oculus interior mundatur ut deum valeat contemplari. **T**ertius gradus est deuota oratio **Can. iij.** Dicit de anima contemplativa. Que est ista que ascendit per desertum sicut **vgu. su. ex aro. mirre et thuris.** Oratio enim duo requirit. scilicet carnis mortificationem que accipitur per mirram et cordis deuotionem que accipitur per thus utrumque habuit beatus **franciscus.** ipse enim carnem per ieiunia flagellauit per vigilias per genuflectiones continue macerabat et deuotioni cordis sine intermissione insistebat et ideo non est mirum si sursum per contemplationem ascendebat. **I**n huius signum cum in monte aliquando vigilijs et orationibus et ieiunijs vacabat per contemplationis excessum totus in deum ferebatur in qua contemplatione **Seraph** sex alarum sibi apparuit et stigmata sacra sibi impressit et secreta quorundam familiariter secum contulit et sic patet secundum principale. **T**ercio dico quod ascendit ab ergasculo miserie ad regnum eterne fruitionis **psalmista.** Quis ascendit in montem domini aut quis stabit in loco sancto eius **Innocens** manibus et mundo corde qui non accepit in vano animam suam nec iurauit in dolo proximo suo. **C**erte beatus **franciscus** fuit innocens manibus quantum ad perfectionem operis. mundus corde quantum ad perfectionem cordis. non accepit in uanum animam suam quantum ad perfectionem oris ideo de valle presentis miserie ascendit ad montem glorie. **N**ota quod ad hunc montem ascendit per tres gradus. primus est tribulationis asperitas **Abac. 2.** Vis fecisti in mari. id est in huius mundi equis tuis. id est in lucis. aquarum multarum. id est in multitudine tribulationibus. quod dicitur. scilicet quos freno tue gratie a malo retrahis. multipliciter permittis perturbari

in mundo ut prepares eis viam ad celum et quia tribulatio utilis est
ideo patienter est sustinenda. **Sequitur** Ingreuiatur pu. in offi. me. ut
requirā in die tribulationis et ascenda ad po. accitum nostrum
Per putredinē accipe grauē tribulationē per diem tribulationis
accipe diem iudicii. per accitū po. accipe sanctos qui p dei gra
ciam in mūdo fuerūt. accitū et expedit ad bona opera in mūdo.
q. d. libenter volo sustinere graues tribulationes ut in die iudicii
cum sanctis celum ascēdaz vñ dicit **glosa** ideo volo hec pati et p
ascendere ad pplm accitū quia venit dies tribulationis et ceteris
in angustia cōstitutis ego letabor in tua maiestate. **Audi o hō** q
es in tribulatione positus si vis ad celum ascendere necesse habet
tribulationes patienter sustinere **Actu. xiiij.** Oportet nos per mlt
tas tribulationes intrare in regnū dei. q cōtra de reprobis dicit
Job. zi. Ducūt i bonis dies suos et in pūto ad iernū descendūt
Item beatus frāsciscus multas tribulationes paciēter sustinuit ut
ad gaudia celestia peruenire posset. **A** pueris fuit plectus. **A** pte
tractus verberatus vincular. **A** latronibus raptus et in niue de
iectus. **A** sarracenis grauitur percussus et ad soldanū perductus
(Secūsus gradus humilitas. **Luc. xiiij.** Cū vocat⁹ fueris ad nup
cias. s. ad cōgregatiōez fidelū in mūdo qui xpo per caritatis vin
culū copulatur recumbe. i. no. lo. i. humilitate ut cum venerit. s. in
morte tua qui te iuitauit. i. xpus dicat tibi amice ascēde superius
et tūc erit tibi g. co. s. i. i. i. i. cum sātis. **O** q̄ necessarius est
ille gradus. nūq̄ ad celum peruenire poteris nisi hūc gradum p
trāieris. **Matth. xviij.** Nisi dixeris fueritis et effi. sicut paruulus nō
intrabit in regnum celoz. q̄to quis fortius hūc gradum calca
uerit tāto maiorem gloriam habebit in celo. hūc gradum beatus
frāsciscus fortiter calcauit quādo humilitatez perfecte in corde
ore et opere tenuit ideo ad magnā gloriam in celo peruenit. **h**uili
tas eleuat ad celum ut patet in beato frāscisco. **Job. zz.** Qui hur
miliatus fuerit erit in gloria. **Superbia** autez trahit ad ieros ut
patet in lucifero **ysa. xliij.** Detracta est ad ieros superbia tua. **(**
Tercius gradus est feruēs caritas. **Eccl. viij.** de deuota aia dicit
que est ista que ascēdit de deserto deli. affl. qz qui veram caritatē
habet omnia letanter facit. sed inuidia aiaz cōturbat et in mortē
eternam precipitat. **Sap. v.** Inuidia dyaboli mors intravit i orbē

terraz. imitant eū omēs que sunt ex pte ipsius huius exemplū ha-
bem⁹ in Esau in Saul in Iuda proditore. caritas animā delectat
q̄ ad eternā vitā pducit. **Matth. xix.** Si vis ad vitā ingredi serua
mādata. Omnia autē mādata consistunt in dilectione dei ⁊ proximi.
Qui vult ergo ad vitā peruenire debz deū ⁊ primū diligere hui⁹
exemplū habem⁹ in Abel in dauid in beato frācisco. Det nobis
ad hūc gradū scādere deus vt possim⁹ ad vitā eternā puenire

I De sancto **Anthonio** confessore. **Sermo de padua.**
Istū deduxit dñs per vias rectas ⁊ ostendit illi regnū
dei ⁊ dedit illi scientiā sanctorū honestauit illū in labori-
bus suis. **Sap. x.** In vbis istis cōmendatur beatus **Anthoni⁹** a
quinq. s. a pfectione religionis ibi **Iustū** deduxit dñs per vias re-
ctas. A flore cōtemplationis ibi ostendit illi regnū dei. Ab excellen-
tia predicationis ibi dedit illi scientiā sanctorū. Ab efficacia meri-
torie operationis. ibi honestauit illū. A pseuerantia sancte cōsum-
mationis ibi. ⁊ oplenit labores illius. **Nota** q̄ via illius erat
aspera in ingressu via mirabilis in pgressu via recta in egressu. **C**
Primo dico q̄ via iustorū est aspera in ingressu. **Baruch. iij.** De-
licati mei ambulāt vias asperas. Delicati isti sunt homines iusti
qui a deo tenere diliguntur. delicato cibo. i. corpore christi nutritū-
tur ⁊ fidei custodia angelorū custodiunt. Isti ambulant vias as-
peras quādo in dei seruitio carnē ieiunijs vigilijs castigationib⁹
atterunt. Desideria carnis frangunt. cōmoda mundi fugiūt. de-
licias contemniūt. ⁊ voluntatē dei in omnibus pficere satagunt.
has vias propter asperitatē multi abhorrent ⁊ ideo ad celū pue-
nire nō possunt. istud conqueritur domin⁹ **Matth. vii.** Angusta est
porta ⁊ arda via que ducit ad vitam ⁊ pauci sunt qui inueniūt eā
Istas vias beatus **Anthoni⁹** ambulauit cū de seculo ad ordinez
sancti **augustini** ⁊ de illo ad ordinē sancti **francisci** transiuit. **C**
Sed nota q̄ sunt tria que asperitatē hui⁹ vite letificant. p̄mū est
feruens caritas. scdm est exēplaritas. Tercius est mercedis subli-
mitas. **Primū** ergo est feruens caritas. amanti enī nihil est diffici-
le **ps.** Viā mandatorū t. cu. cū dila. cor m. supple per caritatem p
quā dilatatur cor meum vt diligat deum angelum ⁊ hominē bo-
num ⁊ maluz propinquū ⁊ extraneū amicū ⁊ inimicū. q. dicēt. O
deus per caritatem quam dedisti mihi viam mandatorū tuorum

videtur peccatoribus grauis et aspera cucurri et asperitatem non
horui. quia caritas facit eam leuem mihi esse. **Certe beatus An-**
thonius feruentem caritatem habuit et ideo asperitatem religionis
non abhorruit. ipse enim caritatem habuit ad celum ideo desiderabat
martirium. **ad** primum idem die noctuque saluti animarum iugilabat. **Scd**
est christi exemplaritas. quis ei abhorreat sustinere pro christo. ex quo ipse aspera
sustinuit propter nos mundum ingrediens cum in presepio va-
giret. Aspera per mundum progrediens cum fame sitim labores et
derisiones sustineret aspera imo asperrima de mundo egrediens cum
in cruce mortem gustaret. **Hebre. x.** fratres habentes fiduciam in intro-
itu sanctorum in sanguine christi. quam iniciavit nobis viam no-
uam et viuentem per velamen. id est carnem suam et sacerdotem magnum super
domum dei. accedamus cum vero corde et in plenitudine fidei. scilicet ad
illam viam nouam et viuentem que aspera est. **vetus** via est via lata du-
cens ad mortem. **per** hanc incessit **Adā.** **Noua** via est via aspera et ar-
ta ducens ad vitam **per** hanc incessit christus datus tibi exemplum
ut ipsum sequaris. **i. De. v.** Christus passus pro nobis vobis re. ex.
ut se. ve. eius. **istud** exemplum respexit beatus **Anthoni** ideo ut eum
imitaretur laborauit iugiter. ieiunando vigilando per terras dis-
currendo et predicationibus insistendo et ad mortem pro christo susti-
nendo toto corde anhelando. **Tercium** est mercedis sublimitas.
ps. propter verba la. t. ego cuf. vias duras. **Verba** ista sunt promissiones
de mercede eterna sancte fidelibus. **q. d.** O quam magna sunt que promittit
in celo et ideo aspera non abhorreo in mundo. **Audi** de verbis istis
quid dicat **Math. x.** Venite ad me omnes qui laboratis et onerati
estis et ego reficiam vos. **ista** mercedem beatus **Anthoni** attendit. idem
labores huius vite paruipendit sciens esse scriptum. **Rō. viij.** Non sunt
indigne passionibus huius temporis ad futuram gloriam. **Sed** heu multi
pro corpore fouendo graues labores faciunt et pro anima saluanda
nihil volunt laborare omnibus diebus vite sue. **Alii** seruiunt ut ha-
beant corporis necessaria. et nolunt deo seruire ut habeant sempiter-
na gaudia. **non** attendunt eternam mercedem sed temporalem. temporalia enim
sapiunt eis non eterna. **Tales** fuerunt iudei qui dixerunt **Num. i.** Non
sunt aqua deest panis. anima nostra nauseat super cibo isto leuissimo. id est man-
na in quo figurabat dulcedo eterne beatitudinis. **Scdo** via iusto-
rum est mirabilis in progressu **Sap.** Deduxit eos in via mirabili et

fuit illis in velamento diei. s. ne lederet per ardorem solis et in luce stel-
 larum nocte. s. ne erraret in tenebris noctis. Mirabile est in die sole
 estuante ambulare et ardorem solis non sentire. in nocte tenebris exis-
 tibus ambulare et non deuiare. sic ergo iusti siue sint in die prosperita-
 tis non leduntur per superbiam siue in nocte aduersitatis non deuiant per
 impatientiam et ideo deus eos per viam mirabilem ducit. Sed nota quod via
 dei est mirabilis propter tria. primo quod quanto plus homo ibi currit tanto
 minus offendit. Secundo quod quanto diutius currit tanto minus deficit. ter-
 cio quod quanto ibi homo est paupior tanto melius ibi hospiciu inuenit. primo
 est mirabilis quod quanto plus homo ibi currit tanto minus offendit. valde
 mirabile est quod stans defacili offendit et currens non offendit. ille stat
 in via qui a bonis opibus vacat Matth. xx. Quid hic statis tota
 die ociosi. ille vero currit qui bonis opibus insistens per caritatem ad
 patriam festinat hebr. xij. Curramus ad propositu nobis certamen
 ideo et talis de facili non offendit ut cadat in peccatu Jo. xi. Qui am-
 bulat in die non offendit quod lucem huius mundi videt. qui ambulat in noi-
 ste offendit quod lux in eo non est. Qui ergo in via dei non vult offen-
 dere ille debet bonis opibus insistere. ideo semper aliquid boni ope-
 ris facito ut te dyabolus occupatus inueniat. non facile capit a
 tentatore qui bono vacat exterius. propter hoc beatus Anthoni. in
 bonis opibus se exercitauit ne per dyaboli suggestionem in peccatus
 caderet unde poterat dicere illud ps. Sederunt principes et aduersum me
 lo. Seruus autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis. Principes isti sunt prin-
 cipes tenebrarum qui tunc dicunt sedere quoniam de temptatione hominum co-
 gitant tunc dicunt loqui aduersus hominem quoniam hominem per tentationes
 molestant. Secundo est mirabilis quod quanto diutius currit tanto minus defi-
 cit. Valde mirabile est quod ille qui vadit per hanc viam sicut peccator qui pro-
 ponit agere penitentiam vel ille qui incipit ire per hanc viam sicut qui in-
 cipit agere penitentiam tales defacili fatigantur nec deficiunt ysa. xl.
 Deficiet pueri et laborabunt et iuuenes in infirmitatibus suis cadent.
 Qui autem sperant in domino habebunt fortitudinem et assument pen-
 nas ut aquile. current et non laborabunt. ambulabunt et non defici-
 ent. per pueros accipe peccatores. per iuuenes accipe homines in-
 cipientes agere penitentiam isti deficiunt et defacili cadunt. Qui autem in domino spe-
 rant et longo ei tempore seruiunt illi laborabunt et non deficiet. De nu-
 mero horum fuit beatus Anto. qui deo usque in fine fidelis fuit. unde poterat

dicere illud **ps.** **M**ibi autē adherere deo bonū est et po. in dño dō
spem m. **T**ercio est mirabilis quia quāto hō ibi pauperior tātō
melius hospiciū inuenit. Nam pauperes ibi inueniunt optimum
hospiciū. **Matth. v.** Beati pauperes spiritu qm̄ ipsoꝝ est regnū ce/
lorum. Diuites autē cōidentes in diuicijs inueniunt pessimū ho/
spiciū. s. infernū. **Luc. viij.** Ne vobis diuitibus qui hic habetis
cōsolationē vestrā. **I**stud patet in diuite epulante et lazaro. **Luc.**
xvi. vbi dicit factum est vt morerēt mendicus et poz. ab angelis
in sinū Abrahę. mortuus est diues et sepultus est in inferno. **T**er/
te beatus **Anthoni⁹** omnes diuicias mūdi cōtempnit in paup̄tate
deo seruiuit et ideo modo in optimo hospicio. i. in celo requiescit.
hic patet s̄m p̄ncipale. **T**ercio via iustoz ē recta i egressu **puer.**
xxix. Abominať eos q̄ i recta via nō sunt. **v**ere recta via est q̄ du/
cit hominē ad patriā ad quā tendit **h**ec est via iustorum que du/
cit ad patriam celestem. **N**ota q̄ hec via dicitur esse recta
p̄pter tria. **p̄mo** qz rectus est qui per eam incedit. i. bonus homo
Scdo qz rectus est qui per eam deducit. i. deus. **T**ercio qz rectus
est terminus ad quem illa via tendit. i. celestis patria. **P̄mo** est
recta qz rectus est qui per eam incedit. i. bonus homo. **Osee xij.**
Recte vie domini et iusti ambulabūt in eis. **T**alis fuit beat⁹ **An/
thonius** de quo p̄t exponi illud **Job. i.** Erat vir ille simplex et rēs
ac ti. dñi et re. a malo. **v**ere rectus qz rectā viam iusticie tenuit ad
celestia erectus fuit ad iniquitatē se nō curauit. **C**ontra via pec/
catorū est obliqua ideo errant. **Sap. v.** Errauimus a via verita/
tis et lumē iusticie nō luxit nobis. **S**cdo est via recta qz rectus ē
deus qui per eam deducit. **ps.** Rectus dñs deus noster et nō ini/
quitas in eo. **v**ere rectus in quo nulla est obliquitas. **R**ectus inq̄
in promissis qz nullū fefellit. **R**ectus in factis qz oia recta agit. re/
ctus in iudicijs qz recte iudicabit. **I**ste in quā rēs dñs deducit p̄
hāc viā **Jere. 31.** Deducā eos i viā rēam. p̄ torrētes aq̄z accipe
tribulationes p̄ntes que comparant̄ aquis. qz sunt multe. qz sunt
transitorie qz sunt purgatorie. **Q**uid murmuras o homo si t̄bu/
lationes sustines rectus deus ideo p̄mittit tribulari ne in eternū
tribuleris hic per tribulationes te purgat vt in eternū gaudeas.
ps. Cū ipso sum in tribulatione cri. e. et gl. c. **T**ercio ē rectus qz
rectus est terminus ad quē illa via deducit. i. celum. **ps.** Deduxit

eos in viam rectā vt in
patria in quoniam boni
nōq̄ dñi nōq̄ fuit nō
beas immas expectet
cū dñi dñi **ps. xvi.**
cū dñi dñi claritas
et nō intrabit in eam al
et nō hanc peruenit
cū dñi dñi nos p
In na
Multū in natiuitate
ps. lvi. In
Quintū est na
Nato p̄curatore multi
atur qd̄ erit omni popu
omnib⁹ dat. **S**cdo est
eam dñi. et ideo debent
colere vt cum ipso possint
us iohānes dicit magnus
canonis eius in vtero sing
nō dñi dñi. p̄pter p̄p̄
prouocationis ip̄i vultate
dicit esse magnus p̄p̄
tam ip̄e enim in vtero fu
tatis. **Lu. i.** Erit magn
huc et vtero m̄. et qz fin
celebratur ideo de ip̄o leg
et anteq̄ ex. et vtre san
nus qm̄ cum in vtero ma
gnū facit cum homine qu
omnis xp̄ianus debet in
nes nū in vtero cūleat
in vtero m̄. Cūq̄q̄ sandi
ret. nū iohāni. bñ in vtero
ritam in p̄mis parantibus
ut dicit illud **Jere. 31.**

eos in viam rectā ut irent in ciuitatē hā. **Hec** ciuitas est celestis patria in qua omnis boni est abundātia ad quā si quis puenerit nūq̃ esuriet nūq̃ sitiet nūq̃ tristabit nūq̃ morietur nūq̃ tenebras eternas experiet **ad** hāc nullus peccator perueniet. **De** hac ciuitate dicitur **Apo. xxi.** Ciuitas illa nō eget sole neq̃ luna ut luceant in ea nā claritas dei illuminabit eam ⁊ lucerna eius agn⁹ est nō intrabit in eam aliquid coinquinatū ⁊ faciens abominatiōes. **ad** hanc peruenit hodie beatus **Anthoñius** cuius meritis **ad** eandē ciuitatē nos perducatur qui vi. ⁊ regnat de.

In natiuitate sancti **Johānis baptiste** **Sermo**
Multū in natiuitate eius gaude. erit enī magn⁹ coram domino **Lu. i.** In v̄bis istis. circa natitatē Jo. duo describūt **Prīmū** est natiuitatis eius utilitas ibi **Multi** i nā. c. glō **Nato** precursore multi gaudebūt. nato dñō magnū gaudiū nūciatur qđ erit omni populo. q̃ hic salutem multis predicat. ille v̄o omnib⁹ dat. **Scđm** est nascentis dignitas. ibi. erit enī magn⁹ coram dñō. ⁊ ideo debemus eum hodie honorare ⁊ natiuitatē eius colere ut cum ip̄o possimus eternaliter gaudere. **Nota** qđ beatus iohānes dicit magnus ppter quinq̃. videlicet ppter sanctificationis eius in vtero singularitatē. ppter ouersationis ei⁹ i mūdo sanctitatē. ppter pphetationis de christo raritatem. Propter p̄icationis ip̄i⁹ utilitatē. et propter passionis dignitatē. **Pr̄mo** dicit esse magnus prop̄ sanctificationis eius in vtero singularitatem. ip̄e enim in vtero fuit sanctificatus ⁊ a peccato originali mūdatus. **Lu. i.** Erit magnus corā dñō ⁊ spiritu sancto replebit. **ad** huc ex vtero m. s. ⁊ q̃ sine peccato natus est. ideo natiuitas eius celebratur ideo de ip̄o legit. **Jere. i.** priusq̃ te for. in vtero noui te ⁊ anteq̃ ex. de ventre sanctificaui te. **valde** magnificauit eū dominus qñ eum in vtero matris sanctificauit ⁊ similiter dominus magna facit cum homine quādo sanctificat eum in baptismo ⁊ ideo omnis xp̄ianus debet in dñō exultare ⁊ eum honorare q̃ iohānes etiā in vtero exultauit. **vñ** mater eius dixit **Lu. i.** Exul. infans in vtero m. **Cuiusq̃** sanctorū hoc collatum est ut in vtero exultaret. nisi iohāni. **bñ** in vtero exultare potuitq̃ vestem innocentie p̄ditam in primis parentibus per graciā in vtero recepit. **vñ** ip̄e potuit dicere illud **Jere. ⁊ ysa. lviij.** Gaudens gaudebo in dñō ⁊ ex

ultauit anima mea in deo meo quia induit me vestimento salutis
 .i. innocentie sine qua nemo saluatur. **ve** his qui hanc vestem contem-
 nunt recipere sicut pagani iudei. vel qui receptam per peccatum
 polluant sicut mali christiani tales nunquam saluabuntur. De pri-
 mis dicitur **Jo. iij.** Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu san-
 cto non potest intrare regnum dei. **de** sedis dicitur. **ysa. ix.** Vestimen-
 tum mixtum sanguine erit in combustionem et in cibum ignis. Audi
 o christiane si post baptismum vestem innocentie per peccata pollui-
 isti. laua per veram contritionem et puram confessionem continu-
 am satisfactionem ne in die iudicii sustineas confusionem **Apo. iij.**
 Vestimentis albis induaris ut non appareat confusio nuditatis
 tue. **S**ecundo dicitur esse magnus propter conuersationis eius in
 mundo sanctitatem. ideo prefiguratus est **Job. i.** Erat vir rectus
 et simplex et timens deum et recedens a malo. et sequitur. Eratque vir
 ille magnus inter omnes orientales. Job interpretatur magnus
 et significat beatum Iohannem baptista qui fuit magnus inter omnes
 orientales. .i. inter bonos qui illuminant per solem gracie et hoc
 propter conuersationis sanctitatem. Fuit etiam simplex et timens deum
 et recedens a malo. Certe beatus Iohannes fuit simplex. .s. veritatem simpli-
 citer confitendo. Cum enim sanctitatis tante esset ut crederetur esse Christus Iudei
 miserunt ad eum interrogantes. Tu quis es et confessus est et non negauit
 confessus est quia non sum ego Christus. **p** hac simplicitate deo placuit. **puer**
ij. Abominatio est deo omnis illusor et cum simplicibus perlocutio eius
 Ille illusor est qui decipit seipsum putans se esse magnum in oculis domini et
 inde se super alios extollit sic ille phariseus qui reputans se magnum con-
 tempsit publicanum. **Lu. xviij.** Tale abominatur deus a sua gratia exclu-
 dere. **ps.** Vix sanguinum et dolosum ab deo. **E**t cum simplicibus autem qui
 se humiliando veritatem profitentur est perlocutio eius quia tales deo pla-
 cent et ab eo emendantur. talis erat beatus Iohannes de quo dicit Christus **Lu.**
xij. Quid existis in deo. vi. **pp**haz. etiam dico vobis plura quam prophetas.
Ite fuit rectus deum toto corde diligendo Ille rectus est qui per dilectionem
 recte adheret deo **Ca. i.** Recti diligunt te. qui contra de peccatoribus dicit
 in **ps.** Dilexerunt eum in ore. .s. et lingua sua etc. Item fuit timens bona
 faciendo **Eccl. xv.** Qui timet deum facit bona. talis erat Iohannes. qui carne
 sua per durum habitum et magnam abstinenciam maceravit baptizando per
 dicendo homines ad penitentiam inuitavit. **I**te fuit recedens a malo.
 peccata vitia

peccata vitia non dico
 deum sanctificatione sua
 de eum putare mortal-
 bus malis maxime car-
 nis solis a tur. fu. pe-
 tur et magnus propter p-
 phetiam na. multi. pph-
 phetauit de christo sic
 me ipm venturum. ioh-
 annes iohannes digne
 atis. iohannes oculo
 ecce agnus dei ecce qui
 credendum cum dicit. E-
 sunt. que prophetie volue-
 ro vobis ut in eum crea-
 nt agnus dei. Quoniam
 veritate nunc est agnus m-
 um. deo debes secum acc-
 dere non ofun. Ite moner-
 ta nudi. et hoc per sua passio-
 nis et ideo dignus est
 et fuit qui tam signant
 portando boies ad hunc spi-
 ritus fuit spiritu sancto
 alit. ro. p. cui an. fa. do.
 ra hunc prophetam ut pro te
 met. in caritate perficiat.
 naberis. Quarto dicit e-
 illa doctrina utilis est qui do-
 bis. talis fuit doctrina ioh-
 Qui fecit et do. hic mag-
 drina iohannis qui docuit
 net turbas ad misericordiam
 ppriam pauperes per violen-
 tiam **Marci. vi.** Non licet
 rationis est peccantes et q-

peccata vitādo nō dico de peccatis mortalibus q̄ sicut magistri
dicūt i sanctificatione sua in vtero illam gratiaz a deo accepit q̄
de cetero peccare mortaliter nō potuit s̄ dico de venialibus a q̄
bus etiā sibi maxime cauit. vñ de ipso cātatur Antra deserti tene
ris sub ānis ci. tur. su. pe. ne leui saltē ma. vi. fa. po. **Tercio** dici
tur eē magnus ppter prophetatiōis de chris̄to raritatē. **Lu. vii.**
Maioz iter na. muli. ppheta iohāne nō ē. Quis enī pphetaz talie
pphetauit de chris̄to sicut iohānes. certe nullus. Alij pphetaue
runt xpm venturum. iohānes ostendit pntem. Alij xpm pphetau
erunt iohānes digito demonstrauit. Alij pviderunt xpm oculo
mētis. s̄ iohānes oculo carnis. vñ ipm ostendēs digito dixit **Jo. i.**
Ecce agnus dei ecce qui tollit peccā mūdi. hoc excitat homies ad
credendum cū dicit. **Ecce. q. d.** Iste ē de quo pphete om̄s locuti
sunt. quē pphete voluerunt vidē q̄ nō viderūt illum nunc osten
do vobis vt in eum credatis. inuitat ad credendū per spem cū di
cit agnus dei. **Quondā** fuit vt leo ferocissim⁹ propter iusticie se
ueritatē nūc est agnus māsuctissimus propter misericordie pieta
tem. **ideo** debes secure accedere vñ **ps.** Accedite ad euz q̄ il. q̄ fa.
vestre nō ofun. **Itē** monet ad diligendū euz dicit qui tollit pecca
ta mūdi. q̄ hoc p suā passionē in qua ostendit maximū signū di
lectionis q̄ ideo dignū est vt eū diligamus. **Cōsidera** q̄ntus pphe
ta **Jo.** fuit qui tam signanter de chris̄to pphetauit. q̄ntilis qui p
phetādo hoies ad fidē spem q̄ caritatē inuitauit. **ideo** pater ei⁹ re
pletus fuit spiritu sancto pphetādo de ipso dicit. **Tu** puer ppha
altis. vo. p. enī an. fa. do. pa. vi. eius. **Ad** dandā sci. sa. ple. e. **hono**
ra hūc pphetā vt pro te oret q̄ dñs te in fide oferuet. in spe ofir
met. in caritate perficiat. **si** has tres vtutes habueris nūq̄ dam
naberis. **Quarto** dicit eē magnus ppter pōicationis vtilitatē.
illa doctrina vtilis ē qñ doctoz illud oñdit exemplis qd̄ pōicat x̄
bis. talis fuit doctrina iohānis. vñ de ipso pōt dici illud **Math. v.**
Qui fecerit q̄ do. hic mag. vo. in reg. ce. **Cōsidera** q̄ntilis fuit do
ctrina iohānis qui docuit monēdo sicut patet **Lu. iij.** ibi enī mo
net turbas ad misericordiā. officiales vt seruēt iusticiā. milites ne
oppriam̄ pauperes p violentiā. **Itē** docuit arguēdo. arguit ei⁹ he
rodem **Marci. vi.** Nō licet tibi habere vxorē fratris tui. **Officiū** p/
dicationis est peccantes arguere. **ij. Thi. iij.** **Predica** x̄buz insta

opoz. importune. argue obsecra increpa in oī pa. ⁊ doctrina. Itē
docuit cōminando **Luc. iij.** Dixit ad peccatores iuratos **Geni-**
mina viperaz quis ostendit vobis fut. a ventura ira. iam securis
ad ra. ar. po. est. Oīs arbor q̄ nō facit fr̄z bonū excidet ⁊ in ignē
mitteť. Itē docuit premiū p̄mittendo **Mat. iij.** Penitentiā agite
appropinquabit enī regnū celoz. Attēde o homo hui⁹ doctoris
monitiones vt bonū agas. redargutiones vt peccare desistas. cō-
minationes vt timeas. p̄missiones vt celestia appetas. **Quinto**
dicit magn⁹ p̄p̄ passionis dignitatē vñ de eo pōt exponi qđ legi-
tur de ysaac **Gen. xvi.** Ibat p̄ficiens ac succrescens donec vehe-
menter magn⁹ effect⁹ est ⁊ bñ ysaac figurā tenet sancti ioh̄is ba-
ptiste qz ysaac gaudiū int̄pretat⁹ ⁊ de ioh̄ane dictū est **Multi in na-**
ei⁹ gau. ysaac natus fuit de muliere sterili ⁊ ioh̄es similiť. Conce-
ptio ysaac fuit prenūciata ⁊ ioh̄is similiť. Jo. ibat p̄ficiēs ⁊ suc-
crescēs p̄ virtutū opationē donec magn⁹ effect⁹ ē p̄ amarā passio-
nem **Nūq̄** enī passio hoīez in asp̄u dei martirē faceret nisi cū pas-
sione virtutes h̄ret vñ fures ⁊ latrones q̄uis multa paciant⁹ non
tñ sūt martires qz talia p̄ scelerib⁹ suis paciūt **Sēs** vñ Jo. virtū-
tibus floruit p̄ veritate mortē sustinuit ⁊ ideo per passionē suam
magnā mercedē p̄meruit **ps.** Preuenisti eū in benedictiōib⁹ dul-
po. in ca. xi⁹ co. de la. preci. glo. ⁊ magnū deco. impo. sup̄ eū. Ipse
eiz in celo portat q̄duplicē coronā. vñā que vocat⁹ aurea ⁊ hec re-
spicit premiū substantiale. **Alie** tres vocant⁹ aureole ⁊ ille respiciūt
premiū accidentale p̄mā illaz habuit qz fuit virgo. **Scđaz** qz do-
ctor. **Terciā** qz martir. **Magnus** est ergo sanctus iohannes prop̄
passionē per quā ad tantā gloriā peruenit **Si** enī innocētes occisi
ab herode dicunt⁹ magni apud deū propter passionē quā pro xp̄o
nō voluntarie sustinuerūt. **Si** martires post christū passi volunta-
rie dicunt⁹ magni qz tñ exēplū paciendi a xp̄i passione receperunt
multo magis sanct⁹ ioh̄anes debet dici magn⁹ qui volūtarie pro
veritate ⁊ añ xp̄m passus fuit ⁊ bñ ante xp̄m passus fuit qz p̄cur-
sor xp̄i fuit ⁊ iō debuit ip̄m p̄currē non solum nascendo bapti-
zando predicando s̄ etiā moriendo ⁊ ad limbū descendendo vt ei-
dem tanq̄m dñs suo viam p̄pararet vñde de eo dicit⁹ **Malach. iij.**
Ece ego mitto angelū meū qui preparabit viā añ fa. m. **Angelus**
ille ē scūs Jo. q̄ fuit āgel⁹ nō natura s̄ officio qz b̄ in mundo filius
fuit angelis

fuit angelis per innocentie puritatem modo in celis similis est eis
propter glorie perennitatem ad quam nos perducatur ihesus xps Amen.

De sanctis Petro et paulo. Sermo.

Princes populorum aggregati sunt cum deo Abraham. ps.
Verba ista possunt exponi de duobus principibus apostolis pe-
tro et paulo qui fuerunt apostoli et principes duorum populorum. scilicet iu-
deorum et gentilium qui hodie mortem pro christo sustinuerunt et sic ad
celestem regnum perueniunt. Commendantur autem isti apostoli hic a tribus
scilicet ab apostolatus dignitate. ibi principes populorum. Apostoli enim
propter eorum dignitatem vocantur principes. Secundo a concordia carita-
te. ibi aggregati sunt. Tercio a glorie sublimitate. ibi cum deo Abra-
ham. Magna gloria est cum deo esse in regno celorum. hoc orauit christus
imminente passione. Jo. xiiij. Pater quos dedisti mihi volo ut ubi
ego sum illi mecum sint ut videant claritatem meam. Non quod in prin-
cipibus debent esse quatuor. primum est nobilitas generis. Secundum est
stremitas fortitudinis siue roboris. Tercium est veritas in dictis.
Quartum est equitas in iudiciis. Dicunt ergo bene isti apostoli per
adoptionem principes regni spiritualis nobilitatis quia per adoptionis
gratiam filii dei existerunt. Regni fortitudinis quia constanter multas passio-
nes pro christo protulerunt. Regni veritatis quam predicauerunt. Regni iudicialis
equitatis quia cum christo mundum iudicaturi sunt. Primum dico quod apo-
stoli dicuntur principes regni spiritualis nobilitatis quia per adoptionis gra-
tiam filii dei existerunt. unde de ipsis dicitur in ps. Oro patribus tuis
na. sunt tibi. si. co. e. p. n. super omnes terram. Verba ista sunt prophete de
christo cuius patres secundum carnem fuerunt patriarche de quibus Maria
mater christi duxit originem. filii vero christi dicuntur apostoli regni imi-
tationis et regni dilectionis. q. d. propheta. Ex quo nobiles prophete
mortui sunt in locum illorum nobiles apostoli surrexerunt nobiles inquit
non carne quia fuerunt piscatores et rudes sed spiritu. quia fidei doctores et
mundi principes. Considera nobilitatem apostolorum in hoc quod filii dei
et mundi principes vocati sunt. per patribus tuis inquit nati sunt
tibi filii constitues eos principes super omnem terram. Si magne no-
bilitatis est esse filium terreni regis. multo maioris nobilitatis est
esse filium et principem celestis regis. Si magnus est esse princeps in una terra
multo magis est esse princeps in omni terra. Magne ergo nobilitatis
fuerunt apostoli quia fuerunt filii dei et super omnem terram principes constituti.

non filij fuerunt degeneres paternis pceptis rebelles vt iudei q
les adhuc sunt mali christiani de quib⁹ conquerit dñs ysaie. i. si
lios enutriui et exaltaui ipsi aut spreuerunt me. Et isti fuerunt filij no
biles patrē suū diligētes et eius pceptis in oibus obedientes. Jo
xiiij. Qui habz mandata mea et seruat ea ille est qui diligit me. ter
te tales fuerunt apostoli. Pe. et pau. qui deū toto corde dilexerunt.
Audi quid petrus dicat cū enī interrogaret a christo. Symon pe
tre diligis me plus his. Rndit Dñe tu omnia nosti tu scis qz amo
te Jo. ultimo. Ter requisitus an diligeret. ter rndit se diligere qz ei
ter negauerat ex timore. ideo post penitentiā ter confitetur se fixum
in eius amore. vnde glosa trine negationi trina redditur confessio
ne minus amori lingua seruiat qz timori. Audi etiā quid paulus
dicit de dilectione sui ad christū Rō. viij. Certe sum q neqz mors
neqz vita neqz angeli neqz pncipatus neqz creatura aliqua potēit
nos separare a caritate dei que est in christo ihesu. Audi o christi
ane si vis esse filius dei debes eū diligere vt bonū facias. debes eū
timere vt malū caueas. debes ei obedire vt mādata eius pficias.
Deu. x. Et nunc israhel quid dominus petit a te nisi vt timeas do
minum deum tuum et ambules in vñs eius et diligas eum et serui
as domino deo tuo in toto corde tuo. Custodiasqz mandata dor
mini dei tui. Boni sunt filij qui sic se habent ad patrem celestem
isti eternam hereditatem possidebunt Romanor octauo. q si filij
et heredes here. quidem dei. co. aut christi et quia isti apostoli tales
fuerunt filij in mundo ideo nunc regnant in celis cum christo.
Scdo dicuntur esse principes ratione fortitudinis quia ostant
multas tribulationes pro christo pertulerunt Exodi xviij. Dicit
q moyses electis viris strennuis de cuncto israhel constituit eos
principes populi. Moyses legislator significat christum qui dedit
nouam legem. Principes populi strenui significant fortes apo
stolos. Illi fuerunt fortes in bello corporali Isti in bello spiritua
li. Illi fortes contra hostes isti fortes contra demones. Illi bella
bant pro terrenis. isti p eternis. Istos ergo principes id est apo
stolos christus elegit non solum de cuncto israhel sed etiaz de cū
cto mundo vt pcessent fidelibus. Job. xv. Elegi vos de mundo et
posui vos vt eatis et fructum afferatis et fructus vester maneat
et quodcunqz pecieritis patrem in nomine meo. xc. vnde de paulo
dicit dominus

dicit dñs **Ad. ix.** **N**as electionis est mihi ille ut portet nomē meū
corā g. 7 re. 7 fi. isrl. **C**onsidera fortitudinē horū apostolorū q̄ taz
multiplices passionēs p̄ xp̄o tam ostanter ptulerūt. q̄uis eīz ad
tēpus isti apostoli fuerūt infirmi. **P**etrus qui ter negauit xp̄m.
Paulus qñ in psequēdo ecclesiā suggestionibus dyaboli adqui
euit tñ postmodū sp̄s sancto ofortati adeo fortes facti sunt q̄ nul
lis minis 7 tormētis a fide christi euelli potuerunt. **legit̄ Ad. iij.**
7 v. de petro q̄ cū loqueret̄ de fide a p̄ncipibus sacerdotūz p̄bi
batur 7 cum nollet cessare capiebatur 7 incarcerabatur 7 fla
gellabatur 7 tamen a p̄dicatione nō cessauit. imo cū magna cō
stantia dixit. **O**bedire magl. optet deo q̄ homini. **A**udisti de for
titudine petri. audi nunc de fortitudine pauli. qui postq̄ esset qñ
quies flagellatus. ter virgis cesus. semel lapidat⁹. vinculis catena
tus. 7 multa picula 7 multa tormenta passus. f̄idem adhuc ser
uauit sicut ip̄e dicit **ij. Thi. iij.** **B**onū certamē certavi fidē seruau
i. **v**ere igit̄ p̄ncipes fuerūt apostoli qui adeo fortes in bello exti
terunt. vnde de ip̄is dicit̄ in **ps.** **N**imis ho. sunt ami. t. d. ni. cō. est
p̄n. e. **C**erte principatus horū apostolorū hodie fuit ofortatus qñ
p̄ceptum **Neronis** otempserunt fidem ostantissime p̄fessi fuerūt
mortē p̄o christo libentissime sustinuerunt. 7 qz fortes fuerunt in
fide. seruantes in caritate acuti in dei contemplatione. occisi vno
die ideo de ip̄is pōt exponi id qd̄ dicit̄ **ij. R. i.** **S**aul 7 **J**onathas
amabiles 7 decori in vita sua in morte quoq̄ nō sunt diuisi. aq̄
lis velociores. leonibus fortiores. **F**ortitudo apostolorū fuit a spi
ritu sancto 7 ideo separari nō poterant a sp̄u maligno. huiusmōi
fortitudo necessaria est oibus xp̄ianis p̄ quā possint dyabolo re
sistere. tribulationes pacienter sustinē. fidē vsq̄ ad mortē integrā
seruare. **h**eu quidā adeo sunt debiles in spiritu q̄ in nullis tēta
tionibus resistunt. **Tre. i.** **F**acti sunt p̄ncipes velut arietes nō in
uenientes pascua abierunt absq̄ fortitudine ante faciē subsequē
tis. i. dyaboli impugnātis. **P**̄ncipes isti sunt singuli xp̄iani qui
ad hoc eliguntur in baptismo vt cum dyabolo pugnent 7 eternū
regnum possideant. **I**sti abeunt ante faciē dyaboli quādo ei non
resistunt h̄ volūtariē consentiunt abierūt inquit velut arietes nō
inuenientes pascua. sicut enī arietes sunt debiles sine pascuis. sic
christiani sine gracia sunt debiles que pascit animā **L**abora ergo

per gratiā fl vis fortitudinē habere. s. f. **S**i vis dyabolo resistere si
vis tentationes vincere **vn̄ ad hebre. 12.** Optimū enī est gratia sta
bilire cor. nō escis que nō p̄fuerūt ambulātib⁹ in eis. **(Tercō di**
cūtur p̄ncipes ratiōe veritatis quā predicauerūt. **ad p̄ncipē enim**
spectat d̄a dicē. **puerbio. vij.** Nō decēt stultū d̄ba composita nec
p̄ncipē labium mentiēs. **I**sti ergo apostoli p̄ncipes fuerūt qz ve
ritatē sicut a christo docti fuerunt p̄dicauerunt docētes d̄am do
ctrinam que ducit ad vitā. **vnde de ipsīs exponitur quod dicitur**
Josue. i. Precepit Josue p̄ncipib⁹ populi dicens **transite per me**
dium castrorū et imperate populo et dicite **preparate vobis cibaria**
qm̄ post diem terciū trāsbītis iordanē et intrabitis ad possidendā
terrā quā dñs deus noster daturus est vobis. **Josue** qui alio noīe
dictus ihesus significat christū qui precepit p̄ncipib⁹ populi id ē
apostolis vt irent per mediū castrorū. i. per totū mundū et dicerēt
populo vt prepararent cibaria. i. facerēt opera d̄tuosa q̄b⁹ aīa cō
fortatur ne deficiat qz post diē terciū trāsbīturi sunt iordanē. i. flu
xum hui⁹ mundi et intraturi terrā p̄missionis. i. celū. **per tres di**
es accipe triplicem statū nature humane. s. p̄ncipiū mediū et finē
Prim⁹ dies est tempus illud quo homo incipit viuere in vtēo ma
tris **Secūds** dies est illud tempus in quo homo nascit̄ extra vtēz
Tercius est quo homo morit̄. **Q**ui ergo preparat sibi cibaria bo
norum operum ille post diem terciū. i. post mortem trāsbīt **Jor**
daneū. i. euadet miseras huius mundi et intrabit regnū celorum
Istius predicauerūt apostoli **vnde dñs dixit eis Math. vlti.** Eūtes
in mundū vniuersum predicate euangeliū omni creature **Q**ui cre
diderit. i. fidem cum operibus habuerit et baptizatus fuerit salu⁹
erit. **C**onsidera q̄z feruenter isti duo apostoli fidem predicauerunt
petrus precipue in iudea **paulus** in grecia. **tandem ambo venient**
tes romā et fidem predicantes pro fide passi sunt et quia fidē tam
feruenter predicauerunt ideo in celo et in terra honorē magnū cō
secuti sunt. Dan. xij. **Q**ui ad iusticiā erudiunt multos fulgebunt
q̄m̄ stelle in perpetuas eternitates. **M**erito anime eorū fulgent in ce
lis quorū doctrina fult in terris **vnde de ipsīs canit ecclesia. I**sti
sunt quos elegit dominus in caritate nō ficta et dedit eis domin⁹
gloriā sempiternā quorū doctrina fulget ecclesia vt sol et luna. **Q**ui
di o xp̄iane si nō potes fulgere per doctrinā alios informādo ful
fulgeas sal

geas saltem per bonā vitā alios edificando ⁊ venies ad lucē eter-
nam **Jo. viij.** Dicit dñs Qui sequitur me non ambulat in tenebris
⁊ habebit lucē vite. **Quarto** mō dicunt esse pñcipes ratione iu-
dicialis equitatis qz mundū cum chřsto iudicaturi erūt. **ad pñci-**
pes spectat iuste iudicare ⁊ certe apostoli cū chřsto iuste iudica-
bunt **ysa. 32.** Ecce in iusticia regnabit rex ⁊ pñcipes in iudicio pñ-
erunt hoc erit in nouissimo die qñ apostoli cū chřsto iudicabunt
sicut pñmissum est **Matth. xix.** Amē dico vobis qd vos qui reliquistis
omnia ⁊ secuti estis me in regeneratione cū sederit fili⁹ homi-
nis i sede maiestatis sue. Sedebitis ⁊ vos sup sedes xij. iud. xij. tri-
bus israhel. **Consulo** tibi o homo vt honores aplos in hoc mun-
do vt ipñ te adiuuent in tremendo iudicō. **Cōsuetudo** est in mūdo
qñ aliquis homo debet astare corā iudice tunc debet sibi prouidē
de bono aduocato. **hic** homines chřstiani cogitātes de futuro iu-
dicio solent eligere apostolos ⁊ illos specialiter honorare ieiunjs
oblationibus orationib⁹ vt eoz meritis euadāt eternā penā. cer-
te hodie isti duo apostoli fuerunt sub Nerone iniuste iudicati ad
mortem temporalem quia petrus crucifixus Paulus decollatus
⁊ in futuro iudicio cum deo iudicabunt. **Nerone** iuste ad mortem
eternā **Sap. v.** Stabūt iusti in magna cōstantia aduersus eos qui
se angustiauerūt ⁊ q abstu. la. eoz. **O** qñ horribiliter timebunt ma-
li qñ bonos quos hic turbauerūt deriserūt occiderūt in tāto ho-
nore sedentes cū xpo videbūt vt sniaz a xpo pferendā approbent
qñ peccata eoz toto mūdo manifesta erūt qñ demones eos accu-
sabunt qñ mūdus ardebit infern⁹ patebit qñ null⁹ sanct⁹ nec etiā
beata vgo pro eis orabit qñ nō poterunt effugere nec emendā pro-
mittere nec aliquā graciā inuenire nec iudicē aliq mō lenire. **Co-**
gita miser pēcor de illo tremēdo iudicio ⁊ emendā statū tuū ⁊ age
pniaz ⁊ inuenies grām. tā graue ⁊ intolerabile erit pēcorib⁹ in il-
lo iudicio cū peccatis apparere ⁊ faciē iudicis videre qñ illo tēpe
libenti⁹ essent in inferno qñ cū tanto metu ⁊ tremore ⁊ confusione
astare in illo iudicio **vnde Job** petit in pñona peccatoris v. **Quis**
mibi hoc tribuat vt in inferno ptegas me **ie. vsqz** in quo recorde-
ris mei. **ideo** sanct⁹ **ppheta** orat **Nō** intres in iudicō cū seruo tuo
qz nō iusti. in ospe. tuo o. v. **Rogem⁹** dñm vt meritis hoz aploz
fiat nobis tūc ppici⁹ ⁊ pducatur nos ad regnū celoz **Amen**

De sancto Paulo apostolo. Sermo

Sol in aspectu annuncians in exitu vas admirabile opus
excelsi. **Ecc. xliij.** qz de beato Paulo catat ecclesia. O glo
riosum lumen omniu ecclesiarz sole splētidiu. et christus
de ipso dicit **Vas electionis est mihi iste vt por. nomē meū co. gē.**
et si. isrl. ideo xbum illud in quo fit mentio de sole et vase. **Cōgrue**
de sancto paulo exponit. **Et cōmendatur hic sanctus Paulus a**
quatuor. **Primo** a vite eminentia ibi cū dicit sol. **Secdo** a doctrine
sufficiētia cū dicit in aspectu annuncians. **Ille** sufficiēter docet
qui in aspectu annunciat qui hoc qd voce pōicat exēplo ostendit.
Tercio cōmendat a passionis meritozic sustinētia cū dicit In exitu
vas admirabile. **Quarto** a glorie excellētia ibi opus excelsi. **Nō**
q in sole inueniunt qtuor. s. **Situs** sublimitas. **motus** velocitas.
Splēdozis luminositas. **caloris** causalitas. **propter** hec qtuor bea
tus paulus oparat soli. **pmo** qz habuit vite sublimitatē sancte vi
uendo. **Secdo** qz habuit motus velocitatē. multas terras p salu
te animaz trāscurrendo. **Tercio** qz splēdozē habuit lumē doctri
ne alijs infundendo. **Quarto** qz habuit calozē in caritate dei et p
ximi feruendo. **Cpmo** oparatur soli qz vite habuit sublimitatem
sancte viuendo. **Ecc. 26.** **Sicut** sol oriens mundo in altissimis dei
sic mulieris bone spēs in ornamentū domus sue. **Cōgrua** compa
ratio mulier bona et pulcra ornat domū sic et beatus Paulus p
ouerfationis sanctitatē tanqz sol ornavit domū ecclesie siue mun
dum. **Sol** nāqz materialis in altis fulgēs ornat terrā. sic beatus
paulus p sublimitatē ouerfationis ornavit ecclesiā. **sicut** eniz sol
quādo est in alio emisperio terra nostre habitationis obscuratur.
et quādo ad nostrū emisperiū reuertit terra illustrat et ornat. sic
reuera qn beatus paulus fuit in emisperio iudaice infidelitatis ec
clesia multas psecutōes ab eo sustinuit. qn xpo declinauit ad nřz
emisperiū et fidē recepit. **ecc p ipm** multipliciter ē illustrata. **audi** qd
de ipso cū adhuc eēt infidelis **legit Act. ix.** **Saulus** adhuc spirans
minaz et ce. in disci. dñi abi. ad pncipem sa. pe. ab. e. eplā in da
mascū ad syna. vt si qd huiusmōi vie viros iue. vinc. pdu. in iherl
Nō qz grauit ipugnauit ecclm nō solū minas s et mortē discipul
xpi i ferre conabat. **nō** vocat ad pncipē sacerdotū accessit nō ius
sus vltro se ad psequendū xpianos igessit. **nō** solū viros s et mul

lieres persecutus fuit. **I**stud ipse post ouersionem suam conqueritur et
 deslet dicens. **Gal. i.** Audistis enim ouersionem meam aliquam in iuda
 ismo quoniam super modum persequabar ecclesiam dei et impugnabam illam.
Ecce quales persecutiones sustinuit ecclesia ab eo cum esset infu
 delis. postquam autem fidem recepit per conuersationis sanctitatem
 et sublinem dei gratiam est ecclesia per eum multipliciter consola
 ta unde legitur **Actu. ix.** et statim postquam baptizatus fuit mansit
 cum discipulis qui habitabant damasce per dies aliquot. et conti
 nuo ingressus in synagogas predicabat dominum ihesum affirmans
 quoniam hic est filius dei. **T**erte tunc sol oriebatur in altissimis. tunc
 illustrauit ecclesiam quam prius impugnauerat. tunc confundebat
 indeos quos prius persequauerat. tunc detestabatur statum in quo
 prius fuerat. tunc ad voluntatem dei implendam se preparabat.
Propter quod ipse dicit **Gal. primo caplo.** Cum placuit ei qui me segre
 gavit ex utero matris mee et vocauit per gratiam suam ut reuelaret
 filium suum in me ut euangelisarem illum in gentibus. continuo non
 ad quietem carni et sanguini. **O** peccator accipe validum exemplum
 conuersionis a sancto paulo et noli desperare age penitentiam et inue
 nies gratiam sicut beatus paulus post conuersionem inuenit gratiam
 et postquam venisti ad statum penitentie noli carni et sanguini adquies
 cere ut desideria carnis perficias. sed castiga corpus tuum et coge ser
 uire spiritui ne ulterius te ad peccatum pertrahat. **S**ecundo comparatur
 soli quia habuit motus velocitatem multas terras pro salute
 animarum discurrendo. **S**ol namque velociter mouetur ab oriente in
 occidentem. **Eccl. iij.** Velox est cursus solis conuertitur in giro celi
 et iterum recurrit in eundem locum uno die. certe velocitas solis mater
 alis valet ad salutem corporum sed velocitas huius solis spiritualis. scili
 cet sancti pauli valuit ad salutem animarum. **p** hoc enim quod multas terras
 circuiuit multos ad fidem ouertit. ipse enim dicit **Rom. xv.** Ab iherusalem per
 circuitum usque illiricum repleui euangelium christi adeo velociter mouebatur
 pro salute animarum quod nunc in iudea nunc in grecia nunc in roma predica
 uit euangelium christi et non solum in vita sed et in morte excitauit homines ad
 fidem. unde potest exponi de eo quod dicit **Eccl. i.** Orietur sol et occidit. et ad locum
 suum reuertitur. ibique renascens regirat. **et.** Terte sol iste. scilicet sanctus paulus
 oriebatur in sui ouersione tunc enim per gratiam incepit lucere. **O**ccidit in passi
 one quod tunc ab aspectibus hominum subtrahitur fuit ad locum suum reuertebatur.

in euolatione. qz tūc aīa eius ad locū in celo sibi paratū peruenit
ibiqz mundo renascens p miracula girabat per meridiē qñ p mi-
racula bonos ad caritatē inflāmauit. 7 fledebat ad aquilonē qñ
malos in malicia frigescentes p miracula circūiuit. 7 qz beatus
paulus velociter 7 multipliciter p salute animaz mouebat ideo
modo in celis quiescit 7 letat. **puer. xxi.** Vidisti virū velocem in
opere suo coram regibus stabit nec erit ante ignobiles. **Velox** fu-
it beatus paulus in ope. 7 velociter vocatus a deo. **uersus** fuit
velociter. post cōuersionē chriſtū publice pōitauit velociter ad gē-
tes cōuertendas se trāstulit. velociter post mortē ad celuz migra-
uit. ideo modo stat corā regibus. i. angelicis spiritibus cū quibus
eternaliter regnat nec erit ante ignobiles id ē demones. qz nihil cū
eis habz cōe. **Ne** tibi o peccator qui es piger in ope tuo piger es
ad cōfitendū qñ cōfessionē facis piger es ad satisfaciendū. **Au-**
di quid o tra te clamat sapiēs **puer. vi.** **U**sqz piger dormis sp.
in peccatis 7 qñ cōsurgēs de somno tuo paululū dormis. paulu-
lum dormitabis. paululū conseres manus tuas vt dormias 7 ve-
niet tibi vt viator. i. celeriter egestas. 7 pauperies quasi vir arma-
tus. i. adeo valida q nūqz in eternum euadere poteris. **Ille** dor-
mit qui peccatū cōmittit. ille dormitat qui frequēter peccat. **Ille**
cōserit manus vt dormiat qui manus ad bona opa non extendit
7 de peccatis satisfacere negligit. **isti** veniet egestas infernalis mi-
serie. velociter. i. pūsqz videre possit 7 adeo fortiter q nūqz euadē
potest. **Nis** scire qz velociter. qñ peccator moriē aīa eius citius
ad infernū ducit qz corp⁹ infrigidet pūa aīa sepelit in inferno qz
corpus sepeliri pōt in sepulchro vñ de peccatorib⁹ dicit **Job. zi.**
Ducūt in bonis dies suos 7 in pūcto ad infernum descendūt 7
de omnibus bonis suis tm habere nō poterunt q valeant emere
vnā guttā aque vñ legit **Lu. xvi.** De diuite epulone q rogabat
Abraham p vnā guttā aque 7 nō poterat impetrare. ideo roga-
uit qz cū q emeret nō habuit. **Iheu** qzta erit ibi penuria nūqz pau-
per aliquis in hoc mundo tantam penuriā sustinuit qz tam dāna-
ti in inferno sustinebunt. **Tanta** penuria erit ibi q non poterunt
habere vnā guttā aque ideo cruciabuntur siti. non poterunt
habere micam panis. ideo cruciabuntur fame. **Nō** habebunt ve-
stimentuz iō cruciabunt frigore. **Non** habebunt aliquod refrige-

nū ideo cruciabunt igni
velociter penitentiā q esto
impetant sūm veniet tibi
lēsis nūqz abundantia
paulus nūc fuit in opere
puer. **Tercio** oparati
dne alij infundēdo vñ
suis al. sancte paula qui
no potest de ipso exponi
na respicit q gloria domi
salicet sanctus Paulus
sine personarum acceptio
7 insipientibus euangelium
Grecis ac barbaris sapiē
illuminat per doctrinā q
dnam dei. ideo dicit Gloria
7 qm multos illuminat per
doctrinā quā bonis scriptis
venerit 7 quito doctrina eius
peccator fugans. vñ de ipse pe-
ccator tēdet. Audi o peccor
iō de facili erras 7 declinas
as in foueam damnationis
vis errare respice splendore
age penitentiā vt inuenias
centē **Rō. xxi.** Abiciam⁹ op
cata quibus anima excecatur
ducit ad vitam inueniat vt pe-
ccat. hec opera per dei gratia
m agito 7 induere arma luctu-
bus insistero vt possis in vi-
ter cedē recipiendo. **De** illis qui
vnt 7 tenebras viciozū abijci-
is deuoti vlabunt 7 clama-
qz peccauimus quia deū offer-
m⁹ **Sap. v.** vñ in plōna illoz

rui ideo cruciabunt ignis ardore. **N**is euadere hui⁹ penuriā age
 velociter penitentiā ⁊ esto velox ad bona opera. **puerbio.vi.** Si
 impiger fueris veniet tibi quasi fons. i. refrigeriū messis tua. i. ce-
 lestis fruct⁹ abundantia ⁊ egestas longe fugiet a te. ideo beatus
 paulus velox fuit in opere suo ⁊ ideo ad celestē messem colligendā
 puenit. **T**ercio oparatur soli qz splendorem habuit lumen do-
 ctrine alijs infundēdo vñ de ipso canit ecclesia **O** vere apostolicum
 fons al. sancte paule qui eter. solis splendore tene. gē. infudisti ⁊
 ideo potest de ipso exponi qd dicit **Eccl. xliij.** Sol illuminās p om-
 nia respexit. ⁊ gloria domini plenum est opus eius. Vere sol ille
 scilicet sanctus Paulus illuminans per omnia respexit. quādo
 sine personarum acceptione pauperibus ⁊ diuitibus. sapientibus
 ⁊ insipientibus euangelium pōicauit. ipse enim dicit **Roma. pmo.**
Grecis ac barbaris sapientib⁹ ⁊ insipientib⁹ debitor scs. sū. multos
 illuminauit per doctrinā que de ore eius pcessit ⁊ hoc fecit p gra-
 ciam dei. ideo dicit **Gloria domini plena est opus eius.** Confide-
 ra qm multos illuminauit per doctrinā que ex ore ei⁹ pcessit ⁊ per
 doctrinā quā bonis scriptis reliquit. Quid enī sunt peccatores nisi
 tenebre ⁊ quid doctrina eius nisi lux mētes illuminās ⁊ tenebras
 peccatoz fugans. vnde ipse peccatozib⁹ ouersis dicit **Eph. v.** Eras-
 tis aliqui tēbre. Audi o peccoz qm diu es in peccis in tēbris manes ⁊
 iō de facili erras ⁊ declinas de via celestī patrie. de facili cadē po-
 tes in foueam damnationis perpetue. Si non vis damnari si non
 vis errare respice splendore hui⁹ solis. i. doctrinā sancti Pauli et
 age penitentiā vt inuenias viā que ducit ad patriā. Audi ipm di-
 centē **Rō. xij.** Abijciam⁹ opa tenebrar⁹ x. Opa tenebrar⁹ sūt pec-
 cata quibus anima excecatur ne deum suū agnoscat ne viam que
 ducit ad vitam inueniat vt per deū que ducunt ad mortem in-
 cedat. hec opera per dei gratiam debes abijcere veram penitentī-
 am agēdo ⁊ induere arma lucis. i. virtutibus te armare bonis ope-
 ribus insistendo vt possis in die iudicij honeste ambulare eternā
 mercedē recipiendo. Ne illis qui lumen huius doctrine contem-
 nunt ⁊ tenebras viciozū abijcere nolunt tales ad eternas tene-
 bras deducti vlulabunt ⁊ clamabūt dicētes Ne ve ve nobis mise-
 ris qz peccauimus quia deū offendimus qz salutarē doctrinā cō-
 tēpim⁹ **Sap. v.** dñ in psona illoz q sūt in inferno. Errauim⁹ a via

veritatis et lumē iusticie nō luxit nobis. et sol intelligētie nō ē ort⁹
nobis. lassati sumus in via iniquitatis et perditionis et ambula-
uimus vias difficiles viam domini ignorauim⁹. quicūq; hunc la-
metabilem clamorem inferni vult vitare debet splendorem huius
solis. i. doctrinam sancti Pauli respicere qui nō solum verbis sed
etiam exemplis docet vt penitentiam agamus et voluntatē dei fa-
ciamus. Cum enim a domino vocaretur ad penitentiā statim ex-
hibuit se ad obediendum dicens. Domine quid me vis facere q. d.
Ademptus feci s̄m meam voluntatē. de cetero faciam tuā volunta-
tem quicquid preceperis hoc faciā. Iheu pauci hodie tales inueni-
untur qui se totaliter offerant ad dei voluntatē faciendam. Multi
veniunt ad confessionē et quādo sacerdos imponit eis penitentiā
s̄m dei voluntatē nolunt eam acceptare. Sed oportet q; sacerdos
imponat eis penitentiā s̄m p̄p̄iā voluntatē. isti etiā dicunt cū
beato Paulo. Dñe quid me vis facere. s̄ dicunt istud et nō aliud
volo facere. s̄ certe q; nolunt emendare in mūdo illud luent i pur-
gatorio. **Q**uarto oparatur soli q̄a habuit calorem in caritate
dei et p̄mi feruendo. Quis potest exprimere caritatem quā ha-
buit beatus Paulus qui non solum in se caritatem habuit s̄ etiā
alios ad caritatem inflāmauit vnde de ipso exponitur qd̄ dicitur
Eccle. xliij. Tripliciter sol exurens montes et radios igneos exis-
flans et refulgens radijs suis obcecat oculos. Certe beatus pau-
lus tripliciter exussit montes qñ p̄latos v̄bis exemplis scripti. ad
caritatem hortabatur. radios igneos exussit quando ad cari-
tatem inferiores inuitauit et per huiusmodi radios oculos exce-
cauit quando oculos carnalium hominū per doctrinam carita-
tis clausit ne vana viderent ne concupiscibilia mundi amarent.
ne transitorijs inhererent bonum est talibus oculis cazere. **Matth.**
xvij. Si oculus tuus scanda. te. i. ad peccatuz pertrahat. erue eū
et proijce abs te. Ille oculos spūaliē eruit q̄ eos custodit ne aliq̄o
quod contra salutem anime possit esse videāt. Vis o homo illu-
minari interius fac s̄m consilium Pauli qui dicit **Eph. v.** Surge
qui dormis supple in peccatis et ex. a mor. per veram contritionē
et illuminabit tibi christus per gracie et caritatis infusionem. cer-
te beatus paulus a peccatis surrexit et ideo a christo per caritatē
et graciā inflāmat⁹ fuit. Audi quātum feruorē caritatis ha-

huiusmodi nō dicit **Rō. vi.**
neq; angustia archangel
q; instantis futura ne
caritatis nō ē in chris
dei p̄m p̄ eo sustiner
it. **Legit** **quod** **adu. xxiij.**
tam p̄tera nomine. **Agal**
eis. **Quo** cū zona all
gum et cū rogaret a fi
quo facitis flentes et aff
p̄tia mori in iherusalē po
tiam vicem reddet christ
re beatus Paulus xpo vi
ligatus est. in Roma de
qui cū patre et sancto spū

In diuisione
Ofringite vitulos
raitate mōdēs ter
dei vobis illam in p
Num. xxiij. hodie in ecclesi
sol forte diuideret sibi terrā
p̄tis aliq̄ apostolorū legi
sunt p̄icationis. ideo v̄bis
apostolorū et tangunt tria
ap̄lorū vtilitas cū dicit cōfr
rūt vt gētā ab idolatria ad
stolorū p̄ terras diuideret
pos. al. et illi nō compulsi s̄ sp
us diuisionis. ibi quā diuise
ap̄li p̄ mundi ad p̄dicandū
creaturas ab incredulis di
uas p̄cēm a deo diuinas de
diuinitis mōdēs p̄p̄icari. q̄
los pacificari. p̄mo diuini
os et demōstrarēt. ad h̄ ei v̄
tos ab iūcē diuideret v̄n d̄ o

buit. ipse nanq; dicit **Rō. viij.** Certus sum q̄ neq; mors. neq; vita. neq; angeli. neq; archangeli. neq; principatus. neq; potestates. neq; instantia. neq; futura. neq; aliqua creatura nos separare pōt a caritate dei que ē in christo ihesu. **Tantā** enī caritatem habuit ad deū q̄ mortē p̄ eo sustineret toto corde occupavit et tandē sustinuit. **Legit** siquidē **Actu. xxiij.** Cū paulus vellet ire iherosolimā quidam ppheta nomine Agabus tulit zonā pauli et prophetavit dicens. **Viz** istū cū zona alligabūt in iherusalē et tradēt in manus gentium et cū rogaret a fidelibus vt nō iret in iherusalem. **Respondit.** Quid facitis flentes et affligētes animā meā. ego nō solū alligari ē etiā mori in iherusalē paratus sum. propter nomē dñi ihesu. **Dei** bitam vicem reddit christo qui p̄ eo ligat⁹ et occisus fuit. **ideoq;** vt beatus Paulus xp̄o vicē possibilitatis sue repēderet. in iherlm ligatus est. **in** Roma decollatus fuit p̄ nomine domini ihu xp̄i qui cū patre et sanctospū viuit et regnat in secula seculorū. Amen.

In diuisione Apostolorum. Sermo

Qonfringite vitulos et statuas cōminuite atq; oīa excelsa vastate mūdātes terrā et omnes habitātes in ea. **Ego** ei dedi vobis illam in possessionē quā diuidetis vobis sorte **Num. xxxij.** **Hodie** in ecclesia agit diuisiō apostolorū et q; apostoli sorte diuiserūt sibi terras in quib⁹ p̄dicauerūt scdm q̄ in lev gēdis aliq; apostolorū legit q̄ talis ap̄lus talē terram accepit in sorte p̄dicationis. **ideo** h̄būm propositum exponi pōt de diuisione apostolorū et tangunt tria in h̄bis p̄missis. **p̄mo** tangit diuisionis ap̄lorū utilitas cū dicit cōfringite vitulos iē. **Ad** h̄ enī diuisi fuerūt vt gētes ab idolatria ad cultū dei reuocarēt. **Scdo** tāgit apostolorū p̄ terras diuisorū auctas. cum addit ego enī dedi vobis in pos. al. s. vt illi nō corporalē s̄ spūaliē dominemini. **Tercio** tāgit q̄litas diuisionis. ibi quā diuidetis vobis sorte. **Qd** q̄ diuisi sunt ap̄li p̄ mundū ad predicandū h̄būm dei prop̄ quatuor. **p̄mo** vt credituros ab incredulis diuidendos eē demonstrarent. **Scdo** vt aīas p̄ peccm a deo diuisas deo recōciliarēt. **3o** vt gētib⁹ p̄ mūdum diuisis meli⁹ fidē p̄dicarēt. **q̄rto** vt hoīes p̄ discordiā ab inuicē diuisos pacificarēt. **p̄mo** diuisi sūt vt credituros ab incredul⁹ diuidēdos eē demonstrarēt. **ad** h̄ ei veit xp̄s i mundū vt hoīes i malo cōfēdātos ab inuicē diuidēt vñ dī de eo **Osee. ij.** ip̄e int̄ fr̄es diuidet. **vē**

inter fratres diuisit qm apostolos qui dicuntur frs abinuicē diui-
dendo per vniuersum orbem misit et hoc utiq; ppter hoc vt per il-
lam diuisionē ostenderetur diuisio que deberet fieri inter credulos
et incredulos. unde dñs **Lu. xij.** Putatis qz veni pacē mittere in
terram nō dico vobis s; separatiōez. Erunt eniz ex hoc quinq; in
domo vna diuisi. tres in duo. et duo in tres diuidētur. pater in fili-
um et filius in patrē. mater in filiam et filia in matrē. socrus in nup-
suam et nurus in socrum suum. **Nota** qd est pax mala quā hoies
cōcordes sūt vt faciāt malum. hanc pacem christus destruxit et
apostolos vt huiusmodi pacem destruerēt misit. Ad lraz **Cōtingit**
qd quādo apostoli p̄dicabāt fidem per mūdum. diuisio facta fuit
inter homines inter patrem et filium matrē et filiam. qz interdum
recepit pater fidem et filius nō recepit et filia et econuerso. **Ista** di-
uisio p̄figurata est. **Gen. ij.** vbi legit qd terra erat inanis et va. et te-
erāt sup faciē abissi. i. cordis hūani qd inscrutabile est istar abissi
et spiritus domini ferebat sup aquas. dixit deus fiat lux. et facta ē
lux. viditq; deus lucē qd esset bona et diuisit lucē a tenebris. appel-
lauitq; lucem diem et tenebras noctem. **Terra** ista significat pplz
gentiū qui p̄usq; fidem xpi reciperet erat inanis et vacuus prop̄
diuine gracie carētiā et tenebrosus ppter multiplicē culpā. **Et** qz
erat inanis indigebat repleti et qz tenebrosus indigebat illumina-
ri ideo spiritus dñi ferebat sup aquas. i. predicabat dari in aq̄s
baptismi per quē cor vacuuz repleret et tenebrosus cor illumina-
retur. **Sap. i.** Spiritus dñi repleuit oz. ter. et hoc qd cōtinet. i. sp̄s
qui regit oia. scīaz habz vocis qz cor illuminat vt hō sciat p̄fiteri
fidem. **Secdo** diuisi sunt vt aīas per peccatū a deo diuisas reco-
ciliarent. **p̄s.** Diuide linguas eoz. qm vidi iniquitatē et cōtradicti-
onem in ciuitate. **Ista** verba hoc modo p̄nt exponi vt sint vba p̄-
phete orantis deum vt diuidat apostolos per munduz propter h
qz mūdus ab eo diuisus est p peccatū et est sensus. **O** dñe diuide
linguas eoz. i. aploz vt per totū munduz sonare possint qm vidi
iniquitatē et cōtradictiōez in ciuitate. i. in mūdo in quo est iniqui-
tas p quā aīa a deo diuidit et cōtradictō p quā p̄ceptum dei con-
temnitur **Iniquitas** enī diuidit aīam a deo. **ysa. lix.** Iniquitates vest-
stre diuiserūt inter vos et deū vestrū et peccata vestra abscondi tūt
faciem eius a vobis ne exaudiret. **O** qd periculosa est ista diuisio

q̄ aīa

qua aīa diuiditur a suo
ab amicis et mīser p̄ccor
iturus in peregrinatio-
nem parū et amicorū. **Be-**
in potius delectat **Be-**
et q̄d anima diuina
reueratur et multiplic-
at illud p̄figuratiū el-
hos legit diuisi sunt. **Al-**
captiuatus fuit ab hol-
liberavit loth **Historia**
ficat peccatorem qui a
pater multarū gentium
credentium **Tunc** loth
per peccatū separatur
illaqueatur a demonib;
per graciā suā peccatō
veritatis reuocatur. **Sec-**
tatum est **Luce. xij.** In fili-
re lon. et ibi dñs suā
patre diuidit accipe pecca-
tū in regione lon. qm
dissipat substantiā suā q
cipit egere nō in reb; s;
fideliter s; inuisibiliter hāc
enī se diuinitē eē si auz vel
mos et possessiones. ideo
qz diues et locupletatus
miserabilis et pauper et ce-
rum ignitū et pbatū vt lo-
caritas quā qui hz diues
quid vñe recessi. lō. despicu-
sisti et ego p p̄ccm diuisus
solaris. p̄dora qd vñe des-
pione a deo despicit qz interi-
no q̄uis tribulationē sustine-

qua aia diuiditur a suo creatore. Multi plorant hic q̄ diuiduntur
ab amicis h̄ miser peccor letat̄ in hoc q̄ diuidit̄ a deo. Si aliquis
iturus ē in peregrinationē plorat ⁊ tristat̄ q̄ ad modicū tēpus de
serit patriā ⁊ amicos. h̄ peccator q̄n peregrinat̄ a deo letatur quia
in peccatis delectat̄. **H**eu q̄ horribilis ē diuisio ⁊ peregrinatio. cer
te quādo anima diuiditur a deo ab hostibus captiuat̄ in v̄tutib⁹
depauperatur ⁊ multipliciter tribulat̄ p̄mo ab hostibus captiua
tur illud prefiguratū est **Gene. xij.** In Loth ⁊ Abraham de quib⁹
legit̄ diuisi sum. Alterutq̄ a fratre suo ⁊ post istā diuisionē loth
captiuatus fuit ab hostibus. Abraham vero deuictis hostibus
liberauit loth **H**istoria patet Loth interpretat̄ declinans ⁊ signi
ficat peccatorem qui ad malum declinat Abraham interpretatur
pater multarū gentium ⁊ significat christum qui est pater omnīū
credentium Tunc loth diuiditur ab Abraham quando peccator
per peccatū separatur a christo tunc capitur ab hostibus quando
illaqueatur a demonibus tunc abraham liberat loth quādo xp̄s
per graciā suam peccatorem de potestate demonū eripit ⁊ ad viā
veritatis reducit. **S**ec̄do in v̄tutibus depauperatur Illud figur
atum est **Luce xv.** In filio prodigo qui a patre suo diuisus abiit i
re. lon. ⁊ ibi dis. s̄bam suā ⁊ cepit egere. **P** filiū istū prodigū qui a
patre diuidit̄ accipe peccatorem qui a deo p̄ peccatū separat̄. Iste
vadit in regionē lon. q̄n dimittit peccatū p̄ qd̄ a deo elongat̄ Ibi
dissipat substantiā suā q̄n v̄tutes q̄bus aia dicit̄ amittit ⁊ tūc in
cipit egere nō in reb⁹ h̄ in v̄tutibus nō in substantia h̄ in aia. nō vi
sibiliter h̄ inuisibiliter h̄c paupertatē peccator nō recognoscit. putat
eni se diuitē eē si auz vel argentum habet in arca si h̄z agros dor
mos ⁊ possessiones. ideo dñs arguit peccatorem **Epoē. iij.** Tu dicis
q̄ diues ⁊ locupletatus es ⁊ nullus egeas ⁊ nescis q̄ miser es ⁊
miserabilis ⁊ pauper ⁊ cecus ⁊ nudus. Suadeo tibi a me emē au
rum ignitū ⁊ pbatū vt locuples fias. Istud auz est pura ⁊ feruēt
caritas quā qui h̄z diues ē. **T**ercio multipliciter tribulat̄ **ps.** Ut
quid dñe recessi. lō. despicias i opoz. in tribu. q. d. q̄ a me dñe reces
sisti ⁊ ego p̄ peccm diuisus sum a te. iō p̄mittis tribulari me ⁊ non
solatis. pōdera qd̄ dñs despicias in tribulatione. peccor in tribula
tione a deo despiciē q̄ interiorē solationē nō recipit a deo Iust⁹
dō quib⁹ tribulationē sustineat nō tñ a deo despiciē q̄ a deo mul

triplicitē solat. **h. Cor. i.** Benedic⁹ deus ⁊ p̄f dñi n̄ri ihesu christi
pater misericor. **re. p3** ergo q̄ periculosa est diuisio qua aia diuidi
tur a deo. quia ex hoc captiuat. depauperatur. ⁊ tribulat. ⁊ quia
homines in mundo erāt a deo diuisi ⁊ ideo vt apostoli deo recōci
liarent homines. ⁊ cum eo recōuenirent. ideo apostoli p̄ mundū
diuisi sunt. vnde de ip̄is canit ecclesia. Duodecim iudices non ab
vno s̄ in vnū diuisi per orbem diuisos in vnū colligūt sic patet s̄m
p̄ncipale. **Tercio** diuisi sunt vt gentibus p̄ mundum diuisis me
lius fidem predicarent. Si enī simul ad predicandū iuissent omēs
regiones circuire non potuissent. ideo diuisi sunt vt plures regio
nes circuirent ⁊ pluribus predicare possent. vnde de eis pōt expo
ni illud qd̄ dicitur. **ij. Re. xviij.** Diuiserunt sibi regiones vt circu
frent eas. hoc utiq̄ fecerunt ad predicandū quia in omnē terrā ex
iuit sonus eorū. **re. p3** Preceptū enī eis erat a deo. **Mat. ultimo.** Eū
tes in mundū vniuersum p̄dicare euāgelium omni creature id est
omni generi hominū. s. diuitibus pauperibus nobilibus ⁊ ignobi
libus sapientibus ⁊ insipientibus. Qui enī p̄pter omnes homines
in mūdū venerat. ⁊ oēs hoīes saluari deſiderat ⁊ ap̄los ad p̄di
candū misit ⁊ gr̄az suā oībus impertiri cupit. **Rō. iij.** Justicia dei
ē p̄ fidei ihu xpi sup̄ oēs ⁊ in oēs q̄ credūt in eū. nō enī est distinctio
oēs enī peccauerūt ⁊ egerūt gr̄a dei. sic ergo ap̄li diuisi sūt vt gētib⁹
p̄ mundū diuisis meli⁹ fidei p̄dicarēt. vñ de ip̄is canit ecclesia. **xij.**
hi p̄ceres in plagis terre euāgelisantiū trinū ⁊ vnū. Merito ergo
honorādi sunt ap̄li q̄ p̄p̄ salutē aīaz per totū mundū discurrēt
fidei p̄dicauerūt p̄ q̄ fide mltos labores. multas otūclias. famē. si
tim. fatigatiōes. ⁊ mltā icōmoda ⁊ tandē mortē sustinuerūt. **Quarto**
diuisi sūt vt hoīes p̄ discordiā ab inuicē dīfos pacificarēt. añ xpi nā
q̄ incarnationē maxia discordia fuit in mūdō. gēs pugnavit cōtra
gentē. regnū aduersus regnū. fili⁹ cōtra p̄ez. sic absalon cōtra dā.
fr̄ cōtra fr̄ez. sic esau cōtra Jacob. ⁊ q̄i tot⁹ mūd⁹ p̄ discordiā diuis⁹
ē. sic p̄figuratū fuit **Gen. 27.** vbi dēz ē ad rebeccā. Due gētes i v.
tuo sūt ⁊ duo ppli. **re. p3** Duo isti ppli significāt iudeos ⁊ gētiles in
q̄s mltā p̄lia fuerūt añ xpi incarnationē. istos ap̄li pacificauerūt
q̄i eos ad vnitatē fidei vōuerūt ⁊ vinclo pacis ⁊ caritatis colliga
uerūt vt vnā fidei p̄uarēt ⁊ se mutuo diligerēt. vñ de ap̄lis d̄r. **Rō.
x.** Quomō predicabūt nisi mittant sic scriptū ē. **ysa. lij.** qm specios
fi pedes

si p̄f euāgelizantū
anglo in chisti incarn
ne cōfū rebata. ab a
xpianis nōt qui bell
sequit. i. i. c. post q̄
dicens in quop diuisio
vinclo pacis vñ vt i
concordiam nobis cō

De S

Auote domi

se q̄ in me an

uith rñ. Ter

magdalena cum qua

te demonū eruento q̄

facit in vobis premissa

laudabile p̄dicat. S.

p̄num ibi laudate p̄m

rantes in se. (Nō q̄ p̄m

galena quadrupliciter.

ro Sēdo ip̄i penitenti p̄

blit exculādo. Quarto i

co q̄ fecit misericordiā cu

o pla. rñ. p̄p̄ta et p̄p̄ta

ms vobis. Cōfōra mlt

p̄cis inuoluta fuerat ⁊

mlticordi vt priam a

cūllet in cā. vñ q̄ in infē

mlterit p̄ca in quibus n

eternalit ardebūt. Ita p̄

uā p̄niaz egit ⁊ cū deo et

alīs penitētib⁹ p̄t d̄r ill

sumpti q̄ nō defecerūt m

de⁹ oñit peccatorib⁹. Ioc

cata dimittit ⁊ p̄niaz agat

⁊ dissimulas peccata homi

ac mlticordia abutunt ⁊

¶ *¶* pedes euangelizantiū bonū euangelizantiū pacē. hec par fuit ab angelo in christi incarnatione nunciata ab ore xpī pmissa sanguine christi roborata. ab apostolis nunciata. ¶ heu hodie a multis xpīanis violat qui bella et discordiā inter se gerunt et se mutuo psequunt. iō ecclā postq̄ cecinit laudes apostolorū exclamat ad deū dicens in quorū diuisione collectū gregē custodias indiuisum et in vinculo pacis vnū vt in te sint sicut in patre tu es vn⁹. hanc pacē et concordiam nobis concedat qui p infinita secula regnat. Amē

De Sancta Maria magdalena. Sermo

Audate dominū deū nostrū qui nō deseruit sperantes in se et in me ancilla sua adimpleuit misericordiā suam. *Iu/ dith xij.* Verba ista congrue poterat dicere beata maria magdalena cum qua dominus misericordiē fecit ip̄am a potestate demonū eruendo et dimissis peccatis in sui gratiā recipiendo. et facit in hīs premissis duo beata maria magdalena. Primo deū laudabilē predicat. Scdo causam quare laudandus sit insinuat. p̄mum ibi laudate dñm deū nostrū. Scdm ibi qui nō deseruit sperantes in se. Nō q̄ dñs fecit misericordiā cum beata maria magdalena quadupliciter. p̄mo ipsaz peccantē ad penitentiā expectādo Scdo ipsi penitenti peccata condonādo. Tercio ipsam amicaliter excusādo. Quarto ip̄am eternaliter coronādo. ¶ Primo dico q̄ fecit misericordiā cum ea ip̄am peccatē ad p̄nā expectādo *psa. xxx.* p̄ptē expectat dñs vt misereat vñ et iō exaltabit parrens vobis. Cōsidera misericordiam dei in hac peccatrice multis p̄cīs inuoluta fuerat et diu in peccatis iacuerat et de⁹ adhuc ip̄az misericordiē vt p̄niam ageret expectabat. Certe si iusticiā suā exercuisset in eā. vti q̄ in infernū eā dimerisset. multi enī pauciora cōmiserūt p̄cā in quibus mortui sunt et p̄m iusticiā dei in inferno eternalit̄ ardebūt. Ista peccatrix maiora omisit et p̄ dei misericordiā p̄niaz egit et cū deo eternaliter in celis gaudebit. vñ ip̄a cum alijs penitētib⁹ pōt dñe illō *Tre. iij.* Misericordie dñi qz nō sumus cōsumpti qz nō defecerūt miseratōes ei⁹. Ista misericordiāz adhuc de⁹ oñdit peccatorib⁹. Ideo nanqz peccātes nō statim punit vt peccata dimittāt et p̄niaz agāt *Sap. xi.* Miserēis omniū qz oia potes et dissimulas peccata hominū p̄pter penitentiā. Sed heu multi hac misericordia abutunt̄ et temp⁹ cōcessum eis ad penitendū in

peccatis consumunt et penitentiam agere nolunt et per hoc graue iram
dei incurrunt. audiant tales illud Apostoli. Ro. ij. An diuicias bo
nitatis eius et patientie et longanimitatis contemnis. Ignoras quod beni
gnitas dei te ad penitentiam adducit. Im aut duriciam tuam et impe
nitentem cor thesaurisas tibi iram in die ire et reuelationis iusti iudicii
dei. Attende illa o peccator et accipe exemplum huius peccatricis et
age penitentiam et inuenies apud dominum misericordiam ut euades fu
turam iram dei sic patet primum. Secundo fecit misericordiam cum ea.
ipsi penitenti peccata condonando. Eccle. xvj. Quam magna miseri
cordia dei et propitiatio illius conuertentibus ad se. hanc magnam mise
ricordiam deus ostendit in hac peccatrice que ad deum per penite
tiam se conuertit. Misericordiam magnam deus ostendit ei qui vere pe
nitenti magna et multa peccata dimisit. Luc. vj. Remittuntur ei
peccata multa quia. hec est illa peccatrix de qua Marc. vj. demonia eiecta
fuisse testatur. Greg. Quia per vj. demonia nisi vniuersitas vicioz de
signatur. Maria ergo vj. demonia habuit. quia vniuersis vicijs plena fuit.
hec vj. demonia sunt vj. peccata mortalia que hanc essentialiter sunt in anima
tamen per quandam similitudinem dicitur hic demonia. et per diuersa peccata locorum
habe in diuersis partibus corporis. Demonio superbie regnat in capite. Consi
dera quod potenter ille demonio regnum suum possideat quod iam per totum fere mun
dum virorum et mulierum capita ornat. hic per peplos et alias abusiones
superbe et superflue ornatur. ysa. xliij. Eleuata sunt filie syon et ambu. ex.
col. Ad huius demoniorum instigamentum caput non tamen superbe ornatur sed
etiam superbe eleuatur. superbe portatur. et quod per omnibus dolentibus est Christus
corpus Christi et imaginem humilis crucifixi non humiliter sed superbe et mirabi
liter inclinatur. hic demonio per tempus regnauerat in capite huius peccatricis
sed postquam per peccatricis huius penitentiam de regno suo eiectus est ipsa ca
put quod prius superbe erexerat humiliter ad pedes Christi inclinauit et eos
lacrims rigatos capitis sui capillis terxit. Demonio luxurie regnat
in oculis sicut patet in danto qui vidit bersabee lauante se statim in
amorem illius arsit et adulterium cum ea commisit. ideo dicitur Job. xxxi. Per
pigi sedus cum oculis meis. et. Considera quod potenter ille demonio regnum
suum possideat quod oculos virorum in mulieres et mulierum in viros aperit. hic
demonio in oculis huius peccatricis regnauerat per tempus sed per eius eiectus est demonio
ille de regno suo per penitentiam huius peccatricis ipsa ut claspaz oculis penetrata
diluet lacrimas sudoris. Demonio gula regnat in ore per Luce. xvi. In

diuitie epu

diuitie epu qui epu
repperit et propterea p
valuit imitari. Cōsi
derat seruos in mudo
erat digno ab
as prope regnauit et p
huius peccatricis ipsa v
calata est. Demon au
In diuitie qui volebat
Stulte hac nocte a
Considera quod potenter
ad minorem ois suorum
diuitibus huius peccatricis
penitentiam huius peccatricis
omni lauit. Demon
In viro qui erat clau
et portabat ad portam
possideat. Multi sunt qui
ecclesiis in diebus sacris
instigantur vir inuocant
nunt ad portam templi et ibi
monus hic demonio per tempus
quod eiectus est de regno su
periorum penetrata dilue
Demonio ire regnat in fe
patet in Cayn qui in
iij. Considera quod potenter
vniuersi huius alijs anno p
quod vir ois de ciuitate p
tempus regnauerat in felle
tentia huius peccatricis
dilueret suam penitentiam
regnat in corde sic per
cor ut traideret cum inuas
demonio ille regnum suum posside
at. Nemo iam ammentat quod

diuise epulone qui epulabatur quidam splē. et pauperē lasarū nolebat
 respicere et propterea pro morte opulsus ē unā guttā a qua petere nec
 valuit impetrare. **Cōsidera** quā potentē demō ille regnū suū possideat
 at. ita fere oēs in mūdo vacāt gule pauci studēt abstinentie. gula ex
 ercet cū gaudio. abstinentia agit cū tedio. **Hic** demō in ore huius peccat
 cis ptepe regnauit et postquā eiectus ē demō ille de regno suo per penitentiā
 huius peccatricis. ipsa ut culpā ore perpetrātā dilueret pedes dñi os
 culata ē. **Demon** auaricie regnat in manib⁹ sicut patet **Luc. xij**
In diuise qui volebat destruere orea et maiora edificare cui dñs
 ē **Stulte** hac nocte animā tuā repetēt a te quā aut parasti cui⁹ erūt.
Considera quā potentē demō ille regnū possideat a maiore enī usque
 ad minore oēs studēt auaricie. **Hic** demon per tpe in manib⁹ et per
 dib⁹ huius peccatricis regnauerat et postquā eiectus ē de regno suo. scilicet per
 penitentiā huius peccatricis ut culpā perpetrātā dilueret man⁹ et pedes
 dñi lauit. **Demon** acidoie regnat in pedib⁹ sicut patet **Actu. iij.**
In viro qui erat claud⁹ ex utero mātis sue de quo legit⁹ quod baiulabat
 et ponebat ad portā tēpli. **Cōsidera** quā potentē demō ille regnū suū
 possideat **Multi** sunt qui per totā septimanā nūquā mouēt pedes ad
 ecclesiā in diebus sacris vix baiulant. scilicet aliorū exhortatione vel cō
 suetudine vix inducunt ut vadāt ad ecclesiā et tūc venientes vix ve
 niunt ad portā tēpli et ibi sedētes pl⁹ vacāt collationib⁹ quā oratio
 nib⁹. **Hic** demō per tpe huius peccatricis in pedib⁹ regnauit et post
 quā eiectus ē de regno suo per penitentiā huius peccatricis ut culpam
 pedib⁹ perpetrātā dilueret ad xpm accessit et sec⁹ pedes ei⁹ stetit. **Demon**
 ire regnat in felle quod ē amar⁹ quia ira ē amaritudo animi. sicut
 patet in **Cayn** qui in amaritudine animi sui frēm suū occidit. **Cōn**
iii. **Cōsidera** quā potēter demon iste regnū suū possideat quia iam ad
 unū dñū aliq⁹s adeo puocat ad irā et amaricat⁹ oīa primū suū
 quod vix oēs de ciuitate pñt eū reconciliare cū pxio suo **Hic** demō per
 tpe regnauerat in felle huius peccatricis et postquā eiectus fuit per peni
 tentiā huius peccatricis ut ipsa culpā amaritudine sue ire perpetrātā
 dilueret suauī pxiōso vnguēto pedes dñi vixit. **Demon** inuidie
 regnat in corde sicut patet in **Juda** de quo legit⁹ **Jo. xij.** Misit dyabol⁹ in
 cor ut traderet eū iudas symonis scariothis. **Cōsidera** quā potentē
 demō ille regnū suū possideat quia ita null⁹ prosperat quā ali⁹ ei inuide
 at. **Nō** iā commendat quā ali⁹ ei detrahat **Hic** demon per tpe in corde

huius peccatriciis regnauit. ipsa ut culpa in uoluntate perpe. di. corde xpi dilexit. **vi.** de ea dixit xps **Luce. vii.** Remittunt ei peccata multa. qz di. mul. sic patet p m pncipale. **Tercio** fecit misericordiam cum ea ipsam amabiliter excusando. **vi.** ipsa grās agendo dicit in ps. **Audiuit dñs et misertus est mei fact⁹ ē adiutor meus.** certe domi nus audiuit eā sepius inculari. et fact⁹ est adiutor eius ipaz semp excusando. **Sz** nō q in pñtia dñi ter fuit accusata et p m h dñs ter eā excusauit. pmo **Symon phariseus** in corde inculauit eam de uite immūdia. **Luc. vii.** Cū ipsa tāgeret xpm videns pharise⁹ qui inuitauerat eū ait intra se d. **h** cēt ppha sciret utiqz q et qñs cēt mulier q tangit eū qz peccatrix ē. **ibi** excusat eā xps ostendens eū mendacē qz plura bō opa circa eū fuit opata qz multū dilexit et iō veniā peccatoz pmeruit. **Secdo** soror eius **Martha** inculauit eā de pigritia. **Lu. x.** Dñe nō est tibi cure q soror mea reliquit me so. ministrare q. d. pigritiā fouet et iō apd te sedet et ocio vacat iō xps excusauit eam nō ociose s; vtiliter sedentē. ostendo eius cō temptationē ministerio marthe pferendā dicens. **Martha martha sollicita es et turbaris. erga plurima porro vnū est necessariū** **Maria** optimā ptē elegit q nō auferet ab ea in eternū. **Tercio** iudas inculauit eā de stulticia. **Jo. xii.** **Maria** accepit librā nardi. ac. et sequit. **Dixit ergo iudas.** qre hoc vnguentū nō vendit pl⁹ qz tricēti. denarijs et datū ē egenis. **ibi** xps excusauit eā ipsi⁹ sapiāz emendā do. d. **Quid molesti estis huic mulieri** s; enī faciens puenit vngē corp⁹ meū in sepulturā. sic pz terciū pncipale. **Quarto** fecit cum ea misericordiā ipaz eternaliter coronādo. **ysa. xxx.** **Plorās neq/ quā plorabis miserans miserebit tui.** certe bñā maria magdalena in statu hui⁹ miserie sepi⁹ plorauit vtoelz cū pedes ihu cū lacrimis rigaret. cū fr ei⁹ lazarus mortu⁹ eēt. cū xps in cruce pēderet. cū xps in sepulcro qreret. s; deinceps nūqz plorabit qz de⁹ iustus ē dādo ei coronā p cinere. oleū gaudiū p luctu. et palliū laudis p spū mero ris. **ysa. lxi.** **vi.** ipsa poterat dñe illd ps. **Misericordia tua dñe sub. me oibus diebus vite mee et vt inhabitē in domo dñi oibus dieb⁹ vite mee.** **vi.** oib⁹ qui ad honore dei plorant h tpaliter dat in celo gaudiū eēnaliter. **puer. xxxi.** **Date ficerā lugētib⁹ et vi. xē.** bibāt et obli. egest. sue et do. sui si re. apli⁹. **h** pseque de gaudijs celi si plz ad q gaudia nos poucat q sine fi. vi. et regnat. **Amen.**

Defed

De sancto
Orbis bibere
sancti apli Jac
ho gaudia sub
q aculeo xpm per
coram aliis a sinistra
mihi dicit. Ne quis q
bitus sum q. d. p m
et potestis nisi p mag
po bibetur sum In q
et sustinentia passion
pñia ibi potestis biber
Nota qz ē calix qntup
lacionis. sacramentalis
lis amaritudinis. (P
Jer. vi. Calix a
nem terrā de vino cuius
significat tentationē dy
et delectabile ptenet et
viciū esse in manu dñi qz
millis a deo sicut patet in
accipiet a deo. Ihu cali
terat s; quidā nō accipit
ho nō resistit sicut illi q
pñt figurati sūt Jer. xxx
bicup cūos plenos vino
runt nō bibent vinū. h
stos qui excellant vitā ag
sua pñte est vix velut a
nozie delectationis. Ecce
in tua pñte ē rix velis a
qz si acceperis et biberis a
Isti dō q recipiūt calice
cerna pharaonis cū eēt in
deham coram me vitem in
caulatin in gemas q pol

De sancto Jacobo Sermo.

Potestis bibere calicē quē ego bibiturus sum Mat. xx. Cū
 sancti apli Jacob⁹ ⁊ Johānes desiderarent venire ad cele
 stia gaudia submiserūt matrē vt p eis incederet ad xp̄z
 q̄ accessit ad xp̄m petēs ⁊ d. Dic vt sedeāt hi duo filij mei vnus a
 dextrā alius a sinistrā tuā in regno tuo tūc xp̄us nō matri s̄ filijs
 rñdit dicēs. Nescitis quā petatis potestis bibere calicē quē ego bi
 biturus sum q. d. p magnis petitis s̄ ad magna premia puenire
 nō potestis nisi p magnos labores. potestis ergo bibere calicē quē
 ego bibitur⁹ sum In quib⁹ vbis xp̄us duo facit. pmo hortat eos
 ad sustinentiā passionū Scdo pponit se eis in exēplū imitatiois
 p̄mū ibi potestis bibere calicē Scdm ibi quē ego bibitur⁹ sum. **C**
 Nota q̄ ē calix q̄ntuplex. s. dyabolice tentationis. trāsitorie tribu
 lationis. sacramentalis cōmunionis. celestis delectationis. inferna
 lis amaritudinis. **P**rimo dico q̄ ē calix dyabolice tentationis.
Jere. vi. Calix aureus babilonis in manu dñi inebriās om
 nem terrā de vino eius biberūt oēs gētes. Calix aure⁹ babilonis
 significat tentationē dyaboli qui tentando hominē aliqđ pulcrū
 ⁊ delectabile p̄tendit exterius vt facilius decipere possit Iste calix
 dicit̄ esse in manu dñi qz dyabol⁹ hominē temptare nō pōt nisi p
 missus a deo sicut patet in Job quē nō poterat tentare nisi p̄tēz
 accepisset a deo. Iste calicē dyabol⁹ ministrat hominib⁹ cuz eos
 tentat s̄ quidā nō accipiūt sicut illi qui tentationib⁹ resistūt. qdā
 nō resistūt sicut illi qui tentationib⁹ cōsentiūt. p̄mi qui nō reci
 piūt figurati sūt **Jere. xxxv.** vbi dicit̄ posui corā filiis dom⁹ rechab
 itaz cistos plenos vino ⁊ calices ⁊ dixi eis bibite vinū. qui dixe
 runt nō bibem⁹ vinū. Rechabite int̄pretāt̄ excelsi ⁊ significāt iu
 stos qui excelsam vitā agunt Istis cū calix tentationis offertur in
 sua p̄tate est vtz velint accipere s̄ respuūt qz timēt inebriari vino
 noxie delectationis. Ecce dyabol⁹ offert tibi calicē tentationis s̄
 in tua p̄tate ē vtz velis accipere vel respuere cōsulo q̄ nō accipias.
 qz si acceperis ⁊ biberis animā tuā veneno pestifero intorocabis.
 Isti dō q̄ recipiūt calicē hūc p̄figurati sūt **En. xl.** vbi legit̄ q̄ pin
 cerna pharaonis cū eēt in carcere vidit somniū qđ narrās ait vū
 debam coram me vitem in qua erant tres propagines crescere
 paulatim in gemmas ⁊ post flores vuas maturescere. calicemq̄

pharaonis in manu mea. tulit uas et expressit in calicem quem tenebas
et tradidit poculum pharaoni. **P**incerna pharaonis significat peccato-
rem qui pharaonem. i. diabolo die noctuque in peccatis seruit. **P**incer-
na posita in carcere significat peccatorem constitutum in carne **coram isto**
est vitis. i. mundo qui floret instar vitis. **I**n hac vite sunt tres **appa-**
gines quia omne quod est in mundo aut est concupiscentia carnis. aut concupis-
centia oculorum. aut superbia vite. **H**ec **appagines** crescunt in gemas. quando
huius mundi peccatis consentit. tunc vite maturescunt quando peccatis opere perficiunt.
Pincerna calicem in manu tenet quando peccator in peccatis permanet. tunc uas
in calicem exprimit. quando in peccatis delectationes querit. tunc vero poculum
Pharaonem tradit quando in omnibus voluntate diaboli perficit. hunc calicem
sanctus **Jacobus** omnino respuit nam vanitatem seculi stemnens reliquit om-
nibus secutus est christum. **S**ecundo dico quod est calix transitorie tribulationis
Ieremias. xlii. Ecce quibus non erat iudicium ut biberent calicem bibentes bi-
bent. et tu qui innocens relinqueris. non eris innocens. sed bibens bibes. **I**sta
verba **proponit** de omnibus illis quos temporaliter hic tribulat. ne postmodum
eternaliter puniat. **E**cce enim quibus non erat iudicium ut biberent calicem
qui a deo boni et perfecti erant quod pro peccatis tribulari non debebant. bi-
bentes biberunt. i. multas tribulationes sustinuerunt sicut **Job.** christus. beatus
augustinus. apostoli martires. et supple quod multa peccata commisit quasi innocens relin-
queris ut videlicet nullas tribulationes sustineas. imo non eris innocens
sed ut bibens bibes. i. in hoc mundo pro peccatis tribulationes sustinebis ne in
inferno eternaliter puniaris. **C**onsidera o homo peritis tribulationis bre-
uitatem pater et utilitatem. et sustinebis patienter quicquid tibi adueniat
cum aduenerit noli desperare. tribulatio presentis brevis est cito transibis
eam. **Judith. viii.** Sic **ysaac** sic **iacob** sic **moyses** et omnes qui placuerunt
deo pro multis tribulationibus transierunt. **E**st et tribulatio utilis quia ad ce-
lestia gaudia perducit. **Tobie. iii.** **H**oc est hoc pro certo omnes qui colit te quia
vita eius si in probatione fuerit coronabitur. si autem in tribulatione fuerit
liberabitur. et si in correptione fuerit ad misericordiam tuam venire licebit
Istud aduertit sanctus **iacobus.** id est cum christus perquireret ab eo et fratre suo po-
testis bibere calicem quem ego bibiturus sum. illi dixerunt. possumus quia. o. quod
quid tribulationis nobis in hoc mundo aduenerit libenterissime sustinebi-
mus. ut ad eterna gaudia possimus peruenire. **C**erte hunc calicem beatus
iacobus septimus in hoc mundo bibit quia multas tribulationes et tantum mor-
tem susti-

tem salutem. **¶** Oes er
q̄ p̄ his recipi nūq̄
e. m̄ q̄ gl̄ia. **¶** Terc
i. Cap. Salu bñoid
nis sp̄i s̄n̄ sanguis
mus nō p̄p̄q̄ eternā
In sanguine tuo. q̄ feci
alari sub sacramēto
q̄ oēs fideles mīllā vi
nē xpi sp̄aliter p̄cipi
sant. q̄ si cā deuote a
ris. q̄ n̄cōq̄ sacerdos
p̄iceps sanguinis p̄
In cena cū ceteris ap̄
q̄ dedit illis b. **¶** Dibi
q̄ p̄ mītis efficit. **¶**
Impinguasti in oleo
ludo ē celeste gaudiū q̄
gaudent qui adeo inebri
cunt. pla. lxx. Oblatione
ab oculis nris. In hoc
q̄ p̄cipuū ē s̄l gustau
tristabit nūq̄ infirmo
conuio. sicut p̄figura
imperij sui fecit gran
soluimus Persarum
coram se. vt ostendere
ac iactantiam potēti
aginta diebus. Cūq̄
q̄ inuēte ē iulba mario
quintū i vestibulo ori
In illo conuio vini abu
uū nisi celeste gaudiū
imperij sui. s̄tpe gr̄e. q̄
terat nisi tpe gr̄is s̄ro
num. Principibus. i. apo

tem sustinuit. **¶** oēs tribulationes q̄s sustinuit finē hñt. **¶** gaudia
q̄ p̄ his recepit nūq̄ habebūt finē. **ps.** Cū ipso sum in tribulatiōe
e. eū. **¶** glo. eū. **¶** Tercio dico q̄ ē calix sacramētalīs cōmunionis
i. cor. x. Calix bñdictionis cui bñdicim⁹. nōne cōmunicatio sāgu-
nis xp̄i ē. bñ sanguis xp̄i dī calix bñdictionis. q̄ p̄ sanguinē ei⁹ su-
mus redēpti. **¶** eternā bñdictionē adepti. **apo. v.** Redemisti nos deo
in sanguine tuo. **¶** fecisti nos deo nro regnū. hūc calicē sacerdos in
altari sub sacramēto p̄cipat quādo sāguinē xp̄i cōficat **¶** sumit. **¶**
¶ oēs fideles missā deuote audiētes p̄cipat qui credēdo sāgu-
nē xp̄i spūaliter p̄cipiūt. libēter potes ire ad ecclesiā **¶** audire mis-
sam. q̄ si eā deuote audieris p̄cipeps corpis **¶** sanguis xp̄i efficie-
ris. q̄ncūq̄ sacerdos calicē eleuat ī missa. deuote ores vt efficiaris
p̄cipeps sanguinis xp̄i q̄ vere ē in calice. hūc calicē iacob⁹ accepit
in cena cū ceteris apostol. **mar. xvi.** Accipiens calicē gr̄as egit
¶ dedit illis d. Bibite ex hoc omnes hīc ē sāguis ^{me⁹} noui testamenti
q̄ p̄ mltis effūdet. **¶** Quarto dico q̄ ē calix celestis delectatōis. **ps.**
Impinguasti in oleo caput meū. **¶** ca. me. ine. q̄ precla. est. Oleū il-
lud ē celeste gaudiū qd̄ sancti hñt in patria. calix est p̄ceptio illius
gaudi. qui adeo inebriat q̄ miseriāz omniūz hīc habitāz obliuiscunt.
psa. lxxv. Obluioni tradite sunt angustie p̄ores **¶** abscondite
ab oculis nris. In hoc calice p̄pinat dñs oib⁹ scīs vinū abūdās
¶ p̄cipiūt q̄ se gustauerit nūq̄ deinde sitiet. nūq̄ deficiet. nūq̄m
tristabit. nūq̄ infirmabit. nūq̄ moriet. Istud vinū p̄pinat in celesti
cōuiuio. sicut p̄figuratū ē **hester. i. vbi** legit. q̄ assuer⁹ scio anno
imperij sui fecit grande conuiuium cū dñis p̄ncipibus **¶** pueris suis.
fortissimis **¶** Persarum **¶** medorum inclitis. **¶** p̄fectis puinciāz
coram se. vt ostenderet diuitias glorie regni sui. ac magnitudinem
ac iactantiam potentie sue. multo tempore. videlicet centum octu-
aginta diebus. Cūq̄ cōplerentur dies conuiuij iuitauit oēm populū
q̄ inuēt⁹ ē i iustia maxio vñ ad minimū **¶** iussit vñ. dieb⁹ preparari
conuiuiū ī vestibulo orti **¶** nēoris qd̄ regio cultu **¶** māu cōstitū erat.
In illo conuiuiū vinū abūdās **¶** p̄cipiūt ponebat. qd̄ p̄ illd̄ cōui-
uiū nisi celeste gaudiū designat. Istud conuiuiū fecit christ⁹ iij. āno
imperij sui. s. tpe gr̄e. q̄ nec an̄ legē nec p̄ legē ad celū puenire po-
terat. nisi tpe gr̄e. Istud conuiuiū fecit christ⁹ quinq̄ generibus homi-
num. Principibus. i. apostolis qui dicunt p̄ncipes p̄p̄orum. **ps**

principes populoz congregati sunt cū deo abrahā. **Pueris**. i. hominib⁹
qui deo humiliter seruiūt siue sint v̄gines. siue vidue. siue coniugati
Mat. v. **Beati paupes** spū qm̄ ipsoz est reg. cc. **Fortissimis**. i. mar
tiribus qui fortit⁹ p̄ fide certauerūt. **Hebr. xi.** **Sancti** per fidē vi.
regna opera. s. iusti. adepti sunt re. **Inclitis**. i. cōfessoribus qui p̄p̄
pacificā ouersationē ⁊ vite sanctitatē filiū dei vocant **Mat. v.** **Bea**
ti pacifici qm̄ si. dei vo. **Ips**is enī tanq̄ inclitis filiis debet celestis
hereditas. **Rō. viij.** **Si filiū ⁊ heredes**. heredes quidē dei coheredē
aūt christi. **Et p̄fectis** puinciaz. i. p̄latis qui p̄cedūt alios v̄bo ⁊
exemplo. i. **Thi. v.** **P̄sbyteri** qui bene p̄sunt duplici honore di
gni habeant. s. in p̄nti ⁊ in futuro. **Istud** diuiniū durat c. lxxx. die
bus. **per centū** accipe eternitatē qz centenarius numer⁹ p̄fect⁹ est
⁊ significat eternitatē que nūq̄ deficit. **p octuaginta** accipe octo
beatitudines q̄ sunt in patria ad q̄s p̄ obseruantia x. preceptorū
puenit. **Vestibulū** orti significat ecclesiā p̄ntem. **vij.** dies quib⁹ di
uinum preparat significat p̄ntis tēpus qd̄ vij. diebus voluit. **Quicū**
qz ergo vult ad celeste diuiniū puenire. o3 se ad illud in p̄nti vita p̄
bō opa preparare. **Ad illud** diuiniū beatus **Jacob⁹** se deuote prepa
rauit. ideo ad istud puenire p̄meruit. in quo ⁊ vinū eterne iocūdi
tatis bibit p̄m qd̄ dñs ei cū ceteris aplis p̄miserat **Luc. zz.** **Vos**
estis qui p̄mā. m. in tenta. m. ⁊ e. vis. v. sic vis. m̄ p̄ me⁹ reg. vt eoa
⁊ bi. sup̄ men. m. in r. meo. **Quito** dico qd̄ ē calix infernal⁹ amari
cationis. **ps.** **Ignis ⁊ sulphur ⁊ spūs p̄cel.** ps ca. eoz. **Consi**
dera hic q̄ iuste iudicet deus. **Ignis** erit in inferno p̄pter peccatū aua
ricie qz ignis nūq̄ dicit sufficit. **puerbio. xxx.** **Sic** cor auari nūq̄
saciari pōt diuicijs. **Ecc. iij.** **Un⁹** est ⁊ scdm̄ nō habet. nō filium.
nō frēm ⁊ tñ laborare nō cessat. nec faciant oculi eius diuicijs. **io**
in igne iuste puniet in inferno q̄ nūq̄ dicit sufficit. **ps.** **Pones** eos
vt clibanū ignis in tempe vultus tui dñs in ira sua conturba. **⁊**
Sulphur erit ibi p̄pter fetorē luxurie **Apo. zi.** **dñs** de fornicatorib⁹
pars illoz erit in stagno ardētī igne ⁊ sulphure. qd̄ ē mors scda.
In hui⁹ signū deus pluit super zodomitas ignē ⁊ sulphur **Gen. xi.**
Dignū ē enī vt ibi fetorē sentiāt sulphuris eternali⁹. qui hic fe
tori luxurie adheferūt delectabili⁹. **Spūs p̄cellaz** erit ibi p̄pter inīq̄
tatē superbie cor supbi nūq̄ pōt quiescere s̄ n̄rit sēp super alios
instar p̄cellaz ascendē. **ps. lviij.** **Imp̄h** q̄si feruēs mare qd̄ quies

ante nō pōt ⁊ recumbat fl
p̄p̄a dñs. **Dignū** ē vt
oculorū in inferno. ⁊ qu
habebat pacificā beat⁹
uit avariciā. vt paupe
sp̄ritu luma ruit. **⁊**
bia n̄rit hui⁹. **h̄m⁹** int
⁊ ad celestis iocūdi

Do
Quolunt sunt v
potentis **Jaco**
seph que dñs ei
aro petro qd̄ dñs per ar
bis p̄miserat duo desce
ad dñs bñch⁹ dñs ei per
struit intellect⁹ ad gr̄p̄
ibi. per man⁹ potētis **Jac**
⁊ p̄miserat v̄bo. **v̄bo** dñs
un tēporaliū vocādo. **⁊**
vinulo carceris ipsum de
quā de statu hui⁹ m̄l
vinulo terre capiti
Job 39. **Quis** diuicijs on
n̄t supple n̄t ego. **Onag**
Glola. **Onager** liber dñs
appetitione rerum tempo
terrenorū desideriorū tena
temporalia querebat. qu
minēbat. **Tunc** vero dom
ne quando ipsum ad se vo
rocatur a domino. **⁊**
in persona omnium dicit **⁊**
secuti sumus te. **Accipe** m
ocem ciuiti vt contemnas
⁊ ad illa que iuste possides

cerē nō pōt et redundāt flūd et i oculcationē et lutū et nō ē pax im
pijs dīc dñs. **Dignū ē** vt qui p supbiā eleuant in mūdo. per pēas
oculcent in inferno. et qui in mūdo turbauerūt pacē. in inferno nō
habeāt pacē. **Certe beat⁹ Jacob⁹** ne biberet de calice isto igneo. spre
uit auariciā. vir pauper in h mūdo fuit. ne de h biberet sulphure.
spreta luxuria vixit otinenter. ne spm pcellat biberet sprete super
bia vixit huiliē. hui⁹ intercessionē dñs nos ab hoc calice eripiat et
ad calicē celestis iocunditatis pducāt q sine fi. vi. et regnat.

Ad vincula Sancti petri Sermo

Dissoluta sunt vincula brachior et manū illi⁹ per manus
potentis Jacob. **Genes. 29.** hec verba dicta sunt de Jo
seph quē dñs eripuit de carcē pharonis. et pñt accipi de be
ato petro q dñs per angelū eripuit de carcere herodis. **Et** in x
bis premisis duo describunt. pmo magnitudo bñfici expmī. **2º**
actor bñfici oñdī. Per pñm excitat affect⁹ ad dilectionē. per **Et** in
struit intellect⁹ ad grāz actionē. pñm ibi. **dissoluta sūt vincula.** **2º**
ibi. per man⁹ potētis Jacob. i. dei. **Nō** q de⁹ beatū petr⁹ soluit de
q duplici vīculo. videlicet de vinculo terrene cupiditatis ad oīē
tum tēporaliū vocādo. De vinculo iniquitatis pēa relaxādo. De
vinculo carceris. ipsum de carcere liberando. De vinculo corporis
animā de statu huius miserie educendo. **Pmo** dico q soluit eum
de vinculo terrene cupiditatis ad contemptū tēporaliū vocādo.
Job 39. Quis dimisit onagrum liberum et vincula eius quis sol
uit. **supple** nisi ego. Onager est asinus siluestris significat auarū
Glosa. Onager liber dimittit cum calcatis terrenis desiderijs ab
appetitione rerum tēporaliū exhorat. Vincula solvuntur. cuz
terrenorū desideriorū tenacula dissoluuntur. Petrus onager erat qñ
tēporalia querebat. quando retia in mare pro lucro querendo
mittebat. Tunc vero dominus liberum dimisit eum et vincula sol
uit quando ipsum ad se vocauit. **Vis** scire qñ liber tunc fuerit. cum
vocaretur a domino. relictis omnibus secutus est euz. **Un** de ipse
in persona omnium dicit **Mathei xix.** Ecce nos reliquimus omīa
et secuti sumus te. **Accipe** exemplum o auare a beato petro. et audi
vocem christi vt contempnas tēporalia et relinquas. **et** si non quā
tuz ad illa que iuste possides. saltē qñ ad illa que iniuste possides.

Alioqn nūq̃ puenies ad regnū celoz. **Matth. xix.** Facili⁹ est came-
lum p fo. ac⁹ trāfire. q̃ diuitē supple iniustas diuicias possidentē
intrare in reg. cc. **Uñ** ip̃e diues bñ oparat onagro. cui⁹ natura ē
herbas virentes cū diligētia querere. q̃s cū inuenerit pre gaudio
ruidit. ⁊ nō p̃sentit bestiā vel hominē ip̃m venari cupientē. sic diues
cū magna diligētia querit pecuniā. q̃ nec mortē nec dyabolū ip̃i
insidiantē p̃sentit. **Ecc. ix.** Nescit hō finē suū. sicut pisces capi-
unt hamo. ⁊ sicut aues op̃rehendūt laqueo sic hō in tpe malo. i. i
morte cū illa supuenerit. **Secdo** dico q̃ soluit cū de vinculo inir-
quitatis p̃cā relaxādo. Dyabol⁹ enī cū hominē ad osensum p̃cā
inducit. animā fumb⁹ ⁊ vinculis peccatoz adeo fortit̃ cōstringit
q̃ ip̃am ad carcerē inferni p̃traheret nisi p dei grām vincula ista
rupta fuerint. **Prouer. v.** Iniquitates sue capiet impiū. ⁊ fumbus
peccatoz suoz cōstringit. Ip̃e moriet̃ q̃ nō habuit disciplinā. et in
multitudine stulticie sue decipiet̃. **Hoc** mō dyabol⁹ vinculaerat
beatū petz q̃n cū ad negandū xp̃m induxerat. s̃ tūc xp̃s vincula
ei⁹ soluit q̃n ei verā penitentiā dedit. **Uñ** dñs poterat dñe beato pe-
tro illd̃. **Dan. i.** Conterā virgā de dorso tuo. ⁊ vincula tua dirum-
pam. **Dyabol⁹** graue virgā sup̃ dorsum beati petri posuerat quā-
do cū in negatione trina p̃strauerat ⁊ p̃cōz vinculis ligauerat.
Hāc xgam xp̃us otriuit ⁊ vincula dirupit q̃n oculo misericordie
ip̃m respiciēs ad penitentiā reuocauit. **Luc. zz.** Et cōuersus dñs
respexit petz. ⁊ recordatus ē petrus verbi dñi q̃ dixerat. p̃s q̃m
gallus cātet ter me negabis. ⁊ egress⁹ foras. fle. amare. **Merito** fle-
re debuit. q̃ a xp̃o vero ac mitissimo dño suo recesserat. a diabo-
lo crudelissimo hoste captiuatus fuerat. **Iheu** q̃ crudelis ē hostis
iste. q̃ q̃n aīaz captiuauerat. ip̃am tā multiplici vinculo cōstringit
q̃ nullū membz ad dei sanctitatē extēdere potēit. **Oculos** ligat ne
bñficia dei cōsiderēt aut p̃cā defleat aures ne ṽbū dei audiāt. os
ne cōfessionē faciat aut deū inuocet. **man⁹** ne aliq̃o boni op̃ent̃ p̃-
des ne ad bō opa p̃grediant̃. **Quid** faciet miser sic ligat⁹ vt sol-
uat̃. **faciat** sicut bt̃is. **Pe. fecit.** ⁊ statim soluet̃. **defleat** culpā. **agat**
pñiaz. ⁊ inueniet grāz. **Tercio** dico q̃ dñs soluit eum de vinculo
carceris ip̃m de carcé liberādo. **Sap. x.** A p̃cōzib⁹ liberauit euz
des. q̃ cū illo. **istud** pōt exponi de beato petro quē dñs de pec-
catorib⁹. i. ab herode liberauit ⁊ a iudeis ⁊ cū ip̃o in foueā desce-

vit qñ ei in carcere posito per grāz suā pñs fuit. **7** in vinculis euz
 nō derelict. qñ ad liberationē a vinculis eius angelū misit. **Legit**
 eni **Actū xij.** q herodes apprehensuz petz in carcere misit **7** tra/
 didit eū quatuor qternionib⁹ militū custodiendū. **7** cū dormiret i
 carcere vinctus cathenis duab⁹. ecce angelus dei astitit **7** lumen
 re. in habi. car. pculso qz latē. petri ex e. d. surge ve. **7** cecide. cathe
 ne de manib⁹ eius. **7** cū eduxisset eū. Petrus ad se reuersus dixit.
 Nūc scio vere **ē. vsqz** ibi plebis iudeoz. **Cōsidera** in hoc facto. qz
 bñ deus suos amicos consolā. **7** fideliter eis in tribulationibus
 positis assistat. **Ecce** Petr⁹ in carcere clausus fuit. vinct⁹ iacebat.
 sub custodibus tenebat. **7** vbi euadere p se nō potuit. de⁹ eū eripuit.
 Ipe de⁹ impleuit qd̄ dudū per **pp̄haz** p̄miserat. **Cū** ip̄o sum in tri
 bulatione eri. e. et glo. **Si** ergo tribulationē sustineas nō desperes.
 qz de⁹ tecū est vt te eripiat. **Multi** q̄ tribulant putāt se a deo dereli
 ctos. attendūt p̄dous tribulationis et nō cōsiderant p̄miū retribu
 tionis. et **pp̄t** h̄ sunt impaciētes. grauter tribulationes tolerāt. et
 oīa deū murmurant. dicūt enī. quid feci pre alio homine. qz deus
 tam multipliciter me affligit. **Noli** tu hō hoc facere. **Attende** qz dis
 ciplina dei summe est vtilis tibi. **hebre. xij.** **Omnis** disciplina in p̄
 senti quidē nō videt esse gaudij s̄ meroris. postea aut fructū paca
 tissimū exercitatis p̄ eam reddet iusticie. **Quarto** dico qz deus
 beatū petz soluit a vinculo corporis. de statu hui⁹ miserie **ēdu**cen
 do. **O** qz graue vinculū quo anima ligatur in corpore. quoniam est
 in carcere. vbi deorsum incuruatur qd̄ sursum aspicere nō valet.
 ad contemplandā faciem dei ad quā creata est nō potest transire.
Ab hoc vinculo deus beatū Petz soluit quando animā de corpo
 re mortis hui⁹ eduxit et ad celestē patriā vbi nūqz aliqz misérias
 sustinebit p̄uxit. **ysa. xlv.** **Precipitabit** dñs in monte isto. i. in ec
 clesia celesti. **dicat glosa.** faciē vñculi colligati sup oēs populos. **7**
 telam quam orditus ē sup omnes nationes precipitabit mortem
 in sempiternū. **interlinealis.** vt āpli⁹ nō sit dissolutio aīe **7** corpis.
bñ dicit vñculi colligati. qz per hoc vinculū aīa corpori a deo fir
 mi colligat. vt q̄uis sit sancta. q̄uis certa de celesti gla. adhuc
 tñ ē ei p̄a separi a corpe. **vñ dñ. ij. Cor. v.** **Scim⁹** qm̄ si terrestris
 dom⁹ nra hui⁹ habitatiōis dissoluat qz edificatiōē a deo **ē.** quā
 uis hoc sciam⁹. adhuc tñ nō libenter morimur. qz penale est aīam

separari a corpore. **P**ropter quod deus dixit Petro Jo. ultio. **C**ū esses iu-
nior cingebas te et abl. ubi volebas. **C**ū autē senueris alius te cingz
et ducet quo tu nō vis. **H**oc autē dixit significās quā morte clarifi-
caturus esset deū. **Q**uis hominū nō abhorreret mori. cū xps dixit
imminente passione. **P**ater si possibile est trāseat a me calix iste. **B**ene
illis qui vitā talem in hoc mūdo agunt. vt cū a vinculo corporis
absoluunt ad celestem patriā introducunt ad quā nos perueni-
mūs nō ihs qui cū p̄re et spūs sancto viuit et regnat Amen.

De sancto Dominico. Sermo.

Arrexit helyas quasi ignis et vbum illius quasi facula
ardebat. **Ecc. xlviii.** Verbum illud congrue potest exponi ad
commendationē beati dominici. **L**egit siquidē in eius legē
da qd mater sua ante ortum eius vidit in somnijs se catulū gestan-
tem in vtero. ardentē in ore faculā baiulantē qui egressus ex vtero
totam mūdi fabricā incendebat. **V**ere dominicus oparatur catu-
lo qz per humilitatē humilis fuit extra extraneos. i. hereticos latra-
uit et medicinalem linguā ad sanandū vulnera peccatorū habuit.
Hic faculā ardentē in ore portauit p quā totū mundū incendit. qz
ignito vbo predicationis sue totū mundū illustrauit. **B**ene ergo
dicit Surrexit helyas etc. **I**n quibz vbis commendat beat⁹ Domini-
cus a duobz a ouersationis sanctimoniam et a p̄dicationis efficacia
p̄mū ibi Surrexit helyas. **S**cđm ibi et vbum ei⁹ qđ facula arde-
bat. **N**ō qd sanct⁹ dñicus helie oparat p̄p̄t qnqz videlicet p̄p̄t vi-
te austeritatē. p̄p̄t feruorā caritatē. p̄p̄t miraculoz singulari-
tatē. p̄p̄t orōis vtrouersitatē. p̄p̄t rapt⁹ sui dignitatē. **P**rimo
oparat helie p̄p̄t vite austeritatē. helyas enī austeraz vitā duxit
qz vix habitū portauit et humilē sicut legit iij. **R. i.** Magnā absti-
nētiā fecit. sicut legit. iij. **R. xix.** qd cū dormiret sub quodā arborē
iuniperi. **A**ngel⁹ dñi excitauit eū et onōit sibi sub cinericiū panē et
vas aq̄ de q̄ cū comedisset et bibisset māsit sic p xl. dies qd nec ali-
qd comedit nec bibit. **E**t in b̄ btūs dñic⁹ filius fuit ei qz valde austerā
vitā duxit. huilē habitū portauit. sic p3 ad oculū in imitatoribz et
multū abstinēs fuit. **L**egit siquidē de eo cū adhuc eēt secularis et
missus ad studiū p x. ānos vinū nō bibit et postmodū sicut d̄ ip̄o
legit p integrā q̄dragēsimā in solo pane et aq̄ frigida ieiunauit et
ex austeritate vite magnā grām p̄meruit apud deū qz debilitato

corpore per abstinentiā spiritus confortabat per diuinā graciā. **Vñ**
 de eo potest exponi illud **Eccl. xi.** Homo marcidus et egens recupera-
 ratione plus deficiens virtute supple corporali propter abstinentiā
 et abundans paupertate et oculus dei respexit illū in bono. **Audi**
 o peccator. nō legi de hoc sancto quod vnq̃ peccatū mortale cōmiserit
 et tñ carnē suā ut deo magis placeret tam multipliciter nūc abstinē
 do nunc vigilando nunc in humo nuda dormiendo nunc graues
 disciplinas accipiendo. afflixit. **Legit** de eo quod erat ei in ecclesia pro-
 dandi dei cōsuetudo creberrima. ut vix aut raro certū ad quiescē-
 dum lectū videret habere. et cum pre lassitudine somnus euz vrge-
 ret super altare siue super lapidē capite reclinato paululū quiesce-
 bat. **Tres** singulis noctib⁹ manu propria recipiebat de quadā cathe-
 na ferrea disciplinas. vnā pro se. alterā pro peccatorib⁹ qui in mun-
 do ouersabantur terciā pro his qui in purgatorio cruciantur. **Ecce** q̃li-
 ter iste sanct⁹ afflixit carnē suā et tu miser peccator qui multa peccata
 cōmisti nō vis carnē tuā affligere ut deo satisfacias. nō potes in
 pane et aqua ieiunare. nec ad orandū surgere. voluptuose vis viue-
 re. in lectis delicatis dormire. et quia nō vis te ipm in hoc mūdo pu-
 nire pro peccatis punieris in futuro quia **pm Aug.** Nullū bonū irremu-
 neratū et nullū malū impunitū remanebit. **Secūdo** oparat helie
 propter feruorā caritatē. magnā siquidē caritatē helias habuit. vñ
 ipse osidenter dixit ad deū. **in. x. xix.** zelo zelat⁹ sum pro dñō exerci-
 tuū quia dereliquerūt pactū dñi filij isrl. **In** hoc beat⁹ doctus fuit
 milis helie quia magnā caritatē habuit. vñ de eo potest exponi illud **Eccl.**
xlvi. De omni corde suo lau. de. et benedixit eū qui fecit illū. **Cum**
 quereb⁹ ab eo in q̃ libro plus studuisset rñdit i libro caritatis. **Legit**
 de ipso cū iā esset vicin⁹ mortis fratrib⁹ qui aderāt dixit. **Hec** sūt q̃
 vobis tanquā filijs hereditarijs possidenda relinquo. caritatē ha-
 bete. humilitatem seruate. paupertatē voluntarie possidete. **Tāto**
 caritatis igne cor eius accensum fuerat. quod nulla aqua tribulatio-
 nis potēat caritatē i eo extinguē. ut de eo possit dici illud **Nec** penas
 nec mortē timuit. **Vñ** legit de eo quod cū predicaret vbu veritatis cō-
 tra hereticos. illi irridebāt eū. spūta et lutū et hui⁹modi vilia pñci-
 entes in eū. cū autē minarent ei mortē ille iperterrit⁹ rñdit. nō ego
 martiri⁹ dign⁹ sum gloria. nō demerui mortē istam q̃ propter locū
 transiens in quo parate erāt insidie. **Nō** solum intrepidus verum

etiā cantās ⁊ alacer incedebat qđ illi admirantes dixerūt ei. Nū-
quid nō tu mortis timore concuteris quid acturus eras si oprehē-
dissemus te. **Ac ille.** Rogassem vos ne repentinis me subito pemis-
setis vulnerib⁹ ⁊ paulatim ⁊ successiue membra singula mutilan-
tes. deinde detruncatis membroꝝ particulis ip̄os etiā oculos eru-
ētes ad vltimū seminiū laceratū corpus sic permittentes in suo
sanguine volutari. vel proꝛsus ad libitū necaretis. **Ecce** q̄nta carī-
tas flagrabat in corde huius sancti qui nō solum contumelias ⁊
etiā penas graues. ⁊ qđ plus est ip̄am mortē desiderauit pati pro
christo. **Accipe** exemplū o homo ab hoc sancto ⁊ sustine pacien-
psecutiones hui⁹ mundi pro christo qui innumerabiles psecutōes
graues penas multiplices ⁊ tandē amarā mortē pro te sustinuit.
Tercio comparatur helie ppter miraculoꝝ singularitatem. ma-
gna fecit siquidē helias vnde dicit de eo **Ecc̄. xlvij.** Amplificat⁹
helias in mirabilibus suis. **In** hoc beatus Dominicus fuit he-
lie similis qz multa miracula fecit sicut in legenda sua legit. vñ de
eo exponitur illud **Ecc̄. xxi.** Beatus diues supple in virtutib⁹ qui
inuentus est sine macula. qui post aux nō abiit. **vñ** qđ mirabilia
in vita sua. **Talis** fuit beatus dominicus qui fuit diues in possesi-
one virtutū. pauper q̄ntum ad cōtemptū temporalium. ⁊ ideo laudā-
tus est qz mirabilia in hoc mundo fecit. **Sed** nota qđ q̄uis heli-
as plura mirabilia fecit specialiter tñ tria mirabilia fecit. **Primū**
est qđ viduā ⁊ filium eius cū modica farinula multo tempore pa-
uit vnde legit. **ij. ⁊. xvij.** qđ cū venisset helias in sareptā sydoni-
orum ⁊ venisset ad portam ciuitatis apparuit mulier vidua colli-
gens ligna. quā cum rogaret helias p haustu aque ⁊ buccella
panis. **Ac** illa respondit se nō habere nisi modicū farine ⁊ paulu-
lum olei. **Dixit** helias noli timere **hec** dicit dñs ydria farine nō de-
ficiet nec lechitus olei diminuet⁹ vsq; in diem qua dñs daturus ē
pluiā super faciē terre. **simile** huic miraculo beatus Dominicus
fecit. qui dū quodā vice vnū valde modicū panē haberet fecit cū
diuidi ⁊ preponi xl. fratribus cū vn⁹ quisq; bucellā panis cum
gaudio frangeret. **Ecce** duo iuuenes eiusdē habitus formeq; simi-
lis refectoriū intrātes plures panes beato dominico obtulerūt ⁊
quibus omnes fratres sunt refecti qđ nullus dubitat otigisse meri-
tis beati dominici. **Ac** ergo similis est helie in primo miraculo. **ad**
litterā sed

Iſam Sed plus mirandū eſt de eo q̄ p̄ farinā p̄dicationis pauit
 viduā. i. eccleſiā ne p̄ famē aia interiret **Luce 12.** q̄ſpuras ē fidelis
 diſpensator ⁊ prudēs quē oſti. dñs ſup̄ fa. ſuaz vt det illis in tēpe
 tritici menſurā. **Secūm** miraculū qđ fecit helias ē qđ vnū mortu
 um ſuſcitauit ſicut legiſt̄ **iii. R. xvij.** In hoc miraculo beatus Do
 minic⁹ ſimilis ē helie imo excellit q̄ ille ſolūmodo vnū dum ip̄e vi
 ueret reſuſcitauit. ſ. beat⁹ dominic⁹ plures reſuſcitauit quosdam
 dum viueret quosdā poſt mortē ſuā. ſicut in eius legēda de vno ſo
 lo referā ad pñs. Iuuenis quidā nepos dñi Stephani cardinalis
 cū equo lapſus in foueā inde mortu⁹ eſt eductus. qui a beato dñi
 co orōe fuſa ē vite priſtine reſtitut⁹ ſic ergo ſuſcitauit mortuos cor
 poraliter. ſ. magis mirandū eſt qđ p̄ p̄dicationē ſuā multos re
 ſuſcitauit a morte aie ſpiritualiter. **Tercio** miraculū qđ fecit he
 lyas eſt qđ iordanē ſicco pede tranſiuit. ſicut legiſt̄ **iii. R. ij.** In hoc
 miraculo fuit beatus dñicus helie filiſ. **Ad** lrām aliqđ mō legiſt̄ eiz
 de ip̄o qđ cū ſemel eēt in itinere ⁊ maxima eſſet pluuia ipſe crucis
 ſigno facto pluuiam adeo a ſe ⁊ ſocio ſuo propulſauit ita qđ q̄uis
 terra de imundicia pluuię vndiq̄ maderet nec eum nec ſociū
 ſuū vna gutta tetigit. **Conſidera** ſimilitudinē miraculi helia trā
 ſeunt iordanem aqua iordanis diuiſa eſt beato Dominico tranſe
 unte inter pluuiam aqua pluuię diuiſa eſt. ſic beatus Dominicus
 ſimilis fuit helie in hoc miraculo. **Ad** litteram. Sed magis mirā
 dum eſt de eo qđ aquas huius mundi ſicco pede impolluta mente
 tranſiuit vnde dominus poterat ei dicere illud **Yſaie xliij.** Cum p̄
 aquas tranſieris tecum ero ⁊ flumina nō operient te. **Quarto**
 comparatur helie propter orationis virtuoſitatem valde nanq̄
 virtuofa erat oratio helie **Jacobi ultimo.** helias erat homo ſimi
 lis nobis paſſibilis ⁊ oratione orauit vt nō plueret ſuper terram
 ⁊ non pluit ſuper terram annos tres ⁊ menſes ſex ⁊ rurſum ora
 uit ⁊ celum dedit pluuiam ⁊ terra dedit fructum ſuum. **Ecce** qm
 efficar fuit oratio helie. ſ. non minus fuit efficar oratio beati Do
 minici. legitur ſiquidē de eo qđ cum quadā vice familiares collati
 ones haberet cum quodam priorē ordinis ciſterciēſ. Inter ce
 tera dixit ei. **Fateor** tibi prior qđ nulli adhuc expoſui nec tu alteri
 qđ diu vixero reuelabis. qđ nunq̄ a deo in hac vita aliqua petij qđ
 non aſſequerer iuxta votum meū. **Ecce** qđ efficar hec orō hui⁹ ſcī

fuit q̄c̄q̄o pet̄it hoc ip̄etrauit. Rēuera dignū erat vt de⁹ euz exat
diceret sicut p̄ miserat apostol⁹ d. **Jo. xvi.** Amē dico vobis Si quis
petieritis patrē in nomine meo dabit vobis. **Ipe** enīz imitator apo
stolor⁹ fuit ⁊ apostolicā vitā duxit p̄ m̄sionē discurrendo salutē om
niū ficiendo. fidē predicādo t̄palia otemnēdo. xp̄i vestigia sequēdo.
O hō honora specialiter beatū dominicū vt p̄ te oret ad dñm. si
enī tāte efficacie fuit orō ei⁹ cū eēt in hoc mūdo vt semp̄ exaudire
tur a dño. nulli dubiū est q̄n mō orō sua maioris sit efficacie. ex q̄
mō regnat in celo ⁊ id quicq̄o a deo petierit modis oib⁹ impetra
bit. **Quinto** dico q̄ oparat helie p̄pter rapt⁹ ⁊ trāslatiōis dig
nitatē. **legit̄ iij. R. ij.** q̄ helias in curru igneo rapt⁹ fuit in celū. i. i
paradisū qui ē terrestris. in hoc bt̄is dñicus assimilat⁹ est ei imo
excellit qz flāma ignea q̄ tot⁹ ardebat raptus ē in aerē. i. in paradi
sum celestē. vñ de eo exponi pōt illud **Sap. iij.** Placēs deo fact⁹ ē
vilect⁹ ⁊ viuēs inter p̄ccōres trāslat⁹ ē. rapt⁹ est ne malicia mutar
ret intellectū ei⁹. vñ legit̄ in legēda ei⁹ q̄ t̄s bt̄is dñicus eēt mor
tuus quidā fr̄ ordinis p̄dicatoz in alio loco cōstitut⁹ vidit huius
mōi visionē. vidit nāqz in somnis celū aperiri ⁊ duas cāvidas scar
las ad terrā submitti qz sūmitates xp̄s cū matre sua tenebat ⁊ ā
geli iubilantes per eam ascendeabant ⁊ in medio scalar⁹ i imo vna
sedes posita erat ⁊ sup̄ sedē velato capite quidā sedens. **Ihesus** at
⁊ mater eius sursum scalas trahebant donec sedentē in celū eleua
rent. quo in celo eleuato apertura celi clausa est. venit ergo predi
ctus frater bononiā eadē die ⁊ hora ⁊ patrē sanctūz migrasse cog
nouit. Sic ergo beatus **Dominic⁹** raptus est in paradisū. nō ter
restrem s̄ celestem. ideo clamemus post ipsūz sicut **Elizeus** clama
uit heliā. **Pater** mi p̄r mi currus israhel ⁊ auriga eius. vere beat⁹
dominicus fuit currus ⁊ auriga isrl. i. fidelīū currus. quia per san
ctam vitā ⁊ exemplū eos ad celū vexit. auriga qz per verā doctri
nam eius in hoc mundo vexit. **O** q̄multū eius doctrinā attenden
tes ⁊ vitam ipsius imitantes rapti sunt post ip̄m ad celestem para
disū vbi cum deo sine fine regnāt qui nos meritis sancti domini
ei perducet vbi cum patre ⁊ spiritu sancto regnat. per infinita se
cula. **A M E N.**

De scō

De
Enīz nup̄ a
cooperiret se
congrue potest
in sponsum de qua legi
mota noctis hora in
aura terra suis capiti
conpre ceteris ex cui⁹
illam in lucem dici con
in forte dubitaret. qu
lectū quo sponsa filij
plexas affert iussit a
hginis Clare corpus
guntur ergo in vbi p
vite p̄mū deliciofūm
tur p̄sentis vite merit
no ostenditur virginal
um est illi ē. qz enī virg
in eternis pallio pulc
debet se preparare ad eu
to vt munda appareat.
to se ornando vestibus
am decenter recipiat.
maneat. sic beata Clar
uit per crebram oration
habuit per seruientem d
tatis impletionē. **Quon**
lauando vt munda app
menta sua ⁊ sint para
rie. Primus dies est dies
tus est dies gracie quo v
tes glorie quo viuunt in
parare debet vestimen
ficare ⁊ mundare. **Pla.**
grationū vest. ab oculis
reficere. ⁊ hoc modo bea

De sancta Clara. Sermo.

Oenerunt nup. agni et vxor eius prepara. se et datum est illi ut
cooperiret se byssino splendenti et candido Apo. xix. vbis
congrue potest exponi de beata Clara que xpm elegerat
in sponsum de qua legitur quod cum ageret in extremis venit ad ipsam quod
media noctis hora in vestibus albis cum turba virginum que omnes
aurea feta suis capitibus deferentes vnam comitabantur elegantio-
rem pre ceteris ex cuius corona tantus splendor refulsit ut noctem
illam in lucem diei conuerteret nullaque videntium ipsam matrem
dei fore dubitaret. que cum sacro illo virginum cetu procedens ad
lectum quo sponsa filii decubebat et sic se super eam inclinans et am-
plexas afferri iussit a virginibus mire pulchritudinis pallium quo
Agnes Clare corpus textit sicque disparens in celestia se recepit. **Ta-**
guntur ergo in vbis primo propositis tria. Primo exprimitur celestis
vite premium deliciosum cum dicitur Vene. nup. ag. Secundo describitur
presentis vite meritum virtuosum ibi vxor eius prepara. se. Tercio
ostenditur virginalis pudicie preconium graciosum ibi et da-
tum est illi et. quod enim virginitatem amauerat ideo a virgine virginum
in extremis pallio pulcherrimo est cooperta. **¶** Nota quod sponsa xpi
debet se preparare ad eius aduentum quinq; modis. Primo se lauando
ut munda appareat. Secundo vigilando ut ianuam aperiat. Ter-
cio se ornando vestibus ut ei placeat. Quarto lumen habendo ut
eum decenter recipiat. Quinto cibum parando ut secum libenter
maneant. Sic beata Clara lauit se per lacrimarum profusionem vigila-
uit per crebram orationem vestiuit se per virtutum decorationem lumē
habuit per feruentem dilectionem cibum preparauit per diuine volū-
tatis impletionem. **¶** Primo dico quod sponsa christi debet se preparare
lauando ut munda appareat. ideo dicitur Exodi xix. Lauent vesti-
menta sua et sint para. in diem tercium. Tercius dies est dies glo-
rie. Primus dies est dies nature quo viuuntur corporaliter. **¶** Secun-
dus est dies gracie quo viuuntur hic spiritualiter. Dies tercius est
dies glorie quo viuuntur in celo eternaliter qui vult se ad illum diem
preparare debet vestimenta sua lauare. i. conuersationem suam san-
ctificare et mundare ysa. i. Lauamini mundi estote auferte malum
cogitationum vest. ab oculis vestris quiescite agere peruerse. discite
benefacere. et hoc modo beata Clara lauit se per lacrimarum perfu-

tionem. **¶** Non dicit ipsa **Ca. v.** Laui pedes m. quō inquinabo illos. **¶** De quo lacrimis meis pedes. i. affectus meos laui. eos nolo per culpam mortale inquinare. **¶** Cui⁹ contrariū multi faciūt qui modo pro peccatis lacrimantur post lacrimas peccatis inquinantur. **¶** **(Sed** nō qd christus fecit homini triplex balneū in quo debet lauari vt mundus fiat. **¶** **prīmū** balneū est passio christi. **¶** De quo dicit **Apo. i.** Dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. **¶** Ad hoc balneū xps nud⁹ puenit qz nud⁹ in cruce pependit ibi perisomat⁹ fuit vsqz ad sanguinē in flagellatione. verbis blasphemātum pfusus fuit. **¶** In hoc balneo beata Clara sepe lauit se. qz passionem xpi sepe ad memoriā reuocauit. **¶** vnde legit⁹ de ea qd tam familiaris erat illi plandus dñice passionis qd de quinqz plagis ihesu ruminabat frequentius. ex ipsis vulneribus sacris nūc mirrata su spīria trahens. nunc melliflua gaudia sugens. **¶** Aduenerat quodā tempore dies sacratissime cene quo circa sero appropinquante domini agone virgo deo deuō captiuationis ⁊ illusionis illius inebriata memoria per noctem illam ⁊ diem sequentem sic supra seipsam ē absorpta sic a semet ipsa mansit aliena vt irreuerberatis circa vnum semper intenta luminibus. confixa christo vt proisus inuisibilis videretur. **¶** **(Secundū** balneum est baptisim⁹ ecclesie de quo dicitur **Ephesoz quinto.** Christus dilexit ecclesiam ⁊ tradidit semetipsum pro ea mundans eam lauacro aque in verbo vite. **¶** In hoc balneo beata Clara lota fuit quādo baptisimū recepit. **¶** propter hoc clara vocata est quia ibi mundata ⁊ clarificata ē ab originali peccato. **¶** Cum enim mater eius nomine Ortulana ad huc ipsam gestaret in vtero ⁊ partui vicina ante crucem crucifixū oraret intente vt eam de parui periculo salubriter expediret. vocem audiuit dicentem sibi. **¶** Ne paucas mulier quia quoddam lumen salua parturies quod ipsum mundūz clarius illustrabit. que edocta in oraculo iam natam infantulā i sacri baptisimatis vnda renatam claram vocauit. **¶** **(Tercium** balneum ē lacrimarum effusio. de quo legitur **Johānis. xij.** Qui lotus est supple in baptismo non indiget nisi vt pedes lauet. id est affectus mund⁹ per lacrimas ⁊ est mundus totus. **¶** Audi o peccator christus primo lauit te per suum sanguinem. postea lotus fuisti in baptismo. **¶** Sed si postmodum inquinatus es per peccatorum immundiciā. non

restat aliud nisi vt lacrimis lauas. **ps.** Lauabo p singulas noctes
 .i. singula peccata. lectum meū. i. conscientiam meam lacrimis meis
 stratu meū rigabo. In hoc balneo lauit se beata Clara q̄a in ora
 tionibus sepe lacrimas effudit. Legitur de ea q̄ lacrimanti semel
 profunda nocte astitit dyabolus in forma nigri pueri dicens ei q̄
 ceca fieret nisi flere cessaret. cui cū ilico responderet. cecus non erit
 qui regem glorie viderit confusus ille recessit. **(Secundo sponsa xpi**
 debet se preparare vigilando vt ianuā aperiat. **luce. xxi.** Vos files
 hominibus expectantibus dñm suū quādo reuer. a nup. vt cū ve.
 7 pul. cō. ap. ei. 7 infra hoc autē scitote quia si sciret paterfamilias
 qua hora fur veniret vigilaret vtiq̄ 7 nō finiret perfodi domū suā
 ideo 7 vos estote para. quia qua hora nō pu. si. ho. ve. Ille vigilat
 7 expectat aduentū domini sui qui orationibus 7 bonis operibus
 vacat 7 ad mortē se preparat. Talis aperit dño ianuam qui semp
 paratus est mori cum christo. Ille vero dormit qui in peccatis ia
 cet 7 ad mortē se nō preparat. Noli o homo dormire in peccatis. s̄
 vigila in bonis operibus quia nescis quādo dominus ventur⁹ sit
 ad te in morte. ideo dicit **Marc. xxi.** Vigilate quia nescitis quan
 do dominus veniet ne cum venerit repente inueniat vos dormien
 tes. Istud verbū attendit beata Clara ideo preparauit se in orati
 onibus vigilando 7 bonis operibus insistendo. vnde ip̄a poterat
 dicere illud **ps.** Paratū cor meū de⁹ paratū cor meū cantabo. et
 psalmum di. exur. gloria mea exurge psal. 7 cy. exurge di. **(Notan**
 dum q̄ beata Clara appellauerat sponsum suū christum psalteriū
 inq̄tū per eius gr̄iā excitabat ad bō opa. psalteriū r̄iz manu tā
 git. appellauerat eū cytharam inq̄tū p ei⁹ gr̄iā excitabat ad me
 lodīā deuotiōis. Appellat eū gloriā in q̄tū p eius gr̄iā coronata
 est in regno celestis mansionis. Audi qualiter hec virgo prepara
 uit se vigilando per orationes. Legitur de ip̄a q̄ longi. post cōple
 torium tractatibus cum sororibus orans. postq̄ ceterae puellae fesi
 sa membra abibant refouere cubiculis. ip̄a in oratione peruigil in
 uicta manebat. **(Tercio sponsa christi debet se preparare ornādo**
 se vestibus vt ei placeat **Apoē. xxi.** Vidi ciuitatem sanctā iherusa
 lem no. d. de celo a deo para. sicut sp. or. v. s. Per ciuitatem sanctā
 accipe animā deuorā in qua est multitudo ciuium. varietas vir
 tutum que est firmata contra dyabolū que custoditur per frequē

te angelorum curā. **H**ec ciuitas est scā ppter carentiā culpe. noua p
influētiā gracie que animā renouat. **H**ec ornatur sicut sponsa p
vestimenta virtutū. Quicūq; his vestimentis virtutū caruerit ad
celestis sponsi cubiculū nūquā intrabit. **T**errenus sponſus diligit i
sponsa sua ornatū corporis. **H** celestis sponſus diligit in sponsa sua
ornatū anime. **I**stud bene sciuit hec beata virgo. ideo multis vi
tutibus se ornauit vt sponſo suo placeret. **I**n ea siquidē fuit virtus
pietatis ad p̄mū. **C**um enī adhuc esset in habitu seculari p̄prio
corpusculo delicata cibaria subtrahebat ⁊ per internuncios cla
m elemosinā misit pauperibus. **V**irtus humilitatis quia famula
rum foras exeuntū lutulentos pedes ablucbat extergebat ⁊ oscu
labatur. **V**irtus castitatis quia virginitatē suam dño consecrauit
Virtus patientie quia i viginti annis languore diutino laborans
murmur nō sonuit. nō querimonīa s̄ semp ab eius ore sandū col
loquiū procedebat ⁊ actio gratiarū ⁊ qz sic ornauerat se virtutib⁹
ideo de ea potest dici. **ps.** **A**stitit regina a dextris tui. in vestitu de
aurato circūdata varietate. **V**estitus deauratus fuit caritas quā
habebat in corde interius. **V**arietas fuit multitudo virtutū exteri⁹
Quarto sponsa christi debet se preparare lumen habendo vt euz
decenter recipiat. **Job. xij.** **D**eridetur iusti simplicitas lampas cō
tempta apud cogitationes diuitū parata ad tempus statutū. **V**ere
peccator deridet simplicitatē iusti ⁊ contemnit eum quia igne ca
ritatis lucet. vt se ad mortem prepararet. **V**e illis in quoz cordib⁹
ignis caritatis extinguitur tales ad celestes nupcias nunq̄ recipi
entur. **V**nde legitur **Matth. xxv.** **F**atuis virginibus ad sponſum cla
mantibus. **D**ñe domine aperi nobis dictū est eis. **A**men amē dico
vobis nescio vos. **I**stud bene aduertit beata **Clara** ideo vt spon
sum suum posset decenter recipere lumē vere dilectionis voluit in
corde habere. ipsa ei est vna de numero prudentū virginū que ha
buerunt oleum caritatis in lāpadibus sui cordis de quib⁹ dicitur
Matth. xxv. **Q**ue parate erant intrauerūt cū eo ad nupcias. ⁊ quia
btā clara oleū caritatis in corde habuit ideo secure potuit de cor
pore egredi. **V**n̄ legit de ea. qd cū appropinquaret ad mortē sic locuta
est. **V**alde secura. **V**ade qz bonū habes conuictū ⁊ cū qdā ex sororib⁹
seiscitaretur cui sic loq̄retur ⁊ qd ita attēte respiceret. **rñolt.** **Q**uam
meā bñdiciōibus a dño puentā alloqr ⁊ iam regez glorie video
⁊ regni

⁊ regina angelorum ⁊ o
vicinatus de car
eo alia. **Q**uinto spon
vt sponsa sicut libe
cians **Luc. 11.** **P**ar
entis libani ⁊ post h
vultu in regno celoz n
mundo cibum ministr
am dei perficit. **Job**
mei qui misit me vt p
gloriā christi prepara
Clara continue prep
p̄ficere. ⁊ qz ipsa volu
ter exaudivit. **V**nde
valla. **T**ertio ciuitatē **A**
virginū beata **Clara**
his p̄p̄o p̄cedente can
uabatur ⁊ cū fruocare
cultu diuino pudore vo
Ego semper cultu diuī
inartumione defendam
rant celeriter exeuntes
mus domini vt beate
gat ⁊ ad regnum per
De bea
Que filie cor
Istud dñm e
rie sublimat
in celis siue que in terri
geloz ⁊ post christum
gelos exaltatur que sup
tutum prerogatiua. **A**n
serunt angeli ⁊ ministr
p̄a audacter dicit **Luc**
elos nominis et collentia
sumebat de deserto pua

et reginā angelorum et dominā clara visione templorum et post modicum tempus de carnis ergasculo spiritus egrediens migravit ad astra. **¶** Quinto sponsa christi debet se preparare cibum parando ut sponsus secum libenter maneat unde dominus hortatur quēlibet fidelē dicens **Luc. i. a.** Para mihi quod cenē et ministra mihi donec mādūcem et bibam et post hec mādūcabis et bibis. Quicūq; cū christo vult in regno celorum manducare et bibere ille debet christo in hoc mundo cibum ministrare. Ille christo cibum ministrat qui volūtatē dei perficit. **Job. iij.** Meus cibus est ut faciā voluntatē patris mei qui misit me ut perficiā opus eius. Nō potest homo meliorem cibum christo preparare quā ut volūtatē dei faciat. hunc cibum beatā Clara continue preparavit que toto corde studuit volūtatē dei perficere et quia ipsa volūtatē dei implevit ideo deus eam orantē libenter exaudivit. unde legitur in legenda eius quod cū hostes quodā tempore vallāssent civitatē Assisij et Saraceni iam irruissent intra claustrum virginū beata Clara licet infirma ad hostiū duci se iussit et ante hostes poni pcedente eam capsula argentea in qua corpus domini servabatur et cū invocaret dominū et beatā virginem pro filiarum suarum custodiendo pudore vox quasi puerilis de ipsa capsula insonuit dei. Ego semper custodiā vos et civitatē istā vestro munimine vřaę interuentione defendam statimq; hostes per muros quos ascendebant celeriter exeuntes per orationē beate Clare sunt depulsi. Rogemus dominū ut beate Clare interuentione ab hostibus nos protegat et ad regnum perducatur Amen.

De beata virgine. Maria In eiꝰ assumpcōe S'mo. p. 2
¶ **U**lte filie congrega. diu. tu super. es vni. puerborū ultimo.
 Istud vbum exponit de beata virgine que hodie per glorie sublimitatē supergressa est omnes creaturas. siue que in celis siue que in terris sunt. hodie exaltata est super choros angelorum et post christum gloriosa reledit. Nec mirz si super omnes angelos exaltatur que supeminet angelis et nominis excellentia et virtutum prerogatiua. Angeli enī sunt ministri christi **Mat. 2.** Accerserunt angeli et ministrabant ei et beata virgo est mater christi. vñ ipsa audacter dicit **Luce ij.** Fili quid fecisti nobis sicut vincit angelos nominis excellentia vincit etiā eos virtutū prerogatiua. Ideo ascendebat de deserto presentis seculi. virga de radice yesse olim

et orta. **h** mirabantur electorum anime quenam esset que etiam meri-
torum virtutibus angelorum vinceret dignitate. ergo bene dicitur.
Multe si. congrega. **re.** In quibus verbis duo tangunt. **p**rimus est di-
uersorum premiorum sufficientia quam possident in celo sancti dei. **s**ecundus
est singularis premii excellentia quam possidet maria qua omnes san-
ctos precellit. **p**rimus ibi. multe filie congre. **S**ecundum ibi tu super. es.
Nota quod beata **v**irgo non solum animas beatorum **h** etiam singulos
angelos de singulis choris supergressa est in premii excellentia
nec mirum quod in mundo supergressa fuerat eos in officii preeminencia
Unde notandum quod in celo sunt noui ordines angelorum qui hoc
modo sunt dispositi in ascendendo. primi sunt angeli. deinde archa-
ngeli. deinde Principatus. deinde potestates. deinde virtutes. deinde
de throni. **D**ominationes. **C**herubim et **S**eraphim. **O**fficium angelo-
rum est custodire homines. **p**s. Angelis suis mandauit de te. **s**ed
vnus angelus unum hominem custodit. nisi forte successive custodiat
plures. s. ut post mortem unus deputetur ad custodiam alterius.
Jeronimus. **M**agna est dignitas animarum ut vnaqueque angelorum ha-
beat ad sui custodiam deputatum. pro custodia alium habet vir. alium
uxor. **I**stud officium supergressa est beata uirgo que simul et virum
et uxorem custodit. si uterque ei debite seruit. **A**udi o marite si uxor
tua seruit beate virgini in ieiuniis in orationibus genuflexibus fac
simile et beata uirgo custodiet te vna cum uxore tua. si non potes ta-
lia facere. noli uxorem prohibere volentem talia facere. labora pro ux-
ore in exteriori operatione. et permitte eam laborare pro te in deu-
otione ut uterque vestrum custodiri mereatur a beata **v**irgine. **i**psa etiam di-
xit **Eccl. xxiij.** Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo et di-
xit **in iacob. i.** in viris qui sunt aditus inhabitati. supplere eos custo-
diendo et in **israhel. i.** mulieribus que sunt contemplatiue hereditare.
supplere cum eis manendo. sic ergo beata uirgo excellit angelos in of-
ficio custodiendi quod ipsa ad custodiam plurius deputata est et quod ipsa
angelos excellebat in officio. merito excellere debuit eos in premio
ideo cum eleuaretur a mundo et veniret ad ordinem primum qui est age-
lorum illi videntes eius dignitatem admirantes dixerunt illud **Can.**
vij. Que est ista que as. de deserto deliciis affluens innixa super ole-
um suum et conuersa ad eam poterant dicere illud **p**s. Specie t. et pulcri-
re. q. d. excellentior nobis es ideo non sumus digni ut in nostra socie-

tate ma-

tate manet. **h** nos ex-
regna. **O**fficium archango-
am vel ciuitatem **ysa. lxi.**
des **h** mus archangelus habet
nag archangelum habet
et **Quidam** t. q. alius
Ipsa officium supergressa
ciuitatem nec tantum vi-
nag terrarum custodi-
omnes qui concupiscitis
Bernardus **I**psa est pue-
rius vniuersum illu-
cellentius. **A**rchangelis
dere. unde ipsi poterant
q. d. Nos excellis in nobis
alaberis. **O**fficium prin-
et nomine quia et custodi-
tes. **N**ota quod principes et
non propter principum nobili-
toti deus. sed in omni gente
acceptus est illi. **A**dunz de
munis et totius patrie vel
populi. et ad turbationem
unde quod deus depurat pri-
hoc non facit propter pri-
Officium excellentius ha-
et principem custodiant se-
primo. **E**t cum qui est rex
it. **N**ag fuit angelus tam
cut beata uirgo circa filium
et aliquis angelorum terrarum
remansisset in istis m. reuer-
notos. **h** ostendit quod illu-
m suum que fuit cum labore
lore non ipsa dixit fili quis fe-
Quiescit per diuersas vias

tate maneat. sup nos exaltaberis pcedere et sublimiorem locum et regna. **O**fficiū archangelorū est custodire multitudinē. s. prouinciā vel ciuitatem ysa. lxiij. Super muros t. iherusalē cōstitui custodes h̄ vnus archangelus custodit vnā puinciā. alius aliā. aliū nāq archangelum habet Teutonia. aliū autem francia. dicitur enī Danielis x. q̄ alius angelus custodit hebreos alius Persas. Istud officiū supergressa est beata virgo īp̄a nāq non tantū vnā ciuitatem nec tantum vnum populū h̄ omnem populū christianū vbiq terrarum custodit vnde īp̄a dicit Eccl. xxiiij. Trāsite ad me omnes qui cōcupiscitis me et a generatiōibus meis adimplemini. Bernardus īp̄a est preclara et eximia stella ex iacob orta cui⁹ radiū vnūersum illu minat mundū Quia ergo habuit officiū excellentius Archangelis ergo debuit excellentiorem gloriā possidere. vnde ip̄i poterāt dicere dum peruenit ad eos pcedere et regna q. d. Nos excellis in nostra societate nō manebis sed super nos exaltaberis. **O**fficiū principatus est custodire principes q̄ patet ex nomine quia enī custodiunt principes ideo vocantur Principatus. **N**ota q̄ principes excellentiōrē habēt angelum q̄ rustici h̄ nō ē propter principis nobilitatem quia non est personarum acceptor deus. sed in omni gente que timet deum et operatur iusticiā acceptus est illi Actuū decimo. Imo hoc est propter boni cōmunis et totius patrie vtilitatem quia par principis est gaudium populi. et ad turbationem principis sequitur turbatio totius p̄rie. vnde q̄ deus deputat principi excellentiorem angelum q̄ rustico hoc non facit propter principem sed potius propter populum. **O**fficiū excellentius habuit istis beata virgo que non qualēcūq̄ principem custodiuit sed eum qui est princeps regū terre. Apo. i. Et eum qui est rex regum et dominus dominantū. Apoca. ix. Nūq̄ fuit angelus tam sollicitus circa p̄ncipē sibi cōmissum sicut beata virgo circa filium suum nec mirū quia plus dilexit eū q̄ aliquis angelorū terrenū principem et hoc patet quia eū puer remāssit in iherl̄z m̄r reuersa q̄siuit eū cū magno dolore int̄ cog. et notos. **H̄** cōsidera q̄tā sollicitudinē et diligentia habuit circa filium suū que siuit cū labore q̄ reuersa fuit p̄ iter vni⁹ diei. q̄siuit cū dolore vñ īp̄a dixit fili quid fecisti nobis sic. ego et p̄r tuus do. q̄. te **Q**uesiuit per diuersas vias q̄ inter cognā. et nō. quesitū diu.

quia p̄ triouū. quia ergo habuit officiū excellentius p̄ncipatibus
ideo debuit excellentiorē gloriā possidere vnde ⁊ ipsi poterāt di-
cere cū ad eos veniret p̄cede ⁊ regna q. d. maiorem p̄ncipem ⁊ cū
maiori diligentia custodisti ideo nobiscum nō manebis q̄ maiore
gloriā p̄meruisti. **O**fficiū est potestati demones arcere **Tobie. 8.**
Apprehendit angelus demonē ⁊ religauit eum. i. potestati abstin-
uit ei. **Q**uis hominū demonib⁹ possit resistere qui nobis die nocte
q̄ insidiantur nisi angeli eos arcerent ⁊ homines adiuuaret. **N**ō
officiū beata virgo excellentius habuit q̄a demones arceat ne ho-
minibus noceat. sicut patet in quodam milite de quo legitur q̄ p̄-
miserat demoni q̄ deuotam vxorem suam ad eum produceret vt
demon se de ea vindicaret. **I**gitur arripitens iter cum vxore venit
ad quandā ecclesiam quā vxor militis foris eo expectāte ingressa
prostrauit se ad orationem ⁊ sic obdormiuit ⁊ ecce beata virgo in
eius specie egrediens ecclesiam euz predicto milite peruenit ad lo-
cum a demone assignatū quā vīa demon horribiliter clamans ad
beate virginis imperiū recessit. **E**unq̄ militi diceret se esse matrem
domini ⁊ vxorē eius adhuc dormire in ecclesia. prefatus miles ca-
dens in facie beatam virginē adorauit ⁊ veniā impetravit. **I**psa
quoq̄ disparēte rediit ad ecclesiam miles. ⁊ vxorem inuenit ⁊ q̄d
gestum est narrauit. **L**egit quoq̄ q̄ cū beatus **A**nthonius q̄daz
vice post orationē vellet quiescere demon tam valde guttur eius
strinxit q̄ fere suffocauerat eum. **I**p̄o autē inuocante beatā virgi-
nem demon confusus abcessit. sic igit̄ ip̄a arceat demones. ideo vi-
citur terribilis vt castrorū acies ordi. **Bernhardus.** Nō sic timent
hostes visibiles quālibet castrorū multitudinē sicut aeree potesta-
tes **Marię** vocabulū. **A**udi o homo firmiter credo. si demon acce-
pisset potestati a deo ⁊ iam incepisset te strangulare. **S**i p̄ferres
hoc solum nomē **Maria** de virtute huius nominis statim demō fu-
garetur nec in aliquo nocere posset **Iudith rix.** **B**enedixit te deus
in virtute sua quia p̄ te ad nihilum redexit inimicos nostros. q̄a
ergo habuit officium excellentius potestatibus quia nō solum pre-
sentia sua sicut potestates s̄ etiam in absentia sua ad solius ei⁹ no-
minis inuocationē demones fugat ideo debuit excellentiorē glori-
am possidere. vnde ⁊ ipsi poterant dicere cum ad eos pueniret p̄-
cede ⁊ regna q. d. maiore potestati habes sup̄ demones q̄m nos.

ideo maiorem gloriā t
cere miracula. **Danielis**
⁊ sociis eius in fornacē
⁊ sociis illorum. **I**tem offi-
us habuit beata virgo
per angelos conuenire
gloriā facit aliquo mu-
alium. **S**ed miracula fa-
ciunt q̄ deus per creatu-
rā q̄ virgo concipiet ⁊
⁊ q̄ eadem sit mater ⁊
factum est in beata vir-
bis signum. **E**cce virgo
um excellentius virtute
gloriā habere debuit.
uenit p̄cede ⁊ regna q̄
per te q̄ per nos ideo nos
locum cōfidentes. **O**ffici-
bus p̄cedere ⁊ eis p̄cedere
angelus p̄cepit dicens aliter
Quoniam **Q**uamdiu vir-
tutibus homines hor-
tus habuit beata virgo
etiam superioribus ange-
quidem angeli obediunt
domina angelorū. vnde **E**-
Si alū te vocē aliorū es. si
angelorū nomine per omni-
geli obediunt ei. **N**ec mirū
uit ei non solū ei sed etiam
cum illis ⁊ venit **Nazareth**
⁊ virgo orationes excellen-
tillaret in premio. **U**nde q̄ ip̄a
ter. p̄cede ⁊ regna q. d. in
in societate nō mandis s̄ m-
aliter beata virgo s̄q̄ ordi-

ideo maiorem gloriam debes habere. **O**fficium virtutum est facere miracula. **Danielis iij.** Angelus domini descendit cum azaria et socijs eius in fornacem et fecit medium fornacis quasi ventum rois flantem. **I**stod officium scilicet faciendi miracula excellentius habuit beata virgo maria quod patet. **M**iracula enim que fiunt per angelos conuenire possunt beate virgini. si deus per unum angelum facit aliquod miraculum. simile vel maius interdum facit per alium. **S**ed miracula facta in beata virgine a deo singularia fuerunt quod deus per creaturam nunquam faceret talia. **N**unquam enim facit quod virgo concipiet et pariet filium et quod eadem sit mater et virgo et quod eadem sit mater et filia respectu eiusdem persone. **I**stod totum factum est in beata virgine **ysaie. septimo.** Dabit dominus ipse vobis signum. **E**cce virgo concipiet et pariet filium. quia ergo officium excellentius virtutibus deus in ea ostendit. ideo excellentiorem gloriam habere debuit. **v**nde et illi dicere poterant cum ad eos peruenit **procede et regna** quasi diceret. **M**aiora mirabilia fecit deus per te quam per nos ideo nobiscum non manebis sed ad sublimiorem locum conscendes. **O**fficium dominationum est angelis inferioribus presidere et eis precipere **v**nde dicitur **zacharie ij.** quod unus angelus precepit dicens alteri. **E**cce et loquere ad populum istum. **G**regorius **Q**uamdiu durat mundus Angeli angelis. demones demonibus. homines hominibus presunt. **I**stod officium excellentius habuit beata virgo que non solum inferioribus angelis. sed etiam superioribus angelis presidet et precipere potest. **O**mnes si quidem angeli obediunt ei nec mirum quia ipsa est regina celorum domina angelorum. **v**nde **Augustinus** loquens ad beatam virginem dicit. **S**i celum te vocat altior es. si matrem gentium te dicam precor. si dominam angelorum nomen per omnia esse comprobaris. **p**ropter hoc omnes angeli obediunt ei. **N**ec mirum cum et christus creator angelorum obediuit ei. non solum ei sed etiam **Joseph** propter eam. **Luce ij.** Descendit cum illis et venit **Nazareth** et erat subditus illis. **Q**uia ergo beata virgo dominatones exercebat in presidendo. congruum erat ut excelleret in premio. **v**nde et ipsi poterant dicere cum ad eos peruenisset. **procede et regna. q. d.** incomparabiliter nos excellis. ideo in nostra societate non manebis sed maiorem gloriam possidebis. **S**ic patet qualiter beata virgo sex ordines angelorum scilicet illos qui sunt

de inferiori gerarchia et illos qui sunt de media. Nunc restat videre qualiter etiam supgressa sit tres ordines qui sunt de superiori gerarchia quorum nomina sunt hec in ascendendo Throni. cherubin et seraphin. Ad thronos spectat quod deus in eis sedeat et hoc est propter eorum excellentem puritatem propter quod dicuntur throni. i. sedes dei ysa. lvi. Celum mihi sedes est. Celum. i. throni qui ratione puritatis assimilantur celo. Istud officium excellentius convenit beate virgini in qua deus sublimius requieuit quam in thronis. In ipsis si quidem solum spiritualiter secundum naturam divinam requiescit sed in beata virgine non tantum spiritualiter et secundum divinam naturam sed etiam corporaliter et secundum naturam humanam requieuit quia ipsa cum in suo utero novem mensibus portavit et postmodum in sinu suo sepius requiescere eam fecit unde ipsa dicit Eccl. xlii. Qui creavit me requieuit in tabernaculo meo. i. in corpore. quia ergo beata virgo thronos excellerebat. congruum fuit ut maiorem gloriam haberet. unde et ipsi poterant dicere cum ad eos pervenit procede et regna q. d. purior nobis es perfectius deus requieuit in te quam in nobis ideo super nos exaltaberis. Ad cherubin spectat deum cognoscere unde cherubin interpretatur plenitudo scientie quia ipsi perfectius deum cognoscunt quam inferiores angeli. sed certe beata virgo istos in cognitione excellit. Quis enim angelorum tam perfectam cognitionem de deo habere potuit. sicut beata virgo que splendore divine gracie super omnes impleta fuit unde Bernhardus de ipsa dicit profundissimam divine sapientie quam credi valeat penetrauit abyssum ut quod sine personali unione creature condicio patitur luci illi inaccessibili videatur immersa quia ergo beata virgo excellentior cognitionem de deo habuit quam cherubin. Congruum erat ut eos excelleret in gloria unde et ipsi poterant dicere cum ad eos pervenit procede et regna q. d. maiorem de deo habes cognitionem ideo locum possidebis excellentiorum. Ad seraphin spectat deum ardenter amare unde etiam seraphin interpretatur ardor quod angeli illi ardeant in dei amore quia deum plus aliis diligunt et deo magis coniunguntur et uniantur. Nota quod quanto plus homo diligit deum tanto magis ei unitur quia amor siue amare secundum Dyot. Est virtus unitiva copulans amantem cum amato. hos etiam beata virgo excellit in amore. ideo et si christus ab omnibus est amandus ex toto corde et ex tota mente et ex tota virtute querens. ab ea tamen maxime ardentius cum

hinc erat et sic. Nec magis
gar qua angeli qui sunt
pulcre thronis. i. r.
dgo emulabat seraphin
in gloria. unde ipsi poterant
et regna. q. d. quod poterant
grati sui ordine angeli
angelos elevatus est
Dei electa mea et p
h. h. h. Postquam est
um filii que fecit a d
q. d. gloriose hodie mun
tota in eius occursum
visq. ad thronum glorie
ta mater digna fuit. et
ginez nos debemus d
ad eius gloriam mereamur

Alius
Joerunt eam filii
ne. q. d. concubine la
bitur beata virgo v
bilis quia est speculum ere
q. d. est habitaculum singul
viderunt eam filii. Sc
as accipe bonos in mu
binas que sunt illegiti
qui deo illegitime servi
ni quia eam diligunt. po
Deati q. d. eius gloria con
quia eius patrocinio nu
bilissima. misericordia
bus est laudanda. Qu
patet non solum ex hoc q. d. f
cepit et peperit deum. unde
divinitate nascentis. Et no
is. Quis unquam ta

hñs erat et fili⁹. Nec mir⁹ si beata vgo que est mater xpī plus dilēgat quā angeli qui sunt serui. vñ ip̄a dicit. **Eccle. xxiij.** Ego mat pulcre dilectionis. i. xpī qui est pulcer et dilectus. Quia ergo btā vgo excellebat seraphin in dilectōe congruū erat vt eos excelleret in gloria. vñ et ip̄i potuerūt dicere euz ad eos perueniret **procede et regna.** Et quo poterat vltcrius ascendere cum iā esset in summo gradu seu ordine angeloz. certe ad thronū filij ei⁹ qui sup omnes angelos eleuatus est ppter qd ip̄e filius eam letanter alloquitur. **o. Veni electa mea et ponā te in thronū meū.** Istud prefiguratū est **ij. R. ij.** Positus est thronus mater regis Salomonis iuxta thronum filij que sedet a dextris eius **Bernar.** Quis enarrare sufficit q̄ gloriose hodie mundi regina pcesserit et q̄to deuotionis affcū tota in eius occurssū celestiu regionuz p̄dierit multitudo. quibus vsq ad thronū glorie canticis sit adducta cum eo honore quo tāta mater digna fuit. et cum ea gloria que tm̄ filiū decuit. hanc virginē nos debemus diligere et ei fideliter seruire vt post hanc vitā ad eius gloriā mereamur in celis videre qd nobis pcedat ei⁹ fili⁹.

Alius Sermo de beata vrgine Maria. i. eodē festo 27.

Querunt eam filie syon et beatissimā predicauerūt et regine. et cōcubine lau. eam. **canti. vi.** In verbis pmissis describitur btā virgo vt imitabilis et vt cōmendabilis. vt imitabilis quia est speculū exemplaris hui⁹ vite in via. vt cōmendabilis qz est habitaculū singularis glorie in patria. **Prīmū** tangitur ibi viderunt eam filie. Scdm̄ ibi et beatissimā predicauerunt. Per filias accipe bonos in mundo. per reginas beatos in celo. per concubinas que sunt illegittime vxores. accipe peccatores in hoc mūdo qui deo illegittime seruiunt. omnes isti laudāt beatā virginem. boni quia eam diligunt. peccatores qz de eius misericordia presumūt **Beati** qz eius gloriā conspiciunt. **Soli** enī damnati nō laudāt eā quia eius patrocīnia nunq̄ sentient. **Nota** qz beata virgo est nobilissima. misericordissima. sanctissima. beatissima. ideo ab omnibus est laudanda. **Primo** dico qz est nobilissima cui⁹ nobilitas patet non solū ex hoc qz fuit ex stirpe regia sed etiā ex hoc qz concepit et peperit deum. vnde **Augustin⁹** Nobilitas parientis fuit in diuinitate nascentis. Et nobilitas nascentis in virginitate parientis. **Quis** vnquam tam nobilem feminam vidit que tam

nobilem haberet prolem ut videlicet virgo esset que pareret et deus
esset ille quem pareret **Jero.** Quod non habuit usus. ignoravit ratio.
mens non capit humana. pavet celum. stupet terra. creatura omnis etiam
celestis miratur hoc totum est quod per **Gabrielem** divinitus nunci
atur. et per christum adimpletur **Qua** de causa ^{de tali} tantaque loqui me
indignum fateor. sed puto quod nemo presumet nisi que tanta sunt
que panduntur penitus ignoret. Ecce tam nobilis est hec virgo
quod nullus tam sufficienter laudare potest. unde propter eius nobi
litatem nobilioribus creaturis que in mundo sunt comparatur.
.i. Rose. Lilio. cedro. cypresso. viti. oliu. balsamo. stelle. aurore. lu
ne. soli. Unde eius dignitatem admirans **Sapiens** ait. **Sapien**
vij. hec est speciosior sole et super omnes dispositione stellarum luci
comparata invenitur purior. **(Secundo dico quod est misericordissima**
Misericordes sunt qui subveniunt aliquibus. **Et misericordiores**
sunt qui subveniunt pluribus. sed hec virgo est misericordissima.
quia parata est subvenire omnibus. unde ipsa ad se inuitat omnes
v. **Ecc. xxiij.** **Transite** ad me omnes qui concupiscitis me et a gener
rationibus meis id est virtutibus adimplemini. **Spiritus** enim me
us super mel dulcis et hereditas mea. **.i. misericordia** quam possideo
quasi hereditario iure super mel et fauam. **Certe** nunquam fuit fa
uus mellis tam dulcis oris. sicut misericordia dicte virginis pecca
tori. **Bernhardus** Maria sinum misericordie omnibus aperit ut
de plenitudine eius omnes accipiant unde ipsa dicitur non solum mi
sericors sed propter excellentiam mater misericordie. **Curre** o ho
mo ad hanc misericordissimam matrem et inuenies eam tibi propicia
De cuius misericordia dicit **Bernhardus.** Quis misericordie tue
o benedicta longitudinem et latitudinem et sublimitatem et profundit
tatem queat inuestigare. **Nam** longitudo eius misericordie usque
diem nouissimum inuocantibus eam miseris subuenit. **Latitudo** re
plet orbem terrarum ut tua quoque misericordia impleta sit omnis ter
ra. **Sublimitas** eius superne ciuitatis inuenit restauratiorem et profun
ditas eius in tenebris sedentibus et in umbra mortis obtinuit re
demptionem. **Noli** desperare o peccator. **Si** diu iacuisti in peccatis
Attende misericordie eius longitudinem. **Si** magna peccata commi
sisti attende misericordie eius profunditatem. **Si** multa attende latitu
dinem. **Si** horrenda. attende altitudinem. quocumque te verteris huc

ad orientē siue ad occidentē siue ad austrū siue ad aquilonem semper et ubiq; inuenies eius misericordiā. **inuoca** eam audacter q; te inuocantē non despiciet. **Considera** eius misericordiā que se extendit ad bonos et ad malos et ad eos qui tribulantur ad eos qui temptantur ad desperatos et ad peccatores qui deum abnegauerunt. **Noli** desperare o peccator **curre** ad matrem misericordie. ipsa enī pro peccatoribus orat. **hester vii.** Si inueni graciā in oculis tuis da mihi populū meum pro quo obsecro. **verba** hec dicuntur in persona beate Marie virginis ad filium suum. populū suū vocat peccatores qui abiecti sunt a gracia dei pro quibus ip̄a continue orat. **Bernardus.** Tu mater dei. tu mater rei. tu mater dei et hominis. tu mater iudicis tu mater exilis. cum sis vtriusq; mater discordiam inter filios sustinere non potes. **Nota** historiam de muliere thecuite **h. x. xlii.** Ipsa enim sententiā dei ferendam contra peccatorem mutat. **istud** prefiguratū fuit. **i. Reg. xrv.** In **Abigail** q; mutauit sententiā mortis quā dō voluit inferre **Nabal.** **Abigail** interpretatur patris mei exultatio. et significat beatam virginem que fuit exultatio summi patris. **Nabal** interpretatur stultus et significat peccatorem qui stultissimus est in eo q; transitorioz gaudium preponit eterno. **Cum** igitur verus dauid. i. christus vult auferre peccatori mortem eternā beata **vg̃o** interponit se et impetrat ei vt tam eternā. **O** quot anime gaudent modo cum beata **vg̃ine** in celo que arderent in inferno si beata virgo non reconciliasset eos cū filio suo. **Ipsa** enī desperatis graciā impetrat. **exemplū** de **Theophilo** qui postquā christū abnegauerat et litterā super hoc factā scriptam diabolo presentauerat et cu; ad auxiliū beate **vg̃inis** se cōuerteret ip̄m gracie reformauit. **Curre** secure ad eam. ip̄a enī est tronus gracie diuine ad quā omnes in necessitatib; suis debēt h̄re refugium et recursū. **hebre. iiii.** **Adeam;** cum fiducia ad tronum gracie vt misericordiā consequamur. **vñ bern.** Ipsaz sequēs nō deuias. ip̄am rogans non desperas. ip̄am cogitans nō erras. **Ipsa** tenente non corruis. **Ipsa** protegente non metuis. **Ipsa** duce non fatigaris. ip̄a propicia ad graciā peruenis. **Tercio** dico q; est sanctissima. congruū erat q; esset sanctissima quia sanctissimū dei filium debuit concipere et parere. vt sic habitaculū quodammodo conformaretur habitatori. **ps.** Domū tuā domine decet

sanctitudo. **H**ec domus est beata virgo quam christus elegit sibi
habitaculū. **H**ec debuit esse sancta quia sanctū sanctorū portare de
buit **ps.** Sanctificauit tabernaculū suū al. **O** q̄ sancta fuit hec
virgo **C**erte sancta fuit mente ⁊ corpore. **n**ec miz̄ quia mentē eius
nunq̄ inquinauit turpis cogitatio. nec corpus seu vitaz alicuius
peccati q̄tuncūq̄ modici perpetratio **n**ec in hoc p̄mam similit̄ vi
sa est nec habere sequentē. **I**p̄a siquidē prefigurata est p̄ arcā moy
si que erat deaurata intus ⁊ foris q̄ ip̄a fuit sancta ⁊ munda inte
rius in corde. exterius in opere ⁊ in corpore. **N**unq̄ fuit in hoc
mundo tam pura creatura visa que esset tam sancta sicut hec vir
go. **H**ui⁹ sanctitatis testis est christus qui laudat eā d. **Cā. iij.** To
ta pulchra es amica mea ⁊ macula nō est in te. **T**ante virtutis fuit
ip̄ius sanctitas. q̄ nō solum ip̄am suauit purissimā s̄ qd̄ mai⁹ est
in alios redūdauit q̄ sicut tradunt **magistri** **L**icet maria esset pul
cherrima nūq̄ tñ ab aliquo concupisci potuit. **p**ropter qd̄ ip̄a bñ
oparatur cecoro q̄ sicut cecorus odore suo fugat serpentes. sic bñ
virgo virtute castitatis sue venenosas concupiscentias in alijs extin
xit **Ecc̄. 28.** **Q**uasi ce. ex. l. **O** maria q̄ tu es scissima. purissima. ca
stissima. sordes vicioz a cordibus nostris. tuis p̄cibus remoue. ⁊
omnes malas concupiscentias in nobis extingue **Q**uarto dico q̄
ip̄a est beatissima **puer. ultimo.** **S**urrexerūt filie ⁊ beatissimā pre
dicauerūt. **B**eati sunt qui per penas purgatorij ad celū pueniūt.
s̄ beatiores qui hic se affligentes tanta caritate fruēt q̄ sine pur
gatorio ad celū ab angelis p̄ducūtur ⁊ ad angeloz consortiū assu
mentur. s̄ beatissima fuit hec virgo que sine purgatorio a dei filio
comitantibus angelis in celū introducta ē ⁊ sup̄ oēs āgelos col
locata **vnde ip̄a dicit Cā. 2.** **I**ntroduxit me rex in cellā vinariā
ordinauit in me caritatē. **C**erte ip̄e rex regū ⁊ dñs dominantium
in propria p̄sona matri occurrit ⁊ cū magna gloria ad celū pou
xit **p**ropter qd̄ **Salomon** admirās dixit **Cā. viij.** **Q**ue est ista que
ascendit de deserto delicijs affluens innixa sup̄ dilectū suū. **D**eli
cijs inquit affluens. **h**oc est extra vetulas que mentiunt̄ beatam
virginē nō potuisse puenire ad celū nisi prius trāsiret purgatoriū
qd̄ omnino falsum est. **E**x quo enī immunis ab omni peccato extu
lit ad purgatoriū venire nō debuit. **i**mo ascendit imediate de des̄
to. i. de mūdo ad celū delicijs affluens innixa sup̄ dilectū suū. **i**
filii qui

Alus
Hodie magnific
mec. **J**udith. et
ad celū fuit afflu
ta ⁊ ad dexterā filij colla
mea q. d. **Q**uāuis magni
⁊ in eius natiuitate ⁊ in
est in operatione hui⁹ ga
tione. **T**angunt aut̄ duo
beate virginis in celis col
tis incomparabilis. **p**ri
secūm ibi p̄cibus dictu

filium qui creditur eam inter brachia sua ad celum poutisse. Con-
gruum quippe erat ut qui matri sue in hoc mundo in infatua sepius
innixus fuerat quem mater tanquam tenet infantulum et carissimum in fi-
num suum sepe locauerat. quem de loco ad locum gestauerat ut versa
vice mater de hoc mundo egrediens eodem inniteretur et ab eodem ad
celi palatium pduceretur. **Iero.** Creditur quod ipse saluator quantum datur
intelligi per se totus festinus occurreret et cum ingenti gaudio secum eam
in throno collocauerat. Est ergo hec virgo beatissima quia non solum
sine purgatorio transiit et ab angelis deducta fuit. Et etiam quia a
proprio filio translata et super omnes angelos sublimata. ad dexter-
am filii collocata fuit ubi iugiter interpellat pro peccatoribus. **Ie-**
ro. hec est preclara dies in qua meruit exaltari super choros an-
gelorum et in regni solio sublimata per christum gloriosa resedit. Unde
ipsa prefiguratur per **Bersabee** matrem **Salomonis** de qua legitur **3. R.**
ii. Positus est thronus matri regis que sedit ad dexteram eius. Di-
gne super omnes angelos exaltatur in celo que in mundo humiliaue-
rat se infra omnes homines. quia secundum **Aug.** humilitas exaltationis est
meritum. et exaltatio humilitatis est premium. Quanto enim quis per se
magis humiliat tanto illic magis exaltabitur. et ideo quia beata **Virgo**
fuit in mundo humilissima ideo in celo est sublimissima ubi sedet ad
dexteram dei filii tanquam regina angelorum et aduocata peccatorum. **Ela-**
memus ad ipsam et dicamus **Eya** ergo aduocata nostra illos tuos
misericordes oculos ad nos conuerte. et secundum benedictum fructum
ventris tui nobis post hoc exilium ostende. Amen.

Alius Sermo de Beata Virgine In assumptione 32.

Hodie magnificata est anima mea pre omnibus diebus vite
mee. **Judith. xij.** Verba ista poterat dicere beata **Virgo** quando
ad celum fuit assumpta et super omnes choros angelorum exalta-
ta et ad dexteram filii collocata. hodie inquit magnificata est anima
mea quod. Quamuis magnam gaudium habuerim in filii mei conceptione
et in eius natiuitate et in eius resurrectione. tamen illud gaudium nihil
est in comparatione huius gaudii quod modo percipio in eterna ei frui-
tione. Tangunt autem duo in his verbis. Primum est celestis gaudii
beate virginis in celis collocati immensitas. Secundum est illius immensi-
tatis incompatibilitas. primum ibi. hodie magnificata est anima mea.
Secundum ibi. pre omnibus diebus vite mee. Nota quod beata virgo fuit

hodie magnificata in celis siue exaltata ppter eius quā in mūdo
habuit humilitatem. fuit etiā hodie letificata ppter eam quā in
mundo sustinuit penalitātē. fuit tercio beatificata cōtra eam quā
in mundo pertulit miseriam et erumnositatē. **Primo** dico qd fuit
hodie magnificata ppter eius humilitatē quā habuit in mundo
quia enim inter omnes homines humiliata in terris fuit. congru-
um fuit vt super omnes exaltaret in celis **Ihesus xi.** fons paruul⁹
in fluvium maximū creuit et in aquas plurimas redundauit lux et
sol ortus est et humiles exaltati sunt. fons paruulus fuit beata vir-
go que parua. i. humilis fuit in terris. **Iste** fons hodie creuit in flu-
uium magnū quia hodie beata virgo celestibus delicijs magnifi-
cata et exaltata. **Bernardus.** Loquens ad eam dicit. Nunq̃ super
choros angelorū sublimata conscendisses nisi prius infra omnes
homines humiliata descendisses ppter qd ip̃a dicit **Luce. i.** Respe-
xit humilitatē ancille sue vsq̃ et sanctuz nomen eius. **Nota** qd
xp̃s hodie fecit magna m̃ri sue tripliciter. i. ip̃am matrē carissimā
exaudiendo. ip̃am tanq̃ sponsāz amantissimā in suū tabernaculū
introducendo. ip̃am tanq̃ reginā nobilissimā sup̃ om̃es in throno
regis collocando. **Primo** fecit ei magna ip̃am tanq̃ matrem. ca. ex-
audiendo. ipsa enī p̃figurata est in bersabee matrē Salomonis de q̃
legit̃ **iii. R. ij.** Dixit bersabee ad salomonē petitionē vnā habeo ad
te. qui dixit. **Pete m̃r.** neq̃ enī fas ē vt aliquid negem tibi. **vis** scī-
re q̃ fuit petitio qm̃ bersa. hodie pponit filio suo. **Si** inueni inquit
grām in oculis tuis da mihi populū pro quo obsecro **Ihesus. vii.**
Populus ille sunt vnīuersi peccatores qui honozant beatā virgi-
nem pro quibus virgo iugiter orat. **Audi** nos o virgo et ora p no-
bis nam te fili⁹ nihil negās honozat. **Sal.** nos vsq̃ te orat. **Noli**
desperare o peccator m̃r xp̃i ē mater tua. si vis agere penitentiā
orabit pro te filium. **Bernar.** Tu m̃r dei tu m̃r rei. tu mater regis
tu mater iudicis. tu m̃r exulis. **Cū** sis vtriusq̃ m̃r discordiā inter
filios sustinere nequis. **In** hui⁹ signū ip̃a depingitur iuxta crucez
sub brachijs christi versus aquilonem vt si christus extēderet ma-
num contra peccatorem ad percutiendum eū et proficiendū in ge-
bennam. ipsa se interponit precibus et peccatōrē reconciliat. **Ber-
nardus** **Nemo** tam idoneus qui gladio ferienti pro nobis manum
obijciat vt tu domīna amantissima per quā christum suscepimus
misericordia.

miserecordiā de manu domini nostri. **(S**ecundo fecit ei magna ipaz
tanq̃ sponsam amantissimā in suū cubiculū itroducēdo **h**ester. **ij.**
Ducta est hester ad cubiculū regis **Assueri** et adamauit eā rex su
per omnes mulieres et posuit dyadema regni sup ea. **ci.** **h**ester in
terp̃tat̃ eleuata et significat be. ṽginē q̃ hodie sup oēs creaturas
eleuata ē. **Assuerus** interp̃tat̃ beatitudo et significat xpm qui ē be
atus sup oēs **Iste assuer.** i. xps duxit hodie reginā hester. i. beatā
ṽginē in cubiculū suū. i. ad celū. **Cā. i. c.** **I**ntroduxit me rex in cel
laria sua. **h**ec ē speciosa quā xps laudās ait **Cā. iij.** **T**ota pulcra
es amica mea et macula nō est in te. **de cuius speciositate dicit Sāp.**
vij. **h**ec ē speciosior sole et sup oēm dispositionē stellaz. luci cōpa
rata inuenit̃ purior. **vis** scire q̃ speciosa. **Audi** quid de ea dicatur
Cā. vi. **Q**ue ē ista que p̃gredit̃ sicut auroza õsurgēs pulcra vt lu
na electa vt sol. **ae.** **V**ides q̃ p̃p̃t̃ ei pulcritudinē amirabilē nūc
auroze nūc soli nūc lune õparat̃ **I**n illa q̃ lucēt de nocte nihil pul
crius est luna **I**n illa q̃ lucēt de die nihil pulcrius ē sole. **I**nter ea
q̃ lucēt inter diē et noctē. nihil pulcrius ē auroza. **h**ac pulcrā spon
sam xps hodie introduxit in cubiculū suū. **Aug.** **T**e ip̃e rex regū
vt matrē verā et decorā sponsam p̃e omnib⁹ diligēs amoris āpler
ru sibi associat. **O** homo inuoca hodie beatā virgine que mat̃ xpi
est et speciosa vt p̃ te ad dñm int̃cedat. **(T**ercio fecit ei deus ma
gna ipaz tanq̃ reginā nobilissimā sup oēs in throno regni collo
cādo **puer. vltimo.** **M**ulte st. **agre. di. ae.** **U**nde ip̃a p̃figurata ē p̃
reginā. **h**ester **de q̃ d̃f hester. ij.** **h**abuit gratiā corā rege et misericor
diā corā eo super oēs mulieres et posuit dyadema regni in capite
ei⁹. **h**ec est mulier mirabiliter decorata de qua dicit̃ **Apoē. xij.** **S**i
gnum magnū apparuit in celo mulier amicta sole et luna sub pedi
bus eius et corona xij. stellaz in capite eius. **M**ulier **h**ec significat
beatā virgine que fuit amicta sole qz xps sol iusticie eā delictis in
tus et ex repleuerat et gr̃a sua illustrauerat. **L**una fuit sub pedib⁹ qz
mutabilitatē hui⁹ m̃di q̃ significat̃ p̃ lunā trāsierat. **C**orona xij.
stellaz erat in capite ei⁹ qz xij. ṽtutes q̃ in diuersis sanctis fulgent
eā singularit̃ et specialit̃ decorauerūt. **(P**rima stella ē puritas q̃
inuenit̃ in angelis **h**ac ip̃a habuit excellētius **Sāp. vij.** **h**ec ē speci
osior sole et sup oēm dispositionē stellaz. i. angeloz luci õpata in
uenit̃ purior. **T**ante puritatis fuit **hec ṽgo** q̃ de ip̃a xps nasci vo

lult **Anselm**⁹. Decebat vt hominis illi⁹ acceptio de purissima **vgi**
ne fieret vt ea puritate niteret⁹ **vg**o q̄ sub deo nequit maior itelligi
Secda stella ē cōstantia q̄ fuit in p̄iarchis. hāc ip̄a habuit excellē
tius habuit q̄z cōstantiā in exilio cū videlz fugisset in egiptū vbi cō
stāter expectabat reditū ad suā patriā. habuit eē cōstantiā i triduo
cū q̄reret filiū p̄ tridūū donec iueniret **Lu. ij.** habuit etiā cōstantiā
iuxta crucē p̄seuerādo. **Jo. xix.** Stabāt iuxta crucē ihu m̄r ei⁹ **zē.**
Tercia stella ē cōgnitio q̄ fuit in p̄ph̄is q̄ multa secreta dei noue
rūt. hāc ip̄a excellētius habuit. nūq̄z enī aliq̄s p̄ph̄az tot secreta
dei tā p̄fecte nouit sicut beata **vg**o. **Anselm**⁹ Quid de deo nō sapi
ebat in q̄ sapia dei latitabat et in vtero sibi corp⁹ aptabat **Quar**
ta stella ē fides q̄ magna fuit in apl̄is. hāc ip̄a excellētius habuit
q̄z apl̄is in fide dubitātib⁹ et a x̄p̄o fugientib⁹ ip̄a firma in fide per
mansit et x̄p̄o semp̄ adhesit. De hui⁹ fide dicit **fulgenti**⁹ in sc̄di ho
minis matre gr̄a dei mūdoā seruauit et carnē mēti cōtulit firmissimā
fidē et carnis abstulit omnē libidinē et q̄z ip̄a i sabbato sc̄o discipul⁹
oib⁹ in fide dubitantib⁹ ip̄a in fide p̄māsit ideo sabbatū speciali
ter in honore ip̄si⁹ colit libēter potes eā honorare vt ip̄si⁹ meritis
merearis in fide solidari. **Quinta** stella est caritas q̄ magna fuit
in martirib⁹ q̄ ex feruore caritatis sustinuerūt mortē p̄ x̄p̄o **Can.**
vij. fortis ē vt mors dile. aq̄. multe nō po. extinguere caritatē. hāc
ip̄a habuit excellenti⁹ nec mirz si ip̄a ampli⁹ dilexit x̄pm cui⁹ erat
m̄r q̄z martires q̄ erāt ei⁹ p̄ui. iō btā dei genitrix cui⁹ cādor **vg**ini
tatis sic plātatio rose in iericho speciali⁹ refulsit. splēdidi⁹ emicuit
circūdata caritatis officio **Sexta** stella ē huilitas q̄ magna fuit
in cōfessorib⁹ q̄ in humilitate deo p̄uierūt et ideo magnā grāciam
apud christū p̄meruerūt. **vñ** de⁹ sup̄bis resistit humilib⁹ aut dat
grāciā. i. **De. v.** hāc beata virgo excellentius habuit que p̄ sui hu
militatē meruit fieri m̄r dei **Lu. i.** Resperit humilitatē ancille s. **zē.**
Bern. sine huilitate audeo d̄re nec marie **vg**initas placuisset deo.
Septima stella ē exēplaritas q̄ fuit in doctozib⁹ q̄bus dicit **Mat**
v. Sic luceat lumē vestrū corā hoib⁹ vt videāt opa v̄ra bona **zē.**
hanc ip̄a excellentius habuit cuius tota vita exemplū sanctitatis
exstitit **Jeronimus** habetis i ea quid eligere quid respuere. habet.
in ea magisteria p̄bitatis expressa. **Octaua** stella est diligētia mi
nistrandi que debz eē in sacerdotib⁹ de quib⁹. i. **Cor. iij.** Sic nos
estimē.

estimet homo ut ministros christi. ideo debent eē valde diligētes
in ministerio dei. **hāc ipsa habuit excellentius.** Quis pōt exprintere
q̄ diligēs fuit circa infantulū ihesuz ne delicata ⁊ tenerrima mem
bra eius leoderet. **Cū** man⁹ et pedes alligaret et in presepio reclina
ret. **Aug⁹** Ministrā christi fuisse mariā omnis qui sane sapit intelli
git absq̄ dubio ministra christi extitit quem vtero gessit partuq̄
p̄fūsum aluit fouit ⁊ inuoluit. **Firmiter credo q̄** beata vgo mul
tociens de nocte surrexēt ut lactaret filiū ut eius p̄ueniret vagitū
quē vagientē sine dolore cordis audire nō poterat. **Nonā stella**
est deuotio q̄ d̄z eē i religiosīs q̄ iō postposuerūt curas sc̄li ut libe
ri⁹ vacare possent deuotioni. **hanc ip̄a excellentius habuit** cuius
sp̄s celestib⁹ otinūe intendebat **vnde ip̄a dicit.** Magnificat anima
mea dominuz. **vsq̄ ad finem.** **Bernar.** Virgo sancta vgo sobria
vgo deuota nūq̄ castior illa nūq̄ deuotior. **Decima stella est cas**
titas que ē in vginibus de quib⁹ dicitur. **ij. Coz. xi.** Despondi
vos vni viro v. c. ex. xp̄o. **hanc ip̄a excellēt⁹ habuit** q̄ castissima
omniū virginū fuit **p̄pter qd̄ ip̄a dicit** virgo virginū. **Bernard⁹.**
Tu ardore vetite occupiscentie in tua vginēa carne eatenus extin
xisti ut is in ei⁹ aspectu ut astra munda sunt tātē mundicie carnē
tuā iudicauerit ut etiā sue diuine puritati eā agglutinet non de
sperit. **Undecima stella est fecunditas** que inuenit in coniugatis
hanc ip̄a habuit excellentius cui⁹ p̄les ē b̄ndicta sup oēs creatur
ras. **Bernard⁹.** Quāta putas veneratione digna ē in qua humili
tatē exaltat fecunditas partus ossecrat vginitatē. In hoc etiā excel
lit eius fecunditas q̄ nō puz nec hominē peccatorē s̄ deū hominē
mūdi redemptorē generauit. **vnde canit ecclesia.** **Felix** nanq̄ es sa
cra vgo maria **vsq̄ deus nr̄.** **Duodecima stella ē patientia** que
d̄z eē in viduis quib⁹ multe molestie irrogant q̄ nō h̄nt aliq̄ de
fensorē **hāc patientiā excellenti⁹ habuit** brā vgo oib⁹ viduis qd̄
maxime patet in hoc q̄ cū dilectū filiū suū videret alapis cedi con
spui illud opprobriū hominū fieri in cruce suspēdi. **Quis** ex h̄ gla
dio doloris et passione cor ei⁹ trāfigeret. nūq̄ tñ vbi blasphemie.
vindicta. maledictiōis oīa iudeos ptulit **Ambro.** Nihil tor
uum in oculis marie nihil in vbiis p̄car nihil in actu verecundiū
ut ip̄a sp̄s corporis similitudini mētis fieret figura p̄bitatis **sc̄do**
dico q̄ fuit hodie letificata oīa eā quā in mūdo firmiter sustinuit.

penalitate. unde ipsa cum hodie gustaret celestia gaudia. poterat dicere agrue illud **ps.** secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo. confitebor. **leti. a. m.** **Nota** quoniam beata virgo in mundo multos sustinuerit dolores pro timore precipue voluit de tribus. **Primo** de hoc quod filium dilectum per triduum amisit **Luce. ij.** Fili quid fecisti nobis sic ego et per tuum dolentes. **et.** contra hunc dolorem hodie letificata est quia filium sine timore amittendi inuenit **Eccl. iij.** Inueni quem diligit anima mea nec dimittam. **Secundo** de hoc voluit quod videbat filium stantem eorum iudicis ab omnibus despici et derideri **Bernardus.** In persona beate virginis. Cum fuisset illi intuita collaphis percussis faciem aspui spinis coronari. opprobrium hominum fieri. commota sunt omnia viscera mea. contra hunc dolorem letificata est hodie quia vidit eum ab omnibus honorari laudari **Apo. viij.** Vidi turbam meam quam dicitur. ne. po. ex omnibus gentibus tribubus et linguis et populo sancta. ante thronum in conspectu agni amictis stolis albis et palam in maiestate eorum et clara voce magna d. Salus deo nostro sedenti super thronum et agnum. Quis potest enarrare leticiam quam beata virgo habuit hodie de hoc quod audiuit voces angelorum et omnium sanctorum laudantium filium suum. **Tercio** de hoc maxime voluit quod filium suum in cruce pendentem pati et mori conspexit. **Lu. ij.** Tuam ipsius animam pertransibit gloria. scilicet doloris. contra dolorem hunc letificata fuit hodie quia puenit illuc ubi filium suum vidit nunquam deinceps moriturus **Ro. vi.** Christus resurgens ex mortuis iam non morietur et mors illi ultra non dabitur. unde potest dicitur ad filium suum illud. **ps.** Confitebor tibi domine in toto corde meo. **et.** ubi ibi dominus in eternum permanet. **q. d.** beata virgo ad filium. letabor ideo et exultabo. et laudabo. tuum quia inimici qui te oderunt perierunt tu autem permanes et viues in eternum. sic patet secundum principale. **Tercio** dico quod hodie fuit beatificata contra eam quam in mundo pertulit miseria et erubescit **Can. vi.** Viderunt eam filii syon et beatissimi. pro. unde poterat dicere hodie **Lu. i.** beatam me dicent omnes generationes. **Bernardus.** beatam te dicent omnes generationes. genitrix dei domina mundi. regina celi que omnibus generationibus vitam et gloriam genuisti. In te enim angeli leticiam iusti gloriam peccatores veniam inveniunt in eternum. **Nota** quod beata virgo excellenter est beatificata pro alijs sanctis quantum ad tria. primo in hoc quod christo vicinissima refidet sicut prefiguratum est **ij. R. ij.** Thronus positus est matris iuxta thronum regis qui sedet ad dextram eius **ps.** Altit regina ad dexteram. **Ieronimus.** Gloriosa et fe

riosa et fe
merita matris et virgo
chasti gloria refo
pote impare et precip
In celo regnat tam sub
role conferre valeat
hunc et mater chasti
ca tam in corpe qd in
nico. beata maria dgo
lius. Nec eni fas est o
ia et pars in matre fit
corde dicit Augustinus.
corpe et anima in filio
corruptionis erumina
tegritatis corruptio vi
gracia hunc beate virgi
na gaudia peruenire ma
De Sancta
Quoniam egredius fi
illuc. i. ad terram
quis exponi poss
Specialiter tamen magis
meo qui non solum rebus
excoctat. et. In hoc in v
tus nascendi miserabili
pmi ibi nudus egredius
tus moriar. **Nota** quod b
stinuit. amiserabilem nu
tatem. mortis anxietate.
Contra secundum est regni in
ic miserabili replet. Contra
Primo dico quod sustinuit
mo nudat et spoliat rebo.
ars per tegumeto corpis ad
nat qua natura per tegumeto
Sar. vii de eo potest exponi qd

fiola et felix ad ethereū puenit thalamū ad celsitudinē throni inte-
merata mater et virgo processit atq; in regni solio sublimata post
christū gloriosa resedit. **Secundo** est in h̄ beatificata qz in celo alijs
pōt imperare et precipere **Eccl̄. xxiij.** In iherusalē ptās mea. **Iero.**
In celo regnat tam sublimis tam imperiosa vt pacem quibuscūq;
velit conferre valeat ppter qd ipsa dicit̄ regina celoz et dñā ange-
loz et mater christi. **Tercio** in hoc beatificata est qz iam glorifi-
cata tam in corpe q̄ in anima. **Bernardo.** Conregnat. audacter
dico. beata maria dgo cum anima et corporis stola clarificata s̄
filius. Nec enī fas est dicere qd pars corporis filij in ip̄a glorifica-
ta et pars in matre sit putrefacta. Caro enī filij caro matris. De
eodē dicit **Augustin.** Credimus Mariā letari leticia inenarrabili
corpe et anima in filio p̄prio per filiū p̄prium nec vllam seq̄ debere
corruptionis erumnā quā nulla secuta est cum filium pareret in-
tegritatis corruptio vt sit semper incorrupta quā tanta perfudit
gracia huic beate virgini deuote famulemur vt ei⁹ meritis ad eter-
na gaudia peruenire mereamur qd nobis concedat. **et**

De Sando Bartholomeo. Sermo.

Nous egressus sum de vtero matris mee nudus reuertar
illuc. i. ad terram de qua supple p̄cessi. **Job. i.** Verba ista
q̄uis exponi possunt de quolibet homine et de beato Job
Specialiter tamen magis proprie exponunt de beato Bartholom-
meo. qui nō solum rebus sed propria pelle nudatus fuit. q̄a viuus
excoriat⁹ ē. **pm** hoc in verbis premissis duo tangunt. **pmū** est mo-
dus nascendi miserabilis. **scdm** est qualitas moriendi lamentabilis
pmū ibi nudus egressus sum. **scdm** ibi nudus reuertar illuc. i. nu-
dus moriar. **Nota** qd beatus Bartholome⁹ in extremis q̄tuor su-
stinuit. **scdm** miserabilem nuditatē. **perfectā** paupertatē. **passionis** acerbi-
tatem. **mortis** anxietatē. **Contra** **pmū** est veste glorie circūornat⁹
Contra **scdm** est regnū indeficiens adept⁹. **Cōtra** **terciū** gaudio
inmiabili replet⁹. **Contra** **quartū** vite eēne securitatem assecut⁹.
Primo dico qd sustinuit miserabilem nuditatē. Miserabile est qd ho-
mo nudat⁹ et spoliat⁹ reb⁹. Miserabili⁹ est qd nudat⁹ vestibus quas
ars p tegumēto corporis adinuenit. Miserabilissimū est qd pelle nu-
dat⁹ quā natura p tegumēto ossiū dedit. hoc mō fuit nudat⁹ beatus
Bar. vii de eo pōt exponi qd dī **Eccl̄. v.** Sicut nud⁹ ē egressus de

utero matris sue sic reuertat. i. morietur. Imo sanctus Bartholomeus
in maiori nuditate fuit mortuus q̄ natus. q̄ natus fuit cū pelle ⁊
mortuus sine pelle vñ de ip̄o dicit **Joelis p̄mo** ficū meū decortica
uit inimicus. nudans spoliavit eā. per ficū que est arbor p̄ferens
dulcem fructū ⁊ multiplicē. q̄ ter in anno fructificat. significat s̄a
ctus bartho. qui p̄tulit fructū dulcē in predicatione. ⁊ multiplicez
p̄ diuersaz virtutū exercitationē hūc inimic⁹ nudans. spoliavit eū
q̄n pellem detrahēdo excoziavit ⁊ q̄ sanctus bartho. miserabiliter
p̄ xp̄i amore fuit nudatus. ideo modo in celo veste glorie est circū
ornatus vñ de ip̄e potest dicere illud **ysa. lxi.** Gaudens gaudebo ī
dñō. ⁊ exultabit anima mea in deo meo q̄ induit me vestimēt⁹ sal
utis ⁊ indumento iusticie circūdedit me **Cōsidera** q̄ iustus iudex
sit deus illos qui in hoc mūdo pro sui nominis amore nudantur. in
celo vestit ⁊ coronat sic patet in sancto bartholomeo. illos vero q̄
in hoc mūdo vestes preciosas p̄pter superbiam portant in infernum
precipitat ⁊ omni honore denudat. **exemplū** hui⁹ habem⁹ in diui
te qui induebatur purpura ⁊ bisso. ⁊ post modicū tēpus mortu⁹ ē
⁊ sepultus in inferno **Luce xvi.** ideo peccatori gloriā vestit querē
ti dicit **Treno. iiii.** Gaude ⁊ letare filia edom q̄ habitas ī fra hus.
ad te quoq̄ veniet calix ⁊ inebriaberis atq̄ nudaberis. per filiam
edom accipitur peccator qui peccatis polluit. q̄ edom interpretat
sanguinea q̄ edom. i. esau qui nomine alio vocabat edom imitat.
sicut esau pro modico edulio vendidit primogenitū sic peccator p̄
modica delectatione vedit eterna gaudia. isti adhuc habitant ī ter
ra hus. i. in hoc mundo ad ruinā festinanti q̄ hus interpretat festi
nans. dicitur ironice. gaude ⁊ letare supple t̄paliter vt crucieris ⁊
lugeas eternaliter ad te quoq̄ veniet calix eterne dānationis. ineb
riaberis p̄pter infernalis pene abundantia atq̄ nudaberis p̄pter cō
fusionis ignominia **Naum iij.** Ostendā gentibus nuditatē tuam ⁊
regibus ignominia tuā p̄roficiā super te abominationes tuas ⁊ cō
tumelijs te afficiā ⁊ ponā te in exemplū. **Sc̄do** sustinuit perfectā
paupertatem. vñ de potest dicere illud. **ps.** Ego sum pauper ⁊ do
lus t. deus sus. me. vere beatus bartholomeus pauper fuit in ex
tremis q̄ nihil p̄prium habebat. pauper siquidē venerat in mundū.
paup vixit in mundo paup egressus est de mūdo. ip̄e enī pro chri
sto omnia reliquerat ⁊ xp̄m secut⁹ fuerat. vñ petr⁹ in p̄sona oīm
ap̄stolo

ap̄stolo dicit **Matth. xxi.**
erūt ergo ap̄li pauperes
dominū egredi de mū
ra hic solacia hominū
nes sustinent q̄ omne
Tercio nihil intulim⁹
ferre possum⁹ habent
fuit q̄ tñ in edis paup
natur. ⁊ nō solū in se
peres despicit nec at
cit pauperem exprobra
pauperem p̄ christi a
ideo qui despicit paup
ordinatione hō fit pau
bene vtuntur tñ p̄m
bartho. elegit q̄ in m
regni in dēficijs adde
Beati paupes sp̄i q̄m ip̄
sistent nec sitim nec penur
incomodū sustinebūt. Apo
illos sol q̄q̄ villus estus q̄
beatus ad vñ fides aquar
ruit in crapula et in ebri
ter in diuice epulone. **Qu**
sustinent satiabūt in celo
Apparebo aspectū tuū
bartholomeo et ceteris a
in mūdo **Luce xxi.** Nos el
vobis sicut dñs. mibi pater
regno meo. **Tercio** susti
passionē sustinuit q̄m ip̄e
latus fuit. vñ ip̄e potuit de
passionē xp̄i in carne mea p
fuit et id etiā ex ei⁹ passionē
q̄ desunt passionē christi. **Qu**
ratio fuerit impedita q̄ in a

aploz dicit **Mat. xix.** Ecce nos reliquim⁹ oia et secuti sum⁹ te. fu-
erunt ergo apli pauperes in ingressu in mundū. in pgressu p mun-
dum/ in egressu de mūdo. et sic perfectā paupertatē habuit. Cōside-
ra hic stulticiā hominū. primā et vltimā paupertatē omnes homi-
nes sustinent/ qz omnes pauperes nascunt^r et paupes moriuntur. **i.**
Thi. vi. Nihil intulim⁹ in hunc mundū haud dubiū qz nec quid au-
ferre possum⁹. habentes alimenta et quibus tegamur his contenti
sim⁹ et tñ in ediciā paupertatem in pgressu per mundū ferre abomi-
nantur. et nō solū in se inferre paupertates renuunt s; etiā alios pau-
peres despiciūt/ nec attendūt illud qd dicit **prover. xiiij.** Qui despi-
cit pauperem exprobrat factori eius qz vel hō facit seipm volūtarie
pauperem p christi amore. vel hō fit pauper ex dei ordinatione.
ideo qui despicit pauperem deo exprobrat p cui⁹ amore vel cuius
ordinatione hō fit pauper et quāvis vtraq; paupertas sit bona his q
bene vtuntur. tñ prima que est voluntaria melior est et hāc beatus
bartho. elegit/ et qz in mūdo voluntarie paup fuit pro christo. ideo
regnū indeficiens adeptus est. istud etiā pmittit christus **Mat. v.**
Beati paupes spū qm ip. est reg. ce. Illud inq; regnū in quo nec
fame nec sitim nec penuriā aliquā nec estū nec frigus nec aliqd
incōmodū sustinebūt **Apo. viij.** Nō esurient neq; sitient apli/ neq; cadet sup
illos sol neq; vllus estus/ qm agn⁹ qui in medio throni ē reget eos et
deducet ad vite fōtes aquar. Cōsidera qm iustus sit deus illos qui hic
viviūt in crapula et in ebrietate punit in inferno fame et siti. sic pa-
ter in diuite epulone. Illos vero qui hic p sui amore famē et sitim
sustinent satiabit in celo. sicut pz in lazaro mendico et btō bar. **pl.**
Apparebo ospectui tuo. sa. cū ap. gloria tua. Ideo dñs dixit beato
bartholomeo et ceteris apostol qui p xpo sustinuerūt multas pēas
in mūdo **Lu. xxiij.** Vos estis qui permā. mecū in tenta. m. et ego. d.
vobis. sicut dis. mihi pater me⁹ regnū vt edatis et bibatis su. mē. in
regno meo. Tercio sustinuit passionis acerbitatē. vere acerbam
passionē sustinuit. qm ipse viu⁹ excoziat⁹ p mū/ et postmodūz decol-
latus fuit. vñ ipse potuit dicere illud **Col. i.** Adimpleo ea q desunt
passionū xpi in carne mea p corpe eius. qd ē ecclā p fide mortu⁹
fuit/ et id etiā ex ei⁹ passione fides solidat^r. nō q dicit adimpleo ea
q desunt passionū christi. Istud enī debes sic intelligere/ nō q xpi
passio fuerit impfecta/ qz in cruce sufficientissime passus fuit et sua

passione totū mundū redemit **E**t pro tanto dicit in cōpleta et imple-
ta qz post passionē quā in cruce sustinuit in se adhuc plura passu-
rus fuit in membris suis. i. in fidelibus suis. s. in apostolis. martiri-
bus et alijs iustis. quicquid enī fidelibus qui sunt membra christi
fit hoc christus reputat sibi fieri. vnde ipse regnās in celo dixit **Ma-
t. ix.** Saule saule quid me psequeris? Eodē modo christus hodie in
Bartholomeo passus fuit qui pro eius amore acerbaz passionē su-
stinuit. Audi o peccator et desine persequi bonos. Persequeris enī
christū quādo bonis hominib⁹ detrahīs. qñ elemosinā eis negas
xpo negas **Ipe** enī dicit in die iudicii illud **Mat. xxv.** Qd vni ex
minimis meis fecistis mihi fe. Audi etiā quicūqz iustus es et paciē-
ter sustine tribulationes et passiones p xpo qz etiā habes sociū in
passionibus tuis. ideo sanctus bartholome⁹ valde patienter susti-
nuit passionem et qz hic sustinuit passionis acerbitatē. ideo in celo
gaudio interminabili repletus ē. illud enī pmissum fuit ei cū cete-
ris apostolis **Job. xvi.** Et vos nūc tristitiā habetis supple in passio-
nibus q̄ntū ad sensualitatē qz q̄ntū ad ratiōez libēter sustinue-
runt passionē. **Ite** autē videbo vos et gau. cor. v. 22. **Quarto** su-
stinuit mortis anxietatē. q̄uis enī sancti voluntate deliberatiua de-
siderēt mortē? tñ voluntate naturali abhorrent et anxiant. quis ei
nō anxietetur de morte cū de christo scriptū sit **Marci. xiiij.** qz pro-
pter mortem cepit pauere et tēdere. huiusmodi anxietatē beatus
Bartholome⁹ sustinuit **Job xxi.** Iste mortē robustus et diues et fe-
lix. Alius vero mortē in amaritudine anime sue absqz vllis opib⁹
Peccator siquidē mortē robustus qz carnē suā p vigilias et p ab-
stinentiā nō maceravit. et diues qz thesauros multos aggregavit.
Felix q̄ntū ad seculū. qz in infirmitate multas consolatiōes hz. **sed be.**
Bar. mortu⁹ ē in amaritudine aie sue pp̄t passionis acerbitate et
absqz vllis opib⁹ pp̄t extremā paupertatē et qz hic p xpo sustinuit
mortis anxietatē. iō assecut⁹ est vite et̄ne securitatē. vñ de eo p̄t ex-
poni qd d̄t **p̄s.** Posuisti in capite ei⁹ co. vsqz in sc̄lm sc̄li. Cōsidera
q̄iust⁹ iudex sit de⁹ qz illis q̄ t̄palē mortē p sui amore volūtariē su-
stinēt et p sp̄m facta carnis mortificat dat eternā vitā. Illis vero
q̄ t̄palē vitā hic magis diligūt q̄ eternā et hic hz carnē viuūt dat
mortē eternā **Ro. viij.** Si fm car. vix. mo. Si autē spū facta carnis
mortificauerit. viuetis supple vita et̄na ad qm nos p. q̄ si. fi. vi. 22

Dilectio et letitia
et dicit iusticiā
rationē bea-
hic a thobus. Oim
vnde dicit. Scdo a
muna mēoacio p̄fio
et q̄ dicit vobis vobis
in dōdore que fuerunt
p̄fioacitas vt recte vo-
lūa oib⁹ proponere
animaz habeat. Qua
prebeat. **Primo** igit
rēe docet **Ite. iij.** **D**
vos scia et doctrina. **Al-**
būt qui scūt inter rep-
tores declinat qui enī
et hoc p̄fioet ad sacro-
tis custodiāt scientiā et
Eto. xxiij. vñ d̄is p̄fio-
d̄mā et veritatē q̄ crunt
potat ante pedus nūi d̄
grōnala tēm erat ex q̄
tūdo et vllō rectora et
cat qz ver⁹ dōdore qz h-
p iacindū significatur
r̄m pacie qz purpura
memoriā passionis dom-
xpi qz habere dōdore in
b̄lluz rectora. i. mūdici-
eā d̄villimi et lapides p̄-
re d̄bet. **Ite** ratiōale
p̄fioet qz scientiā p̄fio alij
pmo D̄vō cor meū vt sc̄i-
reponi illud **Eccle. xxi.** In
d̄vō sp̄ritu sapientie et i-

De sancto Augustino Sermo

Exultate et letamini in domino deo vestro qui dedit vobis
doctorem iusticie Joelis ij. Verba ista possunt sumi ad omne
oratione beati Augustini doctozis egregij qui comendat
hic a duobus. Primo a doctrine utilitate quia eius doctrina fuit
utilis ecclesie. Secundo a doctrine veritate quia eius doctrina non erat
mirra mendacio perfida. Primum ibi Exultate et letamini in domino. 2^m
ibi qui dedit vobis doctorem iusticie. Nota quod quatuor debent esse
in doctore que fuerunt in beato Augustino. Primum est scientie per
spicacitas ut recte doceat. Secundum est cordis humilitas ut doctrinam
sua omnibus preponere studeat. Tercium est feruens caritas ut zelum
animarum habeat. Quartum est vite sanctitas ut bonum exemplum alijs
prebeat. Primo igitur in doctore debet esse doctrine perspicacitas ut
recte doceat. Iere. ij. Dabo vobis pastores iuxta cor meum et pascunt
vos scia et doctrina. Illi doctores deo placeant qui scientiam in docendo
habent qui sciunt inter verum et falsum discernere qui veritatem amant et er
rores declinant qui enim alios debet expedire ipse debet veritatem scire
et hoc pertinet ad sacerdotes et doctores. Malach. ij. Labia sacerdo
tis custodiunt scientiam et legem requirunt ex ore eius. Istud figuratum est
Ezo. xxvij. ubi dominus precepit moysi d. ponas in rationali iudicij do
ctrinam et veritatem que erunt in pectore Aaron. Quid per rationale quod
portat ante pectus nisi doctozis doctrina vera accipitur. Nota
quod rationale semper erat ex quatuor scilicet ex auro iacincto purpura cocco bis
tincto et bisso retorta et xij. lapides preciosi erant in eo. Propter hoc signifi
cat quod verus doctoz debet habere auxilium sapientie iacinctus celestis desiderij quod
per iacinctum significatur quia iacinctus habet colorem acrem purpu
ram pacie quia purpura mollis est cocco quia rubei coloris est quantum ad
memoriam passionis domini et iste cocco debet bis tinctus quia passionem
christi debet habere doctoz in memoria ut ipse in se devotionem excitet et
bisso retorta. id est mundicia cordis et corporis. Bisso enim est genum linte
canidissimum et xij lapides preciosi signant xij articulos fidei quos doctoz sci
re debet. Istud rationale portavit beatus augustinus spiritualiter in
pectore quia scientiam per alios habuit unde potuit dicere illud. Eccle
primo Dedit cor meum ut scirem prudentiam atque doctrinam. id est de eo pot
exponi illud. Eccle. xv. In medio ecclesie aperuit os eius et imple
vit dominus spiritu sapientie et intel. unde iheronimus commendans aug. di

certè quicquid potuit atque sublimi ingenio et scripturarum hauriri fontibus a te positum atque disertum est. quis inter doctores similis augustinus? Alii namque doctores stellis comparantur **Daniel xij.** Qui ad iusticiam erudiunt multos fulgebunt quasi stelle in per. eternitates. et beatus augustinus propter excellentiam doctrine comparatur soli **Eccl. i.** Quasi sol resurgens sic ipse resurgit in templo dei hoc utique fecit propter excellentiam doctrine qua alios irradiavit. Sed ve illis doctoribus qui alios docent et scientia carent et ideo multos errare faciunt et se ipsos damnant **Math. xv.** Si cecus ceco ducatur prestat ambo in fornicem casum. **Secundo** dico quod in doctore debet esse cordis humilitas ut doctrinam suam omnibus proponere studeat. Quidam enim nobilibus et divitibus libenter predicant et ibi ubi multi audientes sunt et ubi sunt pauci auditores et pauperes et rustici tunc predicare non sunt. Isti plus predicant propter homines quam propter deum plus querunt vanam gloriam quam dei honorem. talis non fuit beatus augustinus imo propter humilitatem quam habuit doctrinam suam omnibus predicare studuit. unde potest dicere illud **Deut. 32.** Concresecat in pluviam. et ut ros super flumem. Sicut enim pluvia cõis est omnibus sic doctrina beati augustini cõis fuit pauperibus et divitibus virginibus et viduis coniugatis clericis et laicis. exemplum huius accepit a christo qui cõiter omnes docere paratus erat **Jo. i.** Erat lux vera que illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. **Non** quod humilitas beati augustini apparet in quatuor. Primo in hoc quod doctrinam suam omnibus exposuit. unde potest dicere illud **ysaie. lv.** Omnes siti entes venite ad aquas. id est doctrine. Istud preceperat deus omnibus apostolis **Math. ultimo.** Euntes docete omnes gentes. Secundo doctrinam suam deo attribuit. unde ipse poterat dicere illud cum apostolo **i. Cor. xi.** Ego accepi a domino quod et tradi vobis. Istud multum est contra illos qui gloriantur de hoc quando bene predicant et multi in predicatione eorum fleverunt non attendentes quod quicquid boni quicquid devotionis est ibi totum a deo est. **i. Cor. iiii.** Quid habes quod non accepisti si autem accepisti quid gloriaris quasi non acceperis. Istud recognovit beatus augustinus. unde ipse dicit in libro de doctrina christiana. Quoniam christus seminat ego quis sum vix cophinus seminantis in me ipse ponere dignetur quod velit spargere. Nolite attendere ad utilitatem cophini sed ad caritatem seminis

et potestate seminatōis
 parz in libro corinthios
 h̄ errorē suū p̄uacit
 rigi parans fuit. vnde d
 docet me. si iniquitatē lo
 mō libro de trinitate. N
 m̄. Ambrosiū te diceret
 cognoscat. s. q̄ luserat
 alius q̄ furatus fuit de
 mendo. q̄ de filio. h̄
 illud ps. Delicta iuu
 uenit. et memē. mei tu
 grauiā p̄cā cōfiteri no
 ritas vt zelū aīa habe
 burfap. h̄ pro salute aīa
 huiusmodi caritatē ha
 legiē p̄mo 1 Cor. vii. P
 parat cor suū ad inuesti
 hoc mouet vt in lege oñi
 vult p̄dicatōr qui docet
1 Cor. vii. Si linguis homi
 babā scādis sum sicut es
 bolū tūmīs alios teled
 habēs caritatē et p̄dicā
 nat. h̄ certe beat. Augu
 de co pōt exponi illud E
 et dilexit oñm qui fecit ill
 buit in libro confessi. Sa
 verba tua trāstīra in cor
 tari sandi Augustini in
 in caritate sincera. h̄ non p
 de amare oñm et primū
 strī. ap̄le enī dicit 1 Cor. vii. In
 li estis. h̄ dilectionem habeo
 nebet cē sanctitas rita vt bo
 uerificā p̄ba. pauci sūt q̄ p̄

et potestate seminantis. **T**ercio in hoc quod scripta sua correxit sic patet in libro retractationum. Est contra illos qui errores nolunt corrigi sed errorem suum pertinaciter defendunt talis non erat Augustinus. quia ipse corrigi paratus fuit. unde ipse potest dicere illud Job. xxxiiij. si erravi doce me. si iniquitatem locutus sum ultra non addam. unde ipse dicit in primo libro de trinitate. Non pudebit me circueundo querere si pudebit me: sicuti hesi te dicere. **Q**uarto in hoc quod levissimas culpas recognoscebat. scilicet quod luserat cum pila. puer enim noluit addiscere nisi coactus. quod furatus fuit de domo parentum. quod delectationem quesivit in comedendo et de silibus sicut patet in tercio libro confessi. unde dicere potuit illud psalmi. Delicta iuventutis et ignorantias ne me. domine secundum misericordiam tuam memineris mei tu propter tuam bonitatem. hoc est multum contra eos qui gravia peccata confiteri nolunt. **T**ercio debet esse in doctore fervens caritas ut zelum animarum habeat ut iudicet et predicet non pro repletione bursarum sed pro salute animarum. non pro lucro proprio sed propter utilitatem aliorum huiusmodi caritatem habuit beatus Augustinus. unde de ipso potest exponi quod legitur primo Esdre. vii. Paravit cor suum ut investigaret et doceret. ille parat cor suum ad investigandum legem domini et docendum quem caritas ad hoc movet ut in lege domini propter hoc studeat ut alios doceat. nihil ei valet predicator qui docet alios nisi ipse caritatem in se habeat prime Cor. xiiij. Si linguis hominum loquor et angelorum caritatem autem non habeam factus sum sicut es sonans et cymbalum tinniens. sic ei cymbalum tinniens alios delectat et seipsum consumit. sic predicator non habens caritatem et predicans alios in domum edificat et seipsus eodem nat. sed certe beatus Augustinus caritatem habuit et ideo utilis docuit. unde de eo potest exponi illud Ecclesiastici. xlvij. De omni corde suo laudavit deum et dilexit dominum qui fecit illum. Audi quid ipse dicat de caritate quam habuit in libro confessi. Sagittaveras cor meum caritate et gestabam verba tua transfixa in corde meo. Audi o christiane si non potes imitari sanctum Augustinum in doctrina. imiteris eum saltem quantum potes in caritate sincera. si non potes alios docere. studeas saltem toto corde amare dominum et proximum tuum sicut te amare. et eris discipulus christi. ipse enim dicit Io. xiiij. In hoc recognoscet omnes quod mei discipuli estis. si dilectionem habueritis ad invicem. **Q**uarto in doctore debet esse sanctitas vite ut bonum exemplum alijs prebeat. multi sunt qui predicant verba. pauci sunt qui predicant exemplo. sed beatus Augustinus verbo.

John

et exemplo docuit et ideo perfectus doctor extitit. **Matth. v.** Qui fecit
et docuit. hic m. vo. in reg. ce. certe illud fecit beatus **Augustinus** qui ver-
bo et exemplo alios docuit. exemplum huius habuit a christo **Ed. i.** Ce-
pit ihesus facere et docere. certe multum efficaciter predicat quod si quod
alijs predicando ponit ope perficit quia dicit **Gregorius** Cuius vita des-
picitur restat ut predicatio eius condemnatur. ope implevit quod alios
docuit et istud ad bonos doctores spectat unde ipse dicit **Matth. xx.**
attendite vobis et universo gregi in quo spiritus sanctus posuit episcopos re-
gere ecclesiam quam adquisivit precioso sanguine suo. Attendite inquit
vobis et universo gregi quia prius debet attendere homo sibi quam alijs
unde illos qui alios docent et seipsos negligunt reprehendit **Apostolus**
Ro. ii. qui alios docet tempus non docet. Multum commendabilis est do-
ctrina quia ornat sanctam vitam quia dum vox vitam non remordet dulcis est
symphonia. ideo apostolus hortabatur discipulum suum **1 Thim. v.** In
omnibus tempus prebe exemplum bonorum operum in doctrina. qui enim
verbo et exemplo docent bene presunt et magno honore digni sunt.
Digni sunt qui bene presunt presbiteri duplici honore digni. scilicet hono-
re presentis vite et future. Hunc duplicem honorem beatus **Augustinus**
consecutus est quia in hoc mundo a viatoribus honoratur et in
celo cum sanctis eterno honore fruitur. ipso concedente qui vivit
et regnat sine fine amen.

In decollatione sancti Johannis baptiste Sermo.
Preuenisti eum in benedictionibus dulces. po. in ca. ei. co. de la-
pre. ps. quia hodie agit festum decollationis Johannis baptiste cuius
caput fecit herodes deputari et propter hoc a christo in celis co-
ronatur est. ideo verba premissa congruenter assumi possunt ad commendati-
onem beati Johannis qui hic commendatur a duobus. scilicet a gratie singularitate.
et glorie sublimitate. primum ibi **Preuenisti eum in benedictionibus** Ver-
re preuentus fuit in benedictionibus dei qui in utero sanctificatus fu-
it priusquam nasceretur gratiam dei precepit. **Secundum ibi po. in capite ei. co.**
de la. Vere coronam portat non solum auream cum omnibus sanctis sed etiam
aureolam triplicem. unam cum virginibus. aliam cum doctoribus. Terciam cum
martiribus. **Non** quod caput beati Johannis quatuor miseras sustinuit in
terris et propter hoc modo quadruplicem possidet gloriam in celis. **Primo**
namque quod fuit in terris in incarceratione tenebris corporalibus obum-
bratum propter hoc est in celis splendore glorie illuminatum. **Secundo** ante de-

collatione fuit humiliat
fuit in decollatione laus
Quanto fuit per decollationem
est in celis honorifice cor-
tatione corporalibus obum-
bratum amplius afflu-
vit prout illud ps. **O**
belli erat quia herodes
in carcere propter herodem
propter herodem non licet tibi
arguit herodem ideo in
ralibus obumbratum fuit
cerna lucens amicus omni-
um me supple de premissis
seculi et antea est in me
nem multum letaret de
sensu alacritate de morte tu
est anima mea usque ad mortem
fuit ideo modo caput an-
te eterne glorie illuminatum
pinguasti in oleo caput ma-
tus supereminet intelligi-
tatem impinguatum est quia
natus est. Considera quod
erat in tenebris aduersus
herodes qui tunc erat in
calamitatis. Antequam
paciens et eternaliter
lationes intrare in regnum
decollatione fuit humilia-
clinaret ad licet potest
caput meum saturatus afflu-
insistent afflictio doloris
meum ut me defendam vel cum
ad penas humiliabo et me

collationē fuit humiliatū contra hoc in celis est exaltatū. **Tercō**
fuit in decollatiōe lesū et vulneratū et ita in celis est letificatū.
Quarto fuit p^o decollationē otumeliose in disco allatū et ita hoc
ē in celis honorifice coronatū. **Primo** dico q^d in incarceratione fuit
tenebris corporalib⁹ obumbratū. In carcerib⁹ solet eē obscuritas vt
in carcerati ampli⁹ affligant^r. In huiusmodi obscuritate manens Jo.
dfe potuit illud **ps.** Obumbrasti sup caput meū in die belli. Dies
belli erat qñ herodes psequēs iohēz misit ac tenuit eū et vinxit eū
in carcere. **pp̄** herodiadē vxorē fr̄is sui qz duxerat eā. Dicebat enī
Jo. herodi **Nō** licet tibi h̄re vxorē fr̄is tui. **Marci vi.** qz Joh. sup b
arguit herodē ideo in carcerē posīt⁹ fuit vbi caput ei⁹ tēbris corpo
ralib⁹ obumbratū fuit. **vñ** de eo canit ecclia **Sedet in tenebris lu**
cerna lucens amīc⁹ oīpotētis ideo dfe potuit illd **ps.** Collocauit
me supple de⁹ pmissiue. herodes effectiue. in obscuris sic mortuos
seculi et anxiat⁹ ē in me spūs me⁹ in me t. est cor m. **Quis** enī p³ rō
nem multū letaret^r de tenebris istis q^s **pp̄** deū sustinuit tñ scōz
sensualitatē de morte turbat⁹ fuit. **vñ** dixit xps **Mat. xxvi.** Tristis
ē aīa mea vsq³ ad mortē. et qz talit^r caput ei⁹ in carcere obūbratū
fuit. ideo modo caput anime eius est non in tenebris sed splendor
re eterne glorie illuminatū. **vñ** modo potest dicere illud **ps.** Im
pinguasti in oleo caput meum. **per** oleū qd est nitidū alijs liquorib⁹
supereminet intelligit splendor superne glorie hoc oleo caput
ioh. impinguatū est quia sanctus iohānes splendor glorie illumi
natus est. **Confidera** q^d iustus iudex sit deus. iohānes qui quodā
erat in tenebris aduersitatis nūc est in luce eterne claritatis et he
rodes qui tunc erat in luce p̄speritatis nunc est in tenebris eterne
calamitatis. **Attēde** id tu qui es in tribulationibus positus et sis
paciens vt eternaliter gaudeas. **Oportz** enī nos per multas tribu
lationes intrare in regnū celoz. **Secūdo** caput iohannis ante
decollationē fuit humiliatū cum enī decollari deberet et caput in
clinaret ad lictorem poterat dicere illud **iob decimō.** Non leuabo
caput meū saturatus afflictionibus et miseria quasi diceret. **Quis**
insistent afflictio doloris et miserie mortis. non tamē leuabo caput
meū vt me defendā vel cū spiculatore otendā sed poti⁹ caput meū
ad penas humiliabo et mortē pacienter tolerabo vt eternam vitaz

multa

adipisci valeam in celo ⁊ quia taliter caput eius propter deū fuit
inclinatū ⁊ humiliatū. ideo modo caput anime eius in celis ē mi
rabiliter exaltatū. **Ecc̃. xi.** Oculi dei respexit illuz in bono ⁊ ere
xit illum ab humilitate ⁊ exaltauit caput eius ⁊ mirati sunt in eo
multi. Congruū enī fuit vt qui se in mundo humiliauerat nunc in
celo exaltaretur. hanc enī sniam xp̃s tulit ⁊ imutabilē tenet **luce**
xviii. Omnis qui se humiliat exaltabit ⁊ econuerso. **exemplū hui⁹**
habes in chusto ⁊ in lucifero ⁊ in publicano ⁊ phariseo. ⁊ maria
⁊ eua. in dauid et golia. In iohāne et herode q̃ enī **Jõh.** baptista
se humiliavit ideo nunc exaltatus est q̃ herodes se exaltauit ideo
in infernū est nunc dimersus **ps̃.** **Vidi impiū exaltatū et eleuatuz**
sicut cedrus libani. et transiui et ecce nō erat. **Elige mō quod vis**
Si vis exaltari in celo humilia te in terra si hic te exaltaueris in
ternū humiliaberis. **Tercio** caput iohānis fuit in decollatiōe le
sum et vulneratum. **Marci. vi.** Misso spiculatore precepit herodes
afferri caput **Johānis baptiste** et decollari eū in carcere q̃ enī **Jo**
corripuit herodē ppter herodiadē vx. fra. sui quā duxerat. de hoc
dolens herodias insidiabat iohāni vt occideret eum et cum hero
des fecisset in die natali suo cenā pncipibus et primis Galilee. Et
filia herodiadis saltasset et placuisset herodi dixit herodes. **Pete**
qđ vis et dabo tibi. Ac illa ad instinctū matris petijt p capite io
hānis. Et sic herodes fecit eū decollari et q̃ in decollatione capi
tis eius dolores sustinuit. ideo modo caput anime eius in celis le
tificatū est. vñ ip̃e potest dicere illud **ps̃.** **Scđm multitudinē vul**
nerum meorū in corde meo consolationes t. le. animā meā et q̃ deus
caput ipsius in celis letificauit. ideo ip̃e deū eternaliter laudabit.
ip̃e enī est de numero illoz de quibus dicit ysa. xxxv. **Veniunt in**
syon cum laude. ⁊ leticia sempiterna sup caput eoz gaudiū. ⁊ leti
ciā obtinebūt et fugiet dolor et gemitus. **Considera qđ iustus iu**
dex sit deus. cos qui hic dolores paciēter tolerant. in celo letifica
bit. ⁊ illos qui hic inaniter gaudēt in inferno cruciabit. **Istuo par**
tet in diuite epulone qui hic in delicijs virit et in lazaro mendico
qui hic famem et cruciatū sustinuit. diues ille nunc torquet in in
ferno et lazarus gaudet in celo huic diuiti dictū ē **luce xvi.** **fili re**
cordare qđ re. bona in vita tua et la. similē mala. **Nūc autē hic cō**
solatur tu vero cruci. **heu qđ stulti sunt qui dei obliuiscunt. volun**
tatem ear.

tate carnis sequitur. et p
nalter cruciabit. tale
et. **Deiugatiū co**
cedit euna capitis
caput eius post decolla
tionē. **Misc herodes**
et caput eius in disco
gloriose coronatum est
et. **Corona aur**
loget caput eius expet
qđ dicit corona perpen
dicit aurea perpende sp
sanctitatis perpende m
Gloria honoris. perpen
mortē temporalon. **Sap. v.** **Iusti in perpetu**
corpus defunctū est. **Jo**
li. **Inuoc me dominus**
circūdet me ⁊ quasi spon
bona opera fecit ⁊ deo cele
notus mercedē laborū
mira. q̃ hic contumelia
notem obtinuit. **ps̃.** **Mag**
dominū vt per merita h
nibus preuenit ⁊ in celis
nedictionē in presenti ⁊ c
locundari mereamur sine
In Nativitate
Estam me dicent
gna qui potius el
vt qui a deo p̃cip
nūm ppter qđ dicit **ps̃.**
omnis re. **ps̃.** **Ingratū**
crepans peccatorē de ingra
tobli. **ps̃.** **domini crea. tui.**
ignot. **ps̃.** **multa beneficia**

tate carnis sequuntur. tpales delicias amplectunt. pro quib⁹ eter-
naliter cruciabunt. tales in inferno conquerent⁹ ⁊ dicunt ill⁹ **Tre.**
v. Defecit gaudiū cordis nostri versus ē in luctū chorus noster
cecidit corona capitis nostri ve nobis qz peccauimus. **¶** Quarto
caput eius post decollationē fuit contumeliose in disco allatū **Ma-**
thci xiiij. Misit herodes ⁊ decollauit iohānem in carcere ⁊ alla-
tū est caput eius in disco ⁊ hoc contumeliose. ideo caput anime eius
glorioso coronatum est in celis. vnde de eo potest exponi qd̄ dicit⁹
Ecc̄. xlv. Corona aurea super mitrā eius vbi alia translatio hēt
super caput eius expressa signo sanctitatis ⁊ gloria honoris In b
qd̄ dicit⁹ corona perpende celestis glorie perennitatē. In hoc qd̄
dicit⁹ aurea perpende speciositatē. In hoc qd̄ dicit⁹ expressa signo
sanctitatis perpende meritū quo illam promeruit in hoc qd̄ dicit⁹
Gloria honoris. perpende dignitatis sublimitatē qz enī hic p deo
mortē temporalem sustinuit. Ideo in celo eternam vitam inuenit.
Sap. v. Iusti in perpetuū viuunt ⁊. ⁊ quia hic ex decollatione ei⁹
corpus deformatū est ideo anima eius in celo decorata est. **ysaie.**
lvi. Innotuit me dominus vestimentis salutis ⁊ indumento leticie
circūdedit me ⁊ quasi sponsam decorauit me corona. ⁊ quia hic
bona opera fecit ⁊ ideo celestem mercedem pmeruit. **Sap. r.** Red-
didit deus mercedē laboz sanctorz suozum ⁊ deduxit illos in via
mira. ⁊ qz hic contumelias ⁊ opprobria sustinuit ideo celestem ho-
nozem obtinuit. **ps.** Magna est gloria eius in sal. t. g. ⁊. Rogem⁹
dominū vt per merita huius sancti quē in hoc mundo benedictio-
nibus preuenit ⁊ in celis eternaliter coronauit conferat nobis be-
nedictionē in presenti ⁊ coronam glorie in futuro vt in suo regno
locundari mereamur sine fine. Amen

In Natiuitate beate Marie virginis. Sermo

Beatam me dicent omnes generatiōes quia fecit mihi ma-
gna qui potens est ⁊ sanctū nomē eius **Luce i.** Dignū est
vt qui a deo percipit beneficiūz rependat ei laudis precor-
nium ppter qd̄ dicit **ps.** Benedic anima mea domino ⁊ noli obli-
omnis re. eius. Ingratitudo enī est magnū peccatū. vnde deus in-
crepans peccatōrē de ingratitude dicit. Deū qui te genuit vere.
⁊ obli. es domini crea. tui. **Deu. xxxij.** Hinc est qd̄ beata virgo re-
cognoscens multa beneficia a deo sibi prestita referendo gratias

dicat beatā me dicent oēs generationes **et.** In quibus vobis duo tā
gunē. **Prīmū** est beneficioꝝ dei virtuosa efficientia. **Scdm** est ea/
fundē graciōsa influentia et est ordo preposterus. qz enī p̄us deus
ipsaz repleuerat grā singulari ideo p̄ osequēs debet merito lauda
ri. **p̄mū** ibi beatā me dicēt omnes generationes. et illud efficiūt dei
beneficia beate virgini impensa. **Scdm** ibi qz fecit mihi magna. s.
per gracie infusione. **¶** Nota qd dñs beate virgini fecit magna in
multis. fecit enī ipsi magna in vtero ip̄az sanctificando mirabilē
de vtero educēdo vtiliter. a peccatis preseruando viriliter. fecun
dando singulariter. glorificando eternaliter. **Prīmo** dico qd dñs
beate virgini fecit magna ip̄az in vtero sanctificando mirabiliter
p̄s. Magnus es tu et faciens mirabilia tu es deus solus. et sequit̄
qz misericordiā tua magna est super me et er. a. meam ex inferno v
feriori. **hec** verba potest dicere beata virgo referens deo gracias.
pro eo qd ip̄am in vtero sanctificauit. Magnus es tu et faciens mi
rabilia **Mirabile** est quod rarum est. cōmune est omnibus homini
bus qd in peccato originali nascuntur. quia omnes nascūtur filij
ire **et** si aliqui in vtero sanctificant̄ hoc rarū est et mirabile et paucis
hoc collatum est vt **Jere.** de quo legit̄ **Jere. i.** **Prīus** q̄ te for. in vte
ro noui te. et antequā ex. de vulua sanctificauit te. **Istud** etiam col
latum fuit iohanni baptiste de quo dicit̄ **Luce. i.** **Spiritu** sancto
replebit̄ adhuc ex vtero matris sue. **Istud** etiaz collatū fuit beate
virgini **Gregorius** Qd alijs sanctis legim⁹ fuisse concessum nō ē
fas credere beate v̄gini negatū et **Ber.** dicit fuit p̄fecto beata vir
go ante sancta q̄ nata. ideo qz dicit. Magnus es et faciens mirabi
lia. et sequit̄ Misericordiā tua magna est super me et er. a. meā ex in
fer. q. di. magnam misericordiam mecum fecisti in hoc qd me in v
tero sanctificasti quia per hoc animā meā ex inferno liberaſti. quia
si beata virgo ante sanctificationem in vtero mortua fuisset ad in
fernum in quo sunt pueri qui sine baptismo decedunt descendisset
et nunquam dei faciem vidisset. **Ab** hoc inferno deus eam eripuit
quando eam in vtero sanctificauit quia si post sanctificationē eius
in vtero mortua fuisset licet anima eius descendisset ad limbus pa
trū tñ si xp̄s p̄ modū incarnat⁹ fuisset et pass⁹ ip̄i⁹ aīaz cū scis pa
trib⁹ liberaſſet et ad celū p̄duxisset. id merito gr̄as referēs deo. dicit̄
Mia tua m. et. Attēde o xp̄iane. filiz mīaz oñit tibi de⁹ quis ei n̄
sanctificauit.

sanctificauerit te in vtero sanctificauit tamen te in baptismo. ante
baptismum eras filius gehenne. nunc filius es celestis patrie. que fue
runt merita tua propter que deus te in vtero conseruauit et incolu
mem ad baptismum perduxit. certe nulla habuisti merita sed deus per
magna misericordiam suam saluum te fecit. **Clama ergo et dic. Miseri**
cordia tua magna est super me et ex a. m. ex inferno inferi. In hoc vide
licet quod animam meam que propter originale peccatum disposita erat
ad infernum per baptismum mundasti et ad viam celestis patrie redi
xisti. propter quod ipse dominus dicit **Ezec. xxxvi. Cum sanctificatus**
fuero in vobis congregabo vos de vniuersis terris et effundam super
vos aquam mundam. id est aquam baptismi et mundabimini ab om
nibus iniquitatibus vestris. sic patet primum. **Secundo** fecit deus bea
te virginem magna ipsam de vtero educendo vtiliter. ad hoc enim na
ta est ut per suam humilitatem contereret dyaboli potestatem de ipsa si
quidem prophetatum fuit. **Gen. iii. Ipsa conteret caput tuum.** hoc im
pletum est quando beata virgo per humilem responsum dicendo
Eccc ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum. meruit concipere
humani generis redemptorem et dyabolice potestatis destructorem
Luce xi. Cum fortis armatus. id est dyabolus custodit atrium suum. id est
mundum. in pace sunt omnia que possidet quia nullus ante christi incar
nationem poterat dyabolo captiuos quos duxerat auferre. Si autem
fortior. id est christus superueniens vicerit eum. vniuersa arma eius au
fert in quibus habebat fiduciam et spolia eius distribuet. **Christus** enim
per suam passionem liberauit animas patrum de inferno. ideo imminente
passione dixit **Jo. xxi. Nunc iudicium est mundi nunc princeps huius**
mundi efficitur foras. ad hoc beata virgo coopata fuit. quantum ad
hoc quod christum genuit propter quod dicitur potestatem huius dyaboli con
triuisse. **Ipsa** enim prefigurata est per iudith. de qua dicitur **Judith xxi**
Benedicta tu a domino deo excelso pre omnibus mulieribus super
terram. benedictus dominus qui creauit celum et terram qui te erexit in vul
nere capitis inimicorum quia hodie nomen tuum ita magnificauit ut non
deficiat laus tua de ore hominum. **Laudem** ergo beatam virginem
que hodie nata est ut per ipsam mundus salutem quam per eam perdidit
rat recuperaret. **vñ** canit ecclesia. **Hodie** nata est beata virgo **Ma**
ria ex progenie dauid per quam salus mundi crederetur apparuit vñ
Aug⁹ ad beatam virginem. Benedicta tu in mulieribus que vixisti viris et

miserib⁹ pepisti mater generis nostri penā intulit mūdo m^r dei no
stri salutē attulit mūdo. **Jo³** eua occidendo obfuit. Maria viuifi
cādo profuit. percussit illa. sanauit ista. ante ortū hui⁹ v^ginis ma
gnū opprobriū fuit mulieribus. q² mulier mortē intulerat mūdo.
Illud opprobriū certe mō sublatū est per beatā v^ginē **Bern.** Cur
re eua ad mariā. curre mater ad filiā. filia pro matre rēdeat. ipsa
m^ris opprobriū auferat. q² ecce si vir deciderit p^r feminā. ipse v^o nō
erigit nisi p^r feminā. ideo natiuitas beate v^ginis gaudiū attulit
mundo vⁿ canit ecclesia. Natiuitas tua dei genitrix virgo gaudiū
annunciāuit vniuerso mūdo ex te ortus est christus de⁹ noster. **2^a.**
v^lq³ sempiternā. Angeli quoq³ gaudent de hoc festo. Legit enī q³
quidā sanctus singulis ānis isto die audiuitq³ angeli speciale gau
diū habuerūt in celo. 1° expertus fuit q³ hoc erat ideo q² beata
virgo hodie nata fuit. nec mir⁹ si enī gaudiū est angelis super vno
peccatore pe. agen. multo magis hodie gaudere debent q² nata ē
illa per quā peccata erant delenda 7 ruina angeloz restauranda.
hic patet scdm pncipale. **T**ercio fecit dominus ei magna ipam a
peccatis p^rebuando viriliter. hoc nunq³ fuit collatū puro homini
q³ in hoc mūdo poss³ sic viuere q³ pmaneret imūnis ab omni pec
cato veniali sola beata v^gine excepta. vnde si omnes sancti 7 san
cte cōgregarentur 7 interrogaretur ab eis si peccatuz non habe
rent q³ aliud rēderent nisi q³ iohānes ait. i. **Jo^h. i.** Si dixerim⁹
q² peccatū nō habem⁹ nos ipos seducim⁹ 7 veritas in nobis non
est. de qua. s. virgine **Augustin⁹** loquit⁹ **Cū** de peccatis agit nullaz
prosus haberi volo mentionē 7 **Bernard⁹**. Decuit reginā singu
lari priuilegio absq³ omni peccato ducere vitam que dum peccati
mortisq³ pareret peremptorem munus vite 7 iusticie obtineret.
Magna ergo christus fecit beate virgini in hoc q³ eam a peccato
custodiuit immunē. vnde **p^s**. Quā magnificata sunt opera tua do
mine omnia in sapientia fecisti impleta est terra possessione tua. 1°
Terra id est beata virgo de qua **p^s**. Veritas de terra orta est 7
iusticia de celo prospexit. Impleta est terra possessione tua. id est
dei gracia per quam deus possidet animam. hac gracia beata vir
go Maria adeo impleta fuit q³ nulli peccato locus patuit. Ipsa
enim in prima sanctificatione in vtero adeo impleta fuit gracia
quod deinceps non potuit peccare mortaliter et quod potuit vi
tare omne

care omne peccatū veniale tam in vniuersali q̄ i particulari sicut
 ⁊ fecit. In scda vero sanctificatione quando christū concepit tan
 tam graciā percepit q̄ post modū nunq̄ etiā potuit peccare venia
 liter ⁊ sic similis fuit angelis. Magna ergo fecit deus beate v̄gini
 ip̄am a peccatis viriliter preseruando ⁊ sic patz terciū principale
 Quarto fecit ei deus magna ip̄am fecundādo singulariter. Nō
 ne singulare factum fuit q̄ virgo concepit virgo peperit ⁊ p̄ par
 tum virgo permansit. In hoc nec primā similē habere visa est nec
 habere sequentē. Certe istud priuilegiū est beate virgini tam singu
 lariter collatū q̄ nūq̄ alteri collatū fuit in preterito nec deinceps
 conferetur in futuro. Magna ergo fecit ei domin⁹ ip̄am fecundā
 do singulariter **ysa. vii.** Tantate domino quoniam magnifice fecit
 videlicet virginē fecundādo annunciate hoc vniuersa terra exul
 ta ⁊ lau. habitatio syon quia magn⁹ in medio t. sanctus isrl. Syō
 interpretat speculū ⁊ significat beatam virginē hanc oportet exul
 tare ⁊ laudare q̄ concepit sanctū isrl. i. christū ⁊ tamen permansit
 pura virgo ⁊ munda sicut speculū sine macula **Luce. i.** Exultauit
 spiritus meus in deo salutari meo. Quia respexit humilitatē ancil
 le sue ⁊. **Bernard⁹.** Pulchra permixtio virginitatis ⁊ humilitatis
 nō mediocriter placet deo illa anima in qua ⁊ humilitas cōmen
 dat virginitatē ⁊ virginitas exornat humilitatē. potes sine virgi
 nitate saluari sine humilitate nequaquā. q̄ sine hūilitate audeo di
 cere nec virginitas marie deo placuisset sic patet quartū p̄ncipale
 Quinto fecit ei deus magna ip̄am glorificando eternalit̄ vñ ip̄a
 in die sue glorificationis potuit dicere illud. **Judith xij.** Bibā nūc
 q̄ magnificata est anima mea hodie pre omnib⁹ dieb⁹ vite mee. bi
 bam inquit nūc potū supple me gaudio replentē ⁊ nunq̄ deficien
 tem h̄ eternaliter reficientē Istū potum p̄pinat dominus de torrē
 te voluptatis sue **ps.** Inebriabunt ab vbertate domus tue ⁊ tor. v
 t. po. c. B potu xps matrē suā in celis abūdanti⁹ pre omnib⁹ creatu
 ris potauit nec īmerito. Dignū enī erat vt ⁊ filius in celis propina
 ret matri sue vinū eterne iocūditatis cui mater in terris de virgū
 nali vberē propinauerat lac temporalis necessitatis vnde ip̄a potest
 dicere illud **Can. ii.** Introduxit me rex in cellā vinariā ⁊ ordinauit
 in me caritatem. Dignum etiā erat vt ipsa de cuius oculis fluxe
 rant iuxta crucem torrentes lacrimarū ⁊ turbationes ⁊ que plus

omnibus doluit de passione christi reciperet in celis torrente volu-
ptatis et exultationis et plus omnibus gauderet de christi glorifi-
catione ut vere posset dicere ad filium. **Scdm** multitudinem doloris
mei in corde meo. **cōso. t. leti. animā meam.** Dignū erat etiā ut que
plus dilexerat et plus gracie habuerat in terris plus diligeretur et
plus gracie haberet in celis. **Bernardus.** Quantū gracie Maria
adepta est pre ceteris in terris tantū in celis obtinuit glorie singulari.
Joē si oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascē-
dit que preparauit deus diligentibus se. quid preparat gignenti se
et se pre omnibus diligenti vnde ipsa significata est per **hēster** que
interpretat̃ eleuata de qua dicit̃ **hēster ij.** Ducta est hēster ad cu-
biculū **Assueri** regis. i. christi quia assuerus interpretatur beatitu-
do et adamauit eam rex plus q̃ omnes mulieres. **habuit** gracia et
misericordiā coraz eo super omnes mulieres et posuit dyadema
regni super caput eius. ipsa enī est regina celestis curie super omēs
que in celis sunt. **Nō ē** talis **katherina Agnes barbara Ecclia** etc.
imo sunt omnes eius pedisseque s̃m qd canit ecclesia de qualibet
virgine singulariter. **Nunc** inter virgines adducta ē post eā q̃ mī
est intacta virginū virginis maria digna est pedissequa. **De hui⁹**
virginis excellentia dicit̃ **puer. vlti.** Multe filie cōgre. di. tu supgres-
sa es vni. **Rogemus** hanc reginā ut nos indignos famulos pdu-
cat in suam familiā ut secum in regno suo eternaliter manere mere-
amur. **A M E N**

In Exaltatione sancte Crucis. Sermo.

Mibi absit gloriari nisi in cruce domini nostri ihesu christi
per quem mihi mundus crucifixus est et ego mundo.
Gal. vi. Verba ista sunt deuote anime passionem christi
iugiter cogitantis et amore eius mundi delicias contemnētis.
et s̃m hoc in verbis istis duo describuntur. **Primo** materia de-
uotionis incitativa cum crux christi cōmendatur. ibi **Mibi** autē
etc. **Scdo** effectus deuotionis insinuat. ibi **p** quem mihi etc. i. p c⁹
amore cōtemno mundū sicut ille cōtempnit q̃ suspēsus ē et crucifix⁹
Nō si p crucē saluari volu⁹ debe⁹. iij. facē circa crucē q̃ xps fecit.
Ep⁹ debem⁹ exēplo xpi crucē portare tribulationes patienter sus-
tinere scdo.

tinere. **S**ecundo crucifigi iuste viuendo. **T**ercio de cruce non descendere in bono perseverando. **Q**uarto in cruce mori. peccata in nobis occidendo. **P**rimo debemus crucem christi portare tribulationes pacienter sustinendo. **C**hristus enim vadens ad passionem portauit crucem **Jo. xix.** Susceperunt ihesum et eoulerunt et baiulans sibi crucem exiit in eum qui dicitur cal. locum ubi crucifixerunt eum. **P**ro vera verba et considera christi opprobria. **S**usceperunt inquit ihm supple tanquam ad mortem condemnatum et eoulerunt tanquam malefactorum de ciuitate et ab omnibus despectum et ipse baiulans crucem se ad opprobrium sui augmentum exiit in caluarie locum ad sustinendum mortis tormentum. **O** inauditum spectaculum nunquam audiui dici nunquam vidi. nunquam legi. quod fur aliquis ad hoc compelleretur ut portaret patibulum in quo suspendendus esset sicut christus compulsus fuit ad crucem portandum. **S**ane iudei christo imposuerunt crucem portandam in augmentum opprobrii sed christus portauit in formam exempli sicut prefiguratum est **Judicium viij.** ubi legitur quod Abimelech expugnaturus sychem arboris ramum impositum humero ferens dixit ad socios **Ad me videt. facite cito facite** igitur certatim ramos de arboribus prece dentes sequebantur ducem et hoc modo expugnata est turris sychem. **A**bimelech interpretatur pater meus rex et significat christum qui est pater et rex noster. **S**ychem interpretatur labor et significat mundum in quo est continuus labor. **C**hristus ergo pro passionem suam volens expugnare turrem sychem. id est superbiam huius mundi. **R**amum arboris. id est crucem ferens in humero dicit suis ut ipsum sequentis idem faciant. **Mathei. xvi.** **S**i quis. etc. **N**is ergo o homo mundum et superbiam mundi vincere **A**bnega te ipsum id est per humilitatem te vilem reputa et tolle crucem tuam et sequaris ipsum id est omnia aduersa exemplo christi pacienter porta. **N**on murmuret seruus in tribulationibus in quibus dominus paciens fuit. **I**n cruce sudauit dominus et seruus requiescet quasi diceret non quiescet ibi seruus ubi laborauit dominus. **S**equitur. **T**olle crucem tuam quia ille tulit suam. **E**ustauit acetum **fac** et tu idem **S**i vis esse suus secutor oportet te per tormenta sequi. non itur ad astra delicias. **D**ebes ergo crucem tuam. id est aduersa pacienter portare sicut christus fecit. **C**um enim crucem. id est in propriis portaret humeris et populus iudeorum ipse deridendo clamaret et sicut dicit **Bernardus**

lutum et immundicias super ipsum proiecerunt ipse tanquam agnus mansuetus obmutescens nunquam protulit verbum impatiencie *ysa. liij.* Sicut ovium ad occisionem ducetur et quasi agnus coram tondente se et mutescit et non aperuit os suum. In huius signum sacerdos in altari inclinatur profunde vocem suppressit. profunda inclinatio significat inclinationem quam Christus sub cruce cum ipsam baiularet profunde se inclinabat. **n**ec mirum quia magnam patibulum in delicato dorso portavit et eius corpus tamen valde lassatum et debilitatum fuerat utpote quod precedenti die pedes discipulorum lauit de eius corpore in nocte pro sudore sanguis fluxerat qui per totam noctem vigilauerat multas alapas susceperat. de cuius capite spinea coronam sanguinem extraxerat cuius corpus vel dorsum flagellis concussum fuerat et pro debilitate vix procedere poterat. Cogita de his quando veneris ad ecclesiam et videris sacerdotem profunde inclinantem et vocem suppressentem Cogita inquam ut sis pociens in adversis *hebre. x.* Nolite amittere confidentiam vestram que magnam habet remunerationem etc. Sequitur patientia vobis necessaria est ut voluntatem dei facientes reportetis promissionem. **S**cdo enim debemus exemplo christi crucifigi iuste vivendo christus enim crucifixus fuit cruci *Luce xxij.* Postquam vero in locum quod vocatur calvari crucifixerunt eum Audi o christiane ideo christus corporaliter se fecit crucifigi ut tu eius exemplo cruci spiritualiter configaris iuste vivendo *Gal. ij.* Christo confixus sum cruci vivo autem iam non ego vivit vero in me christus Qui vult crucifigi spiritualiter debet habere quatuor virtutes que significantur per quatuor ligna que fuerunt in cruce christi. nam pars inferior. id est truncus super quem crux fuit posita fuit de cedro. pars illa que fuit ad dorsum fuit de cypresso pars illa ubi fuerunt manus confixae fuit de palma. pars illa in qua fuit titulus scriptus fuit de oliva *ps. viij.* Pes cedrus. medium cypressus oliva supremum. Palma quod transversum. fuit in domini cruce lignum. Qui ergo vult cruci configi debet habere altam cedrum devotionis quo ad deum. palmam victoriae quo ad diabolum. Olivam pacifice conversationis quo ad proximum. cypressum operationis bone quo ad se ipsum. **P**rimo dico quod debet habere altam cedrum devotionis quo ad deum. Cedrus enim secundum *Rabanum* est altissima arborum et significat devotionem per quam anima ad contemplationem celestium eleuatur unde deuota anima dicit *Eccle. xxij.* Quasi cedrus exal-

tata sum.

lata sum super peccata
re deo non reuocant
crucis fuit suspensio
crucis rem et alter
fuit crucis fuit o
et dicitur. quidam
bonis munitur po
ad diabolum. palma
ne. ista figurati
bas intrauerunt ar
eis quod contritio est
firma munitio acc
Ab hac enim homo
ad diabolum cum la
signum victoriae quod si
do vincat diabolum.
ceris et saluberris
mae ut victoria obtin
vna corporis obtin
retrisco celesti. non p
a iuoca christi ut te
ad lignum palme eter
abolum pugnaret
monu et terrorem in
Persequamur eum. si
sus cum et consequa
lator fortis ideo qui
Tercio debet habere
ximum. Oliva enim
nunquam misitunt p
rum. Debet ergo deu
tionis per quam deo pla
oliva gloria eius et odor
eius quod magna est gloria
deo placet et filius dei e
tiam addit et odor eius

tata sum supple per contemplationē ⁊ deuotionē. **V**is o hō habe
re deuotionem reduc ad memoriā christi passionē vide qualiter in
cruce fuit suspensus ⁊ a terra eleuatus. **I**deo enī exaltatus fuit in
cruce vt tu ex alteris in deuotione ⁊ in eēna mansionē **Io. xij.** Ego
si exaltat⁹ fuero oīa traham ad me ipm. **C**onsidera christū q̄tū
te dilexerit. quid ⁊ q̄liter pro te pass⁹ fuerit ⁊ materiā magne deu
tionis inuenire poteris. **S**ecūdo debet habere palmā victorie quo
ad diabolū. palma quondā dabat⁹ victori in man⁹ in signū victo
rie. istud figuratū est. **i. Mach. xij.** vbi legit⁹ q̄ iudei deuictis hosti
bus intrauerūt arcem cū laude ⁊ ramis palmarū ⁊ himnis ⁊ canti
cis q̄ contrit⁹ est inimic⁹ magnus ex isrl. per arcem q̄ fuit valde
firma munitio accipit ecclesia q̄ per christi graciā valde firmata ē
Ab hac enī homo peccando efficit⁹ s̄ penitendo reintrat eam. deu
cto diabolo cum laude. s. dei ⁊ ramis palmarū. i. virtutib⁹ que sūt
signū victorie q̄ sicut homo peccando a diabolo vincit⁹ sic penitē
do vincit diabolū. **A**udi o homo diabol⁹ assidue te impugnat si vi
ceris eū saluaberis si victus fueris damnaberis. pugna ergo strē
nue vt victoriā obtineas ⁊ adquiras coronā. **N**on enī pugnas pro
vita corporis obtinenda sed pro vita anime. nō pro hereditate ter
restri sed celesti. non pro regno transitorio sed eterno. si times vin
ci inuoca christū vt te adiuet qui ideo in cruce pependit ⁊ man⁹
ad lignum palme extendit vt dyabolum vinceret ⁊ tecū contra di
abolum pugnaret **Jeremie xix.** **A**udiui contumelias multoz. i. de
monū ⁊ terrorem in circuitu supple ex parte demonū dicentium.
Persequamur eū. si quo modo decipiatur. ⁊ preualeamus aduer
sus eum ⁊ consequamur vltionē ex eo. dñs aut̄ mecum est tanq̄ bel
lator fortis ideo qui sequuntur me cadent subtus ⁊ infirmi erunt.
Tercio debet habere oliuā pacifice conuersationis quo ad pro
ximum. Oliua enim signum est pacis. **U**nde **R**omani quondam
nunquam miserunt pacem per nuncios nisi cum frondibus oliua
rum. **D**ebet ergo deuota anima habere oliuam pacifice conuersa
tionis per quā deo placeat ⁊ proximū edificet **Osee xij.** **E**rit quasi
oliua gloria ei⁹ ⁊ odor eius vt libani. bene dicit⁹ erit quasi oliua gl.
eius q̄ magna est gloria. pacifice cōuersari cū proximo q̄ per hoc
deo placet ⁊ filius dei efficitur **Matth. v.** **B**eati pacifici ⁊c. Bene
etiam addit ⁊ odor eius vt libani. quia sicut bonus odor delectat

olfactū. sic pacifica ouersatio delectat et edificat primum. **vis** hñe o
hō pacē cū primo respice xpm in cruce pēdentē qui in hoc mūdo
pacifice ouersatus fuit ps. **Cū** his qui oderūt pacē. et ne pacem
rūperet a iudeis capi se pmisit et in nullo se defendit. multa oppro
bria et penas paciēter sustinuit. **1. Pe. ij.** Qui cum malediceret non
male. cum pa. nō cō. **Quarto** debet habere cypressum opatiōis
bone quo ad se ipm cypressus enī impuibilis est et sp remanet in
prima firmitate et est suauissimi odoris vt dicit **Ildorus** et signi
ficat opationē bonā p quā aīa a putredine vicioz cōseruat et odo
re virtutū reuolat ideo deuota aīa dicit **Ecc. xliij.** Quasi cedr⁹ ex
sum in libano et quasi cy. in mōte syon. **Ille** in mōte syon. in emi
nentia virtutū exaltat q. cypressus qui bonis opibus floret. **Vis** o
hō bonis operib⁹ florere respice xpm in cruce pendentē qui multis
bonis opibus floruit. ideo dictus ē **Ihesus nazaren⁹** qd̄ interp̄ta
tur florid⁹ sic patet scdm pncipale. **Tercio** exemplo xpi debem⁹
de cruce nō descendere in bono pseuerādo xps enī de cruce descē
dere noluit q̄uis iudei clamarēt **Mat. xxvij.** Si rex isrl̄ es. **In**
hoc dedit nobis exemplū pseuerandi in bono vsq; in finē. **hebr.**
xij. Aspiciē. in auctorē fidei et cōseruatorē ism qui pposito ē **Vis**
habere pseuerantiā in bono inuoca xpm qui in cruce pseuerauit
vt det tibi perseuerantiā in bono. **Respice** q̄ artam vitam in hoc
mundo duxerit quid pro te sustinuit. et sustineas aliquid pro eius
amore. **Quarto** exemplo christi debemus in cruce mori peccata
in nobis occidendo christus enī in cruce mortuus est vñ **Phil. ij.**
Humiliauit semet ipm factus obediens vsq; ad mortem. **In** h̄ q
christus mortuus est in cruce vbi per mortē suā omnē penā termi
nauit. **Dedit** nobis exemplū q in cruce debem⁹ mori et amore xpi
omnia peccata in nobis occidere. **Ro. vi.** **Vetus** noster homo cru
cificatus est vt destruat⁹ corpus peccati vt vltra nō seruiam⁹ pec
cato veterem hominē appellat stat⁹ peccati per quod veteri ace
assimilatur. **hunc** debemus cum adiutorio christi sic in nobis oc
cidere ne vnq; in nobis reuiuiscat **Vis** o homo statim peccati in
te occidere. **Inuoca** christū qui pro te mortuus est in cruce vt per
meritū mortis sue te faciat mori sine crimine et viuē cū deo. **Amē.**

Quoniam vocat
bis quo tanq
pauit rep
illos qui se multos rep
leas penitentium qu
perantes to est illo
pax in phariseo et p
habeum cuius ho
rocauit a statu culp
rie ad voluntariar
dicandum euangeli
cipiendam eterne m
a statu culpe ad pen
mino. tantū inquina
ab hoc statu vocatu
deus exercit⁹ in vi
et ad cingulum sacri
penitentis. **S**olor in co
militas in satisfactio
dumque sunt signa vol
nondum. q. caluiciū
adit ad cingulū sacri
audiunt vocem dei vo
us audiuit. de quo leg
gens. secutus est euz.
est vt peccata emēdar
ca me et rñdebo tibi
bi ad obedientiam. **T**
a dñō ad penitentiā vo
adam et dicit ad eū **Q**
quero te per gratiam. **S**
Seo huius adam huius
audiui domine. et timui
adam quamfulte fecisti
ibus spoliatus et nudatu

De Sancto Matheo. Sermo

Non veni vocare iustos sed peccatores Matth. ix. In his ver-
bis duo tanguntur primo superbia ipocritarum qui se iustos re-
putant reprehenditur. ibi. Non veni vocare iustos id est
illos qui se iustos reputant pm vanā gloriā. Secundo humili-
litas penitentium qui se peccasse recognoscunt exprimitur ibi. sed
peccatores id est illos qui peccata recognoscunt. exemplū vtriūq;
patet in phariseo et publicano Luce xviij. Nota qd deus sanctus
Matheum cuius hodie festum agitur vocavit ad quatuor. primo
vocavit a statu culpe ad penitentie puritatem. Scdo a statu aua-
ricie ad voluntariam paupertatē. Tercio a statu vanitatis ad pre-
dicandam euangelicam veritatem. Quarto a statu laboris ad pr-
cipiendam eterne mercedis iocunditatem. Primo vocavit eum
a statu culpe ad penitentie puritatem. ante nāq; qd vocaretur a do-
mino tantū inquinatus fuit peccatis. vnde et publicanus dicitur qd
ab hoc statu vocatus est ad penitentiā ysa. xxiij. Et vocabit domi-
nus exercituum in die illa ad fletum et ad plandum et ad caluiciū
et ad cingulum sacci. Tria tanguntur hic que debent esse in hā
penitentia. i. dolor in contritione. verecundia in confessione. et hu-
militas in satisfactione. primū tangitur cum dicitur ad fletū et plā-
dum. que sunt signa doloris. Scdm ibi cum dicitur ad caluiciū ad ve-
recundiam. qd caluiciū ingerit homini verecundiam. Terciū cum
addit ad cingulū sacci. i. ad humilitatē satisfactionis. Beati illi q
audiunt vocem dei vocantis ad penitentiā. sicut beatus Mathe-
us audiuit. de quo legitur qd statim cū vocatus fuit a domino. sur-
gens. secutus est euz. Surrexit itaq; vt peccata relinqueret. secut⁹
est vt peccata emēdaret. vnde ipse poterat dicere illud Job xij. Vo-
ca me et rñdebo tibi. voca me ad penitentiā et ego respondebo ti-
bi ad obedientiam. Taliter enī nō fecit Adam qui cum peccasset et
a dño ad penitentiā vocaret abscondit se. Gene. iij. Vocavit dñs
adam et dixit ad eū Adam vbi es q. d. a me peccando recessisti. id
quero te per gratiam. et quero vt ad me reuertaris per penitentiā
Sed heu Adam huic voci non obediuit sed dixit. Vocem tuam
audiui domine. et timui eo qd nudus essem. et abscondi me. O
Adam quam stulte fecisti. in naturalibus vulneratus fuisti et virtu-
tibus spoliatus et nudatus. et abscondisti te ab eo qui te ad hoc

20
vocaui vt te sanaret ⁊ virtutibus reindueret. Istud adhuc multi faciunt quos deus per predicatorum vocat ad penitentiam vt peccata desinant ⁊ confiteantur ⁊ ipsi abscondunt se ⁊ verentur confiteri. **S**ed certe quod modo occultatur hoc in iudicio omnibus reuelabitur **Luce. xij.** Nihil opertum quod non re. ⁊ oc. quod non sci. Ideo dominus inculcabit in die iudicii peccatores de illud **puerbioz. i.** Vocauit vos sed per predicatorum ⁊ renulstis. extendi manum meam. s. temporalia largiendo vt vos ad amorem meum. puocarem. ⁊ non fuit qui aspicere. Desperistis omne consilium meum. quod proposui supple vobis per confessores. increpationes meas. i. tribulationes quas vobis immissi. neglexistis. Et sequitur. ego quoque in interitu vestro ridebo. Noli o peccator ita agere sed exemplo mathei publicani domino ad penitentiam vocanti obedias. vt apud ipsum veniam peccatorum inuenias. **S**ecundo vocauit eum a statu auaricie ad voluntariam paupertatem. prius namque quam vocaretur a domino sequebatur auariciam. quia telonei lucris inharebat sicut in euangelio hodierno legitur ab hac auaricia vocatus est ad voluntariam paupertatem unde dicitur **ysaie. xlvij.** et potest esse seruus domini ad beatum matheum. Elegi te in camino paupertatis. audi me Jacob ⁊ israhel quem ego voco. Bene dicit in camino paupertatis. quia sicut in camino ardenti aux mutatur. sic per voluntariam paupertatem anima mundatur. sicut per auariciam inquinatur. **Math. v. Beati pauperes etc.** Nota quod dominus vocando matheum a statu auaricie ad paupertatem voluntariam appellat eum Jacob ⁊ israhel. vere fuit Jacob qui interpretatur supplantator quia supplantauit dyabolum contemnendo auariciam quam ille suggerit. dyabolus enim multum suggerit auariciam. vt amore mundi. possit illaqueare animam propter quod tentans christum. ⁊ omnia regna mundi ostendens dixit **Math. iij.** hec omnia dabo tibi etc. fuit etiam israhel quod interpretatur vir videns deum. quia amore dei. omnia temporalia reliquit. unde legitur **math. ix.** Cum vocaretur a domino dicente. Sequere me. relictis omnibus se. est eum. O auare qui iniusta possides bona. accipe exemplum a beato matheo Cui cum semel diceretur a domino. vt ipsum sequeretur per emendationem vite. statim reliquit omnia ⁊ secutus est eum. ⁊ tibi forte centies dictum est a domino per predicatorum ⁊ confessores. vt tantum iniusta bona relinquas. ⁊ iusta bona reserues ⁊ non vis facere. Considera auare qui non vis hic relin-

quare iniusta bona
tebunt omnia bona
hoc est in bonis moribus
interius per se ⁊
ad partem suam qui
ne offendant beatum
eius amore reliquit
apostolus. Ecce nos
nati. Amen dico vol
am se. h. h. in se. n
bus istis. Ecce quia
querit pro christo
⁊ te sequentia domi
rios faciet in illo
erectio iudiciorum
fert hominem. In iudi
bat gratia. In iudi
pauper motus habet
hanc partem sibi
in monasterio de nocte
agitur etc. Quor sunt m
sunt aut petes hnt in
perator sum extendis
ritate diuites non ba
qua sunt securi. Iob xv
par sit ille sp infirmitas
bus qui semper timent
trones ⁊ nunquam possu
tu vanitatis etc. Quis
mundi sequebatur tra
dominus. vt si dem pect
xlvij. Ego dominus voc
iustificandi ⁊ appropinqu
bus populi in lucem ger
res de conclusionem vnde
domino munitis solum hanc

quere iniusta bona voluntarie q̄ adhuc veniet tempus in q̄ opor-
 tebit te omnia bona tam iusta q̄ iniusta relinquere inuoluntarie.
 hoc est in hora mortis **ps. Relinquet alienis di. 2.** Item **ps. Cum**
 interierit pec. 2. et sequit̄ Introibit vsq̄ ad p̄genies pat̄z s. i. vsque
 ad patres suos qui sunt in inferno. et vsq̄ in eternū nō vi. lū. Istō be-
 ne cōsiderauit beatus matheus iō vt christo placere posset. oīa pro
 eius amore reliquit vñ **Matth. xix.** Dixit petrus in p̄sona omnium
 apostolor̄ Ecce nos reliquim⁹ omnia et secuti sumus te. et ille
 dixit Amen dico vobis et q̄ vos q̄ secuti estis me. in regeneratione
 cum se. fi. ho. in se. ma. sue sede. et vos sup̄ sedes x̄ij. iudicātes x̄ij tri-
 bus isrl̄ Ecce q̄tū honorabūt volūtarij paupes. qui hic omīa reli-
 querūt pro christo vñ **bernard⁹** felix paupertas relinquentiū omīa.
 et te sequentiū domine ihesu felix plane que tam securos et taz glo-
 riosos faciet in illo tremendo examine meritorum. in illa tanta dis-
 cretione iudiciorum O q̄ magnam securitatem. vera paupertas cō-
 fert homini. In iudicio dat potestatem iudicandi. et in hoc mundo
 dat graciā viuendi sine tedio. **Legitur in vitis pat̄z** q̄ quidam
 pauper mōchus habuit vnam mattam et cū vna parte coopiebat
 se alteram partem sibi substernebat. et erat valde magnū gelu et pa-
 ter monasterij de nocte surrexit et audiuit eum dicentē Gracias tibi
 ago dñe. Quot sūt modo diuites in custodia qui vel in inferno
 sedēt aut pedes hñt in ligno cōstrictos. ego autē valde magn⁹ im-
 perator sum extendēs pedes meos. et quo volo ambulo hanc secu-
 ritatē diuites non habent q̄ semper timēt amittere pecuniā et nū-
 quā sūt securi **Job xv.** Sonitus terrois semp in aurib⁹ eius et cuz
 par sit ille sp̄ insidias suspicaf. istud ad litteram verum est de diuiti-
 bus qui semper timent. si domi sunt timent semp fures. si in via la-
 trones et nunq̄ possunt secure dormire. **Tercio** vocauit eū a sta-
 tu vanitatis. Prius enim q̄ a deo vocaretur. vanitatem huius
 mundi sequebatur. transitorij inhādo. ab hoc statu vocauit eū
 dominus. vt fidem predicaret vnde domin⁹ potuit dicere illud **ysa.**
xlj. Ego dominus vocaui te in iusticia. id est in graciā qua te
 iustificauī. et apprehendi manum tuam et seruauī te. et dedi te in se-
 dus populi. in lucem gentium. vt aperires oculos cecor̄. et educe-
 res de conclusionē vinctū.

de domo mureis sedētes i tenebris.

vel quatuor que fuerunt in beato Matheo que debent esse in quolibet
 predicatorum. Primum est sanctitas vite. propter exemplum. hoc tangitur
 ibi Ego dominus vocavi te in iusticia. hoc fuit in beato matheo. quem
 dominus de publicano fecit apostolum. de peccatore iustum. de avaro diuitem
 te pauperem voluntarium. unde dixit ei dominus. cum ceteris apostolis.
 Jo. xiiij. vos mundi estis propter ser. quem locutus sum vobis. Secundum
 est patientia in aduersitate ad tolerandum quod tangitur ibi. Appre
 hendi manum tuam. et seruavi te. Apostoli enim mittebantur. ut predica
 rent fidem infidelibus superbis. et immundis. et tyrannis. a quibus pas
 suri erant multa. Et ideo patientia eis necessaria fuit. Mat. x. Ec
 ce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. ideo dicit eis Lu. xi
 In patientia vestra possi. animas vestras. Tercium est sapientia ad do
 cendum recte. et hoc tangitur ibi Dedi te in fedus populi. in lu. gen. Mat.
 ultimo. Euntes docete omnes gentes etc. Docentes eos seruare omnia
 quecumque mandavi vobis propter quod dominus dixit apostolis Luce xi
 Ego dabo vobis os et sermone. cui non potest resistere. Quartum est intentio recta ad
 docendum utiliter hoc tangit ibi. ut aperies oculos eorum. etc. vñ Jo. xv
 Dicitur est apostolis. Ego vos elegi de mundo et posui vos ut ea. et
 fructus. affe. scilicet animarum et fructus vestri. in. propter quod beatus Matheus transi
 uit in ethiopiam et ibi predicans multos ad christum conuertit vñ ipse
 habuit rectam intentionem in predicando. Sed heu quidam peruersa
 intentionem habent in predicando non enim predicant ut aperiant interi
 ores oculos hominum ad desclendum peccata. sed ut aperiant bursas
 ad largiendum munera. non propter salutem anime. sed propter questum
 auaricie. multa mendacia excogitant. ut denarios extorqueant. de
 talibus dicit dominus mat. viij. Attendite a falsis prophetis etc. Quar
 to vocauit eum a statu laboris ad mercedem eterne iocunditatis. In
 multis namque laboribus vixit in hoc mundo. nec mix. quia multas feras per
 dicando circumiit. scilicet in siti in fame in frigore et nuditate et in maxima
 paupertate et ab hoc statu vocauit eum dominus ad eterne vite locumditatem.
 vñ pater celestis ad filium de ipso. et alijs bonis operarijs. dicit mat
 ix. Vocati operarios etc. Bonus operarius fuit beatus Matheus. qui vi
 neam domini. scilicet ecclesiam dei predicando fideliter excoluit. fide docendo et per
 fide mortem sustinendo. vñ legitur de ipso quod cum fide coram rege predicasset.
 rex misit ad ipsum spiculatorum qui ipsum per missas solenia stantem et
 manibus extensis orantem gladio percussit. et sic martyr dei effectus est. et

regis accipis etc.
 ad m. et dabo tibi co
 ut deo hodie pui
 as. et coronam regis
 das pro christo. ut fi
 portat eternam salu
 tatem. Matheus. si
 auerint patienti
 inque. et poteris co
 rit qui suffert tenta
 qui sine fine uiuit et

Omnia uerba ista
 et locorum eius
 bello fieri. Et comen
 dit per gratiam dei. Qui
 in dono. Primum tangit ibi
 gini que aiam recepit
 quod corporaliter bellare
 et prudentia ut bellare
 leant. Tercium est a
 ent. Quartum est a
 tualiter fuerunt in ist
 ad bellandum informa
 confortabantur. et
 ones muniebant. et
 Primo dico quod fuit in
 mabant. hoc prudentia
 tur et ad auerfarijs in
 apostolos ad infidelis
 nibus christianis. Mat
 tio luporum. Estote ergo p
 columbe. hoc duo fueru
 in fidei obseruatione

corona

regis adeptus est. **Illam** coronā de qua dicit **Apo. ij.** **Esto** si. vsq;
ad m. et dabo tibi co. vi. **Accipe** o homo exemplū a beato matheo
vt deo fideliter seruias. et tribulationes presentes patienter sustineas.
vt coronā regis merearis accipere. Quāuis enī sanguinē nō sūdas
pro christo. vt fidem predices per mundū discurrendo. nec pau-
pertatē extremā sustineas vel subeas omnia relinquēdo. sicut fecit
beatus Matheus. si ista facere nō potueris. tribulationes que tibi
aduenerint patienter sustine. fidē inuiolabilē tene. iniusta bona re-
linque. et poteris coronā regis celestis obtinere. **vñ Jaco. i.** **Beatus**
vir qui suffert tentationē. **et.** **Hanc** coronā in celis nobis offerat
qui sine fine uiuit et regnat. Amen.

De Sancto Mauricio et socijs eius Sermo.

Quā ualerūt de infirmitate **fortes** facti sūt in bello. **Heb. xi.**
Verba ista pnt sumi ad commendationē beatorū. s. mauricij
et sociorū eius quorū hodie festū agitur q̄ fortes fuerunt i
bello fidei. Et cōmendant hie a duplici beneficio qd eis collatum
est per graciā dei. **Primū** est liberatio a malo. **Secūdo** est confortatio
in bono. **Primū** tangit ibi **conualuerūt** de infirmitate. i. de culpa ori-
ginali que aiam reddit infirmā. **Secūdo** ibi **fortes** facti sunt. **Nota**
q̄ corporaliter bellare uolentibus quattuor sūt necessaria. **primū**
est prudentia vt bellare sciant. **Secūdo** est fortitudo vt bellare ua-
leant. **Tercium** est armatura qua se contra ictus et iacula muni-
ant. **Quartum** est audacia ne a bello fugiant. **Ista** quattuor spiri-
tualiter fuerunt in istis sanctis. **primo** fuit in eis prudentia fidei q̄
ad bellandū informabantur. **Secūdo** fortitudo diuini adiutorij q̄
confortabantur. **Tercio** armatura uirtutū qua contra tentati-
ones muniabant. **Quarto** audacia qua pro fide moriebantur.
Primo dico q̄ fuit in eis prudentia fidei qua ad bellandū infor-
mabant. **Hec** prudentia fuit eis valdē necessaria vt fidem profiterē-
tur et ab aduersarijs fidei nō deciperentur. **Unde** cum christus
apostolos ad infideles mitteret dixit eis. et in persona eorum om-
nibus christianis. **Mathei xviij.** **Ecce** mitto uos sicut oues in me-
dio luporū. **Estote** ergo prudentes sicut serpentes et simplices sicut
columbe. **Hec** duo fuerunt in istis sanctis. **Simplicitas** columbi-
na in fidei obseruatione. **Et** prudentia serpentina in fidei defensiōe.

defensione. Prudentia serpentina est vt totū corpus exponat pro capite sic isti corpora sua in bello fidei exposuerunt ne amitterent caput ecclesie id est christum. Et sic prudentiam habuerunt in bello que est summe necessaria. **Proverbiorum xi.** Cum dispositione id est prudentia intra bellum et erit salus ubi multa consilia. O quod prudenter se in hoc bello habuerunt quorum consilia in hoc concordarunt vt quicquid pati deberent nunquam a fide recederent. Unde legitur de eis. Cum Maximianus cesar misisset ad eos milites qui eos cogere ad sacrificandū. taliter cesari responderunt. Milites sumus Imperator tui. serui autē quē libere profiteamur christi. tibi debemus miliciam. illi innocentiam a te laboris stipendium accepimus. ab illo exordium sumpsimus vite. Omnia pro ipso tormenta suscipere parati sumus ab eius fide nunquam discedemus. Considera prudentiam illorum qui mandatum terreni regis contempserunt et mandatum celestis regis impleuerunt penas ab homine irrogandas non timuerunt vt fidem christi seruarent. Heu quātum milites nostri temporis ab his deuiant qui plus timent terrenos dominos quam celestem deū quibus si terreni domini precipiant aliquid quod sit contra deum scilicet pauperes spoliare terram deuastare et ecclesias incēdere statim obediunt et vt terrenis dominis possint placere non timent deum offendere. Audi quid de talibus dicat christus in die nouissimo. **Deutero. xxxij.** Ubi sunt omnes totū in quibus habebant fiduciam. Surgant et opitulentur et in necessitate vos protegant. Videte quod ego sum solus et non sit alius deus preter me. Audi o miles qui hic ad imperiū domini tui pauperes spoliasti et villas incendiasti et dicis dominus meus iussit. Quid facies in die nouissimo in illo districto iudicio ubi nec tu per dominū tuū te poteris excusare nec dominus tuus pro te poterit respondere. **Apocalypsis. vi.** Reges terre et principes et tribuni diuites et fortes et omnis seruus et liber absconderunt se in speluncis et in petris montium et dicent Montibus et petris cadite super nos et abscondite nos a facie sedentis super thronū et ab ira agni quoniam venit dies magnus. Attende ista et quando dominus tuus precipit tibi aliquid quod est contra deum tunc dic. Obediū deo oportet magis quam hominibus et dic cum istis sanctis. Tibi debeo miliciā deo innocentia. Noli timere eum auferre potest tibi sēam non deum.

occidit potest corpus
ne ter ab his qui occi
faciunt. Omnia aut
oc. habet potestatem
do et se tui ad iud
catus lūm. i. lūal
lunt quia dominus
in bello fidei multos
gantes contra eos
ha. a. Sancti per f
quia deus pugnat
tra hostes tuos et v
habes auer fari et
minus deus tuus t
cerdos ante aciem
inimicos vestros pu
Nolite timere nolite
us vester in medio vel
dicat ut eripiat vos
martiribus qui de rem
ciant et maximianus
tis sacrificarent et ch
serunt et magis eleger
ipsis cum preceptis el
festinabat ante alterū
fortitudo mentis quā
uerant isti vocem fac
ad hoc eos exhortatu
christi quā accipiant
sunt debiles quod statim
violant totum quod in
lo et pompis eius et f
faciunt quia fidem viol
fortitudinem abierunt aut f
ne quod diuinum adiutor
lopyabolo inquantū eū

occidē potest corpus non animā **Lu. xij.** Dico vobis amicis. me-
 ne ter. ab his qui occi. corpus et post hoc non habent āplius quid
 faciunt. Ostendā autē vobis quē timeatis **ti. e.** qui postq̃ corpus
 oc. habet po. mittēdi in gehennā. **Scdo** dico q̃ fuit in eis fortitū-
 do ex spe diuini adiutorij. **zacha. x.** Frunt quasi fortes et concu-
 cantes lutuz. i. lutulenta gaudia in medio viarū in prelio et bella-
 bunt quia dominus cū eis est. **Confidera** q̃ fortes isti s̃cti fuerūt
 in bello fidei multos et fortes habuerūt aduersarios demones pu-
 gnantes contra eos et ipsi per dei adiutoriū vtrōq̃ vicerunt. **he-**
bre. xi. S̃cti per fidem vi. regna op. **Nec** mirz si triumphauerūt
 quia deus pugnavit pro eis. **Deutro. xc.** Dum exieris ad bellū cō-
 tra hostes tuos et videris equitatus et currus et maiore quaz tu
 habes aduersarij exercitus multitudinē non timebis eos quia do-
 minus deus tuus tecum est. **appropinquante** autē prelio stabit sa-
 cerdos ante aciem et sic loquetur ad populum **vos** hodie contra
 inimicos vestros pugnā cōmittitis non pertimescat cor vestrum.
Nolite timere nolite mettere nec formidatis eos quia dominus de-
 us vester in medio vestri est et pro vobis contra aduersarios vros
 dimicat vt cripiat vos de periculo. **Istud** bene impletur est in istis
 martiribus qui de remotis partibus egressi venerunt ad **Dyocle-**
cianum et **maximianū** imperatores. Quos cum illi cōpulerunt vt
 dñs sacrificarent et christianos interficerent isti nullatenus cōsen-
 serunt s̃ magis elegerunt mortē q̃ violare fidem. **vnde** legitur de
 ipsis cum preceptū esset a cesare vt decim⁹ ex eis decollaretur vn⁹
 festinabat ante alterū et ad mortem preuenire certabāt. **Ecce** q̃ta
 fortitudo mentis quā non enervauit fortitudo mortis **bene** audie-
 rant isti vocem sacerdotis dei. i. **marcellini** pape. qui vt legitur
 ad hoc eos exhortatus fuit vt potius gladijs interirent q̃ vt fidē
 christi quā acceperant violaret. **Sz** heu quidā in bello fidei adeo
 sunt debiles q̃ statim vt impugnantur a dyabolo succumbunt et
 violant totum qd in baptismo promiserunt. s. renunciare dyabo-
 lo et pompis eius et fidem inuiolabiliter obseruare. recte contrariū
 faciunt quia fidem violant. dyabolo adherent. **Trenoz. i.** Absq̃
 fortitudine abierūt añ faciē s̃sequē. **abierunt** inq̃ absq̃ fortitudi-
 ne q̃ diuinum adiutoriū nō quesierūt ante faciem subsequentis.
dyabolo inquantū eius suggestionibus consenserunt et dei voi-

luntatem non impleuerunt. Audi o christiane quamdiu es in m^o
do. in periculoso bello es. ex vna parte impugnat te caro. Ex alia
mundus. ex alia demones. Si times succumbere inuoca gratiam
dei et triumphabis. Accipe illud exemplum quod legitur primo
Macha. iij. Cum iudei viderent exercitum aduersariorum fortem
et magnum et timerent. Dicit iudas non est in multitudine exerci
tus victoria belli sed de celo est victoria. Ipsi veniunt ad nos in
multitudine contumaci et superba vt disperdant nos. Nos vero
pugnabimus pro animabus nostris et legibus et ipse dominus co
teret eos ante faciem nostram et his dictis pugnaverunt et supera
uerunt hostes. Eodem modo si tu in tentationibus ad deum te co
uerteris omnes hostes anime tue superabis. Tercio dico qd fuit
in eis armatura virtutum qua contra tentationes muniebantur.
vnde de ipsis exponitur illud Canticoz iij. En lectulum Salomo
nis quadraginta fortes ambiunt ex fortissimis israhel omnes te
nentes gladios et ad bella doctissimi. per quadraginta fortes acci
pe istos sanctos martires qui dicuntur quadraginta non q^uantum
ad numeru quia plures fuerunt sed quantum ad signatum. in hoc
enim numero sunt decies sex per quod significatur qd isti sancti de
cem precepta impleuerunt et sex opera misericordie. Isti abierunt
id est virtutibus munierunt lectulu salomonis. i. ecclesiaz in qua
verus salomon id est christus quiescit. omnes tenentes gladios q^u
bus se contra tentationes defenderent et ideo fuerunt ad bella do
ctissimi. gladij isti spirituales sunt diuerse sententie sacre scripture
per quas homo defendit se contra dyabolum. Nota qd isti san
cti bene armati fuerunt quia habuerunt scutum fidei recte creden
do. galeam spei celestia appetendo. Lorica iusticie recte viuendo
Gladium sapientie doctrinam christi sequendo. Lanceam longa
nimitatis vsque in finem in bono perseverando. Vnde legitur qd
vnus ex eis Exuperio noie signifer dixit ad ceteros p^recipient manus
nostre hec arma carnalia et armemur virtutibus. Sed heu huius
contrarium faciunt milites nostri temporis qui spiritualia arma
reiciunt et carnales armaturas assumunt. Pugnant contra homi
nes et nesciunt pugnare contra demones. Bellum corporale ar
mati aggrediuntur ne in corpore ledantur sed ad bellum spiritua
le tanq^uam ibi hostes no habeant. vadunt inermes et nudi vbi in aia oc
ciduntur.

ciuntur. **N**oli o homo ita facere arma animā tuā virtutibus ne
 i bello tentationis occidat. ita docet **Apol Eph. vi.** Accipite arma
 turā dei vt possitis resistere in die malo id est in die tentationis et
 in omnibus perfecti stare. **S**tate ergo succindite lumbos vestros et
 induite loriceam iusticie in omnibus sumentes scutum fidei in quo
 possitis omnia tela nequissima ignea extinguere et galeam salutis
 assumite et gladium spiritus sancti quod est verbum dei. **h**as arma
 turas accipe et pugna viriliter quia merces magna tibi debetur.
Apo. iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecum in throno meo sicut et
 ego vici et sedeo in throno patris mei cum eo. **Q**uarto dico quod fu
 it in eis audacia qua ex caritate pro fide moriebantur. **Q**uidam
 namque sunt fortes sed non sunt audaces. **I**sti autem sancti fortes
 fuerunt inquantū fidem seruauerunt et audaces inquantū pro fide
 morti se obtulerunt. **v**nde legitur de ipsis quod mutuo exhortabant
 se vt pro fide mortem susciperent. **v**nde in persona eorum potest dici
 illud quod dixit iudas. i. **Mac. iij.** Accingimini et estote filii potē
 tes quoniam melius est nobis mori in bello quam videre mala gentis
 nostre et sanctorum. **v**tique fuit eis melius quod corporaliter pro fide mo
 rerentur quam quod malum infidelitatis sequerentur. **h**ic nota quod mul
 tum errant illi stulti qui dicunt blasphemando contra sanctos istos
 ex quo tot fuerunt et tam fortes et tam audaces quare se non defe
 derunt. **C**erte ideo non defenderunt se quia melius erat eis mori
 pro fide quam viuere amissa fide. et etiam ideo se non defenderunt sed
 tormenta mortis patienter sustinuerunt. quia christus deo erat exem
 plum martiribus vt non se defenderent sed tormenta mortis pa
 cienter sustinerent. **v**nde legitur **Job. xviij.** Cum iudei venissent ad
 ihesum vt eum comprehenderent ipso interrogante quem queritis.
Responderunt Ihesum nazarenū. et cum diceret ego sum. **I**lli abi
 erunt retrorsum et ceciderunt in terram. **h**oc factum est his et po
 stea comprehenderunt eum et ligauerunt et crucifixerunt eum et in
 hoc ostendit nobis exemplū quod quis posset se defendere et vno ver
 bo omnes prosternere permisit tamen se capi et occidi deus exem
 plum martiribus ne se in futuro defenderent sed pro fide patienter
 penas susciperent. **p**ropter quod etiam cum Petrus eucto gladio ami
 putasset Malcho auriculā dixit ihesus petro. **C**onuerte gladium
 tuū in locū suū. **A**n putas quod nō possum rogare patrē meū et exhib

bebit mihi plus q̄ r̄h. legiones angeloz **Mat̄. xviij.** Hoc tñ non fecit h̄ voluntarie mortē sustinuit. eod̄ modo fecerūt isti sancti qui cū essent multi. s. sex milia sexcenti lvi. nō se defenderūt h̄ paciēter pro christo mortē sustinuerūt. **Respice o homo istos imo ip̄m xp̄m et esto paciēns.** Si enī christ⁹ et sancti martīres paciētes fuerunt in magnis tormentis in effusione sanguinis. esto et tu paciēs si aliquis occurrerit tibi aduersitatis. **heb. xij.** Recogita eum qui tales sustinuit a peccatorib⁹ aduersus seip̄m contradictionē vt non fatigemini. animis vestris deficientes nondū enī vsq; ad sanguinē resistitis aduersus peccatū repugnātes. **Rogemus dominū vt meritis istoz sanctorū martīz in bello fidei det nobis prudētiā. fortitudinē. armaturā vt ita pugnemus q̄ ab eo in celis coronemur quod nobis cōcedat qui sine fine viuit et regnat Amen.**

De Angelis. Sermo.

Angeli e. in celis s. v. f. p. m. qui in c. est **Mat̄. xviij.** In v̄bis istis duplex vis angeloz describitur. Prima vis ad ministratiua qua nobis ministrant ex caritate. Secūda vis contemplatiua qua fruunt diuina claritate. P̄mū ibi Angeli eoz. ideo enī dicunt angeli nostri qz nobis ministrant. Secūdo ibi semp vidēt faciem dei **re.** Ex hoc patet q̄ vbiq; sunt angeli semp vidēt faciem dei alioquin si in terra existentes non possent videre faciem dei tūc impaciā ministrarēt nob. nūc aut ministrāt cū oī gaudio qz n̄rā salutē pcurāt et visione dei nō priuant. **Nō q̄ sancti angeli nob sūt valde necessarii et hoc p̄cipue p̄p̄t v. p̄mo qz nos sum⁹ debiles et ip̄i fortes. id̄ ip̄i nos custodiūt ne a diabolo vincamur. Secūdo qz nos sum⁹ insipientes et ip̄i sapientes. ideo nos docēt ne decipiamur. Tercio qz nos sumus mali et ip̄i boni. ideo pro nobis orant vt exaudiamur. Quarto qz nos sum⁹ tribulati ip̄i v̄o leti. id̄ nos a tribulatione eripiūt vt oī solemur. Quinto qz nos a deo elōgati sum⁹ ip̄i deo p̄p̄nqui. id̄ nos ad celū pducūt vt deo cū eis eternalit̄ pfruamur. Nūc de p̄mo dico q̄ nos sum⁹ debiles et ip̄i fortes. id̄ nos custodiūt ne vincamur. Audi q̄ debilis sc̄s ē hō p̄ peccatū vñ in p̄sona generis hūani dī **Tren. i.** Infirmata ē virtus mea. dedit me dñs in māu de q̄ non poteraz surgere ante peccatum erat homo fortis quia si voluisset diabolo sine omni difficultate restitisset post peccatū vero debilitatus adeo est q̄ cum maxima difficultate vix**

resistere pōt ideo indiget magno adiutorio **P**ropter qđ deus deputa-
uit homini fortes angelos vt ip̄os custodiant **ps.** Benedicite an-
geli dñi dño. **A**udi qđ de fortitudine āgeloz scriptū ē **ysa. xxxv.**
Cū Assirij vallassent iherl̄m. egressus angelus dñi percussit de ca-
stris assirioz c. lxxxv. milia viroz. **N**oli o homo timere si fragilis
es ad resistendū dyabolo. **F**ortes habes angelos adiutores. illos
honora. illos inuoca hodie vt te adiuuent. vt te custodiant. sicut p̄-
ceptum est illis **ps.** Angelis suis. **2.** **C**onsidera in hoc caritatē dei
circa te. qui celestes angelos deputat ad hoc vt te custodiant et p̄
te cōtra dyabolū pugnent **Apo. 1. 11.** factū est p̄liū magnū in ce-
lo. i. in ecclesia Michael et an. eius p̄li. cūz dra. et draco pugnabat
et an. eius aduersus eos et nō valuerūt neq; inuentus ē locus eoz
ampli⁹ in celo **Glosa.** Non valuerunt remouere auxilia angeloz
quia nō potuerūt ecclesiā deficere in peccatū **C**ogita o homo qđ tū
te deus diligit qui angelos suos tibi i adiutoriū destinat. et quis
vnus sit tibi singulariter deputatus vt te custodiat. omnes tamen
te cōcorditer adiuuāt. siue pro te deū orando. siue demones a te fu-
gando. et ideo honora angelos et noli desperare. si enī multi sunt
angeli mali qui te infestant. plures sunt qui te adiuuant sicut figu-
ratum est **iii. 1. 11.** **R. vi.** vbi legit. qđ cū rex Syrie cum magno exercitu
circūdedisset dothayn. minister helizei vidēs hoc timēs dixit heu
heu dñe quid faciem⁹. **A**t ille dixit noli timere. plures enī nobiscū
sunt angeli qđ cū illis et ecce mons plen⁹ equoz et curruū igneoz
in circuitu helizei. **R**ex syrie significat dyabolū qui est rex super fili-
os superbie. **S**yrīa enī interpretat sublimitas. **r**ex iste superbus cū
exercitu suo s. demonū circūdat dothaym. i. mundū in quo est defe-
ctus multoz bonoz. qz dothayz interpretat sufficiens defectio. **h**e-
lizeus qui interpretat salutare dei significat chrislū. **c.** minister est q̄
libet christianus qui nō debet timere exercitū demonū qz mons. i.
ecclesia p̄ns plena est equoz et curruū igneoz. i. angeloz adiuuā-
tium homines et cōparantur angeli equis qz fortes sunt et igneis
curribus qz velociter mouētur ad adiuuandū homines. **S**cđo
dico qđ nos sumus insipientes et ideo nos docent ne decipiamur.
Audi qđ **p̄pheta** dicit de insipientia hominis **H**omo cū in honor-
e. bene cōparatur homo iumentis insipientibus quia instar iu-
mentozum delectabilia querit presentibus inheret. de futuris non

3 cogitat. inter bonū et malū non diffudicat et ideo de facili potest
decipi. si deus sapientes angelos qui eum doceant sibi nō destina-
set de quorū sapientia dicit **Eccl. i.** Prior omnium creata est sapētia
.i. angelica natura. dicit **glosa** q̄ non prioritate temporis s; digni-
tate precedit omne creaturā. in angelis magna est sapientia. ideo
docet nos ne a dyabolo decipiamur. vnde cum de periculis mūdi
i. de occulta impugnatione dyaboli et de aperta persecutione an-
tichristi multa scripta essent in **Apo.** ne in his homines decipiā-
dictum est in fine. **Ego** misi angelū meum testificari hec vobis in
ecclesia et hoc supple ne decipiamini. Tota intentio demonū h̄sa
circa hoc vt decipiant homines. **Jere. xx.** persequamur eū si q̄ mō
decipiatur et p̄ualeamus aduersus eum **Si** vis eorū astutiaz eua-
dere honora angelos vt te doceant qualiter possis eis resistere et
deo seruire peccata vitare et in bonis perseuerare. **(Tercio dico**
q̄ nos sumus mali ipsi v̄o boni ideo pro nobis orant vt exaudia-
mur. de malicia huiusmodi dicit **Roma. iij.** Omnes peccauerūt et
egent gracia dei Omnes peccatum originale in vtero contrahūt
et heu multi mortalia peccata postea cōmittunt propter que in di-
gni fiunt vt exaudiantur **Treno. iij.** Nos inique egimus et ad ira-
cundiā prouocauimus ideo tu inexorabilis es. sancti vero angeli
sunt boni quia nunquā peccauerunt **Thobie quinto** Dixit thobi-
as ad vxorem de filio. Credo q̄ angelus dei bonus comitetur cū
eo et disponet que contra ipsum geruntur et quia ipsi boni sunt iō
pro nobis orant **zacha. primo.** Dicit angelus domini exercituum
vsq; q̄ non misereberis iherusalem et vrbū iuda quibus irat⁹ es.
O homo audi si times q̄ deus nō exaudiat orationes tuas Inuo-
ca angelos vt pro te orent vt exaudiaris. Ad hoc enī angeli solēt
assistere homib⁹ orantib⁹ vt orationes eorū deo offerant vnde an-
gelus dicit **Tho. xij.** Quando orabas cum lacrimis et sepeliebas
mortuos ego obtuli orationem tuam domino. Tūc angelus ora-
tiones nostras offert deo. quando deuotionem nostram videt
et nobiscum deum orat vt nos exaudiat. Multum debemus hono-
rare angelos in terris vt pro nobis orent in celis. **(Quarto dico**
q̄ nos sumus tribulati. ipsi vero leti ideo nos cōsolant⁹ et a tribula-
tione eripiūt. Multas enī tribulationes sustinet hō in hoc mūdo.

ideo d

ideo dicit **Thobias**
cas tribulationes p
us letos sibi angelo
tribus et mēsal dicit
et nō nāt angelus
cūns **Thobias. v.**
carere positus et vi
qui letus consolatur
et a carcere liberau
beat⁹ petrus erat a
hoc mūdo tribul
do tristitia et. **Et**
bus mors et huius
ra angelos et eripi
per quā miseria h
s. ab omni miseria l
extremis cū angeli
vere poteris dicere
et eripuit me de manu
incoq. i. malorū homi
bilit. **(Quinto dico**
one nostra dicit proph
deo elongat quando
litur me manet quar
sic cietus de celo a
mundo. Angeli enī
Raphael angelus v
angelos accipe omne
tatem significat. pro
currit. Illi ergo angel
nos qui elongati sum
angelorum est animas
vt moueretur mendica
et. Ego si potes qua
pore egreditur et a san
ticis ad celum deuocit

ideo dicit **propheta** Tribulationes cordis mei **xx.** qz ergo homo mul-
tas tribulationes patitur ne omnino desoletur ideo misericors de-
us letos sibi angelos mittit qui eū consolentur **unde cum Thobias**
tristis et mestus diceret angelo quale mihi gaudium qui in te. se. et lu-
ce. nō vi. ait angelus ad eū **forti animo esto in proximo est ut a deo**
cureris Thobie. v. **Istō figuratū ē Actū. xij. vbi cū Petrus** eēt in
carcere positus et vinculis astrictus. ecce angelus domini astitit tā
quā letus consolator et lumen refulsit in ha. car. qui eū a vinculis
et a carcere liberavit. **Carcer mundū significat** Due catene quibus
beat⁹ petrus erat astrict⁹ significant duplices miseriae quibus in
hoc mundo tribulamur. **s. interiores in aīa** que sūt timor sollicitu-
do tristitia **xx.** **Exteriores in corpore** que sūt fames sitis labor mor-
bus mors et huiusmodi. **Nis ab istis tribulationibus eripi hono-**
ra angelos et eripient te h semiplene. **s. aduocando ad patientiam**
per quā miseriae hui⁹ mundi patienter toleras. **Et in morte plene**
s. ab omni miseria liberando ut nunq̄ ampl⁹ sustineas hoc erit in
extremis cū angeli ad te venient et ad celestē gloriā perducēt. **Tūc**
vere poteris dicere **Nunc scio vere quia misit dñs angelum suum**
et eripuit me de manu herodis. i. diaboli et de omni expectatione
iudeoz. i. maloz hominū qui expectabant de die in diem ut me tri-
bulent. **Quinto dico qd nos sum⁹ a deo elongati xx.** De elongati-
one nostra dicit **propheta. Ecce elongaui fug. xx.** **Tunc homo se a**
deo elongat quando per peccatum a deo recedit **Tunc vero in so-**
litudine manet quando ad miseriae huius mundi deiectus fuit et
sic deiectus de celo a deo elongatus est et peregrinus factus est in h
mondo. **Angeli enī sunt propinqui deo Thobie duodecimo. Ego sū**
Raphael angelus vnus ex septem qui stamus ante deum. Per vñ
angelos accipe omnes angelos qz septenarius numerus vniuersi-
tatem significat. **propter hoc etiam omne tempus per septem dies de-**
currit. Illi ergo angeli astant deo tanquā propinqui et ideo possūt
nos qui elongati sumus ab eo ad celum perducere **unde officium**
angelorum est animas ad celum ducere sicut Luce xvi. factū est
ut moreretur mendicus et portaretur ab angelis in sinū Abrahæ.
xx. **Eogita si potes quantā leticiam habebit anima quando a cor-**
pore egreditur et a sanctis angelis assumitur et cum himnis et cā-
ticis ad celum deducitur. **Si deo fideliter serurieris et angelos oēs**

honoraueris. ipsi ad te in extremis venient et ad celum perducunt.
Consulo tibi o homo ut honores angelos et precipue beatum Mi-
chaelem quoniam dominus constituit eum in principem super omnes aias
suscipiendo sicut canit ecclesia. Audi o peccator qui deo non fuisti
nec angelos honoras quid eveniet tibi in extremis. boni angeli te
deserent mali te suscipient ad infernum te perducunt. Unde Beda
scribit in gestis Angloz de quodam iuvene nolente confiteri qui cum
infirmaretur venit ad eum rex et monuit eum ut confiteretur. qui
respondit quod non faceret ne sodales sibi insultarent sed cum resur-
geret ab infirmitate vellet confiteri. Infirmitate conalescente iterato
visitavit eum rex cui ait ille. O rex sine utilitate modo visitas me quia
duo iuvenes pulchri intraverunt iam ad me quorum unus portabat pul-
crum librum in quo erant bona pauca que feci. postea vero intrauit
exercitus malignorum spirituum quorum unus maiorem prulit librum hor-
rende visionis. enormis magnitudinis et ponderis importabilis in
quo erant scripta omnia scelera mea que feci vel cognoui in tetris li-
teris. Dixeruntque ad illos iuvenes quid vos hic facitis. iste noster
est quibus illi. Vex est. ducite illum in tumultum damnationis. duoque
percusserunt me. unus ad caput alius ad pedes et cum ad cor pue-
nient moriar et a demonibus ad inferna pertrahar. Sicque factum
est. Et tam miserabili morte custodiat nos ihesus christus. Amen

De Animabus defunctorum. Sermo.
Quanta ergo et salubris est cogitatio pro de. exora. ij. Mach.
xij. In verbis istis duplex effectus tangitur orationis. unus est
respectu vivorum. scilicet mentis expiatio. Secundus est respectu mortuorum
scilicet pene deletio. Primum ibi Scilicet ergo et salubris Secundum ibi pro de. ex-
ora. Nota ergo hoc quod dicit pro defunctis exora. quod secundum Grego.
Anime defunctorum quatuor modis adiuvantur. interdu adiuvantur
oblationibus sacerdotum. Orationibus sanctorum. Elemosinis carorum
Ieiuniis propinquorum. De primo dicitur Eccl. xlv. Ipse elegit ab omni
vivente offerre sacrificium deo incensum et odorem bonum in memo-
riam pro populo suo placare. Istud sacrificium est corpus et sanguis
christi quod offert sacerdos deo in memoriam passionis pro vivis et de-
functis Augustinus Cum sacrificia altaris pro baptisatis defun-
ctis omnibus offeruntur pro valde bonis. id est pro his qui sunt in celis

sunt graciari actiones **p** nō valde malis. i. qui sunt i purgatorio
sunt propiciationes **p**ro valde malis. i. pro his qui sunt in inferno cō
si nulla sunt adiumenta mortuorū. qualescūq; tamē sunt cōsolati
ones viuorū. Quibus autē prosunt vel ad hoc prosunt vt plena sit
remissio. vel vt tolerabilior fiat damnatio. i. pena quā sustinent in
purgatorio. pena autē illorū qui sunt in inferno nunq̃ mitigabitur
perpende q̃ utile sit dicere missas pro his qui sunt in purgatorio.
Nota q̃ in missa corpus ⁊ sanguis xp̃i imolat passio xp̃i rep̃ntat
suffragiū omniū sanctorū implozat. **de p̃mo Gregori⁹.** Cum cor
pus xp̃i in altari sumit ei⁹ caro in salutē populi partiē. vnde dñs
dicit **Jo. vi.** Caro mea vere est cibus **x̃c.** O q̃te efficacie est ille cib⁹
⁊ potus qui dum deuote in altari offert deus ⁊ oēs sancti in p̃f̃ia
honorant. **Sacerdos** missam celebrans ⁊ pplus circumstans ⁊
oēs fideles siue sunt in mundo siue in purgatorio adiuuant. Itē
sacerdos offerens hostiā dicit. **Accipe** sancte pater oīpotens eter
ne deus hāc imaculatā hostiam **x̃c.** Quid potest deus pater sacer
dori corpus ⁊ sanguinē filij sui vnigeniti deuote offerenti denega
re. vnde dicit **Leui. v.** Si aliquis peccauerit veniat ad sacerdotem
⁊ orabit pro eo dñm ⁊ dimittet ei. **p̃ter** hoc sacerdos in canone
corp⁹ xp̃i ⁊ sanguinē cōsecratū in altum eleuat **q. d.** O p̃r clementis
sine respice corp⁹ ⁊ sanguinem vnigeniti tui. i. corp⁹ qd̃ tibi obla
tum fuit in cruce ⁊ eundē sanguinē qui effusus fuit p̃ redēptione
generis hūani ⁊ miserere oīm p̃ q̃bus hoc corp⁹ ⁊ hūc sanguinē
offero. **ex q̃** p̃prio filio tuo nō pepcisti: s; p̃ oībus eum tradidisti in
mortē. nūc p̃ illū ⁊ cū illo qui hic p̃ns est cui⁹ cor. ⁊ san. ego offēo
tibi. dabis nobis id qd̃ petim⁹. i. rogo te per oēs passiones q̃s fili
us tu⁹ inocens sustinuit. vt liberes nos ⁊ aīas q̃ sunt in purgato
rio ab omni p̃ea ⁊ duc nos ad vitā eternā. **Secdo** passio xp̃i in
missa rep̃ntat. i. **Cor. xi.** Quociēscūq; manduca. pa. hūc ⁊ calicez
biberitis **x̃c.** **p̃ter** qd̃ cū dñs daret corpus suū ⁊ sanguinem disci
pulis dixit **Lu. xxij.** Hoc facite in meā cōmemorationē id est qñ of
fertis in altari corp⁹ meū ⁊ san. estote memo. dolorū me. ⁊ mor. m
Grego. hec victima singularit̃ animā ab eterno interitu liberat
que nobis mortem vnigeniti per misteriū representat. **N**ota vt sa
cerdos penas christi ⁊ passionem in memoria habeat ideo tam ve
stibus q̃z gestibus in missa penas representat. **P̃rimo** nanque

amictū ponit in capite qđ cancellat circa pectus ⁊ tandem replica-
tur circa collum ⁊ significat pannū quo velata fuit facies domini
quando collaphis ⁊ alaphis cesus est ⁊ dictum est ei. *phetisa. qđ*
est qui te percussit. ideo replicatur ad collum vt cogites de colaphis
christi. ideo circa pectus ligatur vt illius illusionis nunq̃ obliuiscas
ris. Postea induit albam que significat albam vestem de qua dici-
tur *Luce xxij* Spreuit eū herodes cum exercitu suo ⁊ illū it indu-
it vestem albam ⁊ remisit ad Pilatū. hec vestis est ampla ⁊ lata qz
christus ibi magnū opprobriū corā multis sustinuit ps. Propter
te sustinui opprobriū. Cingulū stola et mapula significant tria liga-
mina quibus ligatus fuit pro nobis christus. Primo enī ligat⁹ fu-
it in infantia. vnde canit ecclesia *Uagit infans inter arta positus*
presepia membra pannis inuoluta virgo mater alligat. Istud si-
gnificatur per stolam que primo ponitur circa collum ⁊ postea in-
star fascie cancellatur. *Secdo* ligatus fuit quando cōprehensus
fuit in orto ⁊ ductus ad Annā p̃mū *Jo. xxij.* istō significat per ma-
pula⁹ que ponitur circa manus qz christi manus instar furis liga-
te fuerunt. *Tercio* ligatus fuit ad columnā quando flagellatus
est *Matth. xxvij.* istō p cingulū signat quo cingit dorsum qz xp̃us
multa vulnera ⁊ dolores in dorso sustinuit ps. *Supra dorsum me-
um fabri.* 2. postea sacer dos circūdat sibi casulam que interdū
ē de purpura vel vt frequentius crucē hēt de purpura ⁊ significat
vestē purpuream de qua dicit *Jo. xix.* *Milites plec. co. de spi. impo.*
ca. e⁹ ⁊ vestem pur. circū. ei d. Que rex iudeoz ⁊ dabāt ei ala. Sic
igitur sacer dos rep̃ntat penas xp̃i in vestibus q. d. O pater eterne
penas ⁊ opprobria filij tui oculis tuis represento vt miserearis om-
nium fidelū tam eoz qui sūt in mūdo q̃ in purgatorio Item repre-
sentat passionem christi in gestibus. primo cū accedit ad altare p̃-
funde inclinat per qđ significat illa inclinatio qua xp̃us incurua-
bat cū p̃p̃iaz crucē baularet *Jo. xix* postea osculat altare per qđ
significatur osculū cū q̃ iudas xp̃m tradidit postea incipit canta-
re ⁊ clamare per qđ significat clamor quo xp̃s in cruce emisit spi-
ritū. Ordes in missa significant ordē quā xp̃us orauit p̃ iūicis
Silentiū significat illud qđ xp̃us stans corā herode licet in multis
accusaret ⁊ a multis tñ nihil r̃dōit Qđ sacer dos vertit se ad pp̃z
significat illud qđ xp̃s vadens ad passionē conuersus ad mulieres

qđ plangetis eū. dicit f
sepulcrū. Quia lapid
pus xp̃i inuolutū fuit. qđ
rare qđ significat rec
calicē nūc sup hostiā n
tis trāto. sic ergo face
tar. qđ p̃t de⁹ p̃t ibi
rep̃ntat xp̃i passiois
ut d̃ or in canone cō
tis de meis meritis
qđ p̃t abnegare c
adhuc in terra regē
purgatorio iuuant o
ē co. (Nō qđ hūc mō
tū. de p̃mo ps. *In*
pur⁹ sum a peccō. qđ v
bere. sic qđ vult orare
ē a mortali peccō mun
Secdo qđ esse humiliter
Nō s̃m legē cōz purgat
John⁹ quidē est circa
infimo est infirn⁹ dānat
pueror. ⁊ supra hūc fu
mili ideo qui orat p̃ ar
aliquis in p̃funda fou
inclinare te. sic i terr
torio n̄si humiliter te
dulgētiā illius fufi
ignem superinfundit a
rij debet fundere lacrim
amici alteri⁹ iaceret in
nō vestis seu corpus an
curas maxime euz clam
de purgatorio dicendo
m̄i saltem vos amici m
(Quarto debet cū affici

q̄ plangebāt eū. dicit **Filte iherlm. 22.** Altare significat crucē. Calice
sepulcrū. Patena lapidē suppositū. Corporalia linteamina q̄b⁹ cor
pus xp̄i inuolutū fuit. q̄d plura nihil vacat a misterio. Iōgū eēt nar
rare q̄d significāt xxv. crucez siue signa q̄ fuit in canone nūc super
calicē nūc sup hostiā nūc sup vtrūq; **hec 7 mltā alia cā breuita
tis trāseo.** sic ergo sacerdos tā gestib⁹ q̄ vestib⁹ xp̄i passiōē rep̄i
tat. quō pōt de⁹ p̄r ibi claudē viscera miseratiōis vbi fit tā euidēs
rep̄itatio xp̄i passiōis. **Tercio in missa suffragiū oīm scōz iploza
tur iō dī in canone cōicantes 22. vsq; muniamur auxilio q. d. sacer
dos de meis meritis nō p̄sumo s̄ oīm scōz p̄ociniū iuoco. putas
q̄ de⁹ pōt abnegare oībus sanctis in celo regnātib⁹ quib⁹ p̄misit
adhuc in terra degētib⁹. Jo. xvi. Petite 7 accipi. 22. Scdo aie in
purgatorio iuuant orōnib⁹ scōz. vñ dī hec scā 7 salubris p̄ defū.
ē co. Nō q̄ hui⁹ mōi orō d̄z eē pura. humiliter p̄fusa. lacrimosa assi
dua de p̄mo p̄s. Iniquitatē asperi 22. p̄p̄ea exaudivit 22. supple q̄a
pur⁹ sum a p̄cō. q̄ vult aliū lauare a sordib⁹ d̄z mūdās man⁹ ha
bere. sic q̄ vult orare p̄ his qui sūt in purgatorio vt purgent debz
eē a mortali p̄cō mudo. ysa. i. Eū extēderitis man⁹ v̄as 22. Scdo d̄z esse humiliter p̄fusa p̄s. Resperit in orōez humilitū 22.
Nō p̄m legē cōez purgatoriū est in loco inferiori. s. circa infernū.
Infern⁹ quidē est circa centrū terre 7 distinguit in q̄tuor loca In
infimo est infern⁹ dānatoz. sup hūc purgatoriū. sup hūc limbus
pueroz. 7 supra hūc fuit limb⁹ patz. qz purgatoriū est in loco hu
mili ideo qui orat p̄ animab⁹ ibi ex̄itibus d̄z se humiliare. Si enī
aliquis in p̄funda foueā caderet nō posses euz inde extrahere nisi
inclinares te. sic i terra nō potes extrahere aias p̄ orōes de purga
torio nisi humilites te. Tercio debet esse lacrimosa Judith viij. In
dulgentiam illius fufis lacrimis postulemus. Qui vult extinguere
ignem superinfundit aquā. sic qui vult extinguere ignem purgato
rij debet fundere lacrimas Certe si vestis patris tui vel fratris vel
amici alteri⁹ iaceret in igne multū festinares vt extraheres 7 ecce
nō vestis seu corpus amici tui s̄ anima ardet in purgatorio 7 non
curas maxime euz clament voce lugubri ad eos qui sunt in terra
de purgatorio dicendo illud. Job .xix. Misere mini mei misere mini
mei saltem vos amici mei quia manus domini tetigit me. Quācūq;
Quarto debet eē assidua Jac. v. Multū valz dep̄. ius. assid. conti**

me des orare qz in otinuis penis sūt. **h**ic vetule errāt que dicūt qz
qñqz sunt sine penis s. a vespera die sabbati vsqz ad mae scde ferie
q a festo sancti Michaelis vsqz ad festū aiapz. **h**oc friuolū est qz s̄m
Augusti. **D**edec⁹ culpe nō pōt remanere sine decore iusticie. ergo
qz oīu ibi de culpa aliqđ est tādiu sustinent penā. **O**ra ergo assidue
pro aia amici tui qz in purgatorio assidue ardet. **S**ed dices for
te **amic⁹** meus ante multos ānos mortu⁹ est nō credo qz aia ad
huc sit in purgatorio. forte est in celo qz oratione mea non indiget.
vel in inferno qz orō mea sibi nō pdest. **n**oli hoc dicere qz nō potes
orare inutiliter. **n**ō credas qz amic⁹ tuus liberat⁹ sit añ .x. ānos a
purgatorio qz forte ardebit adhuc ibi .xx. ānis. **C**ōsidera qz occul
ta sūt iudicia dē qz iustus iudex sit deus qui p oībus peccatis qz
tūcunqz modicis siue cogitationis siue locutionis siue opis de q
bus hō sufficiēter in mūdo nō satisfecit eriget penā in futuro. **i**deo
diciť ad **hebreos** x. **h**orrendū est incidere in manus dei vi. **C**ogi
ta qz aia nūqz potēit venire ad regnū celoz nisi p̄us fuerit ita mū
da sicut aia pueri iā baptisati qz iō manebūt diu in purgatorio qui
cū multis peccatis venialib⁹ decessūt. **q** dato qz si aia amici tui p
q oras sit in celo. adhuc nō oras inutilit⁹ qz si oras p ea fidelit⁹ qm
credis eē in purgatorio ip̄a orat p te in celo qz etiāz orō tua pdest
tibi p̄p̄i **ps**. **O**rō m. in sinu m. **T**ercio dico qz aie in purgatorio iu
uant elemosinis caroz vñ **Ecc. iij**. **I**gnē ardentē extinguit aqz ele
mosina resistit pccis. aie in purgatorio i magno sūt igne iō indigēt
mltis elemosinis. **N**ō qz elemosina debet fieri p his q sūt in pur
gatorio tripliciť. **p**mo vt debita soluantur. **S**cdo vt testamēta q
viderēt reddāt. **3** vt aliq p ip̄is in sp̄ali paupib⁹ q sacerdotib⁹ ero
gent. **D**e pmo **Ecc. iij**. **D**ecline paupi sine tristicia au. t. qz redde
debitū tuū. **v**ba hec p̄nt dici cuilibet heredi q hereditatē amici sui
tollit q debita illi⁹ nō soluit **huic dī**. **d**ecline pau. au. t. s. t. i. audi des
deriū paupis amici tui q ē in purgatorio i tāta paup̄tate q de oī
bus bōis suis nō p̄t h̄re vnū obulū **p**solue e⁹ debita qz desiderat q
noli eū tristare solutōz debitorū e⁹ p̄trahēdo qz forte p his p̄uit
Mlti sūt qz oū eēnt sani potuissēt bñ solue debita sua s̄ neglexerunt
cum egrotant libenter persoluerent sed non possunt cōmutunt he
redibus q moriuntur. **I**sti qz habebant plenū **p**positum soluendi
ideo non damnantur sed qz neglexerunt soluere quādo poterant

ideo in purgatorio pu
citius liberant. **2**uo
debita soluta obligan
pa. t. qñ ip̄i nūc nūc
non solus pro ip̄o dec
p̄mone require in fin

Labia sacerdotis
eius qz angel
mi ad om̄a d
ruit qz legē domini de
cōposuit qz sancte vire
hic breuiter a duobus
labia sacerdotis custodi
ti iudicacione ibi qz ang
vobis debent eē quatu
solue perspicacitas vt le
alios erudiant. **v**te sand
aliquitas vt p alijs in
debet esse scie p̄p̄icacit
Aron sacerdoti **L**eu
beris tu qz filij tui qñ in
sciam discernendi inter
me necessaria est vt legē
cernere sciunt. **h**anc scia
m. viderat die ac nocte p
decurrit p̄p̄i. **q**ñ ac
qz oñit illi re. dī. qñ ac
scientiam sanctorū quāto
tauit illi in la. quāto ad
sunt labores illi. qñ ad p

ideo in purgatorio puniunt et si heredes statim pro ipsis soluerent citius liberarent. Audi hō cuiuscūq; hereditatē percipis ad ipsius debita soluēda obligaris ideo dicit redde de. t. quondā erit debitū pa. t. qñ ipse vixit nūc est tuū debitū qz hereditatez suam hēs. si tu non soluis pro ipso deo rñdebis.

Item residuū hui⁹
pmonis require in fine hui⁹ libri. Et inchoat sic. Scdo vt testa.

De sancto iheronimo. Sermo.

Labia sacerdotis custodiūt scientiā ⁊ legē requirunt ex ore eius qz angel⁹ dñi exercitūū est. **Mal. ij.** Ista verba pñt lū mi ad omē dationē beati iheronimi qui magna sciētia clauit ⁊ legē domini de hebraico in latinū transtulit ⁊ plures libros cōposuit ⁊ sancte viuendo euāgelicā vitā duxit. **pm** hoc omē dāē hic breuiter a duobus. **pmo** a sacerdotalis officij pfectiōe cū dicit labia sacerdotis custodiūt sciām ⁊ legē **scdo** a singularis meriti sublimatione ibi qz angel⁹ dñi exercitūū est. **Nota** qz in sacerdotibus debent eē quatuor q fuerūt in beato iheronimo. **videlicet** sciētie perspicacitas vt legē dei intelligāt. **doctrine** veritas p quaz alios erudiant. **vite** sanctitas vt exemplū alijs prebeāt. **Orationis** assiduitas vt p alijs intercedant. **Primo** dico qz in sacerdotib⁹ debet esse sciē perspicacitas vt legem dei intelligāt ideo dñs precepit **Aaron** sacerdoti **Leuit. x.** Vinū ⁊ omne qd inebriare potest nō bibetis tu ⁊ filij tui qñ intrabitis testimoniū tabernaculū vt habeas sciām discernendi inter sanctū ⁊ **ppham.** hec scia sacerdotibus sūme necessaria est vt legem dei intelligāt ⁊ inter vtutes ⁊ vicia discernere sciāt. **hanc** sciāz beatus iheronim⁹ habuit ⁊ legē dei in q meditabā die ac nocte plene intellexit. ideo pōt dicere illud. **iusu** deduxit dñs p vi. r. qñtū ad fidē p quā in via dei recta ambulauit. ⁊ oñdit illi re. dei. qñtū ad spē qua celeste regnū appetijt ⁊ dedit illi scientiam sanctorū quantū ad cognitionē qua deū intellexit. **hōne** stauit illū in la. quantū ad caritatē qua deo feruenter puiuit ⁊ compleuit labores il. qñtū ad pseuerantiā q bono fine vitam fminauit

De hoc sancto dicit quidā sanctus. **I**heronim⁹ presbiter toto sa-
clar⁹ mundo habitabat in bethleem egregio ingenio ⁊ studio vni-
uerse ecclesie seruiens. **N**e illis sacerdotibus qui officiū sacrodo-
te habent ⁊ scientia carent legem dei non intelligunt ⁊ ideo alios
expectare nequeunt. **T**ales indigni sunt sacerdotio quia deo nō pla-
cent nec salutem animarū procurāt. **O**see. iij. **D**icit dominus quia
tu scientiā repulisti repellam ⁊ ego te ne sacerdotio fungaris mihi.
Pondera qđ dicit domin⁹. **N**e sacerdotio fungaris mihi quia ta-
les funguntur sacerdotio sibi ipsis nō deo quia nō bene viuunt. vē-
trem replent corpus vestiunt pecunias congregant ⁊ heu animas
sibi cōmissas negligunt quia eis viam ad celum nō ostendūt. **N**ec
miz quomodo possent ostendere alijs viam quā ipsi ignorant. **D**e
talibus dicit dñs **Mat. xv.** **T**ecus aut si ceco ducatū prebeat am-
bo in foueam cadunt. **S**ecūdo dico qđ in sacerdotibus debet esse
doctrinē veritas per quā erudiant alios. **M**ulti sunt sacerdotes qđ
habent bene scientiā per quā docere possunt ⁊ heu nolūt alios do-
cere non attendūt quod dicit eis **1. Pe. ij.** **N**os estis genus electū
regale sacerdotiū gens sancta populus adquisitionis vt virtutes
ānuntietis supple docendo eos qui vos de tenebris vocauit in ad-
mirabile lumen suū. **I**stud sciens sanctus **I**heronimus sacerdos dei
doctrinē aliorū vigilanter inserviebat. **V**nde legitur de eo. **C**um re-
uerteretur a solitudine in qua per quatuor ānos in dei seruitio se-
iunando orando carnem macerando māserat remeavit ad bethle-
em opidū vt ibi remaneret **v**bi incepit libros sacre scripture legere
vbi plures religiosorū ad eum quibus vita eius fama comperta ē
protinus confluerunt bonum magistrum paruo adhuc sub tu-
gurio boni obseruāt discipuli. **C**onsidera qđ diligens fuit in docē-
do qđ ⁊ presentes ⁊ absentes viros ⁊ feminas docebat. **V**nde de
ipso potest dici illud **Malach. ij.** **L**ex veritatis fuit in ore eius ⁊ in-
iquitas nō est inuenta in labijs eius in pace ⁊ in equitate ambula-
uit mecum ⁊ multos auertit ab iniquitate. **I**deo tam sollicite intē-
debat salutē aliorū quia sciebat magnā futurā sibi fore mercedem
doctorū in celo. **D**aniel. xij. **Q**ui vocati fuerūt fulgebunt p. splendor
fir. ⁊ qui ad iustit. eru. multos q. stelle in ppetuas eternita. **T**ercō
dico qđ debet in sacerdotib⁹ esse vite sanctitas vt bonū exemplum
alijs pbeant. **J**osue. vi. **D**ixit iosue sacerdotib⁹ tollite archā fideis

omni ⁊ pcedat populi
ante eos. **I**tem dicit **J**o-
hanem **J**osue qui inter-
dit **J**osue significat ch-
istu iohannis. **I**tem **J**o-
is ad sanctā vīā assum-
bonū exemplū. **I**tem **J**o-
sue. **D**icit **I**li sac-
erdotū cū zona iusticie
proos debet esse iustis
colleat seruiat. **I**ustus
nam ad propitiū vt ei
subditos bono exemp-
Cū ppias oues emi-
deo chisti⁹ apostolis
vīo. v. b. ⁊ g. p. v. qui
mal. exemplo corripunt
alios regni illius non
iustice neg. **I**tem **J**o-
bis qđ iudiciū durissimū
in sacerdotibus debet esse
pbeat orare nō solū pro
nomē faciebāt. **S**acerdotib⁹
sacerdotibus veteris le-
cerdotes noie legis
le id est corpus chisti
precipue tñ debent fac-
guine chisti super altari
in quibus orat pro rui-
scire qđ apud deū val-
citur. **2. p. xviii.** **D**e **D**a-
de p. cari p. p. p. p. p. p. p.
peccatione allegans resti-
t. extra moysen ⁊ **A**larō
⁊ **J**o. **I**tem **J**o. ad p. p. p. p. p.
ortuos et viuantes dep.

omni et precedite populū qui iussa cōplentes tulerunt et ābulauerūt
ante eos. **I**stud dicit Josue sacerdotibus cum deberent transire ior
danem Josue qui interpretatur saluator qui et alio nomine dictus
est ihesus significat christū. **I**ste precipit sacerdotib⁹ suis vt in trās
itu iordanis. i. hui⁹ mundi tollant arca⁹ federis siue ppositionis
id est sanctā vitā assumant que deo placet et precedant populū per
bonū exemplū. **I**stud fecit beat⁹ iheronim⁹ vnde de eo exponit illd
Eccle. xl. Dedit illi sacerdotiū et beatificauit illū in gloria et circū
cinxit eū zona iusticie. bene dixit circūcinxit eū zona iusticie qz sa
cerdos debet esse iustus ex omni parte. iust⁹ q̄tū ad deum vt ei fi
deliter seruiat. iustus q̄tū ad se vt se a peccatis custodiat. iustus q̄
tum ad proximū vt ei bonū exemplū prebeat. **S**acerdos enī debet
subditos bono exemplo precedere. **I**deo cōparatur pastori ioh̄is. x
Cū p̄uas oues emisit ante eos vadit et oues illum sequuntur.
Ideo christ⁹ apostolis dixit Mat. v. Luceat lux vestra corā ho. vt
vi. o. v. b. et g. p. v. qui i celis est **N**e illis sacerdotibus qui subditos
mal⁹ exēplo corrūpant. **C**ontra hos dicitur Sap. vi. **C**uz ministri
essetis regni illius non recte iudicastis. **N**eque custodistis legem
iusticie neqz p̄z legē dei ambulastis **h**orrende et cito apparebit vo
bis qm̄ iudiciū durissimū his qui presumunt fiet. **(**Quarto dico q̄
in sacerdotibus debet esse orationis assiduitas. **a**d sacerdotes eīz
spectat orare nō solū pro se sed etiā pro populo ij. Mach. p̄mo **O**ra
tionē faciebāt sacerdotes cū cōsumaretur sacrificiū **h**oc dictū est d̄
sacerdotibus veteris legis et de sacrificio carnali. **m**odo magis sa
cerdotes noue legis debent orare cum offertur sacrificiū spiritua
le id est corpus christi q̄uis enī debent orare pro se et pro populo.
precipue tñ debent facere in missa quando offerunt corpus et san
guinē christi super altare. **c**anon misse multas continet orationes
in quibus orat⁹ pro viuis et defunctis. presentibus et absentib⁹. **v**is
scire q̄tū apud deū valeat oratio boni sacerdotis. **A**udi quod di
citur Sap. xviij. de **A**aron sacerdote. **p**erans homo sine querela
depcari p̄ p̄lis p̄ferēs p̄uitutis sue scutū orōem et p̄ incēsum de
precationē allegans restitit ire. **l**egit Num. xvi **C**ū iudei murmura
rēt. **c**tra moysen et **A**arō irat⁹ dñs misit ignē in p̄lz q̄ deuastabat
p̄lz. **tūc** ad p̄ceptū moysi **A**aron obtulit olocaustū et stans inter
mortuos et viuentes deprecatus est p̄ populo et plaga cessauit.

Quā creber iste sacerdos sanctus in orationibus fuerit scz beatus
 Jeronimus. ipse fatetur cum dicit **quotidie lacrimae** **quotidie gemitus** et si quādo repugnantē carnē somnus imminens oppressisset
 nude humo vix ossa herentia collidebam. Memini me claman-
 tem diē crebro iūrisse cum nocte nec prius cessasse verberibus qm
 rediret domino imperante tranquillitas. nō mirū si tam assiduus
 in oratione extitit qui diuini iudicij seueritatē expertus fuit sic ipse
 de se scribit. q cum tantū amorē ad libros phicos legendos haba-
 ret q lectō prophetarū nihil sibi sapiebat in media xl. graui febre cor-
 reptus est qui in spiritu raptus est ad tribunal iudicis vbi tñ erat
 luminis q cadens in terrā non audebat sursum aspicere et cū in-
 rogaretur de conditione. christianū se esse respondit. cui iudex me-
 titis. Tyceronianus es nō xpianus vbi enī thesaurus tuus ibi est
 et cor tuū ilico obmutuit et inter vbera nam cedi eum iusserat oſci-
 entie magis igne torquebatur Cogitans de illo versiculo. In infer-
 no quis confitebitur tibi. clamare tamē cepit et dicere. Misere-
 mei dñe misere-**mi** tandē ad iudicis gēua puoluti qui astiterāt
 precabant pro eo et rediens ad se mirantibus ceteris aperuit o-
 culos tanto lacrimarū imbre perfusos vt etiā incredulīs fidem facē-
 er dolore nec fuit verus sopor aut vera somnia quib⁹ sepe illudū-
 tur homines vt ipse dicit. **Testes** inquit sūt tribunal ante qd iacui.
 iudicium triste qd timui. ita mihi nunq̃ contingat incidere in ta-
 lem questōez scio me liuentes habuisse scapulas plagas sensisse p⁹
 somnia. **Respice** o homo oculis cordis hoc factū et placa orando
 iudicem christum vt inuenias eum in extremis apicium. Amen.

De sancto francisco Sermo.

Ubi aliter angelū ascendentem ab ortu so. habentē signū
 dei viui **Apoca. vii.** Verbum illud potest exponi de beato
 francisco qui in verbis premissis cōmendatur a tribus. s.
 a predicationis auctoritate. a contemplationis sublimitate. a reli-
 gionis sue firmitate. Prīmū tangitur ibi **Ubi aliter angelus.** An-
 gelus grece dicitur nuncius latine. et in hoc figuratur q beatus
 franciscus fuit missus a deo ad predicandū. **Scdm** ibi **Ascendē-**
 tem ab ortu solis. Ortus solis est gracia christi a qua beatus frā-
 sciscus hausit contemplationē per quā sursum ascendit **Tercū** ibi
 hntē signū dei viui. i. stigmata sicut ei lra cui papal bulla appōit

habet firmitatez Ita religio beati francisci p h firmitate habz q
figillum summi pontificis in ara crucis fabricatū eidez beato frā
cisco est appensum. **P**rimo ergo cōmendatur a predicationis au
doritatem cum dicit vidi al. an. i. franciscus qui ideo angelus dicit
qz a deo missus est ad predicandū de ipso supne reuelatōis illustra
tus oraculo intellexit se ad hoc missum a dño vt cristo lucraretur
animas quas dyabolus conabatur auferre. **S**ed nota q bea
tus franciscus opatur angelo ppter triplicem actū angelicū. Nā
actus angelicus est illuminare. purgare. et pficere. et accipe hos
actus large fm q respiciūt non solum ad cognitionem sed etiā af
fectiuam. dicitur ergo beatus franciscus Angelus. qz illuminat rō
nalem per instructionē purgat occupabilem excitādo ad deuotō
nem. pficit irascibile ostanto contra demonū impugnationē
Primo dico q illuminat rationalē per instructiōez Apo. xxviii.
vidi aliū angelum descendente de celo habentē potestatem magnā
q terra illuminata est a glozia eius. i. a doctrina eius. angelus ille
est beatus franciscus qui dicitur descendisse de celo qz celestem vi
tam hic tenuit hic habuit potestatem magnā sup demonia q super
elementa et super morbos sup creaturas irrationabiles legi pot
statē habuisse ab hui⁹ doctrina illuminata ē terra. i. terreni homi
nes O quot terreni homines ab huius doctrina illuminati sūt M
ti sunt qui nihil nisi terrena dilexerūt. audientes doctrinā hui⁹ san
cti docentis contemni terrena postposito amore terrenozū illumi
nati sunt adquirēdo celestia. vis o auare illuminari respice paupe
rem franciscū qui pro cristi amore omnia temporalia reliquit q in
extrema pauprate vixit. pone auaricie tue modū attende illud. i.
thi. vi. nihil itulim⁹ i hūc mūdū. haud dubiū quia nec auferre qd
possum⁹ habentes alimenta et quibus tegamur his otenti simus
Illud attendit beatus frāciscus ideo in pncipio cōuersionis corāz
ēpo renūciāuit omnibus facultatib⁹ paternis q oīa vestimēta sua
patri restituēs iudicio coram omnib⁹ stetit postmodū nūq aliqd
ppriū habere voluit q in hora mortis se nudum in terra pēcit.
Secdo dicitur angel⁹ qz purgat occupabilez excitādo ad deuotō
nem vnde ipse significatur per angelum illū de quo dicit Isa. 6. vo
lauit ad me vnus de seraphin q in manu eius calcul⁹ qz forpice tu
lerat de altari q tetigit os meū q dixit mihi. ecce tetigi labia tua q

auferetur iniquitas tua et peccatum tuum mundabitur. Seraphin interpretatur ardens et beatum franciscum significat qui miro modo ardebat in dei dilectione. In huius manu fuit calculus quem forpice tulerat de altari. id est firma fides quem forpice deuotiois tue. id est al. id est christo. Hoc calculo multorum corda tetigit id est ad penitentiam preparando et ad gratiam disponendo quodammodo a peccatis mundauit. O quot sunt homines vera fide carentes sanctus iste fidem signauit. per quas fidem corpora multorum purgata sunt unde significatur per angelum de quo dicitur Apo. 1. Clamauit angelus voce magna quatuor an. quibus datum est nocere ter. et mare. d. No. no. ter. et mare. neque ar per terram accipe auaros qui terrenis inhiant. per mare luxuriosos qui de uno vicio in aliud defluunt. per arbores superbos qui per superbiam super alios eleuantur. hec sunt tria peccata quibus totus mundus inuoluitur. id est Jo. 1. Omne quod est in mundo aut concupiscentia carnis est aut concupiscentia oculorum aut superbia vite. Cum nocere vellet illis qui erant in mundo beatus franciscus tanquam angelus clamauit contra eum ne noceret donec sui dei signarentur cruce vere penite. hoc signo beatus franciscus multos signauit. quibus diabolus nocere omnino non potuit unde dicitur ei Eze. 9. Signa thau. super viros frons gemencium et dolencium Thau. habet formam tale qualis habuit crux christi. prius quam superius tabula apponeretur scilicet tales et significat fidem crucifixi. quicumque veram fidem habuerit ei diabolus nocere non poterit. hanc fidem beatus franciscus firmiter tenuit veraciter predicauit et ad eam multos animauit. Tercio dico quod perficit irascibilis confortando contra demonis impugnatioem. Dan. 1. Dixit angelus danieli noli timere pax tibi confort. et sequitur Cum loqueretur mihi consolui Daniel interpretatur vir desideriorum et significat cristianum qui debet desiderare celestia. huic loquitur angelus. id est beatus franciscus ne timeat si a diabolo tentetur quia a deo adiuvatur et tunc pacem habeat cum deo ideo in singulis predicationibus permixta sit Deus det nobis suam pacem. et ut confortetur contra diabolum ne ab ipso vincatur et a dei seruitio retrahatur. O quot sunt homines quos hoc modo beatus franciscus confortauit. legitur quod fuit quidam religiosus de ordine cruciferorum cum medici de vita desperarent misit ad beatum franciscum ut oraret pro eo. Qui quidem oratione premissa panis micam cum oleo quod acceperat de lam-

pa de

pade omiscuit et quoddam elcuarium faciens transmissit illi. **d.** Medici
nam hanc nostrā deferre morituro. q̄ ipm xpi virtus non soluz ple
ne sanitati restituet verumetiam robustum bellatorem effectum
acici nostre p̄seueranter adiūget. **Statim** q̄ vt eger homo illud gu
stauit sanus exurgens tantū mentis et corporis adeo vigorem ob
tinuit vt paulo post sci. fran. religiōem ingressus vna tunica opie
batur s̄b qua longo tempe lorica portabat ad carnē. et crudis tantū
modo cibarijs et herbis legumib⁹ et fructib⁹ otent⁹. per multa tē
pora nec panem gustaret nec vnum fortis tamen et incolumis p̄
seuerauerat **sic** patet p̄mum p̄ncipale. **¶** **Sēdo** omēpatur a cōtē
plationis sublimitate cum dicit̄ ascendente ab ortu solis. **ort⁹** solis
signat gratiaz dei que resulkt in mente beati francisci. **hec** gratia
fecit beatū franciscū ascendere a terrenis ad celestia cōtemplāda
bona est illa ascensio que est p̄ gratiā per q̄m homo scandit ad ce
lum. **Alia** est ascensio mala que est per supbiam per q̄m homo deij
citur a celo. **de** qua in persona luciferi dicitur **Isa. 14.** In celū ascē
dam super astra celi exaltabo solium meum sedebo in monte testa
mēti in lateribus aquilonis. **ascendam** super altitudinē nubū filis
ero altissimo. **(Sed** nota q̄ beatus franciscus per dei gratiā ascē
dit ad celum per tria. **s.** ad sanctitatem religionis mūduū cōtēnen
do **ad** quietē cōtemplatiōis orationib⁹ insistendo. **ad** felicitatē frui
tionis. celum ingrediendo. **p̄mo** ascendit ad sanctitatē religionis
mūduū cōtēnendo **vnde** ip̄e poterat dicere illud **Can. 1.** Ascendā
in pal. et appre. f. eius. per palmā que in altum crescit. in signū vi
ctorie quondam ferebatur in manib⁹ dulce fructum p̄fert signa
tur sancta religio in qua debet homo crescere in virtutibus. **dyab**
olum vincere. et vsq̄ in finem perseuerare et tūc habebit fructum
eterne dulcedinis. **hanc** palmā bratus franciscus ascendit. q̄m mū
duū cōtēnens statum religionis assumpsit. **Vnde** legitur q̄ q̄
dam Bernardus nomine qui p̄mus ei adhefit. p̄ponens mūduū
cōtēnere dū quereretur ab eo qualiter illud pficeret sanctus franci
scus dixit cum ad ecclesiam vbi oratione p̄missa ter euāgeliorū
apuit librum et in prima apertione illud occurrit **Si** vis perfect⁹
esse va. vende omnia et da pauperib⁹ **In** scda **nihil** tuleris in via
In tercia **Qui** vult venire post me abneget semetip̄m et sequatur
me **et** ait vir sc̄s **hec** est vita et regula n̄ra oimq̄ q̄ n̄re voluntati

vinolito solto clama
vino quito? fratru
tenu et doline vider
etiam si sum ipsius a
distingui se patet scd
ignoris sic firmit atq
signata ad simulacru
pertinet et quasi figu
am approbant i de
molit? sit Ego stig
natio detrabit me
am congruum erat
et interius etiam of
fensum tam public
batur ipsius caro vu
lualiter ista signat
latere habes in legio
bata sunt habes fovea
bunt quia qd vere habu
pobu laceris et vidis p
firmi De quibus vnu
ris domin? Gregor?
ologo sanctoum alio
bat in corde de vuln
apa reiebat cum la
nit et ipsi redarguen
toretic vulnus. sialat
put et lacerare desinebat
te que vige ad summu
impliat tunc tantam
ullo modo pati poterat
a religia qui cum iu
se frans cum qui cristi
si hec signata tu impet
u vniu a regnat

De sancto

dimisisset subito clamauit et dixit. **E**cce me pater expecta. ecce iam
venio querentibus fratribus et mirantibus multum cui sic a uadit lo-
retur. **n**one uidetis fratrem vestrum frāciscum qui vadit ad
celum et statim ipsius anima migrans a carne patrem est secuta sū-
tissimuz sic patet scdm pncipale. **T**ercio dico qd commendatur a f-
ligionis sue firmitate cum dicitur habentē signum dei uiu. i. qnq;
stigmata ad similitudinē xpī crucifixi que dum cristus corpori ei
imprimeret quasi sigillum quoddā appendit per quod ipsius religi-
onem approbauit. **i**do potuit dicere illud **Gal. 6.** De cetero nemo
in molestus sit. **E**go stigmata domini Jesu in corpore meo porto q.
v. nemo detrahēt mee religioni qm uidet stigmatibus dei confirma-
tam congruum erat ut qui passione cristi consignatus erat in cor-
de interius etiam consignaretur in corpore exterius. et cuius totum
studium tam publicum qm priuatum circa crucem domini versa-
batur ipsius caro vulneribus cristi in cruce impressis consignaret
Qualiter ista signatura impressa fuerit in pedibus et manibus et
latere habes in legēda sua de multis miraculis que p stigmata p-
bata sunt habes ibidem. **N**ullus enim ibidem de his stigmatibus du-
bitet quia qd vere habuit hec stigmata multorum est testimonijs ap-
probatis literis et dictis papalibus roboratis multis miraculis con-
firmatis. **D**e quibus vnū ad presens refero. **f**elicis namq; recordati-
onis dominus Gregorius papa nonus anteqm sanctus frāciscus ka-
thologo sanctorum ascriberet scrupulū quendam dubitationis ge-
rebat in corde de vulnere laterali. **n**octe vero quadam sicut idem
papa referebat cum lacrimis. beatus frāciscus ei in somnis appa-
ruit et ipm redarguens de hesitatione eleuabat brachium dextrū
et detexit vulnus. **f**ialam qz poposcit ab ipso ut reciperet sanguinez
que ex latere defluebat. **o**btulit ei fialam in visione summus ponti-
fex. que vsq; ad summū sanguine profluente de latere videbatur
impleri. **e**x tunc tantam deuotionem concepit ad illa stigmata qd
nullo modo pati poterat qd aliquis blasphemaret oīra illa stigma-
ta vel signa quin cum seuera increpatione feriret. **h**unc ergo bñm
dei frāciscum qui cristi stigmata portabat honoremus et cristuz
qui hec stigmata ei impressit laudemus qui cū patre et sancto spi-
ritu uiuit et regnat. **A**men.

De sancto Luca euangelista. Sermo.

Ecce si mōtes pedes euāgelizātis et ānūciātis pacē. Naū. i. Verba hec pñt assumi ad omēdationēz sci Luce euāgeliste q̄ omē dat hā duob⁹. Primo a scitate vite qm̄ in se hūit. Scdo ab utilitate doctrine q̄ docuit alios et ē ordo scūs et congru⁹. Primo ei d̄z hō h̄re i se scitatē vite p̄ modū alios docere p̄mū tāgit ibi Ecce si mōtes pedes. scdm̄ ibi euāgelizāt. et ānūciātis pacē. per pedes accipe affectum per quē anima mouetur pedes ergo sancti Luce sup montes steterunt qz affect⁹ eius per vite sanctitatē fuit in s̄limib⁹ collocatus. Nota qd̄ est quadruplex mons ad quē puenit beatus Lucas. Prim⁹ mons est eminent. vite de hoc monte dicit̄ **Isa. ij.** Venite ascendam⁹ ad montem dñi et ad domū dei. n. et do. nos v̄as s. et ambulabi⁹ in semitis eius. Mōs dñi est scā vita p̄ qm̄ ad domū scanditur que etiam domus domini dicitur. qz in sanctis habitat **ps. domū t. d.** decet scitudo hunc montem sanct⁹ Lucas ascendit per vias mandatorū et cōsiliōrum nō solum p̄cepta s̄ et cōsilia impleuit utpote de paup̄tate et castitate unde **Jero.** dicit de ip̄o Sine crimine pmanens maluit deo fūire Audi qualiter fūiuit beatus Lucas eo utiqz mō q̄ ip̄e docet i cāntico zachā. **Luc. i.** Seruiam⁹ illi in scitate et iusticia eo. ip̄o omnib⁹ die. no. Audi o p̄ccōr qm̄ diu es in p̄ccis qm̄ diu se q̄ris iniustitiam nō fūis deo s̄ diabolo Si vis deo fūire pñiam age bona opera facito. et in eis pseuera. in fūitio dei sis diligēs et fidelis et in eius fūitio non tepescas et nūqm̄ recedas ab ei⁹ fūitio tūc magnam mercedem habebis. Jo fecit sanct⁹ Lucas qui in fūitio dī vsqz in finē pmanfit **vr. de Jero.** d̄ eo q̄ lxxx. et quatuor ānos etatis agens obiit in bithinia plenus spūs sancto. tūc i egressione anime a corpe poterat domin⁹ ei dicere illud **Matth. xxv.** Euge fūe bone et fidelis et. Scdo est mons firme doctrine de hoc monte dicit̄ **ysa. 28.** Super montem excelsum. Ascende tu qui euāgelizas syon exalta in fortitudine vocē t. qui euāgelizas iherlm̄ Dic citatib⁹ iude ecce de⁹ v̄r in fortitudine veiet et brachiū ei⁹ dñabitur Mōs ille ē firma doctrina fidei hūc mōtē scūs Lucas ascendit qm̄ euāgelium i q̄ doctrina fidei tradit̄ et scripsit Iste euāgelizauit syō et iherlm̄ et citatib⁹ iude. i. fidelib⁹ q̄ dicūt syō qd̄ iterp̄te ē speculatio in q̄tū celestia cōtēplāt p̄ sp̄e. dicūt eē iudeas qd̄ iterp̄tat̄ et fitens in q̄tū deū cōfitentur per fidem. dicūt etiā iherlm̄ qd̄ iterp̄tatur visio pacis in quantūz pacifice conuersantur cum proximo per caritatem audi

quid

quid annūciauerit sanctus Lucas. annūciauit enim nobis aduētū
 cristi in carnem ut cum diligamus. aduentum iudicis ut euz time
 amus. **I**deo dicit ecce dominus in fortitudine veniet. illud potest ex
 poni de utroq; aduentu. In pmo aduentu venit in fortitudine occul
 ta. quia fragilem carnem assumpsit in qua fortis diuinitas latuit
 que dyabolum fortem vicit. **Luce. xi.** Cum for. ar. cu. atrium suum
 .i. mundum in pace sunt omnia que pos. quia ante cristi aduentuz
 nullus animas dyabolo quas captiuas tenebat auferre potuit. **Se**
 quitur. Si autem fortior. .i. cristus superuenerit vicet eum vniuersa
 arma eius in quibus confidebat aufert. hoc fecit cristus qñ dyabo
 lum in cruce vicit et hominez de potestate eius liberauit. Sic ergo
 in pmo aduentu eius venit in fortitudine occulta. In scdo vero ad
 uentu venit in fortitudine manifesta. **Luce. xxi.** videbūt filiū homi
 nis venientem in nube cū potestate magna et maiestate. insup iste
 sanctus de monte doctrine annūciauit vere penitentib; remissionē
 omnium peccatorū. ppter qd̄ describit penitentiā. **Marie magda**
lene de qua dictum est. **Luce. 7.** Dimissa sūt ei peccata multa quia
 d. m. et penitentiā publicani qui non audebat oculos ad celū leua
 re sed percutiebat pectus d. **De 9** ppicius esto mihi peccatori. **Luce.**
18. Item penitentiā petri. **Luce. xxij.** Dicitur de petro postq̄m ter
 negauerat cōuersus ihesus resperit petrū qui egressus f. fleuit ama
 re. Item penitentiā latronis. **Luce. 23.** Qui dixit Memento mei do
 mine dum ve. **et.** Cui respondit iesus Amen dico tibi. hodie mecu
 eris in paradiso. in hoc ergo qd̄ sanctus Lucas tantū de penitencia
 scribit peccatores ad penitentiā inuitat. Item annūciauit iustis et
 nam gloriā sicut patet. **Luce. 16.** vbi dicit de lazaro. Mortuus ē mē
 dicus et portatus est ab an. in sinū abrahe. Ideo scribit dominū di
 xisse dī. s. **Luce. xxij.** vos estis qui p mā. mecum inten. m. et ego dī
 vo. **et.** in hoc prouocat sanctus Lucas iustos ad p̄seuerādū i bono
 quorum mercedem describit. Item annūciat peccatores. s. eternam
 penam sicut in diuīte epulone patet. **Luce. 16.** Mortuus est et diues
 et sepultus in inferno. in hoc reuocat peccatores a peccatis. eorū
 penam describēdo. Tercio est mons otēplatiōis eterne. **Apoē**
zi. Sustulit me dñs in spiritu in mōtem magnū et altū et oñdit m̄
 ciuitatem sanctā ierusalem. Iste mōs ē otēplatiōis celsitudo. in hūc
 mōtē raptus est scūs Lucas in spū otēplatiōis et oñsa est ei ciuitas

scā ihrlz. i. celestl. pñcia cui⁹ gaudia sepi⁹ otēplabat⁹. iō toto corde ad
eā āhclabat vt eā freq̃ter otēplaret. s. q̃le gaudiū cēt de dei visione de
mutua ocordia ⁊ dilectiōe de ois boi pñcia de ois mali carēcia iō pas
siōes mūdi et tribulatiōes paciēter sustinuit vt possz ad illa gaudia p
uenire **O** homo otēplae ⁊ tu iterōū ista gaudia ⁊ labora diligēt vt
ad ea puenias. certe si esses fili⁹ regl. ⁊ expuls⁹ esses de regno tuo. ⁊ d
iect⁹ i exiliū sepe cogitares q̃liter euadēs exiliū ⁊ redires ad regnū t.
Sic mō dēs facē fili⁹ es regl. celestis ⁊ inde deiect⁹ es p pccm̄ ade in
hui⁹ mūdi exiliū **I**deo dēs cogitare solcite q̃lit b exiliū euadas ⁊ ad
celestē regnū puenias **E**cce xps veit in hui⁹ mūdi exiliū vt hoiez errā
tē in hoc exilio possz reducē ad celū **Luc. xix.** **V**enit si. hois q̃rere ⁊ sal
facē q̃ pierat **Q**uartus mōs ē hitatōis supne **E**ro. xv. **I**ntroduces
eos et plātabis in mōte bere. t. f. h. t. q̃ opat⁹ es dñe. ad hūc mōtem
aia bti luce ducta fuit vbi hitabit cū deo sine fine. **N**ō q̃ in h mōte ē
altitudo puritatis. magitudo caritatis ⁊ firmitas cēnitatis **P**rimo
dico q̃ ibi ē altitudo puritatis iō null⁹ p̃t illic puenire nisi sit pur⁹ **p̃s**
Dñe q̃s hitabit in tabnaculo tuo **vsqz** ⁊ opat⁹ iust. **S**cdo dico q̃ ibi
ē magitudo caritatis. **p̃s.** **E**cce q̃s bonū ⁊ q̃s iō. **q̃c.** **M**agna erit ibi ca
ritas vbi ois se diligūt vt frēs imo pl⁹ q̃m frēs. q̃ frēs in dōū discordāt
h i celo nūq̃ ē discordia **Q**uicūqz ergo p̃rimū odit i mūdo ad celū p
uenire nō poterit. **i. Jo. iij.** **Q**ui odit frēm suū homicida ē ⁊ scil. q̃m o
nis homicida nō hz vitā etnā in se manētē **T**ercio dico q̃ ibi ē firmi
tas eternitatis. **E**ro. xv. **S**āctuariū tuū do. q̃ firmauerūt ma. t. do. t. in
eternū ⁊ vltra iō q̃ amāt iordiate t̃palia ista sic auari faciūt illuc nō
p̃t pueniē **Luc. x8.** **Q**uā difficile q̃ pecunias hnt regnū dei itrabūt **q̃c**
Jo bñ sciuit btis lucas iō mūdi a pccis se custodiuit caritatē hūit tē
palia otēp̃t **J**o ad mōtē s̃r̃ne hēditat. pueit **Q**uo nos cē poucat xps
q̃ viuit ⁊ regnat. **A**men. **D**e sanctis simone ⁊ iuda. **Sermo**
Dabo duob⁹ testib⁹ meis ⁊ p̃phetabūt **Apo. xi.** **V**erba ista p̃nt as
sumi ad omēdatiōez scōp aploz simōis ⁊ iude q̃ x̃e fuerūt testes
dñi. ei⁹ fidē p totū mūdi p̃dicātes. sic dñs p̃dixerat eis ⁊ ceteris aplis
Act. i. **A**ccipiet. ṽtutē supueniēt. i vos spūscī ⁊ eritis in testes i ierlm
⁊ i oī iudea ⁊ samaria ⁊ vsqz ad vltimū t̃re **I**n x̃bis p̃missis tria tan
gūt. q̃ dñt eē i p̃dicatozib⁹. p̃mū ē p̃dicādi auctoritas. h̃ tāgūt cū dñt i
plōa dei dabo p̃dicādi auctoritatē. p̃mū ē materie ṽtutis. q̃ falsa nō dñt
p̃poni i p̃dicatiōe igit addit duob⁹ testib⁹ m. q̃ ad testes p̃tinet dicē

veritate. Tercium est predicantis utilitas. ibi et prophetat. i. instar prophetarum v-
 tilia predicabunt. Gra h^o quod de dabo duobus t. et q. non desinit quod dabit
 Non dicit quod quatuor boni dedit istis apostolis. primo dedit eis cor sciens ut ipsum
 agnoscerent. Secundo dedit eis gratiam quam in virtutibus perficerent. Tercio dedit eis sa-
 pientiam quam fide predicarent. Quarto dedit eis gloriam quam seculum eterniter regnarent. Pri-
 mo dedit eis cor sciens ut ipsum agnoscerent. Jere. 22. Dabo e. cor ut sciatis
 me quia ego sum dominus. et erunt in populum et ego ero eis in deus. Audi quod sciens
 cor istius apostoli habuerunt. Omnia que sunt in hoc mundo sciuerunt etiam per fide christum esse deum
 deum omnium creaturam et scorum remuneratorem. id est ei adhererunt. et non solum ei
 precepta sed et consilia impleverunt. Unde cum dominus diceret apostolis Jo. 12. Qui hinc man-
 et ser. ea ille est qui diligit me. Qui autem diligit me diligit a patre meo. et ego
 diligam eum et manifestabo ei meipsum. i. meam deitatem et humanitatem. dicit ei iu-
 das non ille scariotis. quia ille iam a domino recesserat. et ad iudeos ut dominum tra-
 deret abierat. Sed ille iudas cuius hodie festum agitur. Domine quod est scilicet quod nobis
 manifestatur es te ipsum et non mundo. respondit ihesus et dixit ei Si quis dili-
 git. et supple illi manifest. me. quod ad apostolos vos diligit. me. vos. man. m.
 ser. id est faciem meam in celo videbitis. Mundi autem amatores me non agnoscunt.
 man. m. contempnunt. id est faciem meam nunquam videbunt. Audi oportet quod temporalia pro-
 ponis eternis. quare tantum diligis ista transitoria. quare non diligis
 deum a quo tot bona recepisti. certe hoc est ideo quia non habes cor
 sciens ut ipsum cognoscas. ideo non diligis. August. Inuisa amare pos-
 sumus. inognita nequaquam. Certe si eum agnosceres utique diligeres et mandata
 eius impleres. Et quem modo non vis agnosce. propiciu deum in futurum cognosces
 deum seu iudicem. ps. Cognosce deo. iudi. fa. Sed illa agnitio tibi tunc non
 poterit ex quo noluisti eum in mundo isto agnoscere ut diligeres eum. Ipse te in
 iudicio non agnoscet ut te saluet. Tunc tu cum alijs peccatoribus dices. Mat. 25.
 Domine deo. aperi no. At ille respondendo dicit. Amen dico vobis. Nescio vos.
 Secundo dedit gratiam quam in virtutibus perficerent. ps. Benedictiones da. le. la. ibi sunt
 virtute in vir. nunquam isti apostoli tamen in virtutibus perfecerunt et in bonis operibus fru-
 ctificassent. nisi deus gratiam benedictionis eis dedisset. Jo. 15. Qui manet in me
 et. Apostoli isti manserunt in christo et christus in eis per has virtutes id est magnu fructu fece-
 runt in se ipsis non solum bono opere sed et exemplis et predicationibus alios ad bonu
 hortando. Ipsi ei impleverunt illud quod dominus dixerat eis Mat. 5. Sic luceat lux
 Lumine illud fuit sancta conversatio ipsorum quam multis ornata virtutibus luxit in hoc
 mundo. in eis siquidem fuit fides vera. per quam multa mirabilia fecerunt sicut de ipsis et
 de alijs apostolis dicit. Marc. ultio Illi autem perfecti predicaverunt ubique deo. co. et b.

edfir. septibus signis. fuit et i eis spes firma p q̄ oia t̄palia cōteperē
vñ petr⁹ in p̄sona oīm aploz dixit dñs **Matth. xix.** Ecce nos re. oia ⁊
se. sumus te. fuit in eis caritas p̄fca q̄ tribulatiōes hui⁹ mūdi p x̄po
patiēter sustinuerūt ppter qd̄ dñs dixit eis **Luce 22.** Vos estis q̄ per
man. m. 42. ⁊ spāliter de scō simone cui⁹ hodie festū colit in legenda
quā romana tenet ecclesia legi. qui cū ab attico cōsulari tēt⁹ esset p
plurimos dies multis supplicij⁹ afflict⁹ est. vt et. iudex ip̄e cū amicis
suis de patia ei⁹ miraret⁹ tandē iubet eū cūnfigi oib⁹ q̄ aderāt ⁊ ip̄o
iudice miratib⁹ q̄ ex. ānoz senex crucis supplicij⁹ ptulisset Sic ergo
apli isti p̄fecerūt in v̄tutib⁹ p grām qm̄ x̄ps dedit eis h̄ heu multi fa
ciūt otrariū. q̄ grām dei in baptismo recipiūt ⁊ p eā in v̄tutib⁹ nō p
ficiūt imo cū ad etatē adultā puenerint peccādo a se grāz dei abijciūt ⁊
sic d̄ vno p̄cō in aliud ruūt **Osee iij.** Nō ē v̄itas. nō ē mīa. nō ē scia dī
in terra. maledictio ⁊ mēdaciū ⁊ homicidiū inundauerūt. et sanguis
sanguinē tetigit. i. p̄cēm p̄cō diuictū ē **Jō** monet nos apli **ij. Cor.**
vi. hortamur vos ne in vacuū grāz dei recipiati. ille grāz dei i vacuū
recipit. q̄ p opa bō in v̄tutib⁹ nō p̄ficit. talis de b̄ reddz rōez in die
iudicij **Tercio** dedit eis sapiām q̄ fidē p̄dicarēt **Luc. xxi.** Ego dabo
vobis os 42. Dedit dñs aplis sapiām. vt v̄itatē fidei itelligēt. os loq̄
di vt eā alijs p̄ponēt. In hui⁹ argumētū receperūt sp̄m̄scm̄ in liguis
igneis. vt essent v̄bis p̄flui ⁊ dīna sapiā illuminati **Act. ij.** Apparuerūt
il. di. lig. tā. ig. se. q̄ sup̄ fin. e. ⁊ r. sūt o. .n. et cep. lo. va. lin. put. n. da.
Marie lingue fuit n̄carie eis. q̄ ignoti. gētib⁹ p̄dicāe d̄buerūt h̄. n. fuit
eis n̄carī⁹ q̄ doceret eos q̄liter fidē p̄dicarēt. ⁊ ip̄am v̄tra fidei aduer
sarios defēsaret **Istud** fecerūt scī apli cōstāter. iudas in mesopotahiā.
Simō in egipto. deinde ābo in p̄sive. vbi ad p̄dicatiōez eozū infra v/
nū annū ⁊ tres menses sic legi de ip̄is lx. milia hoīm exceptis puiliis
baptizati sūt. certe illud nō poterāt facere nisi p v̄tutē sp̄ssci cui⁹ v̄/
tute miracula fecerūt futura p̄dixerūt. ⁊ aduersarios fidei sup̄aue
rūt. illud dñs p̄miserat eis **Jō. 16.** Cū diceret adhuc multa h̄eo vobis
dicere h̄ nō po. por. mō **Cum** at venerit sp̄s veri. docebit v. o. veri. p
istū sp̄m̄ fuerūt apli a x̄po electi. ad p̄dicatiōē missi. interius docti. ad
bona opa exteri⁹ directi. ad mala p̄ferēda cōfortati **Jō. xv.** Nō vos me
elegistis h̄ ego elegi vos supple p grāz. ⁊ posui vos vt eatis. p mūdū
discurreddz fructū af. p̄dicādo. ⁊ fructus vester ma. eternā mercedē
recipiēdo **Quarto** dedit eis glām q̄ secū eternaliter regnarēt. **ps.**
Mīam ⁊ v̄i di. de. grā. glo. dabit dñs Mīam magnā habuerūt isti apli

ad primū. qñ p salute pñi multas terras circueſt in laborib⁹ ⁊ ieiū
nijs vbi multa opprobria mltā inōmoda ⁊ tādē mortē ſuſtinueſt. **Vi**
tatē hūerūt in ſ⁹ qñ fidē xam pōdicauerūt iō dedit eis grām oīs i mūdo.
⁊ glām i celo. vbi p otumelijs qñ ſ⁹ ſuſtinuerūt ſunt multū honozati
ps. Nimis ho. ſūt a. t. de⁹ p paup⁹tate qñ ſ⁹ habueſt ſūt ad regnū in q
oīs bōi abūdātia eſt aſſūpti **Luce 22.** Ego diſpono vobis ſic diſ. **qñ.**
mō p morte qñ ſ⁹ p xpo ſuſtinueſt eſnā vitā ſūt adepti **Sapi. v.** Juſti
āt in ppetuū viuēt **qñ.** Quā mercedē nob cōferat qñ ſi ſi. vi. ⁊ regnat
Audē dicite deo nro oēs ſci ei⁹ ⁊ qñ t. **(De oibus ſandis 8⁹)**
deū pu. ⁊ magni qñ regn. domin⁹ de⁹ oīpotēs gaudeam⁹ ⁊
exulte⁹ et dem⁹ glām ei **Apo. xix.** Verbū illud opetit hodie
ne diei in qua agit feſtū oīm ſcōrum qñ deū i celis ſi inēmiſſione lau
dāt. **Nec mirum ſi laudāt eū vbi vidēt illū facie ad faciem qñ eos cre**
auit a ptāte diaboli liberauit a mūdi piculis eripuit et in regno eſno
coronauit **Igit⁹ i x⁹ b iſt.** circa laudes ſcōrū tria nōnē. **pmo** laudiſ imē
ſitaſ dſcribit ibi laudē dici. **do.** ſcōdo materia laudiſ ibi expmī qñ re.
qñ. ſi i ſe ſolū qñ ſic ab eſno regnauit ſ⁹ cū ſciſ ſuiſ. qñ i tpe ad regnū
ſuū pduxit **q. d.** iō laudē dicite qñ voſ ad reg. ſuū pduxit **3⁹** mod⁹ lau
dādi **biūgī** ibi gaudea⁹. **qñ.** n. ſcī laudāt dū. cū tedio ſ⁹ ē iexplicabili
gaudio **Nō** qñ ſcī i celo vidēt deū clariffīe. vidēdo agnoſcūt ſufficiētīſ
ſime. agnoſcēdo diligūt ſeruētiffīe. diligēdo laudāt deuotiſſīe. lau
dādo gaudēt pleniffīe. **pmo** dico qñ ſcī i celo deū vidēt clariffīe. **i.**
Cor. 13. **Uidem⁹ nūc qñ.** Quod vñ in ſpeculo. cito obliuioī tradit. qñ i
enigmate. i. i obſcuritate. min⁹ agnoſciē **h** ergo hō videt deū qñ in ſpe
culo qñ ſepe dei obliuiſciē et in enigmate. qñ ipſe agnoſciē **Sci** vero
i pñā vidēt eū facie ad faciē iō eū pñe agnoſcūt et nūqñ ei⁹ obliuiſciē
Quō. n. pñt obliuiſci cū qñ otinue manēt qñ ſp facie ad faciē vidēt. de
cui⁹ viſiōe nūqñ faſtidiū iō de ea ſine ſi. gau. **ya. lr.** Tūc videbīſ ⁊
af. **qñ.** adeo deliciōſa eſt illa facie qñ illi qñ vidēt eā nūqñ eſuriēt. nūqñ
ſitiēt. nūqñ trīſtabūē nūqñ iſirmabūē nūqñ moriēt nūqñ a dō ſepabū
tur. **vis** o hō qñ adhuc eſ in ſ⁹ mūdo illuc ptingē. vbi poſſis illā facie
vidē **mūda** cor t. a pccīſ. alioqñ facie illā nūqñ videbīſ **Mat. v.** **Bti** mū
do cor. **qñ.** **Be** bti qñ vidēt facie tā grōſam tātū reficiūt vt affect⁹ i viſi
one ei⁹ iocundē tātā clarā vt itelled⁹ mirabilē illuſtreē **Audi** qñ grati
oſa ſit illa facie **Iheſt. 17.** Mirabil val. eſ do. ⁊ fa. t. plēa grāz ē **Uere**
plena grārum ē qñ qñqñ hāc facie vidēt in dicibili gaudio replebunt
Quis poterit enarrare gaudiū qñ hñt ſci in celis qñ hāc facie otinue vidēt.

q̄ si esses in inferno ⁊ hāc faciē videres ignis infernalis tibi nocere non
posset. **Un** libēci⁹ posses sedere in inferno et videre hāc faciē q̄m sedere
in celo et eā nō videre. **Augl.** Si mali possent mallēt in inferno deū vidē
in peis q̄m eē pēas deū nō videre. **Audi** etiā q̄ clara sit illa facies. **nūq̄**
speculū adeo clarū fuit sic ista facies. **In** speculo ei nō vñr nisi illa so/
lū q̄ sūt vicia. **i** illa āt facie vñr n̄ solū vicina s̄ et lōge distācia. **Ecce** tu
iaces in ecclesia. **Orās** deuote iuocas sc̄m petrū ⁊ alios sc̄os das cle/
mosinas et ieiunas ad honorē ip̄oz putas q̄ ip̄i i celo exñtes auertāt
se a facie dei ⁊ videāt ea q̄ tu facis in mūdo. **certe** nō. **Sz** poei⁹ ip̄i itu/
entes faciē dei vidēt in claritate dei q̄cqd facis ad honorē ip̄oz qz oīa
illa in facie illa tāq̄ in speculo resultāt et sic ip̄i videntes honorē q̄ eis
exhibes orāt p te. **Gregl.** Quid est qd nō videāt q̄ vidētē oīa vidēt. **Si**
fueris hic deo fideliter i ēra tūc faciē illā videbis in celo. **Jo. i. l.** P̄
q̄s dedisti m̄ volo vt vbi ego sū et illi me cū sint vt videāt claritatē m̄.
Scdo dico q̄ sci vidēdo deū agnoscūt sufficēntissime. **Jo. i. l.** **hec** est
vita eēna vt cognoscāt te solū deū x̄m ⁊ q̄ misisti i x̄m x̄m h̄ agno/
scit de⁹ ip̄scē qz ex auditu in celo āt p̄fecte qz p visū. **hic** agnoscit a q̄/
busoā ⁊ a q̄busoā nō. in celo āt ab oib⁹ q̄ ibi sunt agnoscit. **Iere. xxi.**
Nō docebit vltra vir p̄ri. su. ⁊ vir frēm su. dicēs agnosce dñm. **Oēs**
eni agnoscēt me a minore vsq̄ ad maximū. **Ecce** infās q̄ hodie natus
est neminē agnoscit in mūdo nō p̄rem nec m̄rem nec aliq̄ de mundo
adeo isipiēs est q̄ nescit discernere int̄ bonū ⁊ malū. **Iste** bap. ⁊ mou/
tur aia ist⁹ ad celū ueniēs ⁊ faciē dei vidēdo adeo sapiēs efficit q̄ pl⁹
agnoscit de eo q̄m oēs p̄hi q̄ fuerit i mūdo. **ibi** agnoscet nō tm̄ deuz s̄
etiā oēs q̄ sūt in celo agnoscet btām x̄ginē q̄s sit sc̄us petr⁹ q̄s sc̄us
paul⁹ agnoscet ⁊ sic de oib⁹ scis. **vñ** multū errāt q̄ dicūt q̄ in celo p̄
seu m̄r filios nō agnoscūt. **quō** possz ibi eē p̄fcm̄ gaudiū si n̄ cēt mutua
scōz agnitio. **imo** nō solū agnoscet hō p̄p̄nq̄s in celo ⁊ illos q̄s h̄ no/
uit s̄ qd pl⁹ ē agnoscz illos sc̄os q̄s nūq̄ vidit i mūdo. **vñ Gregl. i dial**
iiij. **Sci** nō solū eos agnoscūt q̄s in b̄ mūdo nouēnt s̄ velut viuos ac
agnitos recognoscūt bonos q̄s nūq̄ vidēt qz. n. cōi claritate illuc o
nes deū aspiciūt. **qd** est qd nesciūt. vbi sciētē oīa sciunt. **Ber.** Tūc iusti
sciēt cūcta q̄ fecit de⁹. **Sciēt** ibi a singulis oēs. ⁊ ab oib⁹ singuli agno/
sciūt. nec q̄cqd oīo latebit q̄ patria q̄ gente q̄ stirpe q̄sq̄z eorū. **fit.** p̄p̄de
o hō q̄ hēs in celo filiūz vel filiam fratrem sororem ⁊ alios notos q̄m
crit tibi gaudiū cum ad celum ad eos veneris. **Noli** mirari si sancti
i patria se mutuo cognoscent cū etiam reprobi in inferno cognoscunt

illos q̄s nouerūt i mūdo **Si** de diuine epulāte d̄r **Lu. xvi.** Qui i tor
mēt. posit⁹ dicit ad abrahā **Rogo** te p̄r vt mittas lazarū i domū p̄fī
mei **q̄.** **Gregl.** Si mali malos nō agnoscerēt neq̄q̄ diues i tormēt. po.
sit⁹ suorū meminissz fr̄sz eē absēciū **Quo** p̄ntes nō possz agnosce q̄ eē
p̄ absēciū memoria curauit exorare **et** ex hac mutua agnitione san
cti pl⁹ gaudebūt i celo q̄n vidēt eos secū letari q̄s amauerūt **et** mali dū
cū eis torq̄t q̄s despecto dō dilexerūt .cos nō solū sua s̄ etiā eorū osu
mat p̄ea **vt** dicit idē **Gregl.** **Tercio** dico q̄ agnoscedo diligūt fernētis
sime q̄le possz eē ibi gaudiū si sci deū agnoscerēt **et** nō diligēt certe nllz
nūc at qz agnoscut **et** diligūt iō gaudēt **ps.** Diligite dō. o. san. e. **Me**
rito sci in p̄ria diligūt deū q̄ eos sic p̄misit eternalit̄ b̄nficiavit **et** sup
bos iūmicos eorū q̄ eos i mūdo tribulauerūt i profūdū inferni dimerhit
Nūq̄ fili⁹ in t̄m dilexit p̄rem carnalē v̄l am̄c⁹ aicū v̄l spōsa spōsū sicut
sci i celo diligūt deū. **et** q̄ eū vidēt p̄ effēciā **et** agnoscut p̄fē q̄s **et** q̄l sit
ip̄e **et** q̄ oē qd̄ h̄nt ab ip̄o h̄nt t̄m diligūt cū q̄ null⁹ mortal̄ hō illā di
lectōez q̄nta sit exp̄mē valz **Ans.** T̄m amabūt q̄tū agnoscut s̄ t̄m co
gnoscut q̄tū amabūt. certe nec ocul⁹ vidit nec au. audiuit nec in cor
ho. as. **Nec** mirz qz sci adhuc i carne poiti t̄m dilexerūt deū q̄ p̄ ei⁹ amo
re oēs diuicias honores **et** gaudia mūdi cōtēpserūt. penas corpales cū
gaudio sustulerūt mortē nō timuerūt imo exoptauerūt **et** toto corde ad ip̄z
veire desiderauerūt q̄tū putas q̄ ibi diligūt cū vbi caro nō grauat. nul
la molestia pturbat nihil ab amore ei⁹ r̄uocat vbi facie ad facie vidēt
Ibi i plebi⁹ mādātū illd̄ **Deu. vi.** Diliges dō. de. t. ex to. **q̄.** **Ibi** sci pl⁹
diligūt deū q̄ se. prios. i. āgelos sicut se. **Cogita** si potes q̄tū ibi erit
gaudiū vbi tāta p̄fē erit dilectio. **Iheu** oītra i d̄natis dolor erit ma
rim⁹ **et** execrabile odiū. **vn⁹** ibi aliū odio habebit **ysa. xliij.** **Unus** q̄sqz
ad p̄ri. su. stupebit fa. obuste vul. eo. **Nec** mirū si d̄nati odio se hēant
iūicē cū eē odio hēant deū q̄ cōtinue blasphemāt **Apo. xvi.** **Mādu** caue
rūt ling. s. **q̄.** **Quarto** dico q̄ sci diligēdo dū laudāt deuotissie **ysa.**
72. **Leua** uerūt vo. si. lau. qz oclō ad oclm vidbūt **Illic** laudabūt āgeli
ap̄li martires **et** oēs sci **Merito** laudāt deū qz dig. ē oī laude **Eccl̄i xliij**
B̄ndicētes dñz. **q̄.** **Oēs** sci laudant qz oēs ei⁹ b̄nficia i se recognoscūt
Apo. 1. **Vidi** tur. mag. q̄ di. **q̄.** dic cap̄lm si plz. **Ibi** sci laudabūt eū
q̄ eos d̄ piculo h⁹ mūdi eripuit **et** ad eēnā securitatē p̄duxit **vn⁹ Ero. xv**
Eate. dō. **q̄.** forti. m. **q̄.** q̄f. d. sci q̄ mō sūt in p̄ria **Cantem⁹** dñō **et** lau
dem⁹ eum q̄ inimicos nostros equum **et** ascēsozem. i. peccatozem **et**
diabolum qui dominatur in hoc mundo peccatozi sicut ascēsoz equo

proiecit in mare. i. in infernum et nos ab inferno saluauit. Si moyses et filij israel laudauerunt eum qui liberauerat eos de egiptijs quod multos habuerunt aduersarios contra quos pugnare debuerunt quanto magis laudabunt sancti quando venient ad patriam ubi certi sunt quod liberati sunt ab omnibus inimicis ita quod de cetero nunquam inquietabuntur. **ps. Lauda ierusalem. Quonia confor.** Quinto dico quod sancti laudantes deum gaudent plenissime. **Isa. 71. venient in syon laudantes et le. sem. sup. ca. e. gaudium et leticia obtinebunt** fugiet dolor et gemitus ego ipse consolabor vos. Quanta erit ibi leticia ubi ipse dominus consolatur sanctos ubi plena est leticia ubi nullus dolor ubi nullum incommodum ubi sempiternum gaudium. **Jere. 31. Tunc letabitur virgo in choro iuuenes et senes simul et ouertam letitiam eorum in gaudium et consolabor eos et letificabo eos a dolore suo** Ibi non habebis dolorem capitis vel dencium vel oculorum nec aliquam infirmitatem sed in corpore perpetuam sanitatem que nunquam corrumpetur et in anima gaudium quod nunquam minuetur. **Isa. lxx. Obluioni tradite sunt angustie portus et abscondite ab oculis vestris. Tunc absterget deus o. la. ab o. eorum** Quid ergo turbaris o homo si infirmitates seu aduersitates adueniunt tibi in hoc mundo que breues sunt et transitorie tollera eas pacienter et habebis pro his gaudium sempiternum. **Rd. octauo. Non sunt condigne passionibus huius temporis ad fulgorem.** Ioco christus dicit apostolis. **Jo. 16. vos quidem nunc tristitia habetis iterum videbo vos et gaudium vestrum et gaudium vestrum non tollet a vobis ad hoc gaudium nos perducatur quod sine fine est.** **De diabolo.**

Ne tradas bestiis a. co. e. et a. pau. t. n. ob. in fi. **Abba ista potest esse ecclesie cuius est orare pro omnibus fidelibus** Et quia oratio ecclesie prodest tantummodo his qui adhuc viuunt in mundo et illis defunctis qui sunt in purgatorio. Illi enim qui sunt in celo non indigent illi qui sunt in inferno iuuari non possunt. Ioco in huius premissis ecclesia orat pro his qui sunt in mundo ne pro culpis in infernum precipitentur cum dicit. **Ne tradas bestiis. i. demonibus a. confi. tibi** Secundo orat pro his qui sunt in purgatorio ut a penis liberentur ibi et a. pau. i. illorum qui sunt in purgatorio ne obli. in fine. q. d. modo videris esse oblitus eorum qui sunt in purgatorio quia tam grauitez punis sed in finem. i. in perpetuum non obliuiscaris quia eas liberabis et oro ut subito id facias. **Nota quod anime in purgatorio dicuntur**

paupes ppter qtuor primo qz instar pauperū multis dolorib⁹ af-
 fligunt pauperes enim in hoc mūdo multos habēt dolores. nē enī
 cruciantur fame Nunc siti nunc frigore nunc nuditate ⁊ tota vita
 pauperū plena est doloribus ps. Ego sum paup ⁊ do. ideo illi qui
 sunt in purgatorio bene dicuntur pauperes quia multos magnos
 habent dolores Isa. xxxviii. Ecce ego excori te sed non quasi ar-
 gentuz. elegi te in camio pau. i. in purgatorio vbi anima igne ardet
 ⁊ purgatur sicut aux in camio In hoc qd dicit excori te innuitur
 maximus ardor qui est in purgatorio ibi anima excoquit. i. vehemē-
 tissime punitur ideo dicit non quasi argentuz qz licz argentū sit in
 igne non tamē habet dolorē. aia autē in igne purgatorij maximuz
 habet dolorem. Nūqm fuit ignis huius mundi ita horribilis sicut
 ignis purgatorij Aug⁹ Ignis purgatorij q̄uis non sit etern⁹ miro
 modo tamen grauis est. excellit enī omnem penā qm vnq̄ passus
 est aliquis in hac vita Ex hoc quidā volunt arguere. qz minima pe-
 na purgatorij maior sit qm maxima pena mūdi h nō credo S; intel-
 ligo qz pena purgatorij simplr maior est qm pēa mūdi. maxima pēa
 purgatorij maior est qm maxima mundi ex h tñ nō pōt inferri qz mi-
 nima pena purgatorij sit maior qm maxima pena mundi. Si
 cut vinū simplr meli⁹ est qm ceruisia ex h tñ nō pōt inferri qz vili-
 us vinū meli⁹ sit qm optima ceruisia. Bene ergo dicūt pauperes
 qz in magnis dolorib⁹ sūt ⁊ ideo subueniēdum est eis vt ab his do-
 lorib⁹ liberētur Quis nō subueniret amico q̄ sciret i magnis dolori-
 b⁹ si posset subuenire Ecce aia p̄ris tui vl matris est in purgatorio
 ⁊ tu potes subuenire ei. cur ergo nō subuenis Audi qd aie clamāt
 d purgatorio Job. xix. Misere mihi mi. mei saltē vos amici mei
 qz man⁹ oñi tetigit me. s. crudeliter affligendo Audi o homo pater
 tuus p tua dilectiōe vt te ditaret interdum neglexit audire missaz
 neglexit orōnes ⁊ ppter hoc aia ei⁹ punitur in purgatorio. ⁊ tu he-
 reditatem suam possides ⁊ inde bene viuis ⁊ pmittis aiam patris
 tui ardere in purgatorio Audi qd anima de purgatorio clamat illi
 qui hereditatem tollunt ⁊ p anima nihil faciūt. Quare me psequi.
 sicut deus. i. punitis qz de⁹ punit penā infligendo vos punitis in pe-
 na relinqdo ⁊ carnibus meis. i. carnalibus diuicijs meis satura-
 mi q. d. iniustū ē vt me in p̄is reliq̄i. q vob oē modū pcuravi
 Scdo dicūt paupes qz ab hēditate celesti. p̄ie excludūt bñ cēt aliq̄s

pauper si haberet diuitem patrem qui ab hereditate sua excluderet
et in carcerem retruderet et ibi affligeret sic anime que sunt in pur-
gatorio quouscumque habeant patrem. quia tamen ab hereditate ce-
lesti excluduntur et in purgatorio quasi in carcere affliguntur me-
rito dicuntur pauperes. Ideo illa vox potest esse anime in purgato-
rio existentis. **Tercio** Ego vir videns pauperem meum in magna
indignationis eius me misit et adduxit in tenebras et non in lucem
supple eternam que est hereditas sanctorum. In tenebrosis co. me
quia purgatorium est pars inferni. q. mor. sem. quia idem ignis pur-
gatorii et inferni. circumdificauit me ut non egerem eggrauauit
compedem meum sed cum cla. et ro. exclusit orationem meam. quia anima
in purgatorio cum clamore suo nihil potest mereri. Sic ergo anime
in purgatorio dicuntur pauperes quia a celesti patria que est hereditas
eorum excluduntur. Ideo anima in purgatorio existens potest dicere
illud ps. heu mihi quia incolatus meus prolongatus est. i. exilium. ha-
bitauit cum habitantibus cedar. i. cum illis qui sunt in penis. quia ce-
dar interpretatur mero. bene dicit heu mihi quia a celesti patria quam
desiderat excluditur et inde habet penam damni. et in pena purga-
torii punitur et inde habet penam sensus. **Quarta** miseria si habes
amicum in mundo qui esset in exilio libenter labores pro eo ut re-
uocaretur ad patriam. et multi de amicis tuis sunt in exilio purga-
torii et pro eorum liberatione non vis laborare. Si vis pro eis rogare
scilicet elemosinas dare. missas et vigilias facere decantari cito
liberabuntur. **Tercio** dicuntur pauperes quia aliorum elemosinis. i.
suffragiis reficiuntur. **Prover. xix.** feneratur domino qui miseretur pau-
peris et vicissitudinem reddet ei. Pauperes sunt qui aliorum elemosinis
sustentantur. sic anime in purgatorio pauperes sunt que aliorum elemosinis
bonis operibus subleuantur. Quid sunt omnia suffragia ecclesie
nisi quedam elemosine. quibus pauperes anime in purgatorio refi-
ciuntur. bene dicit feneratur et domino quia suffragia que impenduntur
his qui sunt in purgatorio non solum profunt his pro quibus fiunt
sed etiam illis qui faciunt ea. unde legitur 2. mach. 12. quod iudas ma-
gnam pecuniam misit iherosolimam offerri pro peccatis mor. et sequitur
Scia ergo et salubris est pro de. ex. ut a pec. sol. Scia et salubri. dicitur co-
gitatio in quantum oratio potest ipsis orationibus. pro defunctis exorare et.
in quantum potest in purgatorio exantibus. que ergo non oras pro his cum tibi

et ipsi prodest. ipsi ei in purgatorio clamant ad te ut laboras pro eis non
 li obstruere aures ad clamorem eorum. **Prover. xxi.** Qui obturat au-
 rem suam ad clamorem pauperis ipse clamabit et non exaudietur.
In isto ei iudicio fiet ut sicut tu parum facis pro amicis tuis qui sunt
 in purgatorio. eodem modo quando tu veneris ad purgatorium ami-
 ci tui quos relinquis in mundo parum facient pro te. **Matth. 23.** Eadem
 mensura qua mensi fueritis remetiet vobis. **Quarto** dicunt pau-
 peres quod ab amicis frequenter negliguntur qui enim pauper est in hoc mun-
 do ab amicis contemnitur tanquam alienus. **Prover. xiiij.** Etiam primo
 suo pauper odiosus est. Sic illi qui modo sunt in purgatorio quando vixe-
 runt habebant multos amicos nunc autem heu ab omnibus contem-
 nuntur. **Prover. xix.** Diuicie addunt amicos plurimos a paupere autem
 hi quos habuit sepantur. ecce habes amicum ille moritur et sepeli-
 tur ipso sepulto tu redis ad domum. Sic separaris ab eo quantum ad
 corpus. et hoc est tolerabile et obliuisceris anime eius. et sic separi.
 ab eo quantum ad fidem et dilectionem quam habuisti ad eum et illud mi-
 serabile est. **ps.** perijt memoria e. cum sonitu. scilicet campanarum quia
 quam diu campana pulsatur ploras sed quando sonitus campanarum cessat
 tunc fletus cessat. Ideo dicit **Iere. nono.** Unusquisque a primo suo
 se custodiat. scilicet ne propter eum aliquid faciat pro quo ipsam penam pur-
 gatorii sustinere oporteat et in omni fratre suo non habeat fiduciam.
 scilicet cogitans quod debeat esse fidelis anime sue post mortem quia om-
 nis frater supplantans supplantabit et omnis amicus fraudulenter
 incedet. tunc frater supplantat fratrem quando testamentum pro-
 mittit soluere et non soluit tunc amicus fraudulenter incedit quan-
 do dicit se esse verum amicum et post mortem nulla signa amicitie
 ei ostendit. Heu quantum hodie sunt in mundo qui in vita ostendunt se fi-
 deles esse amicos sed amici eorum infirmantur et moriuntur dolent tri-
 stantur et libenter darent medietatem bonorum suorum ut possent
 eos a morte corporali eripere. sed post mortem sunt infideles etiam
 in anno vix dant vnum numum pro animabus eorum. tales po-
 tius debent dici alieni quam propinqui. **ps.** Relinquent alienis di-
 uicias suas. Audi o diues quamuis relinquant diuicias uxori filiis
 et filiabus qui tibi secundum carnem sunt propinqui tamen alienis
 relinquis quia anime tue sunt alieni. quia de ea nihil curant. fac
 ergo caute agendo secundum consilium sancte. Lucie quod ipsa debet

matrī sue d. da elemosinam dum vivis qz ip̄a a morte liberat. 7 n̄
paciatur animaz ire in interitum. sed perducit ad tabernacula cē-
na ad que nos pducat 7c

¶ De sancto Martino episcopo 5o

Aeuemus corda nostra cum manib⁹ ad deū in celos deu-
tro. 7c. Verba ista possūt sumi ad commendatiōez beati Mar-
tini qui cor semp habuit eleuatū ad celestia in cuius signū
oculis ac ma. erat in celū semp intentus In quibus verbis comē-
datur a tribus scz a cordis deuotione. leuem⁹ corda nostra ab o-
peris pfectione in manibus. per man⁹ enim opa signantur ab vtri-
usqz deuotionis et operis recta ordinatione ad deum in. c. **¶ Nota**
qz beatus Martin⁹ habuit cor mundū a peccati contagiōe vnde d̄
ip̄o dicit illd̄ puer. 22. Qui diligit cordis mūdiciam ppter grām
labiorum suorum habebit amicū regem. certe beatus Martin⁹ di-
lexit cordis mūdiciam vnde cum sciret cor suum inq̄natū macula
originali culpe. euz esset annorum xij. inuitis pntibus cucurrit ad
ecclesiam 7 se fieri cathecuminū postulauit 7 exercitans se in mul-
tis virtutibus cum esset ānorum xviij. baptizatus est. qz ergo dile-
xit cordis mūdiciam ideo ppter gratiam labiorum. i. orationis q̄
de mundo corde pcessit habuit celestē regem amicū **O** qm felices
sunt q̄ mūdum cor habent. tales deo placent in via 7 eius faciem
videbunt in patria **Mathei. 7. beati mundo corde 7c. Sed** ve qui
habent cor peccatis inquinatū tales a deo reprobant̄ et si in pccis
mortui fuerint nunqm̄ dei facie videbunt vnde ad titū pmo. **O**ia
munda mundis. inquinat. autem 7 infidelibus nihil est mūdum
sed inq̄nate sunt eoz mens 7 cōsciencia **C**ōfitē se nosse deū factis
autē negāt cum sint abomiati 7 incredibiles 7 ad omne bonū re-
probi. **f**ac ergo **O** peccator scdm̄ cōsiliū pphete **Jere. 2. Laua a ma-**
licia cor tuū Audi qualiter lauaē d̄beas Si bñ lauare vis cor tuū
a sordib⁹ peccatorum Debes habere q̄tuor q̄ habēt mulieres qñ
volunt lauaē vestimēta Accipiunt liriū 7 stercoza. his imponūt
vestes post accipiūt aquā mūdā 7 lignū qd̄dam quo fortiter per-
cuciant vestes vt sordes d̄fluāt Sic 7 tu pmo debes accipe liriū
um p̄tritionis amare vt dolorē p peccatis accipias Isa. 38. Recogi-
tabo tibi o. a. m. 7c. tunc potest peccator habere cor amaz qñ co-
gitat qz peccato suo taz grauit̄ deū offendit passioni xp̄i ingrat⁹
extitit 7 multa bona neglexit. scdo sterc⁹ vere humilitat. i. cōfessiōe

re peccata mea recog-
Scias alioqz aē. **¶**
boctici muna mag-
crucis vt tristi pa-
di peccata vt cogi-
opar sic multa pe-
nib⁹. debet recur-
niti tante efficac-
atis quibuscunqz
conuertit se ad cri-
mento mei domini
possum passionis
reari mei obsecro
uer. 2. A. cor iniqui
cor est malum in de-
o aut bona opera b-
it quia in omnibus
ad d. i. honore fecit
qur de ip̄o cum mule
bilitate ip̄e ministrat
in omnibus illis qui
his suis letari pnt. **¶**
i quoz cordib⁹ mūd-
ialis fuit beat⁹ mar-
vidit diaboli afflic-
nihil in me fuisse re-
cur⁹ esse in extremis
opib⁹. vt quicquid
mā dicitur tibi illud
qui habent corda in-
noē de. 5. laudē ho-
minis dicere in extren-
me 7 i. m. a. cc. 7c. **¶**
tū xp̄i passiōe vnde ip̄e
i. pone me vt signa. 7c.
ui passionem crucis in

ut peccata tua recognoscas sicut publicanus fecit unde **Luce xviij**
Stans alonge .xē. Tercio aquam lacrimarum ut peccata defleas
hoc fecit maria magdalena Luce .i. **Stās retro .xē.** Quarto lignū
 crucis ut cristi passionem ad memoriam reuoces. valde necessariū
 est peccatori ut cogitet d̄ passione cristi ne desperet quia si peccator
 cogitat sic. multa peccata commisisti satisfacere non possum pro o/
 nibus. debet recurrere ad passionem cristi ⁊ recogitare q̄ passio
 cristi tante efficacie est q̄ per virtutem eius quilibz peccator p̄ pec
 catis quibuscunqz magnis satisfacere potest. **hoc fecit latro quādo**
 conuertit se ad cristum in cruce pendentem ⁊ dixit ei **Luce .z3.** **Me/**
 mento mei domine dum veneris in reg. t. q. d. per me satisfacere nō
 possum passionis tue beneficium inuoco. gratiā tuā iplozo ut mise
 rearis mei obsecro. **¶** Secūdo habuit cor rectum ex pia intentione **p**
uer. .za. cor iniquū exquirat malū cor autē rectum scienciam. **Ubi**
 cor est malum inde mala procedunt **Ubi** autem rectum inde proce
 dunt bona opera beatus Martinus in omnibus cor rectum habu/
 it quia in omnibus rectam intentionem habuit quicquid enim fecit
 ad dei honorē fecit **I**deo se humiliavit ut deum honoraret unde le/
 gitur de ip̄o cum miles esset vno tm̄ suo contēt⁹ fuit cui ex nimia
 hūilitate ip̄e ministrabat calciamentā detrahebat atqz tergebat. be
 ne omnibus illis qui rectum cor ⁊ piam intentiōem habent in opi
 bus suis letari p̄nt s̄m illd̄ **ps. .Leta.** in dñō .xē. bene letari possūt
 i quoz cordib⁹ nihil obliqui inueniūt. his diabol⁹ nocere nō potest
 talis fuit beat⁹ martin⁹ unde legit de eo q̄ cū iaceret in extremis
 vidit diabolū assistere cui et dixit **Quid hic astas tu cruenta bestia.**
 nihil in me funeste reperies. abrahe me fin⁹ recipiet **Uis** homo se/
 cur⁹ esse in extremis **habe** cor rectum ⁊ bonam intentionē in oib⁹
 opibus t. ut quicquid feceris ad honorem dei facias ⁊ in extremis
 etiā dicetur tibi illud **Math. .xxv.** **Euge serue bone .xē.** **¶** Sed ve illis
 qui habent corda inquinata p̄ccis qui in opibus suis nō q̄runt ho
 norē dei s̄ laudē hoīm ⁊ omodum p̄prium. quid potest aīa talis ho
 minis dicere in extremis. certe illud **ps. .Cor** meū conturbatū est in
 me ⁊ for. mo. cc. .xē. vsqz tenebre. s. vicioz **¶** Tercio hūit cor signa/
 tū xp̄i passiōe unde ip̄e impleuit illud q̄ deus cuilibz fidei dic̄ **Ca.**
8. pone me ut signa. .xē. **¶** Ille ponit xp̄z ut signaculum sup cor suūz
 qui passionem cristi in corde portat. **¶** Ille ponit super brachia qui

amore cristi aduersa patienter tollerat. **U**trūq; fecit beatus Marti-
nus quia passionem xpi in mēte habuit ⁊ in aduersis paciens fuit.
Audi q̄liter portabat in corde. **A**udi qualiter portabat in brachijs.
Legitur qd semel dyabolus apparuit ei in forma regis. ornat⁹ pur-
pura ⁊ dyademate. et dixit ei **E**go crist⁹ descensur⁹ ad terrā. p̄us
manifestare tibi me volui. **C**um ad hec sanct⁹ Martin⁹ taceret. di-
xit ei dyabol⁹ **E**ur dubitas credere cū me videris. **E**go sum crist⁹.
Sed quia sanctus Martin⁹ passionē cristi in corde habuit respōdit
dyabolo. **D**ominus Iesus xps non purpuratum aut dyademate
renitentem. v̄eturū esse p̄dixit. **E**go xpm nō in eo habitu ⁊ forma
qua passus est nisi crucis stigmata p̄ferentē video aut venire nō
credam. **N**o hanc vocem dyabol⁹ disparuit. **N**ota licz xps in die
iudicii apparebit in forma humanitatis gloriosa oib⁹. apparebit
tamen in eadē forma qua passus fuit. i. in forma hūanitatis repro-
bis apparebit et cum stigmatib⁹ ⁊ signo crucis vt videant in quez
trāssixerūt. **E**lectis vero appebit etiā in forma diuinitatis. **S**ic pa-
tet qd portabat scūs Martin⁹ passionē xpi in corde. portabat etiaz
in brachijs quia in aduersis paciens fuit. **C**uz enī semel ambulās
per viam incidisset in latrones vn⁹ vibrauit securim in caput eius
sed alius sustinuit ictum ferientis et vinctis post tergum manibus
vni custodiend⁹ tradidit. **Q**ui cum interrogaret an timuisset. **R**espon-
dit se nūqm ita securū fuisse. quia sciret misericordiam dei in tentati-
onib⁹ maxime affuturā. **S**ic qd p̄dicans latroni ipz ad xpm ouer-
tit. **S**ic ergo habuit cor signatū xpi passione. **H**oc exemplo tu xpi
ne debes signare cor. t. vt passio xpi qm pro te sustinuit. cordi tuo
imprimatur. ⁊ a corde tuo nūqm deleat. vt possis dicere illud can. i.
fascicul⁹ mirre dilect⁹. m. iter vbera m. i. i corde. m. amorabit. **N**e
dignum est vt eius penas cordi tuo imprimas ⁊ grates referas
q̄ tuas miseras ita cordi suo impresserat vt p̄ his amouendis mi-
tas penas ⁊ tandem amarā mortē sustinuit. **Q**uāto habuit cor i flā-
matū caritate dilectiōis. **P**s. Inflāmatū ē cor meū ⁊ renes mei. cō.
sunt ⁊ ego ad nihil. re. ⁊ nescit. **T**ūc cor inflāmat⁹ quando p̄ caritatē
accendit. **tūc** renes omutāt quādo ⁊ tute carita. i. cupie carnales
restringunt. **tūc** vero ad nihilum redigit⁹ homo ⁊ nescit. i. nesciens
similis fit qm ex caritate se humiliat ⁊ tam humilia opa fecit qd stul-
tus reputat. **I**stud impletum est in beato Martino de quo legit qd cū

Ra p nob
sumi ad or
degētiū in
teb regnātis in col
bilis defectō q̄ ē in
tabilis p̄fectō q̄ ē in
fides. **O**scā Elizab
gōnis p̄t status hi
tē. **N**ō qd scā Elizab
fortis aduersa paciē
tē. **N**ō qd scā Elizab

in quadam solēnitate iret ad ecclesiam quidā pau p nudus secutus
est cum q̄ videns sanctus Martinus caritate inflāmat⁹ p̄cepit ar
chidiacono vt eum vestiret Quod cū ille facere distulisset Martin⁹
ingressus secretarium tunicam illi tribuit et abcedere iussit. cūq̄
archidiacon⁹ moneret vt ad solēnia pagenda pcederet Martin⁹
despo loquens dixit se ire non posse donec pauper vestiretur Tūq̄
archidiaconus diceret pauperē non adesse Ille dixit deferatur m̄
vestis ⁊ paup nudus erit vestiendus Tunc archidiaconus iratus
vadens ad forum tunicam vnā valde vilem emit p.v. argēteis
qm̄ ante pedes beati Martini p̄ceit Martin⁹ vero secrete eam in
dixit ⁊ sic missam celebratur⁹ p̄cessit Tūq̄ missaz celebraret Glo
bus igneus sup caput eius appuit in signum qd cor eius igne cari
tatis totaliter fuit inflāmatum Ip̄e namq̄ caritatē magnā ha
buit ad deum ideo ei fideliter seruiuit in hoc mūdo et cū esset in ex
tremis iacuit versa facie ad celū sicut de eo legitur Oculis ac mā
bus semp in celum intentus inuictum ab oratione spm̄ nō re. B id
qz desiderabat venire ad eum q̄ toto corde dilexit Magnā caritatē
habuit ad primū vnde cum mori deberet ⁊ discipuli eius circa eū
flerent ⁊ dicerent Tur nos non pater deseris aut cui nos deso. re.
Ip̄e opaciens eis dixit Dñe si adhuc po. t. sum necessarius nō re.
la. si. vo. t. O cristiane accipe exēplum ab isto sancto vt caritatē ha
beas ad deum ei fideliter seruiendo ⁊ ad primū ip̄m ex corde diligē
do et si istud feceris a deo diligeris ⁊ ad celeste gaudiū ad qd bea
tus Martinus hodie puenit introduceris eundem facie ad faciez
videbis sine fine. Amen.

De sancta Elizabeth Sermo.

O Ra p nobis qm̄ mulier scā es Judith .8. Verba ista pnt
sumi ad omēdatōez btē Elizabeth ⁊ fm̄ B sūt vba fidelū
degēciū in hoc mūdo ⁊ imploranciū suffragiūz btē Eliza
beth regnātis in celo In qbus vbis duo describūt. p̄mū ē misera
bilis defectō q̄ ē in statu pprio ibi Ora pro nobis. Scdm̄ est omen
dabilis pfectō q̄ ē in statu patrie ibi quoniā mulier sancta es q̄ si. o
fideles O scā Eliza. tu potēs es apud deū pp̄ tuā scitātē nos indi
gemus pp̄ status n̄ri piculositatē id ora p nobis pp̄ter tuā pieta
tē Nō qd scā Elizabeth fuit mulier sapiēs. se ip̄am bene regendo
fortis aduersa paciēter sustinendo diligens seu sedula in dei s̄uicio
se exercēdo. timorosa dei offensaz cauēdo. Primo dico qd fuit mu

lier sapiens seipaz bene regendo **puer. xiiij.** Mulier sapiens edificat
domū suam inficiens quoq; exstructā manib⁹ destruet. Dom⁹ ista
est aia cuiuslibet hoīs que peccatis destruit ⁊ virtutib⁹ edificatur
Mulier p̄ma. .s. eua domū suā destruxit manib⁹ qñ ad lignū vetitū
extendit man⁹. **Sed** hec sapiens mulier brā Elizabeth domū suā
edificauit qñ seipam bene regendo in virtutib⁹ p̄fecit. Huius dom⁹
fundamentū xp̄m constituit qz tanqm supra firmā petram se totaz
collocauit ⁊ pro eius amore diuicias mūdi contempsit vñd legi⁹ d̄
ip̄a q post obitū mariti sui xp̄o desp̄sata. cūcta .q̄ m̄imōiali iure
habere poterat ap̄lorum more nihil sibi retinens reddidit largitori
bonoz oim hospitale pauperū ostruxit ibi qz vagos nudos egētes
infirmos debiles cecos claudos ⁊ q̄sq; adueniētes alacriter susci
piens induxit. **Cōsidera** ex his qm sapiens hec mulier fuit q̄ taz sapi
enter domū .s. i. aiam ne caderet virtutibus sustētauit. **Iđo** ip̄a fi
gurata ē p̄ abigail de q̄ legi⁹. **i. Reg. 27.** q̄ erat mulier prudētissia
⁊ speōsa. **Sicut** ei abigail p̄ mortē mariti sui copulata fuit regi d̄
p̄pter sapiēciā suā. **Sic** ista scā p̄ mortē mariti sui carnal copulata
fuit xp̄o regi vñ in p̄sōa ei⁹ canit eccl̄ia. **Regnū** mūdi ⁊ om. oz. .s. cō.
p̄pter a. dñi ihu xp̄i. **Sed**o dico q̄ fuit m̄l̄ fortis aduersa paciē
sufferēdo. **puer. 31.** Mulierē for. q̄s iueniet p̄cul. ⁊ de vltis fi. p. eius
q. d. **Multe** sūt mulieres fragiles ad sustinendū aduersitates. **Molle**
ad flēdū. p̄ne ad maledicēdū. m̄liem at for. q̄ aduersitates suffe
rat paciē q̄s iueni. p̄cul. ⁊ d̄ vltis fi. i. d̄ celo p̄ciū. i. merces ei⁹. **Ta**
lis mulier fuit scā elizabeth q̄ post mortē mariti sui mltas aduersi
tates sustinuit ⁊ in oibus paciēs fuit. **Cōsuetudo** ei ē diaboli q̄ mlt
tas aduersitates excitat viduis q̄ nubē nolunt tunc p̄ p̄pinqs tūc
p̄ extraneos vt eas ad amorē sc̄i trahat vel ipaciētes efficiat. **Si**
hēditas diuidit om̄s iuriant vidue. nō solū extranei eē p̄p̄ij filij
si turbat vidua null⁹ solat eā. **Ad** l̄raz atigit vidue qd̄ de citate ie
rusalē legi⁹. **Tre. 1.** scā ē q̄i vidua q̄ē. **Noli** o vidua i aduersitatib⁹ d̄
sp̄are. **Si** n̄ hēs solatorē in h̄ mūdo. **Cogita** q̄ hēs verū solatorē
.s. xp̄m in celo de q̄ dicit ps̄. **Iuxta** ē dō. **⁊** Accipe exēplū de hac vi
dua sancta ⁊ sis fortis in aduersitatib⁹. **Ip̄a** enī adco for. fuit i ad
uersitatib⁹ .s. q̄ per suā paciēciā diabolu vicit. deo placuit magnaz
in celo mercedem obtinuit ⁊ viduis paciē exemplum. reliquit vñ
de ip̄a p̄figurata est per fortem viduam iudith. **Sicut** enī Judith
holof. rñē

holofernē hostez gentis sue pstravit Sic ista sancta vidua dyabo-
lum hostem toti⁹ generis hūani supavit Ideo pōt ei ouenientē ap-
plicari illud qđ Joachim sūmus sacerdos dixit ad iudith .fecisti vi-
riliter ⁊ confortatū est cor t. eo qđ castitatē amaueri. ⁊ post virū tuū
alteruz nescieris ideo manus domini confortauit te ⁊ eris benedi-
cta in eternū . ¶ Tercio qđ fuit mulier sedula seu diligens in dei s̄-
uicio se exercendo Eccl. xvi. Gratia mulieris sedule dlectabit viz
suum Multū diligūt viri mulieres que sedule ⁊ diligentes sūt i suis
obsequijs Sic xp̄s multū dilexit hāc sanctam que tam sedule sibi
fuiuit nō solū orando ⁊ i eiunādo ⁊ vigilando .s̄ etiam amore xp̄i
pauperibus ⁊ infirmis corporaliter s̄uendo vñ legit de ip̄a in legen-
da Cōsiderās sponsa cristi plus esse deo gratum se qm̄ sua paupe-
ribus impendere se pauperum obsequio studiosissime mancipauit
ita vt leprosis ⁊ contractis quos nec isimi sui nec ancille dom⁹ re-
spicere poterant ceteris plimū admirātibus pedes ⁊ capita ablue-
ret . cicatrices vulnerum ⁊ scabies mente deuotissima tergeret et
palparet Perpende hūilitatem beate elizabeth que q̄uis orta esset
de semie regis se ip̄az tñ in tantū hūiliare voluit vt pedes leprosoꝝ
lauaret amore xp̄i . qui cum esset rex regū . ⁊ dñs domināciū pedes
discipuloꝝ lauit ⁊ in cruce vt leprosus appuit Et quia hec sancta
adeo se humiliavit . ideo oratio eius apud deū magne efficacie fuit
vnde legitur etiam de ip̄a qđ quadam nocte ip̄a dormiēte appuit
mater eius in visu flexis genibus d. O filia mea memor esto dolori
mei quem te generando sustinui festinans qđ remoue dolorem quē
negligendo te viuente pmerui . ad hanc vocē euigilat matri qđ cō-
paciēs vehemēter flexis genibus cum lacrimis p ea dñm suppli-
ci ter exorauit Rursum qđ dormiēs vidit mrēm letissimā . ⁊ dicētem
se ip̄i p̄cib⁹ dignos penaz dolores feliciter t̄minasse Sic ergo qđ
sedula fuit in ip̄i s̄uicio iō xp̄s eam dilexit ⁊ ei⁹ p̄ces libet exau-
diuit vñd̄ ppter sedulitatē qm̄ habuit in dei seruicio ip̄a ē signifi-
cata per martham de qua dicitur Luce. x. Martha satagebat circa
frequens ministerium ¶ Quarto dico qđ fuit mulier timorosa dī of-
fensam cauendo Prover. zi. fallax est gratia supple fauoris huma-
ni . ⁊ vana est pulcritudo scilicet corporis . mulier timens deum ip̄a
laudabitur Certa hec sancta fauorem hominum non curauit
pulcritudinem corporis non reputauit . sed deum timens omnem

diligēciā ne ipm offenderet apposuit id xps eā tanq̃ sponsā sibi ele-
ctā eternaliter coronauit **Eccl. i.** Timēti de. be. erit in extremis ⁊ i
die defūctōis. i. cōsumatōis sue bñdicet **Sic** hec scā a dñō benedcā
fuit vñ legitur de ipa q̃ cum quadā nocte se sopori dedisset appuit
ei domin⁹ in visione d. **Veni electa mea spōsa dilectissima ⁊ ingredē**
eterna tibi p̃parata tabnacula **Mane** at̃ facto statim exq̃alia p̃pae
fecit scō q̃ oleo deuotissime iuncta vale dicēs oibus aiām sanctissi-
mā sponso suo xpo reddidit **Sic** ergo hec mulier timorosa fuit. ha-
buit enī timorē dei nō sūilē qualē habēt illi q̃ ppter timorē gehēne
nō audent peccare qz timent a dō puniri et si nō esset pena nunqm
dimitterēt culpā. s̃ hūit timorē filialē q̃lē hñt illi q̃ ppter amorē di-
cessant a pc̃is qz timēt deū offēdē qz timēt ab eo separi **Qui** etiā si
nulla pena seq̃ret nūq̃ tñ peccarēt vñ ipa figurata ē p̃ hester q̃ le-
git̃ dixisse ad assuerū regem **Hester. xv.** **Vidi te dñe q.** āgelū dei et
turbatū est cor meū p̃ timore glie t. valde ammirabilis es dñe et
facies tua plena grārum **Si** gratiosa fuit facies assueri regis t̃reni
⁊ mortal̃ m̃o grōfior est facies xpi regi. celestl. ⁊ immortal̃ **Certe** di-
fa. adeo gratiosior est q̃ om̃s āgelī desiderāt in ipam p̃spicē. adeo
gratiosa est q̃ q̃cūq̃ viderit eā in cel̃ nūq̃ esuriet nūq̃ ficiet nūq̃
tristabit̃ nūq̃ infirmabit̃ nūq̃ mori poterit hāc beata elizabeth vi-
dit qm̃ oñdat nobis post hāc vitā meritis sancte eliza. dominus Je-
sus cr̃stus **Amen.**

De sancta Cecilia. Sermo.

Qui m̃rimonio iūgit virginē ben. facit ⁊ q̃ nō meli⁹ facit. i.
Cor. vii. **Ista** verba p̃nt sumi ad cōmēdatiōez b̃tē cecilie ⁊
ginis q̃ q̃uis a p̃ntib⁹ tradita esset m̃rimonio. maluit tñ
⁊ ginitatē suare qm̃ m̃rimōiū cōsumare **In** verbis p̃missis duo tā-
gūt. p̃mo stat⁹ m̃rimoni⁹ bon⁹ cē oñdiē. sc̃do stat⁹ virginitatis p̃ferē
m̃rimonio p̃mū ibi qui m̃rimonio iūgit ⁊ c. sc̃dm̃ ibi **Et** q̃ nō iūgit
m. fa. **Nō** q̃ stat⁹ virginitatis p̃ferē m̃rimōio in q̃tuor. p̃mo qz ē pu-
rior. sc̃do qz ad seruicndū deo liberior. **tercio** quia cr̃sto familia-
rior. q̃rto qz merces ei⁹ excellencior **Primo** dico q̃ stat⁹ virgina-
lis ē purior **apoc. ix.** **Virgīes** s̃it ⁊ se. agnū q̃cūq̃ ierit sine ma. sūt
ante thronum dei. vtiq̃ sine macula carnis voluptatis que est i
matrimonio **Ideo** cr̃stus ad sponsam suam virginem dicit **can. a.**
Tota pul. es ami. m. ⁊ macula **⁊ c.** vñ virgines p̃t suā puritatē
assimilant̃ āgelis **Ambro.** **Supgredit̃ virgitas** cōditōez humane
nature.

nature p quam homines angelis assimilant. maior est victoria &/
ginu qm angeloz. angeli eni sine carne viuunt. hoies xpo & virgines
in carne triumphant In huius signum beata **Cecilia** dixit **valeriano**
sponso suo. angelum dei h. a. qui ni. ze. cult. c. m. & tñ p dicitur ei
de familiaritate angeloz ad virgines q ipm ad fide ouertit & ad &/
ginitate puandā induxit O qm nobilis hec puritas per qm homo
assimilatur angelis. Qui vult in hac puritate manere debet bonis o
peribus insistere & in orōnibus dei adiutorium & suoz scōz suffra
gia inuocare. hoc fecit sancta **Cecilia** de qua legit q cātantib⁹ or
ganis illa in corde suo soli dño decantabat d. fiat cor m. & corpus
meum imma. vt non cōfun. & biuānis & triuānis ieiunijs orans
omēdabat se dño q timebat Inuitabat angelos p cib⁹ lacrimis in
terpellabat aplos & sancta agmina oia xpo famulancia exorabat
vt suis eam dpcatōib⁹ adiuuarent suāq dño pudiciā. omēda
bat Cōsidera qm humiliter & qm instanter hec virgo sancta p &/
ginitate cōseruanda exorabat In oratiōib⁹ se humiliabat qz sciebat
q & ginitas sine humilitate deo nō placet vñ **Bernar.** pulcra pmi
xtio & ginitatis & hūilitatis. nō mediocriter placet deo illa aia in
qua hūilitas omēdat & ginitatē. & & ginitas exornat humilitatem
Sine hūilitate audeo dicere Marie & ginitas deo nō placuisset vñ
valde stulte virgines sunt que de virginitate supbiūt & eos qui sūt
in mīmonio & in statu viduitatis cōtēnunt & credūt q plus place
ant deo ppter & ginitatē & in celo excellenciores debeāt esse & ne
sciunt q multi in mīmonio excellenciores erūt istis virginib⁹ i ce
lo & q plus est multe in mīmonio p hūilitatē saluātur & multe &
gines p supbiā dānantur **Math. 21.** Nouissime vero veniūt & re.
x. d. dñe dñe api nobis **Ac** ille rñdens ait **Amē** dico vobis nescio
vos **Quecūq;** ergo virgo vult habere mercedem in celo Illa dñ se
hūiliare i mūdo Sic fecit virgo virginū **Maria** q āgelo rñdit **Ecce**
ācilla dñi fiat mihi s̄m verbū tuum Istud eniz fecit sancta **cecilia**
q q̄uis diues esset & nobilis ex magna tñ hūilitate pauperib⁹ & mē
dicis fuit familiaris. vñ ipa de pauperibus dixit ad **valerianum**
sponsū suū De his mihi semp cura fuit & optime secreti mei cō
scij sūt **Secdo** status virginalis ad puiendū deo ē liberior i. **Cor.**
1. Mulier innupta & & go cogitat q domi sunt vt sit scā corpe & spi
ritu **Que** autem nupta est cogitat que sunt mūdi Et quomodo pla

ceat viro. certe mulier que habet virū multa hz impedimenta in ser-
uitio dei que virgo inupta non habet. **Na**z mulier talis non audz
ieiunare elemosinā dare orōnibus vacare carnē suā macerare sūm
beneplaciū suū. **S**i vadit ad ecclesiā cum timore audit missam
qz ex vna pte timet indignatiōem mariti ex alia pte picula puero-
rū quos domi reliquit 7 sic cor eius multipliciter distrabit. **E**go at
libere pōt ozare ieiunare. carnem macerare non hz viz qd timeat nō
puulum cui? piculū metuat. **I**deo pōt esse libere in orōnibus suis
7 cum spōso suo xpō se occupare. **I**o fecit beata **Cecilia** sicut de ea
legit qd absconditū semp euāgelū xpī gerebat in pectore suo 7 nō
diebus neqz noctib? a col. diuis 7 orōne cessauit. **I**stud sūme neces-
sariū est vrgini qd pponit in vrginitate pmanere vt euāgelū xpī ge-
rat sp in corde 7 orōnib? otinuc insistat. **vnde Aug.** loqz de vrgini-
bus. tot? nobis figurat in corde qui p nobis mortu? ē in cruce. **iō**
dicit **Tre. i.** Torcular calcavit dñs vrgini filie iuda. **T**orcular istud
est pssura crucis. **I**stud torcular calcavit dñs vrgini qz vgo passū
onē cristi iugiter dz portare in corde cui? amoze carnē suā crucifi-
gat cū vicis 7 occupatōis. **Can. i.** Fascicul? mirre di. meus mihi i-
ter v. m. cō. **S**z heu vrgines qdā ornāt se exterius ad supbiā. viuūt
in crapula sectant? ocuiz freqt? coreas. 7 iō nō mirū. si tentantur
de luxuria. **Eze. xvi.** hec fuit iniquitas sodomie sororis tue. supbia. sa-
turitas panis abūdācia 7 ocium. **T**ercio stat? vrginalis familiari-
or xpō ē. **I**n h? signū vrgines spāliter dicūt spōse xpī. **Cor. xi.** De
spōdi vos v. vi. vir. c. ex. xpō ppter hoc crist? dicit ad vrgines **Ca.**
ij. Surge ppera amica mea sponsa mea col. mea 7 veni. **N**ec mirū
si virgines deuote 7 humiles sūt xpō familiares qz xp̄s vrginē ele-
git i matrē. **vnde beda.** Sicut xp̄s infāma pace nat? ē vt se pacē di-
ligere ostendēt ita de virgine natus est vt se decus virgineū diligē
monstraret. **I**n hui? at signū. **I**o. euāgelista qd virgo fuit i cena sup
pect? dñi recubuit 7 xp̄us ei tanq? familiari multa secreta hē patz
in apoc. reuelauit. **i**p̄e qz dictus est specialit? dis. qd diligebat ih̄us.
Cōsidera si potes qm familiaris fuit xp̄s huic vrgini. s. scē cecilie
qm ex spālī grā in vrginitate obuauit l3 tradita essz viro ad quaz
sepe āgelū suū misit qm etiā i passiōe ofortauit 7 cā in orōib? forti-
ter freqt? exaudiuit. **V**n ip̄a pōt dicere illud **Can. ij.** Dilect? me?
mihi i supple familiaris 7 ego illi supple fui o qd pascit inter lilia. i. in
-ter-

et virgines qd rōi parit
pbus scāi vrginū
et excellētis. **Ps.** **Q**
is vrgi pame eius a
in bono que vrgi
nō sūt. **I**n vrgi
illa mat est 7 vrgi
ista virgo excellētis
Can. ij. Sicut liliū
mercedi qd dñs v
pe nescit thorum in
tarū. **i**ste est au
es in patria d itegri
am suā dicit **Can. iij.**
virgines claustrales
b ep̄is. qz cristus vul
dis ppter cristus m
munt duas coronas. **i**ra
valeram valeriano o.
vgo custodit. qz de pa
ignū fuit qd scā ecclia
virtus in celo coronat
De san
Mnis glia est fi
ps. vbi illud o
q fuit filia regis
gis celestis p adopcio
no ab inuentionis purita
vgo opm mltiformia
do iteriori oīcia. **E**cce o
e. nō ad gliaz hoīz. **f**m
auro opat. **S**ic. n. fimb
facili sic caritas circū
ate nulla virtus deo pla
ic caritas omnes virtut
anbus. i. varijs virtutib

ter virgines q̄ rōe puritatis opant lilijs ibi xps pascit qz in bonis
opibus scārū virginū delcātur ¶ Quarto merces stat⁹ virginalis
est excellencior ps. Adducētur regi vir. post eā supple reginā q̄ mī
ē ⁊ virgo p̄ime eius af. tibi leticia ⁊ ex. ppende ex his verbis spā
lem honorē quē virgines in celo habebūt in b̄ q̄ beate virgini q̄dā
mō filēs sunt. s. in virginali integritate nō tñ omnio sunt similes
qz illa mat̄ est ⁊ virgo Ioco dī Adducēt regi virgines post eā qz
beata virgo excellencior est oibus virginibus vnde crist⁹ dicit de
ea. **Can. ij.** Sicut lilium inter spinas sic amica inter fili. De excellē
cia mercedis q̄ d̄bet virginib⁹ dī **Sap. iij.** felix steril⁹ ⁊ icoinq̄nata
que nescit thorum in delicto habebit fructū in respectiōe aiarū san
ctarū fruct⁹ iste est aureola. i. singularis corona qm̄ habebūt xgi
nes in patria d̄ integritate carnis ⁊ magnū gaudiū vñ dñs ad spō
sam suā dicit **Can. iij.** Veni de li. spōsa mea veni co. In hui⁹ signū
virgines claustrales qñ vouent virginitatē velātur siue coronant̄
ab ep̄is. qz cristus vult eas si virginitatem p̄auerint coronare in
celis p̄terea cristus misit angelum suū ad beatā ceciliam ⁊ valeri
anum duas coronas ferentes in manib⁹ quarum vnam dedit ceci
lie alteram valeriano d. Istas coronas mūdo corde ⁊ immaculato
corpe custodite. qz de paradiso dei mei attuli eas ad vos Corona illa
signum fuit q̄ scā cecilia spāli gloria coronanda esset in celis q̄ hōi
die cristus in celo coronauit vt secū gaudeat sine fine. Amen

De sancta catherina Sermo

Omnis glia ei⁹ si. re. abit⁹ i fimbrijs au. circū. varietatib⁹
ps. vbi illud agrue p̄t sumi ad omēdatiōez btē catherine
q̄ fuit filia regi. t̄rem p carnalē generatiōez h̄ q̄ apli⁹ ē filia
regis celestis p adoptiōez Cōmēdat̄ at in p̄missis v̄bis a trib⁹. p̄
mo ab intētionis puritate. Sc̄do a caritatis sinceritate. Tercio a
bonoz opm mltiformitate p̄mū tāgit ibi Ois glia ei⁹ si. re. abitus
.i. ab iteriori oscia Ecce puritas intētiōis qz q̄cqd̄ fec̄ ad gliaz dī fe
cit. n̄ ad gliaz hoīz p̄m ibi In fimbrijs aureis. i. i caritate q̄ fimbrie
⁊ auro opat̄ Sic. n. fimbria circuit vestimētū ⁊ otinet ne destruat̄
de facili. sic caritas circuit ⁊ continet omnes virtutes quia sine ca
ritate nulla virtus deo placet. ⁊ sicut aurum excellit omnia metal
la sic caritas omnes virtutes. tertū tangitur ibi circuzamicta va
rietatibus. i. varijs virtutib⁹ ¶ Sup̄ b̄ qd̄ dicitur filie regis. i. xpi

Nō q̄ anima deuota dicit̄ spōsa cristi columba cristi amica xp̄i
soror cristi filia cristi fuit ergo beata catherina spōsa cristi fide sibi
desponsata Colūba. spe ad eius refugiuū eleuata. Amica caritate
sibi federata. soror voluntate sibi cōformata. filia ad celestem here
ditatem deputata. **P**rimo dico q̄ fuit sponsa cristi fide sibi despon
sata **Osee. 2.** spōsabo te in fide et scies q̄ ego dñs. tūc beā cathe
rina fuit ei desponsata q̄n baptismū recepit in quo fides cristi obser
uari p̄cipitur cum dicitur ei qui baptizari debz **Credis in deū?** **et.**
Si auctus est rñdet pro se credo **S**i puulus alij rñdent p̄ co. **Ite**
abrenūcias sathane et pompis ei⁹. et rñdet abrenūcio **S**z heu m̄
ti hanc fidē violant qui peccādo recedunt a cristo qui fidem in bap
tismo p̄miserunt et adherent dyabolo cui renūciauerūt in bap
tismo. hoc non fecit beata catherina sed fidē cristi q̄m in baptismo f̄
ceperat nūq̄ violauit. h̄ sponso suo vsq̄ in finē fidelis extitit. **I**deo
xp̄s ip̄am cōmēdāns ait **Can. 2.** fau⁹ distillans labia tua mel et lac
et. odor vesti. t. sicut odor thuris labia ista signant oratiōes que de
labijs beate catherine p̄cesserunt **I**ste oratiōes cōpantur fauo q̄
dulces fuerunt. non solum in ore beate catherine orantis h̄ etiam
dulces in aure domini audientis **i**deo canit ecclesia **Surge virgo**
et nostras sponso p̄ces api tua vox ē dulcis in aure domini. q̄ pau
sas s̄b vmbra dilecti. ab estu mundi transfer nos ad amena paradisi
Iste etiam ordes ex deuoto et puro corde p̄cesserūt. ideo dicit̄ mel
et lac s̄b lingua tua. mel inq̄m deuotiōis et lac puritatis. et q̄ tam
deuota et tam pura fuit ideo exēplo suo multos ad fidez traxit. **p̄**
hoc s̄biungit. odor vesti. t. i. fama odorifera opm tuoz sicut odor
thuris. **p̄pende** O xp̄iane q̄m fidelis hec sponsa suo sponso fuit q̄m
dulcis orō eius fuit q̄ homines exemplo suo ad xp̄m cōuertit. **p̄**
pende p̄mo q̄m fidelis sponso fuit non solum fidem cōstanter tenuit
h̄ q̄d pl⁹ ē p̄ fide vsq̄ ad mortē certauit vñ ip̄a poterat dicere illd̄
2. thi. 2. bonū certamē c. cursū cō. fidē suauī. vñ de ip̄a legit q̄ cū
in palacio suo resideret et audiret voces ex tēplo aialiu mugiēciu
q̄ offerbant̄ idolis. cucurrit ad tēplū et signo crucis se muniēs cesa
rem de ifidelitate redarguit et forte certamē p̄mo cū cesare p̄ ē. l.
oratorib⁹ s̄biit p̄ q̄ fide tandē mortē sustinuit. **p̄pende** scdo q̄m dul
cis ei⁹ vox fuit q̄m spons⁹ ei⁹ tā libenter exaudiuit. **Cū** ei pugnatu
ra esset contra. l. oratores talē legit habuisse orōnē. **O** sapiēcia dei

x̄t⁹ altissimi bōe ih̄u adesto ih̄i famule tue ⁊ da s̄mōez rēi ⁊ bñ so
 nante in os meū vt hi q̄ ad derogādū noi tuo ouenerūt nō p̄ualeāt
 aduersū me. s̄ verbi tui virtute cōsternati aut penit⁹ cōmutescant aut
 ouerfi noi tuo dent gl̄iam **C**ui statim apparuit an. d. **N**e paucas gra
 ta deo puella s̄ cōstāter age. qz tecū est dñs p̄ cui⁹ honore certamē
 iniisti ⁊ p̄dixit de victoria sua ⁊ cōuerfioe oratoz. **p**pēde t̄tio q̄t ho
 mines exēplo suo ad fidē xp̄i traxit sic ptz in regina ⁊ porphirio cū
 ouētis militib⁹ q̄s ad xp̄m ouertit **O** p̄ccōz beatā catherinā hono
 ra vt p̄cibus suis te ad xp̄m ouertat. honora ⁊ tu iuste hō ip̄am vt
 te p̄cib⁹ suis in bono cōseruet qz q̄cqd apud deū obtinere voluerit
 ipetrabit. **S**cdo fuit colūba cristi spe ad ei⁹ refugiu⁹ eleuata iō loq̄t
 ei xp̄s **Can. ij.** Surge p̄pēa ami. m. speciosa m. colūba m. ⁊ veni in
 foramibus petre ⁊ in cauernis macerie q. d. ad eā xp̄s **O** colūba m.
 q̄ ad me refugiu⁹ habes **A**mica mea. q̄ me amas. **s**peciosa mea q̄ m̄
 places **S**urge mūdū cōtēpnendo qz oīa q̄ in mūdō sūt vana sunt ⁊
 trāsitōia. i. **Cor. 1.** **O**uerit figura hui⁹ mūdū. **p**pera p̄pter mul
 ta picula que sunt in mūdō p̄pter q̄ mūd⁹ opat⁹ mari **p̄s.** **H**oc ma
 re magnū ⁊ spa. ma. illic reptilia. i. diuersa demonia q̄ infidiāt hōi
 q̄ū nō est numer⁹. ⁊ veni vt req̄escas in foramib⁹ petre ⁊ in cauer
 nis macerie. i. in q̄nqz vulnerib⁹ meis **f**oramia petre significāt vul
 nera manuum xp̄i ⁊ pedū ⁊ cauerne significāt vulnera lateris **N**ō
 sic columba ad l̄fāz solet nidificare in foraminib⁹ petrarum vt re
 q̄scat vt secura remaneat ne a rapacib⁹ auib⁹ mordeat. **S**ic hec
 sancta spiritualiter nidificauerat in vulneribus cristi ⁊ in mente **F**
 quieuit. per gratiam dei infidias demonū ⁊ omnia picula mundi
 euasit. **v**nde cum cesar **M**axencius diuicias honores ⁊ mundi pō
 pas promitteret oīa pro amore cristi cōtēpsit **v**n̄ de ea canit eccl̄ia
hec mundum spernens ⁊ mūdū florida ducens pro nihilo veraz stu
 duit cognoscere vitam **N**am passionem cristi añ oculos mentis ha
 bebat in qua legit paupertatem cristi ⁊ nuditatem contumelias ⁊
 penas ⁊ ideo diuicias et honores ⁊ cominoda mundi spreuit **v**n̄
 ipsa poterat dicere illud **phil. tertio** **E**xistimo omnia detrimentum
 esse id est omnia sperno propter eminentem scienciaz domini nostri
 ih̄u cristi propter quē omnia detrimentum feci ⁊ arbitratus sum
 vt stercoza vt cristum lucrifacerez **O** cristiane si velles ad vulnera
 cristi confugere passionem cristi in mente reuoluere. tribulationes
 p̄ te perpeffas aspicere cert⁹ sum q̄ omnia pericula mundi euasit

deres et solo cristo adhereres. et diceres cum **pheta.** ecce qui elon-
gāt se a te pibunt perdidisti omnes qui for. abs te **mibi** autē adhe-
rere deo bonum est ponere in dño. d. spē. **Tercio** fuit amica cristi
sibi caritate cōfēdrata **Can. 2.** Tota pulcra es amica mea et macu-
la nō ē in te **Tota** pulcra fuit qz corpe et aīa fuit pulcra. certe pul-
critudo exterior nihil valz sine interiori. **h** interior bene valz sine ex-
teriori **Prouer. 31.** fallax grā et va. ē pulcritudo mulier timens deū
īpā lau. **In** hac at scā puella fuit pulcritudo exterior et interior. vñ
legit de ea qz erat speciosa valde et qz plus est religiosa fide. de exte-
riori pulcritudine nō curauit **h** interiorē fouit et ppter hāc xps eā
dilexit. **atrarium** huius faciunt mulieres nostri tps que exteriorē
fouent de interiori nō curant **Ornāt** se exteri⁹ caput peplis pectus
monilib⁹ collum et brachia auro et argento et totū corpus p̄cios
vestib⁹ vt mundo placeāt **ps.** filie eoz opōsite circū. similitudo tē-
pli. **h** aīam nolūt ornare vtutib⁹ vt placeāt deo **Sz** beata catheri-
na ornauit aīam interi⁹ iō dñs dilexit eā **vnde** in pñti themate di-
cit **Ois** gloria ei⁹ si. r. abint⁹ **Merito** crist⁹ eā dilexit qz fidē eius cō-
stanter tenuit firmiter ei p spem adhefit et toto corde ipz dilexit **Nā**
pro ipius amore verbera carcerē et tādē mortē sustinuit **Audi** o
xpiane si vis esse amic⁹ dei. ita qz de⁹ diligit te si nō es tātē pfectōis
vt mortē sustineas p xpo vt sancta catherina fecit tene tñ cōstāter
fidem imple p̄cepta dei et patienter sustine tribulatiōes hui⁹ mūdi
et eris amic⁹ dei **per** hec enim tria fit homo amic⁹ dei pmo p fidē
Ja. 2. Credidit abraham deo et reputatū est ei ad iusticiā et amic⁹
dei appellat⁹ est. **ve** illis qui fidem xpi in baptismo susceptā vel ma-
culāt male viuendo sicut mali xpiani vel penit⁹ abijciunt errores
sequēdo. sicut heretici qui negāt xpi incarnatiōem et ei⁹ passiones
qui negant corpus xpi esse in altari. qui dicūt qz homo nō peccat
et qz nec infern⁹ nec dyabolus sit. **tra** tales est iam lata sententia
dānatiōis nisi resipiscāt **Jo. 3.** Qui nō credit iaz iudicat⁹ est **Quia**
nō credit in noīe filij vñgeniti dei **Ora** deū o homo vt meritis bea-
te catherine amice sue te in fide conseruet sine qua deo placere nō
potes **hebre. xi.** Sine fide impossibile est pla. deo **Scdo** fit amic⁹
di p̄cepta eius iplendo **Jo. xx.** vos amici mei estis si fe. que pre. vob
Audi quid precipiat **Jo. 17.** hoc est preceptum meum vt dili. inuicē
sicut dilexi vos **Dilige** deum et proximum et eris amicus eius.

tertio hō amicus dei p
m. abraham impet
as dei effectus est
p̄ceptis suis in c
que quis contra effect
m in tba opprobri
per ad mortē duceret
m sustinuit et tu m
lationes p cristo
Can. 17. Vulnera
is doloris seu vuln
soror mea que vol
m vulnere amoris
aris hoc faciam
m. eius p̄ceptis obed
ā te exaudiedo et a
beata cather. tanq
vice fecit eius volū
is claus p̄cipis faci
m. Due vero otrario
is lūm dīlaratē inter
ipet. ipa ordēz furo
m quoz milia gene
am catherinā exau
audi qd de ea legit
m. et sal⁹ credēciū
la me int collegiū ac
ā dilla tua mīaz tuā
noīa egerit siue in ex
dōtineant p̄cipatiōis
lca m. et ne sollicitis
tuotis mentibus cele
us te inuocauerint op
hoc oratio non fuit
m. ad deum et seruio
Nec mirum si sancta

Tertio hō amicus dei per aduersitates patienter tolerādo **Judith**
viii. Abraham temptat⁹ est ⁊ p multas tribulatiōes probat⁹ amī-
 cus dei effectus est **N**is esse amic⁹ dei his paciēs in tribulatiōibus
 qz ipse paciens fuit in cruce **A**ccipe exēpluz ab ipā sancta catherina
 que q̄uis tenera esset in corpe ⁊ iuuenula delicate nutrita **Cū** au-
 dret tñ vba opprobriosa. cedere cū virgis ferreis cū in racarcere
 cum ad mortē duceretur **N**unq̄ mota fuit ad ipacienciā h̄ oīa pro
 cristo sustinuit ⁊ tu miser nō sustines vnū verbum vel modicas tri-
 bulationes p cristo **Q**uarto fuit soror cristi volūtate sibi oforma-
 ta **Can. iiii.** **V**ulnerasti cor meū soror mea. **vuln⁹** istud non est vul-
 nus doloris sed vuln⁹ amoris quasi cristus diceret ad beatā cathe-
 o soror mea que volūtatem tuā voluntati mee oformas adeo cor
 meū vulnere amoris trāfixisti vt te toto corde tiligaz ⁊ q̄cquid vo-
 lueris hoc faciam **A**udi o xpiane libenter potes facere volūtatem
 dei. eius p̄ceptis obediendo qz si hoc feceris ipse faciet voluntatem
 tuā te exaudiendo ⁊ a piculis eruendo ⁊ ad vitā etnā pducendo. **vñ**
 qz beata cathe. tanq̄ soror xpī fecit eius volūtate **I**deo cristus ver-
 sa vice fecit eius volūtate **U**nde cū rote q̄tuor horribiles cum fer-
 reis clavis p̄acutis facte essent. hoc mō vt due ordine vno volue-
 rent **D**ue vero otrario impetu agerent ⁊ due deorsū alie repugnā-
 tes sursum dilatarēt inter q̄s ponēda erat brā cathe. vt mēbratim di-
 scerpet. ipā orōez fudit ⁊ ecce āgel⁹ dei rotas illas toto ipetu oclus-
 sit vt q̄tuor milia genciū necarēt **E**cce qm pat⁹ xp̄s fuit sororē suā
 scām catherinā exaudire libēter potes hāc honorare vt p te oret.
Audi qd de ea legiū **C**um enī decollari debuit hāc fudit orōnez **O**-
 dec⁹ ⁊ sal⁹ credēciū **O** spes ⁊ glia virginū ihu bone. grās ago tibi
 q̄a me inē collegiū ācillaz tuarū onumerare dignat⁹ es. **f**ac ergo
 cū ācilla tua mīaz tuā vt q̄cūqz in laudē ⁊ gliaz t. passiōis mee me-
 moriā egerit siue in exitu aie sue aut etiā in q̄cūqz angustia celerit
 obtineant p̄piciatiōis eff̄m. ⁊ ecce vox de celis scā est dicēs. **v**eni
 elcā m. ⁊ ne solliciteris d̄ donis q̄ postulas. **Nā** ⁊ his q̄ passiōez tuā
 deuotis mentibus celebrauerint et qui in periculis ⁊ in necessitati-
 bus te inuocauerint optata p̄fioia ⁊ opem celerem de celo promit-
 to. **H**ec oratio non fuit temerarie presumptionis sed magne confu-
 dencie ad deum ⁊ seruide caritatis ⁊ mire pietatis ad proximum
Nec mirum si sancta catherina ex spe pro proximis diligenter

diuine misericordie talem orationē fuderit **C**um moyses zelo diuine
iusticie orauerit et terra apta est et deglutiuit dathan et abirō cum
tabnaculis suis et oēm substantiā **Nūm. xvi.** De helya etiam legiē
q̄ orauit et ignis descendit d̄ celo et deuorauit duos q̄nquagenari
os p̄ncipes et centum homines cum eis. **2. Re. i.** **¶** Quinto fuit filia
cristi ad celestem hereditatem deputata vnde cristus ad eam loq̄
tur in ps. Audi filia et incli. a. tu. et ob. po. t. et do. p. t. et ocu. rex de
corem t. quasi d. Audi q̄ta sit in celo iocunditas vt occupas. vi
de q̄ta sit in mundo instabilitas vt sp̄nas Inclina aurem tuam vt
piscas q̄ta sit i me boitas et liberalitas vt mihi seruias. et sic obli
piscere populum tuum et do. p. t. id est contemne oīa temporalia et oc
cupiscet rex decorem tuū id est ego qui sum rex omnium occupiscā
decorem virtutū qui est in te et ducā te ad celestia gaudia Istud fe
cit sancta catherina quando diuicias et honores hui⁹ mundi contēp
sit et omnia transitoria. et cristo tanq̄m vero patri seruiuit fidelissi
me. **¶** p̄pter qd cristus eam ad celestem hereditatem p̄curit vnde le
gitur qd cum decollari deberet audiuit vocem de celo dicentē sibi
Veni electa mea sp̄sa mea ecce ianua beatitudinis tibi ap̄itur ecce
eterne quietis mansio tibi p̄ata aduentum tuum expectat tā in oc
cursum tuum chorus ille s̄ctus virginuz exultatib⁹ ais adueniet
Sic q̄ decollata est et de corpore eius lac pro sanguine in testimo
niū virginalis innocencie fluxit et mox angeli corp⁹ ei⁹ rapientes i
monte synai sepelierunt vbi de membris eius oleuz manat in signū
q̄ om̄s qui eam inuocauerint per eius interuentū oleū misericor
die inuenient in p̄nti. et oleum leticie in futuro qd duplex oleū no
bis precibus eius concedat qui viuit et regnat in s̄cla scloz. Amen

¶ Expliciunt sermones contracti d̄ tpe et d̄ scis per totū annū

¶ Telle
rud
stela
Ego
tina
ra
Et genus
della macula
stellā significat
surgit virga et
solare qd mundū
quo nū caligo in
do p̄ stellas s̄cti
bus beati apli a tr
tur stelle **¶** Secūdo a
¶ Tercio a spiritali
tur a vice sanctitate
p̄ntes que in stell
qualitatem aut p̄m
nam. Cōsiderata erg
Quia ē qd h̄z eēcie m
libro metheron dicit
ra post solē **¶** Apoc.
la. et cecidit in ter
di habuerūt eēcie
terrenoz. qz relucē
lūmus omnia **¶** 2.
sēmbus delectant
non occupant. s̄ q
cos vasa lutea vel t
putat. Magna ergo
lesti gloria nūc ob
rius fastidiat. Si oī
Si honoz diligēt iū a